

HRVATSKI SABOR

P.Z. br. 620

KLASA: 022-03/19-01/60

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 28. ožujka 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/60*65-19-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 28. ožujka 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Josipa Salapića, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/201

Urbroj: 50301-25/06-19-4

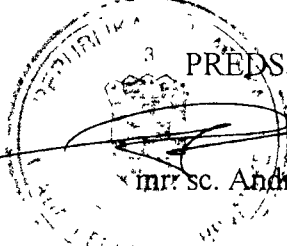
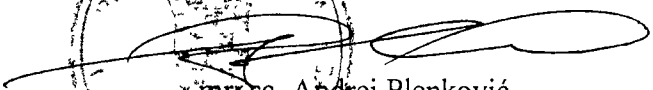
Zagreb, 28. ožujka 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Josipa Salapića, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU**

Zagreb, ožujak 2019.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

Zakon o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 98/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) temeljni je izvor parničnog procesnog prava. Zakon o parničnom postupku više je puta mijenjan s ciljem da se prevladaju uočeni problemi u njegovoj primjeni i unaprijedi sustav ostvarivanja građanskopravne zaštite, osobito funkcionalizacijom, ubrzanjem i smanjenjem troškova parničnog postupka.

Potreba za ovim izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku nastavak je rada na otklanjanju problema u primjeni zakona i unaprijeđenu funkcionalizacije pravosudnog sustava, ubrzanju i skraćivanju trajanja sudskih postupka, a time i smanjenju troškova parničnog postupka.

U osnovi predloženih izmjena i dopuna jest nužnost izmjene pravila o reviziji te uvođenje novog instituta (novog načina rješavanja sporova u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu) za sporove koji su u većem broju pokrenuti ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju – tzv. „ogledni postupak“.

Prema novom uređenju reviziju, kao izvanredni pravni lijek, stranke mogu podnijeti samo ako im Vrhovni sud Republike Hrvatske to prethodno dopusti ili ako im je to dopušteno zakonom. Prijedlog za dopuštenje revizije stranka bi mogla podnijeti u roku od 30 dana od dana primitka drugostupanjske presude, a u prijedlogu mora navesti određeno pravno pitanje zbog kojeg predlaže da se dopusti revizija i razloge zbog kojih je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a o dopuštenosti revizije odlučuje vijeće od pet sudaca rješenjem protiv kojeg nije dopušten pravni lijek.

Razlog zbog kojeg bi revizija bila dopuštena mora biti i isključivo je pravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, odnosno, pravno pitanje važno za razvoj prava kroz sudsku praksu, a osobito:

- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem odluka suda drugog stupnja odstupa od prakse revizijskog suda, ili
- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem nema prakse revizijskog suda, pogotovo ako sudska praksa viših sudova nije jedinstvena, ili

- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem sudska praksa revizijskog suda nije jedinstvena, ili
- ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanjskoga suda temelji na tom shvaćanju, ali bi – osobito uvažavajući razloge iznesene tijekom prethodnoga prvostupanjskoga i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Europskoga suda za ljudska prava ili Suda Europske unije – trebalo preispitati sudsku praksu.

Predloženim rješenjem sužava se mogućnost podnošenja tzv. „redovne revizije“, odnosno, pravo na reviziju mora biti dopušteno (odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili na temelju zakona). Navedeno je, zapravo, modifikacija ranijeg sustava u kojem je o dopuštenosti revizije stajalište trebao zauzeti drugostupanjski sud, a što se u praksi nije pokazalo naročito uspješnim jer je iskustvo pokazalo da drugostupanjski sudovi nisu bili spremni dopuštati revizije protiv svojih odluka.

Nakon što vijeće petorice sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzme stajalište da je riječ o pitanju važnom za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, odnosno, za razvoj prava kroz sudsku praksu, stranka može podnijeti reviziju u roku od 30 dana od primitka odluke revizijskog suda o dopuštenosti revizije. Novi koncept prava na reviziju primjenjivao bi se u svim postupcima u kojima do stupanja na snagu ovoga zakona nije donesena drugostupanjska odluka, ali i na podnošenje, sadržaj i postupak povodom revizije prema posebnim zakonima u kojima je drugostupanjska odluka donesena nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

Uvođenjem novog instituta tzv. „oglednog postupka“ postižu se dvije stvari. Prvo, ubrzat će se postupanje u svim onim postupcima u kojima je bit (meritum) stvari u pogledu pravnog pitanja isti, a koji su pokrenuti u većem broju ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju. Drugo, odlukom koju zauzme Vrhovni sud Republike Hrvatske o tom pravnom pitanju (pitanje mora biti važno za jedinstvenu primjenu prava) jamči se jedinstvena primjena prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, odnosno, na taj način razvija se pravo kroz sudsku praksu, što je ustavna zadaća Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Ogledni postupak započinje na sudu prvog stupnja koji, kada prepozna da se radi o pravnom pitanju koje je prema procjeni suda prvog stupnja važno za jedinstvenu primjenu prava, a koje se pojavljuje u većem broju postupaka, traži sjednicu sudskog odjela i ovisno o zaključku sjednice odjela prijedlog pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava sa spisom predmeta dostavlja Vrhovnom sudu Republike Hrvatske radi zauzimanja pravnog shvaćanja o tom pitanju. Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske traži očitovanje od svih predsjednika prvostupanjskih sudova o postojanju i broju takvih sporova te nakon prikupljenih podataka predmet daje na odlučivanje sjednici odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske koja u roku od 30 dana mora odlučiti o dopuštenosti prijedloga. Ako sjednica odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske dopusti prijedlog, o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava sjednica odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske mora odlučuje u daljnjem roku od 90 dana. Prvostupanjski sudovi vezani su pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Nadalje, predloženim izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku predlaže se propisati način na koji sud treba obračunati troškove u slučaju djelomičnog uspjeha stranaka u sporu kako bi se olakšao sudski posao u dijelu računanja troškova, ali i radi formiranja jedinstvene sudske prakse. Dakle, umjesto obračuna troškova svake strane, sud će strani koja

je postigla veći uspjeh u sporu priznati troškove u postotku koji odgovara razlici njezinog uspjeha i uspjeha protivne strane. Uspjeh stranka treba računati prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu.

Radi poticanja mirnog rješenja spora, predloženim izmjenama i dopunama predlaže se dati veća ovlast sucima kod odluke o troškovima postupka koji postaju ovisni o nastojanju stranke da se spor riješi mirnim putem.

Predloženim izmjenama i dopunama napušta se zapisničko evidentiranje ročišta (tamo gdje su za to ispunjeni uvjeti), uvodi se mogućnost održavanja ročišta na daljinu (audio-vizualnim uređajima), propisuje mogućnost sankcioniranja stranaka za prekasno dostavljeni podnesak tako da se prekasno predani podnesci ne uzima u obzir.

Od ostalih izmjena i dopuna bitno je ukazati na ujednačavanje rokova za žalbu tako da se propisuje jedinstveni rok od 15 dana za podnošenje žalbe u svim vrstama postupaka.

Radi ubrzanja postupka i rasterećenja sudova propisuju se veće ovlasti sudskim savjetnicima tako što se propisuje da se u postupcima pred trgovačkim sudovima sudskim savjetnicima daje ovlaštenje donositi odluke o prekidu postupka, nastavku prekinutog postupka i obustavi postupka iz razloga navedenih zakonom.

Osim navedenoga, propisuje se da u postupku u sporovima male vrijednosti žalba protiv odluke ne odgađa ovrhu, osim ako sud koji donosi presudu odredi drukčije.

Značajne izmjene predlažu se i za sporove pred trgovačkim sudovima koji sudovi se rasterećuju od gospodarski neznčajnih predmeta (konkretno, u sporovima radi naknade za opskrbu pitkom vodom, plinom, toplinskom i električnom energijom; naknade za održavanje čistoće i komunalne naknade; naknade iz pretplatničkog ugovora javnih komunikacijskih usluga; naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma; naknade za rtv pristojbu; naknade za parkiranje; regresne zahtjeve iz zdravstvenog i mirovinskog osiguranja). U postupku pred trgovačkim sudom naglasak se stavlja na materijalne dokaze, dozvoljava se traženje stručnih mišljenja, dopuštaju pisani iskazi svjedoka, propisuje da se obavijesti o ročištima pribavljaju putem mrežne stranice e-predmet.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Članak 1.

U Zakonu o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

„Članak 1.a

Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima („dostava pismena“), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 (SL L 324, 10.12.2007.), u daljnjem tekstu: Uredba 1393/2007.;
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (SL L 174, 27.6.2001.), u daljnjem tekstu: Uredba 1206/2001.;
- Uredba (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL L 399, 30.12.2006.), u daljnjem tekstu: Uredba br. 1896/2006.;
- Uredba (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (SL L 199, 31.7.2007.), u daljnjem tekstu: Uredba br. 861/2007.;
- Uredba (EU) br. 2015/2421 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 861/2007 o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti i Uredbe (EZ) br. 1896/2006 o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL L 341, 24.12.2015.).“.

Članak 2.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Sud, stranke i drugi sudionici moraju nastojati da se postupak provede bez odugovlačenja, u razumnom roku i sa što manje troškova. Sud je dužan onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku.“.

Stavak 13. mijenja se i glasi:

»Ako je rješenje o izricanju novčane kazne ukinuto ili preinačeno, osoba kojoj je naplaćena izrečena novčana kazna može u roku od tri mjeseca od primitka tog rješenja u istom postupku zatražiti od suda da naloži Republici Hrvatskoj isplatu neosnovano naplaćenog iznosa novčane kazne. Ako taj zahtjev bude podnesen nakon proteka toga roka, sud će ga odbaciti. Zahtjev za isplatu temeljem rješenja kojim se nalaže Republici Hrvatskoj isplata neosnovano naplaćenog iznosa novčane kazne, podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.“.

Članak 3.

U članku 34. stavku 1. točka 9. briše se.

Iza dosadašnje točke 10. koja postaje točka 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

„10. radi naplate:

- naknada za opskrbu pitkom vodom, plinom, toplinskom i električnom energijom
- naknada za održavanje čistoće
- naknada iz pretplatničkog ugovora javnih komunikacijskih usluga
- naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma
- naknada za pristojbu Hrvatske radiotelevizije
- naknada za parkiranje
- regresnih zahtjeva iz zdravstvenog, mirovinskog i invalidskog osiguranja.“.

Članak 4.

U članku 34.b stavku 1. točki 1. zarez i riječi: „uključujući i trgovce pojedince“ brišu se.

Stavak 1. točka 5. mijenja se i glasi:

„5. sporove u kojima je stranka pravna osoba ili dužnik pojedinac, u smislu Stečajnog zakona, nad kojom je otvoren stečajni postupak bez obzira na svojstvo druge stranke te sve sporove u povodu stečajnog postupka, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sudi općinski sud, odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda. Sporovi koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka dovršit će se pred sudom koji vodi stečajni postupak.“.

Članak 5.

U članku 35. stavku 1. zarez iza riječi: „suda“ i riječi: „prava na izjavljivanje revizije“ brišu se.

Članak 6.

U članku 40. stavku 3. riječi: „prava na izjavljivanje revizije,“ i "u raspravljanje o glavnoj stvari," brišu se.

Članak 7.

U članku 73. stavku 5. riječi: „istaknut u pravnom lijeku“ zamjenjuju se riječima: „podnesen u povodu pravnog lijeka“.

U stavku 6. brišu se riječi: „pred prvostupanjskim sudom“, te se iza riječi: „odluke“ dodaju riječi: „pred nadležnim sudom“.

Stavak 7. briše se.

Članak 8.

U članku 84. stavku 1. iza riječi: "sud će tuženiku" dodaju se riječi: "na njegov trošak".

U stavku 5. iza riječi: "postaviti i tužitelju" dodaju se riječi: "na njegov trošak".

Članak 9.

U članku 85. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Sredstva za pokriće troškova postavljanja i rada privremenog zastupnika dužan je predujmiti tužitelj, izuzev ako se privremeni zastupnik postavlja tužitelju iz razloga iz članka 84. stavka 2. točaka 4. i 5., na temelju rješenja suda protiv kojeg nije dopuštena posebna žalba. Ako tužitelj ne predujmi ta sredstva u roku koji je odredio sud u svom rješenju, sud će tužbu odbaciti.“.

Članak 10.

U članku 91.a stavku 1. iza riječi: „podnijeti“ dodaju se riječi: „prijedlog za dopuštenje revizije i“.

U stavku 2. iza riječi: „sama podnijeti“ i riječi: „nju može“ dodaju se riječi: „prijedlog za dopuštenje revizije i“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Stranka, odnosno njezin opunomoćenik iz stavka 2. ovoga članka, dužni su uz prijedlog za dopuštenje revizije ili reviziju ili najkasnije do isteka roka za njihovo podnošenje priložiti izvornik ili presliku potvrde o položenom pravosudnom ispitu ili drugu javnu ispravu u izvorniku ili preslici iz koje proizlazi da stranka ili njen punomoćnik ima položen pravosudni ispit, ako takva potvrda ili druga javna isprava u izvorniku ili preslici prethodno nije podnesena sudu u istom postupku.“.

Članak 11.

Iza članka 106. dodaje se članak 106.a koji glasi:

"Podnesci u elektroničkom obliku

Članak 106.a

Podnesak se može podnijeti u elektroničkom obliku.

Podnesak u elektroničkom obliku mora biti potpisan naprednim elektroničkim potpisom u skladu s posebnim propisima. Podnesak u elektroničkom obliku potpisan naprednim elektroničkim potpisom smatrat će se vlastoručno potpisanim.

Informacijski sustav automatski potvrđuje primitak podneska podnositelju, a dan predaje podneska informacijskom sustavu smatra se danom predaje sudu kojemu je upućen.

Ako podnesak podnesen elektroničkim putem nije prikladan za obradu na sudu (nema odgovarajući format), sud će elektroničkim putem obavijestiti podnositelja o propisanom obliku formata u elektroničkom obliku i naložiti da podnesak ispravi.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka državna tijela, državno odvjetništvo, odvjetnici, javni bilježnici, sudski vještaci, sudski procjenitelji, sudski tumači, stečajni upravitelji, povjerenici te pravne osobe uvijek su dužni podneske podnositi u elektroničkom obliku.

Ako osoba iz stavka 5. ovoga članka podnesak ne podnese u elektroničkom obliku, sud će podnositelju naložiti da u roku od osam dana podnesak dostavi u elektroničkom obliku. Ako podnositelj ne dostavi podnesak u elektroničkom obliku u određenom roku, smatrat će se da je podnesak povučen.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa uspostavlja jedinstveni informacijski sustav.

Pretpostavke za podnošenje podnesaka i dostavu u elektroničkom obliku, oblike zapisa podnesaka u elektroničkom obliku (formate) te organizaciju i djelovanje informacijskog sustava uređuju se Sudskim poslovníkom.“.

Članak 12.

Članak 115. mijenja se i glasi:

„Ročište se, u pravilu, održava u sudskoj zgradi.

Sud može odlučiti da se ročište održi izvan sudske zgrade kad ustanovi da je to nužno ili da će se na taj način uštedjeti u vremenu ili u troškovima postupka.

Sud može odrediti da se ročište održi na daljinu, uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja, ili da se na taj način izvede pojedini dokaz.

Protiv rješenja suda iz stavaka 2. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba.“.

Članak 13.

U članku 126.c u stavku 3. iza riječi: „Zakona“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „uz plaćanje naknade koju pravilnikom propiše ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 14.

U članku 131. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"Na zahtjev člana vijeća koji je izdvojio glas, njegovo pisano obrazloženje izdvojenog glasa priložit će se pisanoj odluci. To mišljenje se objavljuje na isti način kao i odluka.“.

Članak 15.

U članku 133. stavku 1. riječi: „posebnim zakonom“ zamjenjuje se riječima: „ovim Zakonom“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pismena se dostavljaju državnim tijelima, državnom odvjetništvu, odvjetnicima, javnim bilježnicima, sudskim vještacima, sudskim procjeniteljima, sudskim tumačima, stečajnim upraviteljima, povjerenicima te pravnim osobama elektroničkim putem ili, iznimno, neposredno u sudu.“.

Članak 16.

Članak 133.c mijenja se i glasi:

„Sud može naložiti strankama da jedna drugoj izravno upućuju pismena preporučeno poštom s povratnicom ili na drugi način koji omogućava dokaz o obavljenoj predaji, osim ako su obje stranke ili njihovi punomoćnici ili zakonski zastupnici uvijek dužni podneske podnositi u elektroničkom obliku u skladu s člankom 106.a ovoga Zakona.“.

Ako je koja od stranaka fizička osoba s registriranom djelatnošću, pismena iz stavka 1. ovoga članka mogu joj se predati izravno u njezinom sjedištu uz potvrdu o preuzimanju pošiljke.“.

Članak 17.

Iza članka 133.c dodaje se članak 133.d koji glasi:

"Dostava elektroničkim putem

Članak 133.d

Dostava se može obaviti elektroničkim putem.

Ako stranka izjavi da je suglasna da joj se dostava obavlja elektroničkim putem, sud će toj stranci dostavu obavljati elektroničkim putem preko jedinstvenog informacijskog sustava.

Stranka može zatražiti da se obavijesti o dostavi pismena elektroničkim putem na adresu elektroničke pošte čiju će adresu navesti u izjavi iz stavka 2. ovoga članka.

Ako je stranka podnesak podnijela sudu u elektroničkom obliku, smatrat će se, dok ne priopći drugačije, da je suglasna da joj se dostava obavlja elektroničkim putem.

Ako sud utvrdi da dostava elektroničkim putem nije moguća, dostavit će pismeno na drugi način i navesti razlog za takvu dostavu.“.

Članak 18.

Članak 134. briše se.

Članak 19.

Članak 134.a mijenja se i glasi:

„Fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost (obrtnici, liječnici i dr.), za koje nije propisana obvezna dostava električnim putem (članak 133. stavak 5.), kada se dostava obavlja u sporovima koji se tiču te djelatnosti, dostava se obavlja na adresu navedenu u tužbi. Ako dostava na adresu navedenu u tužbi ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta te osobe upisanu u upisniku. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obaviti će se stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Ako je adresa upisanog sjedišta osobe iz stavka 1. ovoga članka adresa navedena u tužbi, dostava iz stavka 1. ovoga članka će se ponoviti još jednom na tu adresu.

Obavijest o obavljenoj dostavi pravnoj osobi nad kojom je otvoren stečaj dostavlja se na poslovnu adresu stečajnog upravitelja.“.

Članak 20.

U članku 134.b stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3. riječi: „stavcima 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „stavku 1.“.

Dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„U slučaju iz stavka 1. ovoga članka osobe iz stavka 1. ovoga članka su dužne pismeno podići iz pretinca u roku od osam dana na način određen stavkom 2. i 3. ovoga članka. Ako pismeno ne bude podignuto u tom roku, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.“.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 5. riječi: „slučajevima iz stavka 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „slučaju iz stavka 1.“.

Iza dosadašnjeg stavka 7. koji postaje stavak 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje dostave iz stavka 1. ovoga članka ovlastiti samo jedan od više sudova različitog stupnja i vrste sa sjedištem na području nadležnosti županijskog suda.“.

Članak 21.

Članak 139. briše se.

Članak 22.

U članku 141. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. do 5. postaju stavci 2. do 4.

Članak 23.

U članku 142. stavku 2. riječi: „1., 2. ili 3.“ zamjenjuju se riječima: „1. ili 2.“.

U stavku 3. riječi: „134. i“ brišu se.

Članak 24.

U članku 143. iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glasi:

„Ako je ponovljena dostava prema odredbi stavka 2. ovoga članka obavljena stavljanjem pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova, sve daljnje dostave u postupku obaviti će se stavljanjem pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova, uz (istodobni) pokušaj dostave na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka, dok stranka ne obavijesti sud o adresi svog prebivališta ili boravišta. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova, neovisno o tome je li i kada je uspjela dostava na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka.

Ako primatelj ne podigne pismeno ili ako se dostava ne uspije obaviti iz bilo kojeg drugog razloga, smatrat će se da dostava nije uspjela te će se pokušati još jednom ili će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda, u skladu s odredbama ovoga članka.“.

Članak 25.

Iza članka 143.b dodaju se članci 143.c i 143.d koji glase:

"Članak 143.c

Dostava pismena elektroničkim putem obavlja se putem informacijskog sustava.

Informacijski sustav automatski šalje adresatu u njegov elektronički poštanski pretinac pismeno, koje adresat mora preuzeti u roku od 15 dana, inače nastupaju posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Ako je sudu priopćio adresu elektroničke pošte, informacijski sustav istodobno sa slanjem pismena prema stavku 2. ovoga članka adresatu na adresu elektroničke pošte šalje automatski i informativnu poruku u kojoj ga obavještava da je pismeno u informacijskom sustavu te da ga adresat mora preuzeti u roku od 15 dana od dana kad je pismeno pristiglo u njegov elektronički poštanski pretinac. U poruci se adresata izričito upozorava na pravne posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Adresat pismeno preuzima iz informacijskog sustava iz stavka 1. ovog članka tako da upotrebom kvalificiranog certifikata za napredni elektronički potpis (alt. naprednog elektroničkog potpisa) dokaže svoju istovjetnost i potvrdi da je spreman preuzeti pismeno iz elektroničkog poštanskog pretinca.

Smatrat će se da je dostava prema stavku 4. ovog članka obavljena u trenutku kada je adresat potvrdio da je spreman preuzeti pismeno iz elektroničkog poštanskog pretinca. Ako adresat ne potvrdi da je spreman preuzeti pismeno iz elektroničkog poštanskog pretinca u roku od 15

dana od dana kada je pismeno pristiglo u elektronički poštanski pretinac, smatrat će se da je dostava obavljena istekom 15. dana od dana kada je pismeno pristiglo u elektronički poštanski pretinac.

Informacijski sustav o dostavi obavještava sud koji je dostavu odredio potvrdom u elektroničkom obliku.

Na način određen u ovom članku elektroničkim putem mogu se dostaviti i ona pismena koja imaju izvornike u fizičkom obliku ako je elektronički (skenirani) prijepis koji je izrađen na temelju izvornika u fizičkom obliku potpisan naprednim elektroničkim potpisom suda potvrđen kvalificiranim certifikatom.

Članak 143.d

Osobnom dostavom smatra se i dostava obavljena sukladno odredbi članka 143.c ovoga Zakona."

Članak 26.

U članku 145. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Ako protiv pravomoćne odluke unutar roka iz stavka 1. ovoga članka bude podnesen prijedlog za dopuštenje revizije ili revizija, taj se rok produžava sve dok ne istekne šest mjeseci od dana dostave stranci odluke kojom se prijedlog za dopuštenje revizije odbacuje ili odbija, odnosno kojom se revizija odbacuje ili odbija ili pobijana odluka preinačuje.“

Članak 27.

U članku 149. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Potvrdu o obavljenoj dostavi (dostavnicu) potpisuje primatelj, koji će na njoj napisati datum primitka.“

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„Ako osobno ne poznaje osobu kojoj pismeno predaje, dostavljač će od osobe zatražiti da dokaže svoju istovjetnost.“

Članak 28.

Članak 154. mijenja se i glasi:

„Stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna je protivnoj stranci i njezinu umješaču naknaditi troškove izazvane vođenjem postupka. Umješač na strani stranke koja je izgubila parnicu dužan je naknaditi troškove koje je uzrokovao svojim radnjama.

Ako su stranke djelomično uspjele u parnici, sud će najprije utvrditi postotak u kojemu je svaka od njih uspjela, zatim će od postotka one stranke koja je u većoj mjeri uspjela oduzeti postotak one stranke koja je u manjoj mjeri uspjela, nakon toga će utvrditi iznos pojedinih i iznos ukupnih troškova stranke koja je u većoj mjeri uspjela u parnici koji su bili potrebni za svrhovito vođenje postupka te će toj stranci odmjeriti naknadu dijela takvih ukupnih troškova

koji odgovara postotku koji je preostao nakon navedenog obračuna postotaka u kojima su stranke uspjele u parnici. Omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva.

Neovisno o pravilima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, sud može odrediti da jedna stranka naknadi drugoj stranci pojedine troškove primjenom članka 156. stavka 1. ovoga Zakona.

Ako su stranke djelomično uspjele u parnici u približno jednakim dijelovima, sud može odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da jedna stranka naknadi drugoj stranci samo pojedine troškove primjenom članka 156. stavka 1. ovoga Zakona.

Sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umješak imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi.

Prema rezultatu dokazivanja sud će odlučiti hoće li troškove iz članka 153. stavka 5. ovoga Zakona podmirivati jedna ili obje stranke ili će ti troškovi pasti na teret sredstava suda.“.

Članak 29.

U članku 158. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Tužitelj koji povuče tužbu ili se odrekne tužbenog zahtjeva dužan je tuženiku naknaditi troškove postupka.“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako je tužitelj povukao tužbu ili se odrekao tužbenog zahtjeva odmah nakon što je tuženik udovoljio zahtjevu tužitelja ili iz drugih razloga koji se mogu pripisati tuženiku, troškove postupka dužan je tužitelju naknaditi tuženik.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 30.

Članak 160. mijenja se i glasi:

„Ako u izlučnoj parnici bude prihvaćen tužbeni zahtjev za proglašenje ovrhe nedopuštenom na određenom predmetu ovrhe, a sud utvrdi da je tuženik kao ovrhovoditelj u ovršnom postupku imao opravdanih razloga smatrati da ne postoje prava trećih osoba na tom predmetu, odredit će da svaka stranka snosi svoje troškove.“.

Članak 31.

U članku 164. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„O zahtjevu za naknadu troškova iz stavka 8. ovoga članka ovlašten je donijeti odluku i sudski savjetnik.“.

Članak 32.

U članku 179. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Zamoljeni sud od kojega se traži izvođenje dokaza saslušanjem osigurat će, ako je to moguće, izvođenje toga dokaza odgovarajućom primjenom članka 115. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 33.

U članku 186. stavku 2. riječi: „pravo na izjavljivanje revizije,“ brišu se.

Članak 34.

U članku 186.a u stavku 4. riječ: „ovršnosti“ zamjenjuje se riječima: "ovršne isprave".

Članak 35.

Članak 186.d mijenja se i glasi:

„Sud može uvažavajući sve okolnosti, posebno interes stranaka i trećih osoba vezanih uz stranke te trajnost njihovih odnosa i upućenost jednih na druge, na ročištu ili izvan ročišta rješenjem uputiti stranke da u roku od osam dana pokrenu postupak mirenja ili rješenjem strankama predložiti rješavanje spora u postupku mirenja.

Rješenja iz stavka 1. ovoga članka sud može donijeti tijekom cijeloga parničnog postupka.

Ako stranke suglasno predlože ili prihvate rješavanje spora u postupku mirenja pred sudom, bez odgode će se odrediti sastanak radi pokušaja mirenja na koje se pozivaju stranke, njihovi zastupnici i punomoćnici ako ih imaju.

Postupak mirenja pred sudom vodi izmiritelj određen s liste izmiritelja koju utvrđuje predsjednik suda.

Izmiritelj ne može sudjelovati u postupku mirenja u parničnom predmetu koji mu je dodijeljen.

Ako se postupak mirenja dovrši bez sklapanja nagodbe, izmiritelj ne smije sudjelovati u tom sporu u bilo kojem svojstvu.

Nagodba sklopljena u postupku mirenja provedenom u sudu pred sucem izmiriteljem smatra se sudskom nagodbom.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako su obje stranke dionička društva ili pravne osobe kojima je većinski član Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sud će po primitku odgovora na tužbu uputiti stranke da u roku od osam dana pokrenu postupak mirenja.

Stranka koja je upućena pokrenuti postupak mirenja, a ne pristupi sastanku radi pokušaja mirenja, gubi pravo tražiti naknadu daljnjih troškova postupka pred sudom prvog stupnja.

Rješenja iz stavka 1. ovoga članka su rješenja o upravljanju postupkom.“.

Članak 36.

Članak 186.e mijenja se i glasi:

„Stranke mogu nakon podnošenja redovnog pravnog lijeka suglasno podnijeti prijedlog za rješavanje spora u postupku mirenja pred sucem izmiriteljem suda nadležnog za odlučivanje o pravnom lijeku.

Izmiritelj ne može sudjelovati u postupku mirenja u parničnom predmetu koji mu je dodijeljen radi odlučivanja o pravnom lijeku.

Ako se postupak mirenja dovrši bez sklapanja nagodbe, izmiritelj ne smije sudjelovati u tom sporu u bilo kojem svojstvu.

Na postupke mirenja koji se provode u sudovima na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje postupak mirenja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.“.

Članak 37.

Članak 186.f mijenja se i glasi:

„Ako su stranke u parničnom postupku suglasno predložile rješavanje spora u postupku mirenja u nekom od centara za mirenje izvan suda, sud će zastati s postupkom, uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 186.g ovoga Zakona.

Ako se postupak mirenja pred izabranim centrom za mirenje izvan suda dovrši sklapanjem nagodbe, stranke na temelju te nagodbe mogu pred sudom koji je zastao s postupkom sklopiti sudsku nagodbu.“.

Članak 38.

Članak 186.g mijenja se i glasi:

„Stranke mogu tijekom parničnog postupka suglasno zatražiti od suda zastoj postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora, bez obzira na način i forum rješavanja.

Zastoj iz stavka 1. ovoga članka može trajati najduže 60 dana, s tim da na suglasni obrazloženi prijedlog stranaka, podnesen prije proteka roka čije se produljenje traži, sud može jednom ovaj rok produžiti za određeno vrijeme, najviše za daljnjih 120 dana.

Ako nijedna stranka nakon proteka rokova iz stavka 2. ovoga članka na poziv suda ne predloži nastavak postupka u roku od 15 dana, smatra se da je tužba povučena.“.

Članak 39.

U članku 190. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave, ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka.“.

Dosadašnji stavci 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8. postaju stavci 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9.

Članak 40.

U članku 196. stavku 2. riječi: „glavne rasprave“ zamjenjuju se riječima: „prethodnog postupka“.

Članak 41.

Članak 213. mijenja se i glasi:

"Sud će prekid postupka odrediti i ako je:

- 1) odlučio da sam ne rješava o prethodnom pitanju (članak 12.),
- 2) odlučio podnijeti zahtjev Sudu Europske unije o tumačenju Ugovorâ Europske unije te valjanosti i tumačenju akata institucija, tijela, ureda ili agencija Europske unije.

Sud može odrediti prekid postupka:

- 1) ako odluka o tužbenom zahtjevu ovisi o tome je li učinjen trgovački prijestup ili je li učinjeno kazneno djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, tko je učinilac i je li on odgovoran, a osobito kad se pojavi sumnja da je svjedok ili vještak dao lažan iskaz ili da je isprava upotrijebljena kao dokaz lažna,
- 2) ako je zahtjev Sudu Europske unije o tumačenju Ugovorâ Europske unije te valjanosti i tumačenju akata institucija, tijela, ureda ili agencija Europske unije već podnesen u drugom postupku, a odluka suda ovisi o rješenju tog zahtjeva,
- 3) u postupku u kojemu odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja, kad se na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova objavi rješenje kojim se dopušta prijedlog za zauzimanje pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske u oglednom postupku radi rješenja pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava (Glava tridesetdruga – b).

Protiv rješenja o prekidu postupka zbog podnošenja zahtjeva Europskom sudu i provedbe oglednog postupka (stavak 1. točka 2. te stavak 2. točke 2. i 3. ovoga članka) nije dopuštena žalba.

Ako je sud odredio prekid postupka zbog razloga iz stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, o prekidu postupka odnosno podnošenju zahtjeva Sudu Europske unije dužan je obavijestiti ministarstvo nadležno za vanjske poslove".

Članak 42.

Iza članka 213. dodaje se članak 213.a koji glasi:

"Članak 213.a

'U postupku iz članka 213. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona, rješenje o prekidu postupka objavit će se na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova te dostaviti strankama i umješaačima u roku od 30 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog.

Stranke i umješaači u postupku u kojemu odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja, mogu podnijeti očitovanje o rješenju pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u roku od 45 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog.

Očitovanja podnesena nakon isteka roka Vrhovni sud Republike Hrvatske će uzeti u obzir, ako je to još moguće.“.

Članak 43.

U članku 215. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Postupak koji je prekinut iz razloga navedenog u članku 212. točki 5. ovoga Zakona, a vodi se o tražbini koja se prijavljuje u stečajnom postupku, sud će nastaviti po službenoj dužnosti i donijeti rješenje kojim se smatra da je tužitelj povukao tužbu, ako tužitelj nije podnio prijedlog za nastavak parnice pod pretpostavkama propisanim Stečajnim zakonom, ili ako tužitelj nije prijavio tražbinu u stečajnom postupku, ili ako je tražbina priznata u stečajnom postupku, a ako je prekid postupka nastupio nakon donošenja prvostupanjske odluke tim će rješenjem i ukinuti prvostupanjsku odluku.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. iza broja: „213.“ dodaju se riječi: „stavku 1. točkama 1. i 2. te stavku 2. točkama 1. i 2.“.

Iza dosadašnjeg stavka 3. koji postaje stavak 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"Ako je sud prekinuo postupak iz razloga navedenog u članku 213. stavku 2. točki 3. ovog Zakona, postupak će se nastaviti kad se objavi rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava."

Dosadašnji stavci 4., 5. i 6. postaju stavci 6., 7. i 8.

Članak 44.

U članku 215.b iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Postupak koji je prekinut iz razloga navedenog u članku 212. točki 4. ovoga Zakona sud će nastaviti i istodobno obustaviti ako pravni sljednik pravne osobe ne preuzme postupak ili protivna strana ne predloži da ga sud pozove da to učini u roku od tri mjeseca od pravomoćnosti rješenja o prekidu postupka.“.

Dosadašnji stavci 2., 3., 4., 5., i 6. postaju stavci 3., 4., 5., 6., i 7.

Članak 45.

U članku 221.b iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je podatak iz stavka 2. ovoga članka dostaviti sudu u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva.“.

Članak 46.

U članku 232. u stavku 1. dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Stranka je dužna podnijeti ispravu u trenutku predlaganja tog dokaza, osim ako sud odredi drukčije.“.

Članak 47.

U članku 264. stavak 2. briše se.

Članak 48.

U članku 273. stavak 3. mijenja se i glasi:

„O prijedlogu iz stavka 1. ovog članka odlučuje predsjednik vijeća ili sudac pojedinac koji vodi postupak ili sudski savjetnik nadležnog suda, a u slučajevima iz stavka 2. ovog članka sudac pojedinac ili sudski savjetnik nadležnog suda.“.

Članak 49.

U članku 282. stavku 1. iza riječi: „odbaciti“ dodaju se riječi: „ili da se bez toga ne može zahtijevati zaštita povrijeđenog prava pred nadležnim sudom.“.

Članak 50.

U članku 284. stavku 1. iza riječi: „naredit će“ dodaju se riječi: „najkasnije u roku od 60 dana od podnošenja tužbe,“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"Nakon primitka odgovora na tužbu ili isteka roka za odgovor na tužbu sud će odrediti pripremno ročište, te upozoriti stranke da će se na tom ročištu, ako za to budu ispunjeni uvjeti, zaključiti prethodni postupak i provesti glavna rasprava."

U stavku 5. riječ "održati" zamjenjuje se riječju "odrediti".

Članak 51.

U članku 288. stavku 2. riječi: „za utvrđenje“ brišu se.

Članak 52.

U članku 288.a stavak 1. mijenja se i glasi:

„Sud će tijekom pripremnog ročišta upoznati stranke s mogućnostima da spor riješe sudskom nagodbom ili u postupku mirenja i obrazložiti im te mogućnosti.“

U stavku 2. iza riječi: „važnog za odluku“ dodaju se riječi: „ili postizanje mirnog rješenja spora.“.

Članak 53.

U članku 291. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Ako s pripremnog ročišta neopravdano izostanu obje stranke ili ako dođu na ročište, ali se neće upustiti u raspravljanje, ili se udalje s ročišta, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 54.

Iza članka 299. dodaje se članak 299.a koji glasi:

„Članak 299.a

Sud može pozvati stranke da se u roku koji, u pravilu, nije duži od 30 dana pisano očituju na navode protivne stranke.

Odredba stavka 1. ovoga članka ne utječe na pravo stranke da se, bez poziva suda, pisano očituje na navode protivne stranke. Stranka je dužna očitovati se pravodobno, tako da njezin podnesak bude dostavljen sudu i protivnoj strani najkasnije osam dana prije sljedećeg pripremnog ročišta ili ročišta za glavnu raspravu.

Podneske koji su predani nakon proteka roka iz stavka 1. ovoga članka ili protivno odredbi iz stavka 2. ovoga članka, sud neće uzeti u obzir. Iznimno, stranka može tražiti da ih sud uzme u obzir ako ih bez svoje krivnje nije mogla podnijeti pravodobno ili ako njihovo uzimanje u obzir ne bi dovelo do odugovlačenja postupka.

Sud će u pozivu iz stavka 1. ovoga članka upozoriti stranke na posljedice zakašnjenja.“.

Članak 55.

U članku 331.b stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 6. broj: „5.“ zamjenjuje se brojem: „4“.

Članak 56.

U članku 332.a dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„Ako tuženik ne podnese odgovor na tužbu u određenom roku, ako je udovoljeno uvjetima iz članka 331.b stavka 1. točaka 1), 3) i 4) ovoga Zakona i ako iz činjenica navedenih u tužbi ne proizlazi osnovanost tužbenoga zahtjeva, sud će donijeti presudu kojom se tužbeni zahtjev odbija.“.

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

Članak 57.

U članku 335. stavak 8. mijenja se i glasi:

„Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, sud će na ročištu uručiti ovjereni prijepis presude ili će je, iznimno, uputiti da ovjereni prijepis presude može preuzeti neposredno u sudu istoga dana.“.

U stavku 9. u drugoj rečenici riječi: „u sudskoj zgradi“ zamjenjuju se riječima: „neposredno u sudu istoga dana“.

Članak 58.

U članku 338. stavak 2. riječi: "osobni identifikacijski broj" brišu se ispred riječi: „suda“ i dodaju iza riječi „ime i prezime ili naziv“.

Članak 59.

U članku 348. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Rokovi za žalbu iz stavka 1. ovoga članka ne teku od 1. do 15. kolovoza“.

Članak 60.

U članku 354. stavku 2. točka 11) mijenja se i glasi:

„11) ako presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito ako je izreka presude nerazumljiva, ako proturječi sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, ili ako o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnik.“.

Članak 61.

U članku 365. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Drugostupanjski sud ispituje prvostupanjsku presudu u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ovoga Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka.“.

Članak 62.

U članku 366.a dodaje se stavak 4. koji glasi:

"Odredbe stavaka 1. do 3. ovoga članka ne odnose se na presude zbog ogluhe i presude zbog izostanka".

Članak 63.

Članak 373.b mijenja se i glasi:

Drugostupanjski sud odlučuje o žalbi, u pravilu, bez rasprave.

Kad drugostupanjski sud nađe da je radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja potrebno da se ponove već izvedeni dokazi ili da se izvedu dokazi koji su pravodobno predloženi a nisu izvedeni, zakazat će raspravu pred drugostupanjskim sudom.

Drugostupanjski sud može odlučiti da se određeni dokazi izvedu u sudskoj zgradi prvostupanjskog suda pred sucem pojedincem ili sucem izvjestiteljem drugostupanjskog suda. Ako za to postoje važni razlozi, drugostupanjski sud može odlučiti da se određeni dokazi izvedu pred sucem pojedincem ili predsjednikom vijeća prvostupanjskog suda.

Pravila o izvođenju dokaza pred predsjednikom vijeća na odgovarajući način se primjenjuju na suca pojedinca ili suca izvjestitelja drugostupanjskog suda, odnosno na suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka vijeće drugostupanjskog suda odlučuje o žalbi bez rasprave, ali na sjednicu vijeća mora pozvati stranke. Odredba članka 363. ovoga Zakona primjenjuje se i u ovom slučaju.

Drugostupanjski sud može odlučiti da se rasprava pred tim sudom provede i kad ocijeni da bi se tako mogle otkloniti bitne povrede odredaba parničnog postupka u prvostupanjskom postupku i da zbog toga ne bi bilo svrhovito presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U slučaju iz stavka 6. ovoga članka sudac pojedinac ili sudac izvjestitelj drugostupanjskog suda može zatražiti od suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda da dâ objašnjenja o tim bitnim povredama ili da provede potrebne izviđaje radi provjere istinitosti navoda o tome jesu li počinjene.“.

Članak 64.

U članku 373.c stavku 3. iza riječi: "izvještajem" dodaju se riječi: "suca pojedinca ili suca".

Članak 65.

U članku 375. stavak 5. briše se.

Članak 66.

U članku 377. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Prvostupanjski sud je dužan provesti novu glavnu raspravu, a novi prethodni postupak samo ako je do povrede zbog koje je presuda ukinuta došlo u tijeku prethodnog postupka.“.

Članak 67.

Članak 382. mijenja se i glasi:

„Stranke mogu podnijeti reviziju protiv presude donesene u drugom stupnju, ako je Vrhovni sud Republike Hrvatske dopustio podnošenje revizije.

Revizija iz stavka 1. ovoga članka se podnosi u roku od 30 dana od dostave odluke revizijskog suda o dopuštenosti revizije.“.

Članak 68.

Članak 382.a briše se.

Članak 69.

Iza članka 382. dodaje se članak 383. koji glasi:

„Iznimno, stranke mogu podnijeti reviziju protiv presude donesene u drugom stupnju, bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u sporu:

- o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa,
- o utvrđivanju majčinstva ili očinstva,
- u povodu tužbi za zaštitu od diskriminacije,
- u povodu tužbi radi objave ispravka informacije.

Revizija iz stavka 1. ovoga članka se podnosi u roku od 30 dana od dostave presude donesene u drugom stupnju.“.

Članak 70.

Članak 385. mijenja se i glasi:

„Prijedlog za dopuštenje revizije može se podnijeti zbog pravnog pitanja koje je važno za odluku u sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu.

Prijedlog za dopuštenje revizije može se podnijeti protiv drugostupanjske presude kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda zbog postupovnoprog pitanja koje se odnosi na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 6., 7., 8., 10., 11. i 12. ovoga Zakona samo ako je podnositelj zbog tih povreda žalbom pobijao prvostupanjsku presudu, ili ako su te povrede učinjene tek u drugostupanjskom postupku.

Prijedlog za dopuštenje revizije ne može se podnijeti zbog postupovnoprog pitanja koje se odnosi na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona i ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica.

U prijedlogu za dopuštenje revizije stranke mogu iznijeti nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako se oni odnose na bitne povrede odredaba parničnog postupka i ako je zbog tih povreda postavljeno postupovnopravno pitanje koje je važno za odluku u sporu.

Prijedlog za dopuštenje revizije može se podnijeti protiv drugostupanjske presude kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda zbog materijalnopravnog pitanja koje se odnosi na pogrešnu primjenu materijalnog prava na koju drugostupanjski sud ne pazi po službenoj dužnosti, samo ako je podnositelj zbog tog razloga žalbom pobijao prvostupanjsku presudu."

Članak 71.

Članak 385.a mijenja se i glasi:

Vrhovni sud Republike Hrvatske će dopustiti reviziju ako se može očekivati odluka o nekom pravnom pitanju koje je važno za odluku u sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu, a osobito:

- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem odluka suda drugog stupnja odstupa od prakse revizijskog suda, ili
- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem nema prakse revizijskog suda, pogotovo ako sudska praksa viših sudova nije jedinstvena, ili
- ako je riječ o pravnom pitanju o kojem sudska praksa revizijskog suda nije jedinstvena, ili
- ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanjskoga suda temelji na tom shvaćanju, ali bi – osobito uvažavajući razloge iznesene tijekom prethodnoga prvostupanjskoga i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Europskoga suda za ljudska prava ili Suda Europske unije – trebalo preispitati sudsku praksu.

Revizija iz članka 382. ovoga Zakona može se podnijeti samo zbog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja zbog kojeg je dopuštena.“.

Članak 72.

Članak 386. mijenja se i glasi:

Revizija iz članka 383. ovoga Zakona se može podnijeti zbog:

- bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim ako se povreda odnosi na stvarnu i mjesnu nadležnost ili ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica,
- bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ovoga Zakona učinjene pred sudom drugog stupnja,
- pogrešne primjene materijalnog prava.

Revizija se može podnijeti protiv drugostupanjske presude kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 6., 7., 8., 10., 11. i 12. ovoga Zakona samo ako je podnositelj zbog tih povreda žalbom pobijao prvostupanjsku presudu, ili ako su te povrede učinjene tek u drugostupanjskom postupku.

Revizija se može podnijeti protiv drugostupanjske presude kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda zbog pogrešne primjene materijalnog prava na koju drugostupanjski sud ne pazi po

službenoj dužnosti, samo ako je podnositelj zbog tog razloga žalbom pobijao prvostupanjsku presudu.

Članak 73.

Članak 387. mijenja se i glasi:

„Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje o dopuštenosti revizije na temelju prijedloga za dopuštenje revizije.

Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka podnosi se prvostupanjskom sudu u roku od 30 dana od dostave drugostupanjske presude.

U prijedlogu stranka mora određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg predlaže da joj se dopusti podnošenje revizije te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno u smislu odredaba članka 385.a stavka 1. ovoga Zakona. Ako se prijedlog za dopuštenje revizije podnosi zbog različite prakse viših sudova, stranka je uz prijedlog dužna dostaviti odluke sudova na koje se poziva ili ih određeno naznačiti.

O prijedlogu za dopuštenje revizije odlučuje Vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

U rješenju kojim se prijedlog za dopuštenje revizije odbacuje dovoljno je da se revizijski sud određeno pozove na nedostatak pretpostavki za podnošenje revizije.

U rješenju kojim se dopušta revizija revizijski sud navodi u kojem dijelu i u odnosu na koje određeno pravno pitanje dopušta podnošenje revizije.

Pravni lijek protiv rješenja povodom prijedloga za dopuštenje revizije nije dopušten.“

Članak 74.

Članak 388. mijenja se i glasi:

„Prijedlog za dopuštenje revizije se podnosi sudu koji je izrekao prvostupanjsku presudu u dovoljnom broju primjeraka za sudove, protivnu stranku i umješaća.

Prvostupanjski sud kojem je podnesen prijedlog za dopuštenje revizije ispitat će samo je li pravodoban i ako utvrdi da nije, rješenjem će ga odbaciti.

Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na reviziju.“

Članak 75.

Članak 389. mijenja se i glasi:

„Primjerak prijedloga za dopuštenje revizije sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostavit će protivnoj stranci i umješaću, koji mogu u roku od 30 dana od dostave prijedloga podnijeti tome sudu odgovor na reviziju.

Nepravodobno podnesen odgovor na prijedlog za dopuštenje revizije neće se odbaciti, već će se dostaviti revizijskom sudu, koji će ga uzeti u obzir ako je to još moguće.

Nakon primitka odgovora na prijedlog za dopuštenje revizije, odnosno nakon proteka roka za odgovor na prijedlog sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostavit će prijedlog za dopuštenje revizije i odgovor na prijedlog za dopuštenje revizije ako je podnesen, revizijskom sudu zajedno sa spisom.

Sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostavit će prijedlog za dopuštenje revizije i odgovor na prijedlog za dopuštenje revizije, ako je podnesen, i drugostupanjskom sudu koji će svoje izvješće o mogućim povredama postupka pred tim sudom dostaviti revizijskom sudu.

Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na reviziju.“.

Članak 76.

Članak 390. mijenja se i glasi:

„O reviziji bez rasprave odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.“.

Članak 77.

Članak 391. mijenja se i glasi:

„U povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena.

U povodu revizije iz članka 383. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

U reviziji stranka treba određeno navesti i obrazložiti razloge zbog kojih je podnosi, uz određeno pozivanje na propise i druge izvore prava. Razlozi koji nisu tako obrazloženi neće se uzeti u obzir.“.

Članak 78.

Članak 392. mijenja se i glasi:

„Vijeće revizijskog suda odbacit će nepotpun i nedopušten prijedlog za dopuštenje revizije, a i nepravodoban ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud.

Prijedlog za dopuštenje revizije je nepravodoban ako nije podnesen u roku koji je određen za njegovo podnošenje.

Prijedlog za dopuštenje revizije je nepotpun ako se iz njega ne može utvrditi koja se presuda pobija ili ako nije potpisan.

Prijedlog za dopuštenje revizije je nedopušten ako ga je podnijela osoba koja nije ovlaštena na podnošenje revizije ili osoba koja se odrekla prava na podnošenje revizije ili ako osoba koja je podnijela prijedlog nema pravni interes za podnošenje revizije.

Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka se na odgovarajući način primjenjuju i na reviziju. Prijedlog za dopuštenje revizije je nedopušten i ako ne sadrži pretpostavke iz članka 387. stavka 3. ovoga Zakona.

Revizija iz članka 382. ovoga Zakona je nedopuštena i ako prethodno nije doneseno rješenje kojim je dopuštena ili ako revizija nije podnesena zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena.

Revizija iz članka 383. ovoga Zakona je nedopuštena i ako je podnesena iz razloga zbog kojih se ne može podnijeti.“.

Članak 79.

Članak 392.a mijenja se i glasi:

„Kada podnositelj prijedloga odustane od prijedloga za dopuštenje revizije to će sudac pojedinac revizijskog suda utvrditi rješenjem, ako to propusti učiniti prvostupanjski sud, ili kada je izjava o odustanku od prijedloga za dopuštenje revizije dostavljena revizijskom sudu.

Odredba stavka 1. ovoga članka se na odgovarajući način primjenjuje i na reviziju.“.

Članak 80.

Članak 392.b briše se.

Članak 81.

Članak 393. mijenja se i glasi:

„Revizijski sud će presudom odbiti reviziju iz članka 382. ovoga Zakona kao neosnovanu ako utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih je podnesena i na koje se odnosi pravno pitanje zbog kojeg je dopuštena ili da oni ne utječu na donošenje drukčije odluke.

Revizijski sud će presudom odbiti reviziju iz članka 383. ovoga Zakona kao neosnovanu ako utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih je podnesena ili da oni ne utječu na donošenje drukčije odluke.“.

Članak 82.

Članak 394. mijenja se i glasi:

„Ako u povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju se odnosi postupovnopravno pitanje zbog kojega je dopuštena, revizijski sud

će, ovisno o vrsti te bitne povrede, odgovarajućom primjenom odredaba članka 369. ovoga Zakona, rješenjem:

- ukinuti u cijelosti ili djelomično odluku drugostupanjskog i prvostupanjskog suda ili samo odluku drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću ili sucu pojedincu prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda,
- ukinuti rješenjem donesene odluke i odbaciti tužbu,
- ukinuti odluku drugostupanjskog suda odnosno i odluku prvostupanjskog suda u dijelu u kojem je tužbeni zahtjev prekoračen na način da je dosuđeno više od onog što je traženo, a ako je tužbeni zahtjev prekoračen na način da je odlučeno o nečem drugom, a ne o onome što je traženo, ukinut će samo odluku drugostupanjskog suda ili i odluku prvostupanjskog suda i predmet vratiti drugostupanjskom odnosno prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Ako revizijski sud utvrdi da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka zbog koje se revizija iz članka 383. ovoga Zakona može podnijeti, revizijski će sud, ovisno o vrsti te bitne povrede, odlučiti primjenjujući na odgovarajući način odredbe stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 83.

Članak 395. mijenja se i glasi:

„Ako u povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona utvrdi da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo na koje se odnosi materijalnopravno pitanje zbog kojega je dopuštena, presudom će prihvatiti reviziju i preinačiti pobijanu presudu.

Ako u povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona revizijski sud ustanovi da je zbog pogrešne primjene materijalnog prava činjenično stanje nepotpuno utvrđeno ili ako zbog toga drugostupanjski sud nije ocijenio žalbene navode koji su od odlučnog značaja za pravilnu primjenu materijalnog prava i da zbog toga nema uvjeta za preinaku pobijane presude, rješenjem će prihvatiti reviziju, ukinuti u cijelosti ili djelomično presudu prvostupanjskog i drugostupanjskog suda ili samo presudu drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom sucu pojedincu odnosno vijeću prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda.

Ako u povodu revizije iz članka 383. ovoga Zakona revizijski sud utvrdi da je materijalno pravo pogrešno primijenjeno, revizijski će sud, ovisno o tome ima li uvjeta za preinaku pobijane presude, odlučiti primjenjujući na odgovarajući način odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka.“.

Članak 84.

Članak 396. mijenja se i glasi:

„Kada revizijski sud odlučuje o prijedlogu za dopuštenje revizije ili o reviziji može se pozvati i na razloge neke svoje ranije odluke.“.

Članak 85.

Članak 396.a briše se.

Članak 86.

Članak 399. mijenja se i glasi:

„Ako odredbama članka 382. do 398. ovoga Zakona nije što drugo određeno, u postupku u povodu revizije na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovoga Zakona o žalbi protiv presude iz članka 349. stavka 2. i 3., članka 350., 351., 352., 354. i 356., članka 360. stavka 2. do 5., članka 361., 371. i članka 374. do 377.a ovoga Zakona.

Revizija propisana posebnim zakonom smatra se revizijom iz članka 382. ovoga Zakona.".

Članak 87.

Članak 400. mijenja se i glasi:

„Stranke mogu podnijeti reviziju i protiv rješenja drugostupanjskog suda kojim je postupak o predmetu spora pravomoćno završen.

Revizija protiv odluke suda drugog stupnja kojom je pravomoćno odlučeno o troškovima postupka je dopuštena ako su ispunjene pretpostavke iz članka 385.a stavka 1. ovoga Zakona.

U postupku u povodu revizije protiv rješenja na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovog zakona o prijedlogu za dopuštenje revizije i reviziji protiv presude, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.“.

Članak 88.

U članku 434. stavku 2. broj: „osam“ zamjenjuje se brojem: „15“.

Članak 89.

Članak 436. briše se.

Članak 90.

U članku 437. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 1.

Članak 91.

U članku 443. stavku 1. druga rečenica briše se.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"U postupku u parnicama zbog smetanja posjeda rok za odgovor na tužbu je 15 dana."

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

U dosadašnjem stavku 3. koji je postao stavak 4. broj: "2" se zamjenjuje brojem: "3".

Članak 92.

U članku 451. stavku 1. dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Prigovor je nepotpun ako se iz prigovora ne može utvrditi koji se platni nalog pobija, ako nije potpisan ili ako u njemu nisu navedeni razlozi pobijanja.“.

Članak 93.

U članku 453. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„U postupku u povodu pravnog lijeka protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave stranke mogu istaknuti prigovor stvarne i mjesne nenadležnosti sve dok se pred tim sudom ne upuste u raspravljanje o glavnoj stvari.“.

Članak 94.

Članak 461.a mijenja se i glasi:

„U postupku u sporovima male vrijednosti tužba se uvijek dostavlja tuženiku na odgovor.

U postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

U postupku u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv platnog naloga tužitelj je dužan najkasnije u podnesku predanom sudu u roku od 15 dana od primitka rješenja kojim je ukinut platni nalog, iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

U postupku u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv platnog naloga tuženik je dužan najkasnije u roku od 15 dana od primitka tužiteljevog podneska iz stavka 3. ovoga članka iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Sud će upozoriti stranke na sadržaj odredbi stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka u pozivu za podnošenje pisanog odgovora na tužbu iz članka 284. stavka 1. ovoga Zakona odnosno u rješenju kojim je ukinut platni nalog.

Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu ili u podnescima iz stavaka 3. i 4. ovoga članka.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno stavku 6. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.

U postupku u sporovima male vrijednosti sud će na pripremnom ročištu zaključiti prethodni postupak i na istom ročištu održati glavnu raspravu, osim ako zbog okolnosti slučaja iz stavka 6. ovoga članka to nije moguće."

Članak 95.

Članak 465. mijenja se i glasi:

„Ako tužitelj ne dođe na pripremno ročište, a uredno je pozvan, smatrat će se da je povukao tužbu, osim ako se tuženik na tom ročištu ne upusti u raspravljanje.

Sud će u pozivu za pripremno ročište, između ostalog, upozoriti stranke da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na pripremno ročište, da na pripremnom ročištu ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 461.a stavka 6. ovoga Zakona, da će na pripremnom ročištu zaključiti prethodni postupak i na istom ročištu održati glavnu raspravu, osim ako zbog okolnosti slučaja iz članka 461.a stavka 6. ovoga Zakona to ne bude moguće, te da se odluka može pobijati samo zbog pogrešne primjene materijalnog prava i zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim zbog povrede iz članka 354. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona.“

Članak 96.

Članak 466. briše se.

Članak 97.

Članak 467. mijenja se i glasi:

„Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog pogrešne primjene materijalnog prava i zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim zbog povrede iz članka 354. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona.

U postupku u povodu žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe članka 370. ovoga Zakona.

O žalbi protiv presude u sporovima male vrijednosti odlučuje sudac pojedinac drugostupanjskog suda."

Članak 98.

Članak 467.a mijenja se i glasi:

„U postupku u sporovima male vrijednosti žalba protiv presude ili rješenja ne odgađa ovrhu, osim ako sud koji donosi presudu ili rješenje, iznimno, po službenoj dužnosti, obrazloženim rješenjem, odredi drukčije.“

Članak 99.

Članci 492.a, 492.b i 492.c i naslovi iznad njih mijenjaju se i glase:

„Pisani dokazi

Članak 492.a

U postupku pred trgovačkim sudovima sud će, u pravilu, utvrditi odlučne činjenice na temelju isprava.

Pisana stručna mišljenja

Članak 492.b

U postupku pred trgovačkim sudovima sud može, po službenoj dužnosti, od trećih osoba, i to osobito od gospodarskih i obrtničkih komora, tražiti stručna mišljenja i potrebne podatke s kojima ne raspolaže o trgovačkim običajima koje trgovci redovito primjenjuju u određenim obveznim odnosima.

Pisani iskazi

Članak 492.c

U postupku pred trgovačkim sudovima sud može odlučiti da stranke prilože pisane iskaze stranaka ili svjedoka s ovjerenim potpisom davatelja iskaza kod javnog bilježnika i da se saslušanje stranaka ili svjedoka svede na postavljanje pitanja radi provjere, dopune ili razjašnjenja navoda iz tih iskaza. Sud može odlučiti da pisani iskazi moraju biti priloženi najkasnije do zaključenja prethodnog postupka.

Posljedice davanja lažnog pisanog iskaza svjedoka odgovaraju posljedicama davanja lažnog iskaza svjedoka pred sudom.

Ako niti jedna od stranaka ne ospori ovjereni pisani iskaz stranke ili svjedoka ili nalaz i mišljenje vještaka i ako sud to ocijeni nepotrebnim, sud neće usmeno saslušati stranku, svjedoka ili vještaka.

Ako jedna od stranaka ospori ovjereni pisani iskaz stranke ili svjedoka, ili ako sud smatra da je potrebno saslušati stranku ili svjedoka, i ako nakon toga stranka ili svjedok ne dođu na saslušanje ili uskrate usmeni iskaz, i uz primjenu prisilnih mjera prema svjedoku iz članka 248. ovoga Zakona, sud neće uzeti u obzir ovjereni pisani iskaz stranke ili svjedoka.“

Članak 100.

Članak 492.d briše se.

Članak 101.

Članak 495. mijenja se i glasi:

„U hitnim slučajevima ročište se može zakazati telefonom, brzojavom, elektroničkim putem u skladu s posebnim zakonom ili na drugi odgovarajući način. O tome će se sastaviti službena bilješka, ako o zakazivanju ročišta, s obzirom na to kako je obavljeno, nema drugog pisanog dokaza.

U pozivu za pripremno ročište stranka će se poučiti i da će na tom ročištu, ako se na njemu glavna rasprava ne zaključi, biti određeno novo ročište, o kojemu, kao i o drugim ročištima koja će biti određena na prethodno održanim ročištima, neće biti posebno obaviještena, već da će podatke o tom ročištu i o drugim naknadno određenim ročištima moći saznati na mrežnoj stranici e-predmet. Smatrat će se da je stranka obaviještena o novom odnosno novim ročištima istekom osmoga dana od dana kada je datum novog ročišta objavljen na mrežnoj stranici e-predmet.

Odluke iz članaka 212., 215. i 215.b stavka 2. ovoga Zakona sudski savjetnici su ovlašteni donijeti tijekom cijelog postupka.“.

Članak 102.

Članak 497.a briše se.

Članak 103.

Članak 499. briše se.

Članak 104.

Članak 500. mijenja se i glasi:

„U postupku pred trgovačkim sudovima važi rok od 30 dana za podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje iz članka 118. stavka 4. ovog Zakona.“.

Članak 105.

U članku 501.a iza riječi: "povodom" riječ: "prigovora" zamjenjuje se riječima: "pravno g lijeka".

Članak 106.

U članku 502.c iza riječi: „naknadu štete“ dodaju se riječi: „ili isplatu“.

Članak 107.

Iza članka 502.h dodaje se glava tridesetdruga – b OGLEĐNI POSTUPAK RADI RJEŠENJA PITANJA VAŽNOG ZA JEDINSTVENU PRIMJENU PRAVA i članci 502.i, 502.j, 502.k, 502.l, 502.lj, 502.m i 502.n, koji glase:

„Glava tridesetdruga – b

OGLEDNI POSTUPAK RADI RJEŠENJA PITANJA VAŽNOG ZA JEDINSTVENU PRIMJENU PRAVA

Članak 502.i

U postupcima u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona ako u odredbama ove glave nije drukčije određeno.

Članak 502.j

Postupci u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja prema odredbama ove glave su slični sporovi koji su u većem broju već pokrenuti ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju, a rješenje kojih ovisi o istom pravnom pitanju koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu (pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava).

Članak 502.k

Ako je na sudu podnesen veći broj tužbi u sličnim sporovima ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju, a rješenje kojih ovisi o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava, sud će, nakon održavanja pripremnog ročišta i sjednice sudskog odjela, dostaviti prijedlog za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava sa spisom predmeta, Vrhovnom sudu Republike Hrvatske radi zauzimanja pravnog shvaćanja o tom pitanju. Taj prijedlog će se odmah objaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.

Od objave prijedloga iz stavka 1. ovoga članka do objave okončanja oglednog postupka, stranke u oglednom postupku ne mogu slobodno raspolagati zahtjevom u odnosu na koji je podnesen prijedlog za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava.

Od objave prijedloga iz stavka 1. ovoga članka do objave okončanja oglednog postupka, zastaje zastarijevanje prava na podnošenje zahtjeva u odnosu na koji je podnesen prijedlog za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, u pravnim stvarima u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja.

Članak 502.l

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će nakon primitka prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava bez odgode zatražiti od predsjednika svih prvostupanjskih sudova da ga obavijeste o tome jesu li i u kojem broju pred njihovim sudovima pokrenuti takvi sporovi.

Predsjednici prvostupanjskih sudova dužni su podatke iz stavka 1. ovoga članka dostaviti predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u roku od 15 dana.

Članak 502.lj

U prijedlogu prvostupanjski sud mora određeno naznačiti pravno pitanje o kojemu predlaže zauzimanje pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno u smislu odredbe članka 382. stavka 3. ovoga Zakona.

O dopuštenosti prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava odlučuje vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske rješenjem u roku od 30 dana od proteka roka iz članka 502.1 stavka 2. ovoga Zakona.

U odluci kojom se prijedlog odbija dovoljno je da se Vrhovni sud Republike Hrvatske pozove na nedostatak pretpostavki za podnošenje prijedloga. Rješenje o odbijanju prijedloga će odmah objaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova. Prvostupanjski sud će nakon objave tog rješenja nastaviti postupak po odredbama koje se na njega inače primjenjuju.

U odluci kojom se dopušta prijedlog Vrhovni sud Republike Hrvatske navodi u kojem dijelu i u odnosu na koje određeno pravno pitanje dopušta zauzimanje pravnog shvaćanja. Rješenje kojim dopušta prijedlog će odmah objaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.

Protiv rješenja povodom prijedloga, pravni lijek nije dopušten.

Članak 502.m

O pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava odlučuje vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske rješenjem u roku od 90 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog. Rješenje će se odmah objaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.

Članak 502.n

Nakon donošenja pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, sud će u nastavljenim postupcima biti vezan tim pravnim shvaćanjem.

U nastavljenim postupcima stranke će već u rješenju o nastavku postupka biti obaviještene o zauzetom pravnom shvaćanju.

Nastavljeni se postupak u pojedinim postupcima u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja provodi po odredbama koje se na njega inače primjenjuju.

U nastavljenim postupcima sudovi će nastojati da stranke nagodbom ili na drugi nesporni način dovrše postupak.

U postupcima koji ovise o istom pravnom pitanju sud će o troškovima postupka odlučiti po slobodnoj ocjeni, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, osobito okolnost da su pojedine od stranaka imale razloga pokrenuti spor zbog neizvjesnosti pravnog pitanja o kojemu je ovisilo njegovo rješenje te postupanje stranaka nakon što su obaviještene o zauzetom pravnom shvaćanju.“.

Članak 108.

U članku 507.ć stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. za izvansudske isprave općinski sud na čijem području ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište tijelo ili osoba koja traži dostavu u inozemstvo,“.

Članak 109.

Članak 507.č mijenja se i glasi:

„U smislu odredbe članka 15. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007. i na zahtjev osobe koja je zainteresirana za ishod nekog sudskog postupka, dopuštena je dostava u Republici Hrvatskoj izravno putem nadležnog javnog bilježnika.

Javni bilježnik nije dužan obaviti dostavu ako mu nisu predujmljeni troškovi poduzimanja te radnje.

Kad javni bilježnik obavlja dostavu sukladno odredbi stavka 1. postupat će sukladno odredbama Zakona o javnom bilježništvu koje se odnose na priopćenje izjava.“.

Članak 110.

Članak 507.i mijenja se i glasi:

„Za odlučivanje o zahtjevima za izdavanje i preispitivanje, kao i za davanje potvrde o ovršnosti europskoga platnog naloga prema Uredbi br. 1896/2006. nadležan je općinski, odnosno trgovački sud ako se radi o predmetima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova, prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu, odnosno sjedištu tuženika.“.

Članak 111.

U članku 507.k riječi: „503. do 503.d“ zamjenjuju se riječima: „507.a do 507.č“.

Članak 112.

Članak 507.l mijenja se i glasi:

"Ako tuženik podnese prigovor protiv europskoga platnog naloga u smislu odredbe članka 16. Uredbe br. 1896/2006, daljnji postupak će se provesti po pravilima europskog postupka za sporove male vrijednosti utvrđenog u Uredbi br. 861/2007., ako su primjenjiva, a ako nisu po odredbama ovoga Zakona o postupku u povodu prigovora protiv platnoga naloga (članak 445.a, 451. do 456.), uz uvažavanje odredaba članka 17. Uredbe br. 1896/2006."

Članak 113.

U članku 507.m riječi: "sud u Republici Hrvatskoj" zamjenjuju se riječima: "neki drugi sud na području Europske unije".

Članak 114.

U članku 507.n stavak 1. mijenja se i glasi:

„Ako se zatraži preispitivanje europskoga platnog naloga koji je izdan u Republici Hrvatskoj prema odredbama članka 20. Uredbe br. 1896/2006., sud koji odlučuje o tom zahtjevu može odgoditi ovrhu uz odgovarajuću primjenu pravila ovršnog postupka o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 115.

Odredba članka 295. stavka 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) primjenjivat će se i na postupke koji su pokrenuti prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 25/13).

Članak 116.

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe članka 2., članka 8. i 9., članka 11. i 12., članka 15. do 17., članka 19., članka 25., članka 35. do 39., članka 53., članka 55. i 56., članka 58. i 59., članka 65. i 66., članka 95. i 96. te članka 103. ovoga Zakona primjenjivat će se i na sve postupke u tijeku.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe članka 28. do 31. te članka 98. ovoga Zakona primjenjivat će se i na sve postupke u tijeku u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donesena prvostupanjska odluka.

Iznimno od odredaba stavaka 1. i 2. ovoga članka, odredbe ovoga Zakona o reviziji će se primjenjivati i na sve postupke u tijeku u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donesena drugostupanjska odluka.

Članak 117.

Iznimno od odredbe članka 116. stavak 2. ovoga Zakona, obvezna elektronička komunikacija općinskih sudova s državnim tijelima, državnim odvjetništvom, odvjetnicima, javnim bilježnicima, sudskim vještacima, sudskim procjeniteljima, sudskim tumačima, stečajnim upraviteljima, povjerenicima te pravnim osobama primjenjivat će se kada ministar nadležan za poslove pravosuđa donese odluku o ispunjavanju uvjeta za elektroničku komunikaciju za općinske sudove, a nakon što se za to ispune uvjeti na svim općinskim sudovima.

Iznimno od odredbe članka 116. stavak 2. ovoga Zakona, obvezna elektronička komunikacija sudova i pravnih osoba primjenjivat će se kada ministar nadležan za poslove pravosuđa donese odluku o ispunjavanju uvjeta za elektroničku komunikaciju.

Sve pravne osobe dužne su u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona zatražiti pristup informacijskom sustavu elektroničke komunikacije sa sudovima putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Dok se ne ispune uvjeti za elektroničku komunikaciju, obveznim sudionicima elektroničke komunikacije s općinskim sudovima (stavak 1. ovoga članka) i pravnim osobama (stavak 3.

ovoga članka) dostava se obavlja po pravilima Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Članak 118.

Postupke u kojima, u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona, postoji pravomoćno rješenje o prekidu zbog razloga navedenog u članku 212. točki 4. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) sud može nastaviti i istodobno obustaviti ako pravni sljednik pravne osobe ne preuzme postupak ili protivna strana ne predloži da ga sud pozove da to učini u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Na postupke u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije doneseno pravomoćno rješenje o prekidu zbog razloga navedenog u članku 212. točki 4. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) primjenjuje se odredba članka 44. ovoga Zakona.

Odluke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ovlašteni su donijeti i sudski savjetnici.

Članak 119.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članka 11. i 13. ovoga Zakona.

Članak 120.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. rujna 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom dodaje se novi članak 1.a u kojem se navode nazivi pravnih akata Europske unije čija se provedba osigurava.

Uz članak 2.

Ovim člankom dopunjava se članak 10. Zakona kako bi se načelno propisalo pravilo prema kojem su i stranke i drugi sudionici postupka dužni postupak provesti, odnosno ponašati se tako da ne odugovlače postupak, tj. da na način da se postupak mora provesti u razumnom roku i sa što manje troškova. Kao i prema sada važećem pravilu, sud je dužan onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku. Stavak 13. je nomotehnički doraden radi jasnijeg izričaja.

Uz članak 3.

Člankom 34. Zakona propisane su vrste sporova u kojima uvijek u prvom stupnju sude općinski sudovi. Ovom odredbom proširuje se krug sporova za koje je Zakonom propisana isključiva nadležnost općinskih sudova kako bi se trgovački sudovi rasteretili od sporova koji su beznačajni za gospodarstvo.

Uz članak 4.

Ovom odredbom propisuje se isključiva nadležnost trgovačkih sudova u slučajevima kada je jedna od stranaka pravna osoba ili dužnik pojedinac u smislu Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 71/15) nad kojoj(i)m je otvoren stečajni postupak bez obzira na svojstvo druge stranke te na sve sporove u povodu stečajnog postupka, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sudi općinski sud, odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda. Sporovi koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka dovršit će se pred sudom koji vodi stečajni postupak. Naime, u slučaju kada je jedna od stranaka pravna osoba ili dužnik pojedinac u smislu Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 71/15) nad kojoj(i)m je otvoren stečajni postupak, stečajni postupak vodi trgovački sud pa je zbog specifičnosti postupka u slučajevima kada je nad jednom od stranaka otvoren stečajni postupak, radi učinkovitosti i pravne sigurnosti, svrsishodnije da je za te parnične postupke nadležan sud na čijem se području provodi stečajni postupak.

Uz članak 5.

Ovom odredbom predlaže se brisati vrijednost predmeta spora kao kriterij za pravo na izjavljivanje revizije s obzirom na to da stupanjem na snagu ovoga Zakona vrijednost predmeta spora prestaje biti kriterij za dopuštenost revizije te se uvodi institut podnošenja prijedloga za dopuštenje revizije i revizija po dopuštenju.

Uz članak 6.

Predloženom odredbom usklađuje se članak 40. stavak 3. Zakona s novim konceptom revizije po dopuštenju.

Uz članak 7.

Predloženom odredbom članak 73. stavak 5. Zakona jezično se usklađuje i normativno poboljšava, dok se stavkom 6. dopušta mogućnost da se zahtjev za izuzeće suca podnese do donošenja odluke pred prvostupanjskim odnosno drugostupanjskim sudom, dakle, tijekom cijelog postupka sve dok to nije prekasno, tj. sve dok nije donesena odluka u kojoj je

sudjelovao sudac ili suci čije se izuzeće traži. Zbog novog uređenja iz stavka 6. stavak 7. postaje suvišan.

Uz članke 8. i 9.

Ovim člankom se propisuje tko je obveznik plaćanja sudskih troškova u vezi s postavljanjem privremenog zastupnika. Kao pravilo se propisuje da te troškove snosi stranka kojoj se postavlja privremeni zastupnik.

Uz članak 10.

Predloženom odredbom članak 91.a Zakona usklađuje se s novim konceptom revizije po dopuštenju. Izmijenjenim stavkom 3. propisuje se obveza da se, uz prijedlog za dopuštenje revizije ili reviziju ili najkasnije do isteka roka za podnošenje revizije, priloži izvornik ili preslika potvrde o položenom pravosudnom ispitu ili druga javna isprava u izvorniku ili preslici iz koje proizlazi da stranka ili njen punomoćnik ima položen pravosudni ispit, ako takva potvrda ili druga javna isprava u izvorniku ili preslici prethodno nije podnesena sudu u istom postupku.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se mogućnost podnošenja podnesaka u elektroničkom obliku. Takav podnesak mora biti potpisan naprednim elektroničkim potpisom u skladu s posebnim propisima, u kojem slučaju se smatra vlastoručno potpisanim. Obveznici komuniciranja sa sudom putem elektroničke komunikacije su državna tijela, državno odvjetništvo, odvjetnici, javni bilježnici, sudski vještaci, sudski procjenitelji, sudski tumači, stečajni upravitelji i pravne osobe te su uvijek dužni podneske podnositi u elektroničkom obliku. Ako obvezni korisnik elektroničke komunikacije podnesak ne podnese u elektroničkom obliku, sud će podnositelju naložiti da u roku od osam dana podnesak dostavi u elektroničkom obliku. Ako podnositelj ne dostavi podnesak u elektroničkom obliku u određenom roku, smatrat će se da je podnesak povučen. Elektronička komunikacija moguća je putem jedinstvenog informacijskog sustava kojeg uspostavlja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Uz članak 12.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost korištenja odgovarajućih audiovizualnih uređaja za potrebe održavanja ročišta na daljinu ili izvođenje pojedinih dokaza korištenjem takve opreme.

Uz članak 13.

Predloženom odredbom propisuje se plaćanje naknade koju pravilnikom propiše ministar nadležan za poslove pravosuđa za transkripciju tonske snimke.

Uz članak 14.

Predloženom odredbom propisuje se da član vijeća koji je pri glasanju ostao u manjini u pogledu odluke ili njenih razloga može/mora izložiti razloge svog glasanja u izdvojenom mišljenju koje se dostavlja strankama uz odluku i objavljuje na isti način kao i odluka.

Uz članak 15.

Predloženom odredbom uređuje se članak 133. Zakona, kojim se načini dostave usklađuju s novim mogućnostima i obvezom elektroničke komunikacije.

Uz članak 16.

Predloženom odredbom propisuje se da sud može naložiti strankama da jedna drugoj izravno upućuju pismena preporučeno poštom s povratnicom ili na drugi način koji omogućava dokaz o obavljenoj predaji, osim ako su obje stranke ili njihovi punomoćnici ili zakonski zastupnici uvijek dužni podneske podnositi u elektroničkom obliku u skladu s člankom 106.a Zakona.

Uz članke 17. do 25.

Ovim člancima se dodaje novi članak 133.d Zakona, kojim su uređuje elektronička komunikacija, a sve u skladu s pravilima prema kojima obveznici komuniciranja sa sudom putem elektroničke komunikacije postaju državna tijela, državno odvjetništvo, odvjetnici, javni bilježnici, sudski vještaci, sudski procjenitelji, sudski tumači, stečajni upravitelji i pravne osobe. Zbog navedenoga dosadašnja pravila o dostavi navedenim osobama se mijenjaju, dok se pravila o dostavi ostalim osobama (fizičkim osobama) dopunjuju. Naime, ako se dostava obavlja stavljanjem pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova, sve daljnje dostave u postupku obaviti će se stavljanjem pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova, uz (istodobni) pokušaj dostave na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka, dok stranka ne obavijesti sud o adresi svog prebivališta ili boravišta. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova, neovisno o tome je li i kada je uspjela dostava na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka. Također, propisuje se pravilo da ako primatelj ne podigne pismeno ili ako se dostava ne uspije obaviti iz bilo kojeg drugog razloga, smatrat će se da dostava nije uspjela te će se pokušati još jednom ili će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda, u skladu s odredbama Zakona.

Uz članak 26.

Predloženom odredbom usklađuje se članak 145. stavak 2. Zakona s predloženim načinom odlučivanja o reviziji koja će biti dopuštena ako je Vrhovni sud Republike Hrvatske dopusti, na način da se odredbe o produženju roka za dostavu obavijesti sudu o promjeni adrese odnose jednako na reviziju i na podnošenje prijedloga za dopuštenje revizije.

Uz članak 27.

Ovom odredbom predlaže se napuštanje upotrebe pečata u odnosu na pravne i fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost na način da će potvrdu o primitku potpisati osoba ovlaštena za zastupanje pravne osobe ili fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost bez potrebe otiskivanja pečata.

Uz članak 28.

Ovom odredbom predlaže se naknadu troškova u slučaju djelomičnog uspjeha u parnici računati prema postotku uspjeha u odnosu na konačno postavljenu tužbeni zahtjev tako da se najprije utvrdi postotak u kojemu je svaka od njih uspjela, zatim od postotka one stranke koja je u većoj mjeri uspjela oduzme postotak one stranke koja je u manjoj mjeri uspjela, nakon toga će utvrditi iznos pojedinih i iznos ukupnih troškova stranke koja je u većoj mjeri uspjela u parnici, a koji su bili potrebni za svrhovito vođenje postupka. Toj stranci sud će odmjeriti naknadu dijela ukupnog troška koji odgovara postotku koji je preostao nakon navedenog obračuna postotaka u kojima su stranke uspjele u parnici. Novost je i to da se propisuje kako omjer uspjeha u parnici sud ocjenjuje prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu.

Uz članak 29.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da trošak postupka tužitelju koji je povukao tužbu ili se odrekao tužbenog zahtjeva odmah nakon što je tuženik udovoljio zahtjevu tužitelja ili iz drugih razloga koji se mogu pripisati tuženiku, naknadi tuženik.

Uz članak 30.

Predloženom odredbom propisuje se pravilo da svaka stranka snosi svoje troškove izlučne parnice ako je tuženik kao ovrhovoditelj u ovršnom postupku imao opravdanih razloga smatrati da ne postoje prava trećih osoba na tom predmetu.

Uz članak 31.

Ovom odredbom predlaže se proširiti ovlasti sudskih savjetnika na odlučivanje o zahtjevu za naknadu troškova u slučaju povlačenja tužbe, odricanja ili odustanka od pravnog lijeka, kao i u slučaju donošenja presude na temelju priznanja i presude na temelju odricanja, ako oni nisu obavljani na raspravi.

Uz članak 32.

Predloženom odredbom mogućnost izvođenja pojedinih dokaza uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja dopušta se i u slučaju kada dokaze izvodi zamoljeni sud.

Uz članak 33.

Predloženom odredbom usklađuje se članak Zakona s predloženim odredbama o napuštanju instituta redovne revizije prema kojem je vrijednost predmeta spora kriterij za pravo na izjavljivanje revizije s obzirom na to da stupanjem na snagu ovoga Zakona vrijednost predmeta spora prestaje biti kriterij za dopuštenost revizije.

Uz članak 34.

Predloženom odredbom članak 186.a stavak 4. Zakona jezično se usklađuje i normativno poboljšava.

Uz članak 35.

Ovom odredbom predlaže se osnažiti mirenje kao jedan od alternativnih načina rješavanja sporova na način da se sucima omogući da stranke upute ili samo potaknu na pokretanje postupka mirenja pri sudu te se predlažu postupovne odredbe kojima se propisuje način upućivanja, postupanja i pravna snaga sklopljene nagodbe u postupku mirenja.

Uz članak 36.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost podnošenja prijedloga za rješavanje spora u postupku mirenja i postupak mirenja pred sudom nakon podnošenja redovnog pravnog lijeka.

Uz članak 37.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost podnošenja prijedloga za rješavanje spora u postupku mirenja i postupak mirenja u nekom od centara za mirenje izvan suda za vrijeme trajanja parničnog postupka, u kojem slučaju će sud zastati s postupkom.

Uz članak 38.

Predloženom odredbom mijenjaju se pravila o zastoju postupka. Rokovi za zastoj parničnog postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora usklađuju se s rokovima iz posebnog zakona kojim je uređeno mirenje. Zastoj može trajati najduže 60 dana, s tim da na suglasni obrazloženi prijedlog stranaka, podnesen prije proteka roka čije se produljenje traži, sud može jednom ovaj rok produžiti za određeno vrijeme, najviše za daljnjih 120 dana. Ako nijedna stranka u roku od 15 dana nakon proteka rokova ne predloži nastavak postupka, smatrat će se da je tužba povučena.

Uz članak 39.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da tužitelj iznimno može preinačiti tužbu bez pristanka tuženika do trenutka zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka.

Uz članak 40.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost stupanja novog tužitelja u postupak uz dotadašnjeg tužitelja ili proširenje tužbe na novog tuženika uz njegov pristanak najkasnije do trenutka zaključenja prethodnog postupka umjesto do zaključenja glavne rasprave. Ovo stoga što je zaključenje prethodnog postupka trenutak kada se fiksiraju dokazi koji će se izvesti na glavnoj raspravi i sporna pitanja.

Uz članak 41.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost/obveza prekida postupka i ako je zahtjev Europskom sudu o tumačenju prava Europske unije ili o valjanosti akta koje su donijele institucije Europske unije već podnesen u drugom postupku, a odluka suda ovisi o rješenju tog zahtjeva. Također, predlaže se mogućnost/obveza prekida postupka koji ovisi o istom pravnom pitanju o kojem je zatraženo pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske u tzv. oglednom sporu. Protiv rješenja o prekidu postupka zbog podnošenja zahtjeva Europskom sudu i provedbe oglednog postupka nije dopuštena žalba.

Uz članak 42.

Ovom odredbom propisano je da će se u postupku u kojem odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja, rješenje o prekidu postupka objaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova te dostaviti strankama i umješacima u roku od 30 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog. Također je propisano da stranke i umješaci u postupku u kojemu odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja, mogu podnijeti očitovanje o rješenju pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u roku od 45 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog. Očitovanja podnesena nakon isteka roka Vrhovni sud Republike Hrvatske će uzeti u obzir, ako je to još moguće.

Uz članak 43.

Predloženom odredbom propisane su mogućnosti dovršetka parničnih postupaka koji se vode o tražbinama koje se prijavljuju u stečajnom postupku ako nije podnesen prijedlog za nastavak parnice pod pretpostavkama propisanim Stečajnim zakonom, ili ako tužitelj nije prijavio tražbinu u stečajnom postupku ili mu je tražbina priznata u stečajnom postupku. Također, predloženom odredbom propisane su pretpostavke za nastavak postupka ako je sud prekinuo postupak u kojem odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja.

Uz članak 44.

Predloženom odredbom propisani su uvjeti i način da se parnični postupak dovrši ako stranke ne predlože nastavak postupka nakon što je postupak prekinut zbog prestanka postojanja pravne osobe ili zbog izrečene zabrane rada pravnoj osobi.

Uz članak 45.

Predloženom odredbom dopunjuje se članak 221.b na način da se propisuje obveza Ministarstvu financija, Poreznoj upravi da je dužna podatak o odbitku pretporeza dostaviti sudu u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Uz članak 46.

Predloženom odredbom u svrhu osiguranja procesne discipline stranaka, propisuje se da je stranka dužna podnijeti ispravu u trenutku predlaganja tog dokaza, osim ako sud ne odredi drukčije.

Uz članak 47.

Predloženom odredbom napušta se pravilo prema kojemu sud može odlučiti izvesti dokaze saslušanjem stranaka kada nema drugih dokaza ili kada unatoč izvedenim dokazima ustanovi da je to potrebno za utvrđivanje važnih činjenica. Dakle, saslušanje stranaka je moguće i onda kada postoje drugi dokazi, odnosno, saslušanje stranaka ne moraju biti posljednji dokaz u postupku.

Uz članak 48.

Ovom odredbom predlaže se proširiti ovlasti sudskih savjetnika na postupanje u povodu prijedloga za osiguranje dokaza stavljenog u tijeku sudskog postupka.

Uz članak 49.

Predloženom odredbom propisuje se da sud može odbaciti tužbu nakon što ju je prethodno ispitao ne samo u slučajevima kada je to zakonom propisano već i u slučaju kada je tužbi trebao prethoditi zakonom predviđeni postupak ili radnja, a bez kojih se ne može zahtijevati zaštita povrijeđenog prava pred nadležnim sudom.

Uz članak 50.

Ovom odredbom predlaže se propisati rok od 60 dana od dana podnošenja tužbe u kojem je sud dužan dostaviti tužbu tuženiku radi podnošenja odgovora na tužbu. Također, predlaže se da sud više ne mora u pozivu na podnošenje pisanog odgovora na tužbu odrediti pripremno ročište.

Uz članak 51.

Predloženom izmjenom proširuje se ovlast suda da na pripremnom ročištu odbaci sve tužbe za koje utvrdi da ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe, za razliku od sadašnjeg rješenja i izričaja prema kojemu bi sud mogao odbaciti tužbu za koju utvrdi da ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za utvrđenje (deklaratornu tužbu).

Uz članak 52.

Ovom odredbom dodatno se potiče stranke da sporo riješe mirnim putem tako da se propisuje obveza suda da stranke upozna s tom mogućnošću.

Uz članak 53.

Ovom odredbom propisuje se posljedica neaktivnosti stranaka na pripremnom ročištu te se propisuje presumirano povlačenje tužbe u slučaju kada obje stranke neopravdano izostanu s pripremnog ročišta ili su prisutne, ali ne žele raspravljati ili se neopravdano udalje s ročišta.

Uz članak 54.

Predloženom odredbom uvodi se procesna disciplina i sprječavaju moguće zlouporabe postupovnih prava i odugovlačenje postupka. Sud može pozvati stranke da se u roku koji, u pravilu, nije duži od 30 dana pisano očituju na navode protivne stranke, a podnesci i očitovanja koji su predani nakon proteka roka sud neće uzeti u obzir. Iznimno, stranka može tražiti da ih sud uzme u obzir ako ih bez svoje krivnje nije mogla podnijeti pravodobno ili ako njihovo uzimanje u obzir ne bi dovelo do odugovlačenja postupka.

Uz članak 55.

Predloženo odredbom ukida se obveza suda da u slučaju kada iz činjenica navedenih u tužbi ne proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva mora odrediti pripremno ročište radi davanja mogućnosti tužitelju da preinači tužbu iz koje ne proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva.

Uz članak 56.

Predloženo odredbom usklađuje se članak 332.a Zakona s predloženom odredbom kojom se briše mogućnost održavanja pripremnog ročišta na kojem bi tužitelj preinačio tužbu iz koje ne proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva.

Uz članke 57.

Predloženom odredbom propisano je da će stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, sud na ročištu uručiti ovjereni prijepis presude ili će, iznimno, uputiti stranku da ovjereni prijepis presude može preuzeti neposredno u sudu istog dana.

Uz članak 58.

Predloženom odredbom članak 338. stavak 2. Zakona jezično se usklađuje i normativno poboljšava te se otklanja dvojba oko toga čiji osobni identifikacijski broj treba navesti u izreci presude.

Uz članak 59.

Ovim člankom uvodi se novo pravilo prema kojem rokovi za žalbu ne teku od 1. do 15. kolovoza.

Uz članak 60.

Ovom odredbom članak 354. stavak 2. točka 11. Zakona jezično se usklađuje i normativno poboljšava.

Uz članak 61.

Predloženom odredbom mijenjaju se žalbeni razlozi na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti prilikom ispitivanja prvostupanjske presude u povodu žalbe.

Uz članak 62.

Ovom odredom se isključuje pravilo o zabrani dvostrukog ukidanja i postupanju drugostupanjskog suda nakon što je već jednom ukinuo presudu u odnosu na presude zbog ogluhe i presude zbog izostanka.

Uz članke 63. i 64.

Predloženima odredbama nomotehnički i pravno se poboljšavaju odredbe članka 373.b i 373.c Zakona, kojima se uređuje postupanje drugostupanjskog suda kada taj sud odluči provesti raspravu.

Uz članak 65.

Predloženom odredbom ukida se mogućnost da drugostupanjski sud bez obrazloženja odbije žalbu u slučaju da prihvća činjenično stanje utvrđeno prvostupanjskom presudom, kao i primjenu materijalnog prava.

Uz članak 66.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da prvostupanjski sud u slučaju ukidanja presude od strane drugostupanjskog suda provede novu glavnu raspravu, bez potrebe ponovnog provođenja prethodnog postupka.

Uz članak 67.

Ovom odredbom predlaže se napuštanje podijele revizije na redovnu i izvanrednu te se uvodi tzv. „revizija po dopuštenju“, a koja se podnosi u roku od 30 dana od dostave odluke revizijskog suda o dopuštenosti revizije.

Uz članak 68.

Ovom odredbom briše se odredba kojom je propisano da u slučajevima u kojima o žalbi protiv prvostupanjske odluke odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske, revizija nije dopuštena.

Uz članak 69.

Ovom odredbom propisuje se u kojim sporovima stranke iznimno mogu podnijeti reviziju protiv presude donesene u drugom stupnju, bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao i da se ta revizija podnosi u roku od 30 dana od dostave presude donesene u drugom stupnju.

Uz članak 70.

Ovom odredbom propisuje se da se prijedlog za dopuštenje revizije može podnijeti zbog pravnog pitanja koje je važno za odluku o sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava za sudsku praksu.

Uz članak 71.

Ovom odredbom propisano je da će Vrhovni sud Republike Hrvatske dopustiti reviziju ako se može očekivati odluka o nekom pravnom pitanju koje je važno za odluku o sporu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu te su propisana pravna pitanja zbog kojih će osobito dopustiti reviziju.

Uz članak 72.

Ovom odredbom propisuju se razlozi zbog kojih se može podnijeti revizija protiv presude donesene u drugom stupnju, bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u sporu o postojanju ugovora o radu, odnosno, prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa, o utvrđivanju majčinstva ili očinstva, u povodu tužbi za zaštitu od diskriminacije te u povodu tužbi radi objave ispravka informacije.

Uz članak 73.

Ovom odredbom propisuje se ovlast Vrhovnog suda Republike Hrvatske da odlučuje o dopuštenosti revizije na temelju prijedloga za dopuštenje revizije. Prijedlog se podnosi prvostupanjskom sudu u roku od 30 dana od dostave drugostupanjske presude. U prijedlogu stranka mora određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg predlaže da joj se dopusti podnošenje revizije te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno. O prijedlogu za dopuštenje revizije odlučuje rješenjem vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Uz članak 74.

Ovom odredbom usklađuje se odredba članka 388. Zakona s predloženim izmjenama odredbi o reviziji i dopuštenju za izjavljivanje revizije.

Uz članak 75.

Ovom odredbom usklađuje se odredba članka 389. Zakona s predloženim izmjenama odredbi o reviziji i dopuštenju za izjavljivanje revizije.

Uz članak 76.

Ovom odredbom propisuje se da o reviziji bez rasprave odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Uz članak 77.

Ovom odredbom propisuje se da u povodu tzv. "revizije po dopuštenju" revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena, dok u povodu revizije koja se protiv presude donesene u drugom stupnju može podnijeti bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

Uz članak 78.

Ovom odredbom propisuje se da će vijeće revizijskog suda odbaciti nepotpun i nedopušten prijedlog za dopuštenje revizije, a i nepravodoban ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud. Propisano je kada je prijedlog za dopuštenje revizije nepravodoban, nepotpun i nedopušten. Također, propisano je da se odredbe stavka 1. do 4. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju i na reviziju.

Uz članak 79.

Ovom odredbom propisuje se da kada podnositelj prijedloga odustane od prijedloga za dopuštenje revizije to će sudac pojedinac revizijskog suda utvrditi rješenjem, ako to propusti učiniti prvostupanjski sud, ili kada je izjava o odustanku od prijedloga za dopuštenje revizije dostavljena revizijskom sudu. Ova odredba na odgovarajući način primjenjuje se i na reviziju.

Uz članak 80.

Ovom odredbom briše se članak 392.b Zakona radi usklađenja s predloženim odredbama o odlučivanju o odbacivanju nepravovremene, nepotpune i nedopuštene revizije od strane suca pojedinca revizijskog suda.

Uz članak 81

Ovom odredbom propisuje se kada će revizijski sud presudom odbiti tzv. "reviziju po dopuštenju" te kada će presudom odbiti reviziju iz članka 383. Zakona.

Uz članak 82.

Ovom odredbom propisuje se način postupanja revizijskog suda u slučaju kada utvrdi da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju se odnosi postupovno/pravno pitanje zbog kojeg je revizija dopuštena.

Uz članak 83.

Ovom odredbom propisuje se način postupanja revizijskog suda u slučaju kada utvrdi da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo zbog kojeg je revizija dopuštena.

Uz članak 84.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da se revizijski sud, prilikom donošenja odluke o prijedlogu da se dopusti revizija ili reviziji, pozove na razloge neke svoje ranije odluke.

Uz članak 85.

Ovom odredbom briše se članak 396.a Zakona radi usklađenja s predloženim izmjenama odredbi o reviziji i dopuštenju za izjavljivanje revizije.

Uz članak 86.

Ovom odredbom se u članku 399. Zakona briše upućivanje na odgovarajuću primjenu odredbe članka 366. (odluke drugostupanjskog suda po žalbi) Zakona u postupku u povodu revizije. Također, odredbom se propisuje da se revizija propisana posebnim zakonom smatra revizijom iz članka 382. Zakona.

Uz članak 87.

Ovim člankom propisano je da stranke mogu podnijeti reviziju i protiv rješenja drugostupanjskog suda kojim je postupak o predmetu spora pravomoćno završen te je propisano da je revizija protiv odluke suda drugog stupnja kojom je pravomoćno odlučeno o troškovima postupka dopuštena ako su ispunjene pretpostavke iz članka 385.a stavka 1. Zakona.

Uz članak 88.

Ovom odredbom je rok za odgovor na tužbu u postupku u parnicama iz radnih odnosa produžen s osam na 15 dana.

Uz članak 89.

Ovom odredbom je brisan članak 436. Zakona jer nema potrebe u parnicama iz radnih odnosa posebno propisivati rok u kojem se nalaže izvršenje činidbe.

Uz članak 90.

Ovom odredbom je brisan rok za podnošenje žalbe od osam dana u parnicama iz radnih odnosa, čime je rok za žalbu u ovoj vrsti postupka povećan na 15 dana.

Uz članak 91.

Ovom odredbom je brisan rok za podnošenje žalbe od osam dana u parnicama zbog smetanja posjeda, čime je rok za žalbu u ovoj vrsti postupka povećan na 15 dana. Također, propisano je da u postupku u parnicama zbog smetanja posjeda rok za odgovor na tužbu je 15 dana.

Uz članak 92.

Ovim člankom propisuje se što se smatra nepotpunim prigovorom u postupku izdavanja platnog naloga. Prigovor je nepotpun ako se iz prigovora ne može utvrditi koji se platni nalog pobija, ako nije potpisan ili ako u njemu nisu navedeni razlozi pobijanja.

Uz članak 93.

Ovom odredbom u članku 453. dodaje se novi stavak 3. koji propisuje da u postupku u povodu pravnog lijeka protiv rješenja o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave stranke mogu

istaknuti prigovor stvarne i mjesne nenadležnosti sve dok se pred tim sudom na upuste u raspravljanje o glavnoj stvari.

Uz članak 94.

Ovim člankom propisuje se procesna disciplina stranaka u postupku u sporovima male vrijednosti. Tako je tužitelj dužan najkasnije u podnesku predanom sudu u roku od 15 dana od primitka rješenja kojim je stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinute provedene radnje, a postupak nastavljen kao u povodu prigovora protiv platnoga naloga, iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica. Tuženik je dužan najkasnije u roku od 15 dana od primitka tužiteljevog podneska iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Uz članak 95.

Ovim člankom usklađuju se pravila o neaktivnosti stranka na drugom ili kasnijem ročištu s obzirom na to pravilo da bi postupak trebalo pred prvim stupnjem provesti na jednom pripremnom i na jednom ročištu za glavnu raspravu. Također, mijenja se upozorenje koje je sud dužan dati strankama u pozivu za prvo ročište.

Uz članak 96.

Ovom odredbom ukida se posebno pravilo o objavi presude u sporovima male vrijednosti odmah nakon zaključenja glavne rasprave.

Uz članak 97.

Ovom odredbom mijenjaju se žalbeni razlozi iz kojih se može pobijati odluka kojom se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti.

Uz članak 98.

Ovom odredbom propisuje se da u sporovima male vrijednosti žalba protiv presude ili rješenja ne odgađa ovrhu, osim ako sud koji donosi presudu ili rješenje, iznimno, po službenoj dužnosti, obrazloženim rješenjem, odredi drukčije.

Uz članak 99.

Ovom odredbom se predlaže mogućnost da u postupcima pred trgovačkim sudovima sud odlučne činjenice u pravilu utvrđuju uvidom u isprave. Također se predlaže da u postupcima pred trgovačkim sudovima sud po službenoj dužnosti može od trećih tražiti stručna mišljenja i podatke o trgovačkim običajima kojima ne raspolaže te mogućnost da sud dozvoli strankama da prilože pisane iskaze stranaka ili svjedoka, a da se saslušanje stranaka ili svjedoka svede na postavljanje pitanja radi provjere, dopune ili razjašnjenja navoda iz tih iskaza.

Uz članak 100.

Ovom odredbom briše se članak 492.d Zakona s obzirom na to da je dostava elektroničkim putem izjednačena s klasičnim načinom dostave putem pošte u odredbama zakona koje su zajedničke i za općinske i za trgovačke sudove.

Uz članak 101.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost da se u postupku pred trgovačkim sudovima stranka u postupku obavještava o ročištima putem mrežne stranice e-predmet. Propisuju se veće ovlasti sudskim savjetnicima jer im se daje ovlaštenje donositi odluke o prekidu postupka,

nastavku prekinutog postupka i obustavi postupka, a koje mogu donijeti tijekom cijelog postupka.

Uz članak 102.

Ovom odredbom usklađuje se odredba članka 497.a Zakona s predloženim izmjenama odredbi o reviziji i dopuštenju za izjavljivanje revizije.

Uz članak 103.

Ovom odredbom briše se članak 499. Zakona jer su pravila o izravnoj komunikaciji između stranka i procesnoj disciplini stranka koja vrijede u drugim vrstama postupka primjenjiva i na parničnim postupke pred trgovačkim sudovima.

Uz članak 104.

Ovom odredbom predlaže se ujednačavanje rokova za podnošenje žalbe i rok za (dobrovoljno) ispunjenje činiidbe u postupcima pred trgovačkim sudovima s rokovima koji vrijede pred redovnim sudovima. Tako bi razlika u odnosu na rokove koji se primjenjuju pred redovnim sudovima bila samo u odnosu na objektivni rok za podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje koji bi u postupku pred trgovačkim sudovima iznosio 30 dana, a u postupcima pred drugim sudovima iznosi dva mjeseca.

Uz članak 105.

Ovom odredbom članak 501.a se usklađuje s predloženim rješenjem uređenja ovršnog postupka na temelju vjerodostojne isprave.

Uz članak 106.

Ovom odredbom ispravlja se propust učinjen prilikom donošenja Zakona na način da se predlaže proširenje učinka odredbe članka 502.c Zakona i na tužbe za isplatu.

Uz članak 107.

Ovom odredbom predlaže se mogućnost uvođenja instituta oglednog postupka, kojim bi se za veći broj istovrsnih sporova koji su u već pokrenuti ili se očekuje njihovo pokretanje u kraćem razdoblju, a rješenje kojih ovisi o istom pravnom pitanju koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu, donijela jedinstvena odluka u kojoj bi Vrhovni sud Republike Hrvatske zauzeo stav o postavljenom pravnom pitanju.

Ogledni spor bi inicirao prvostupanjski sud koji, nakon održavanja pripremnog ročišta i sjednice sudskog odjela, dostavlja prijedlog za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, sa spisom predmeta, Vrhovnom sudu Republike Hrvatske radi zauzimanja pravnog shvaćanja o tom pitanju i taj prijedlog odmah objaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.

U prijedlogu prvostupanjski sud mora određeno naznačiti pravno pitanje o kojemu predlaže zauzimanje pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske te određeno izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će nakon primitka prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava bez odgode zatražiti od predsjednika svih prvostupanjskih sudova da ga obavijeste o tome jesu li i u kojem broju pred njihovim sudovima pokrenuti takvi sporovi, a predsjednici prvostupanjskih sudova dužni su podatke dostaviti predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u roku od 15 dana.

O dopuštenosti prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava odlučuje sjednica odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske rješenjem u roku od 30 dana od proteka roka za očitovanje predsjednika svih prvostupanjskih sudova.

U odluci kojom se prijedlog odbija dovoljno je da se Vrhovni sud Republike Hrvatske pozove na nedostatak pretpostavki za podnošenje prijedloga, a u odluci kojom se dopušta prijedlog Vrhovni sud Republike Hrvatske navodi u kojem dijelu i u odnosu na koje određeno pravno pitanje dopušta zauzimanje pravnog shvaćanja.

O pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava odlučuje sjednica odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske rješenjem u roku od 90 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog, odnosno, alternativno o pravnom pitanju odlučuje sjednica sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske na kojoj će se, nakon provedene rasprave, donijeti pravno shvaćanje o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu prava u roku od 90 dana od dana objave rješenja kojim je dopušten prijedlog.

Nakon donošenja pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, sud će u nastavljenim postupcima biti vezan tim pravnim shvaćanjem.

Uz članak 108.

Ovom odredbom u članku 507.č stavku 1. točka 2. briše se jer u slučaju dostave izvansudskih isprava u inozemstvo osoba kojoj treba dostaviti pismeno nema prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište na području općinskog suda u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 109.

Ovom odredbom dopušta se osobi zainteresiranoj za ishod nekog sudskog postupka da obavi dostavu sudskih pismena u Republici Hrvatskoj izravno putem nadležnog javnog bilježnika.

Uz članak 110.

Ovom odredbom predlaže se izmjena članka 507.i tako da je za odlučivanje o zahtjevima za izdavanje i preispitivanje, kao i za davanje potvrde o ovršnosti europskoga platnog naloga prema Uredbi br. 1896/2006. nadležan općinski, odnosno trgovački sud ako se radi o predmetima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova, prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu, odnosno sjedištu tuženika.“.

Uz članak 111.

Ovom odredbom u članku 507.k Zakona ispravlja se krivo označavanje članka o dostavi prema Uredbi (EU) br. 1393/2007 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi sudskih i izvansudskih isprava u građanskim i trgovačkim predmetima u državama članicama („dostava isprava“) i o ukidanju Uredbe vijeća (EZ) Vijeća br. 1348/2000.

Uz članak 112.

Ovom odredbom članak 507.l Zakona se usklađuje s Uredbom (EZ) br. 2015/2421 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 861/2007 o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti i Uredbe (EZ) br. 1896/2006 o uvođenju postupka za europski platni nalog.

Uz članak 113.

Ovom odredbom članak 507.m Zakona ispravlja se jezični propust i isti usklađuje člancima 18. i 19. Uredbe br. 1896/2006.

Uz članak 114.

Ovom odredbom članak 507.n Zakona normativno se usklađuje s Ovršnim zakonom (Narodne novine, br. 112/12, 25/13 i 93/14).

Uz članak 115.

Ovom odredbom propisuje se da će se odredba članka 295. stavka 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) primjenjivati i na postupke koji su pokrenuti prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 25/13). Razlog ovakvog propisivanja je pravna praznina koja je nastala time da se odredbe Novele`13 kojim su brisane odredbe o mirovanju, članci 36. do 38., primjenjuju i na postupke pokrenute prije stupanja na snagu te Novele. Stoga su, u postupcima pokrenutim prije stupanja na snagu toga Zakona, ostali neuređeni slučajevi "ako s ročišta za glavnu raspravu neopravdano izostanu obje stranke ili ako dođu na ročište, ali se neće upustiti u raspravljanje, ili se udalje s ročišta". S obzirom na to da i dalje postoje takvi postupci i da su postojale brojne primjedbe na opisanu pravnu prazninu, radi se o potrebnoj odredbi.

Uz članak 116.

Ovom odredbom propisuju se pravila po kojima će se dovršiti postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 117.

Ovom odredbom propisuju se pravila o elektroničkoj komunikaciji. Obveznici elektroničke komunikacije s općinskim sudovima su: državna tijela, državno odvjetništvo, odvjetnici, javni bilježnici, sudski vještaci, sudski procjenitelji, sudski tumači, stečajni upravitelji i povjerenici te sve pravne osobe.

Uz članak 118.

Ovom odredbom propisuju se pravila po kojima će se dovršiti postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a u kojima je doneseno rješenje o prekidu postupka na temelju članka 212. točke 4. Zakona.

Uz članak 119.

Ovom odredbom propisan je rok u kojem je ministar nadležan za poslove pravosuđa dužan donijeti podzakonske akte za provedbu ovoga zakona.

Uz članak 120.

Ovom odredbom uređuje se stupanje Zakona na snagu.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 10.

Sud je dužan postupak provesti bez odugovlačenja, u razumnom roku, i sa što manje troškova te onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku.

Sud će kazniti novčanom kaznom od 500,00 do 10.000,00 kuna fizičku osobu, odnosno od 2.500,00 do 50.000,00 kuna pravnu osobu koja teže zlouporabi prava koja joj pripadaju u postupku, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Novčana kazna iz stavka 2. ovoga članka može se izreći stranci i umješacu, a njihovom zastupniku ako je on odgovoran za zlouporabu prava.

Novčanu kaznu izriče prvostupanjski sud. Izvan ročišta za glavnu raspravu kaznu izriče sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Ako sud koji odlučuje o pravnom lijeku posumnja da je koja od osoba koje sudjeluju u postupku teže zlouporabila prava koja joj pripadaju u postupku, naložit će prvostupanjskom sudu da provjeri je li takva zlouporaba počinjena.

U slučaju iz stavka 5. ovoga članka sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskoga suda izreći će novčanu kaznu ili će rješenjem utvrditi da nije počinjena teža zlouporaba prava. Prijepis svoje odluke prvostupanjski će sud uvijek dostaviti sudu iz stavka 5. ovoga članka.

Kada kažnjena osoba ne plati izrečenu novčanu kaznu u ostavljenom roku ili o tome bez odgađanja ne obavijesti sud, sud će u daljnjem roku od osam dana na rješenje o izrečenoj novčanoj kazni staviti potvrdu o ovršnosti te rješenje dostaviti Financijskoj agenciji radi izravne naplate novčane kazne provedbom ovrhe na novčanim sredstvima kažnjene osobe.

Ako Financijska agencija u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne provede ovrhu na novčanim sredstvima kažnjene osobe u skladu s odredbama zakona koji uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima u cjelokupnom iznosu izrečene novčane kazne, dostavit će rješenje iz stavka 2. ovoga članka nadležnoj ispostavi Područnog ureda Porezne uprave prema prebivalištu, odnosno sjedištu kažnjene osobe radi prisilne naplate izrečene novčane kazne prema propisima o prisilnoj naplati poreza.

Ako kažnjena osoba nema prebivalište, odnosno sjedište na području Republike Hrvatske, Financijska agencija će dostaviti rješenje iz stavka 2. ovoga članka ispostavi Područnog ureda Porezne uprave prema sjedištu suda koji je donio rješenje iz stavka 2. ovoga članka.

Naplaćena novčana kazna uplaćuje se na račun prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske, dok će se o izvršenoj naplati obavijestiti sud.

Žalba izjavljena protiv rješenja o novčanoj kazni, ne odgađa provedbu tog rješenja.

Ako u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne uspije naplatiti novčanu kaznu, nadležna ispostava Područnog ureda Porezne uprave će o nenaplaćenju novčanoj kazni za fizičku osobu obavijestiti sud koji je donio rješenje, nakon čega će se novčana kazna izrečena fizičkoj osobi zamijeniti kaznom zatvora po pravilima kaznenog prava o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora, o čemu će odluku donijeti sud koji je izrekao novčanu kaznu. Ako se novčana kazna izrečena pravnoj osobi ne naplati u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka, ta će se kazna prisilno naplatiti po pravilima kaznenog prava.

Ako je rješenje o izricanju novčane kazne ukinuto ili preinačeno, osoba kojoj je naplaćena izrečena novčana kazna može u istom postupku zatražiti od suda da naloži Republici Hrvatskoj isplatu neosnovano naplaćenog iznosa novčane kazne u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva osobe kojoj je naplaćena izrečena novčana kazna Ministarstvu financija Republike Hrvatske za isplatu tog iznosa, računajući od dana pravomoćnosti rješenja.

Članak 34.

Općinski sudovi u parničnom postupku uvijek sude u prvom stupnju u sporovima:

1. o uzdržavanju,
2. o postojanju ili nepostojanju braka, o poništenju i rastavi braka,
3. o utvrđivanju ili osporavanju očinstva ili materinstva,
4. o tome s kojim će roditeljem dijete živjeti i o roditeljskoj skrbi, ako se istodobno odlučuje o rastavi braka, postojanju ili nepostojanju braka i poništenju braka,
5. o stvarnim i osobnim služnostima,
6. zbog smetanja posjeda,
7. iz najamnih, zakupnih i stambenih odnosa (osim sporova iz članka 34.b točke 1.),
8. za ispravak informacije i za naknadu štete nastale objavom informacije,
9. za zaštitu od nezakonite radnje,
10. iz radnih odnosa.

Općinski sudovi sude u prvom stupnju i u svim drugim sporovima iz članka 1. ovoga Zakona koji nisu u prvostupanjskoj nadležnosti trgovačkih ili kojih drugih sudova.

Na području županijskog suda u kojemu je ustanovljeno više općinskih sudova zakonom se može odrediti da u određenoj vrsti sporova iz djelokruga općinskog suda na području istog županijskog suda sude samo neki od općinskih sudova.

Općinski sudovi obavljaju poslove pravne pomoći, ako zakonom nije drugačije određeno.

Članak 34.b

Trgovački sudovi u parničnom postupku u prvom stupnju sude:

1. u sporovima između pravnih osoba, u sporovima između pravnih osoba i obrtnika, uključujući i trgovce pojedince; u sporovima između obrtnika, ako se radi o sporu u vezi s njihovom djelatnošću, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sude općinski sudovi (članak 34. stavak 1.), odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekoga drugog suda,
2. sporove u povodu osnivanja, rada i prestanka trgovačkoga društva kao i o raspolaganju članstvom i članskim pravima u trgovačkom društvu,
3. sporove između članova trgovačkoga društva međusobno te između članova društva i društva koji se tiču upravljanja društvom i vođenja poslova društva kao i prava i obveza članova društva koji proizlaze iz njihova položaja u društvu, sporove između predsjednika i članova uprave ili nadzornog odbora društva i društva ili njegovih članova koji nastanu u svezi s njihovim radom u društvu ili za društvo,
4. sporove o odgovornosti člana trgovačkog društva, člana uprave ili nadzornog odbora trgovačkog društva za obveze trgovačkog društva,
5. sporove u kojima je stranka osoba nad kojom je otvoren stečajni postupak bez obzira na svojstvo druge stranke te sve sporove u povodu stečaja, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sudi općinski sud (članak 34. stavak 1.), odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda. Sporovi koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečaja dovršit će se pred sudovima pred kojima su pokrenuti,
6. u sporovima koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutarnjim vodama te u sporovima na koje se primjenjuje plovidbeno pravo (plovidbeni sporovi),
7. u sporovima koji se odnose na zrakoplove i na sporove na koje se primjenjuje zračno plovidbeno pravo,
8. u sporovima koji se odnose na zaštitu i uporabu industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva, na zaštitu i uporabu izuma i tehničkih unaprjeđenja te tvrtke, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,
9. u sporovima u povodu djela nelojalne tržišne utakmice, monopolističkih sporazuma i narušavanja ravnopravnosti na jedinstvenom tržištu Republike Hrvatske,
10. u sporovima između osoba iz točke 1. ovoga članka u kojima kao suparničari iz članka 196. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona sudjeluju i druge fizičke ili pravne osobe.

Članak 35.

Kad je za utvrđivanje stvarne nadležnosti, sastav suda, prava na izjavljivanje revizije i u drugim slučajevima predviđenim u ovom Zakonu mjerodavna vrijednost predmeta spora, kao vrijednost predmeta spora uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva.

Kamate, parnični troškovi, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja ne uzimaju se u obzir ako ne čine glavni zahtjev.

Članak 40.

Ako se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu, ali tužitelj u tužbi navede da pristaje da umjesto udovoljenja tom zahtjevu primi određenu novčanu svotu, kao vrijednost predmeta spora uzet će se ta svota.

U drugim slučajevima, kad se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu, mjerodavna je vrijednost predmeta spora koju je tužitelj u tužbi naznačio.

Ako je u slučaju iz stavka 2. ovoga članka tužitelj vrijednost predmeta spora očito suviše visoko ili suviše nisko naznačio, tako da se postavlja pitanje stvarne nadležnosti, sastava suda, vrste postupka, prava na izjavljivanje revizije, ovlaštenja na zastupanje ili prava na naknadu troškova postupka, sud će, po službenoj dužnosti ili na prigovor tuženika, najkasnije na pripremnom ročištu, u raspravljanje o glavnoj stvari, brzo i na prikladan način provjeriti točnost naznačene vrijednosti te rješenjem protiv kojega nije dopuštena posebna žalba odrediti vrijednost predmeta spora.

Ako se nakon upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari utvrdi da je tužitelj propustio odrediti vrijednost predmeta spora, sud prvoga stupnja će brzo i na prikladan način, nakon što strankama omogući da se o tome izjasne, odrediti vrijednost predmeta spora rješenjem protiv kojega nije dopuštena posebna žalba.

Ako prvostupanjski sud u slučaju iz stavka 4. ovoga članka ne utvrdi vrijednost predmeta spora na način određen u tom stavku najkasnije do zaključenja glavne rasprave, smatrat će se da je vrijednost predmeta spora 50.000,00 kn.

Članak 73.

Stranke mogu tražiti izuzeće samo suca koji sudjeluje u određenom postupku, odnosno predsjednika suda koji o zahtjevu za izuzeće treba odlučiti.

Nije dopušten zahtjev za izuzeće:

- 1) kojim se uopćeno traži izuzeće svih sudaca nekoga suda ili svih sudaca koji bi mogli suditi u nekom predmetu,
- 2) o kojem je već odlučeno,
- 3) u kojem nije naveden obrazloženi razlog zbog kojeg se traži izuzeće.

Zahtjeve iz stavka 2. ovoga članka odbacit će sudac pojedinac ili predsjednik vijeća pred kojim teče postupak u povodu kojeg je izuzeće zatraženo.

Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka posebna žalba nije dopuštena.

Ako je zahtjev za izuzeće iz stavka 2. ovoga članka istaknut u pravnom lijeku, odbacit će ga predsjednik prvostupanjskog suda.

Stranka je dužna podnijeti zahtjev za izuzeće suca čim sazna da postoji razlog za izuzeće, a najkasnije do završetka rasprave pred prvostupanjskim sudom; a ako nije bilo rasprave, do donošenja odluke.

Zahtjev za izuzeće suca višeg suda stranka može staviti u pravnom lijeku ili odgovoru na pravni lijek.

Članak 84.

Ako se u tijeku postupka pred prvostupanjskim sudom pokaže da bi redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika tuženiku trajao dugo, tako da bi zbog toga za jednu ili obje stranke mogle nastati štetne posljedice, sud će tuženiku postaviti privremenog zastupnika.

Uz uvjet iz stavka 1. ovog članka sud će postaviti tuženiku privremenog zastupnika osobito u ovim slučajevima:

- 1) ako tuženik nije parnično sposoban, a nema zakonskog zastupnika;
- 2) ako postoje suprotni interesi tuženika i njegova zakonskog zastupnika;
- 3) ako obje stranke imaju istoga zakonskog zastupnika;
- 4) ako je boravište tuženika nepoznato, a tuženik nema punomoćnika;
- 5) ako se tuženik ili njegov zakonski zastupnik, koji nemaju punomoćnika u Republici Hrvatskoj, nalaze u inozemstvu, a dostava se nije mogla obaviti.

O postavljanju privremenog zastupnika sud će bez odgode obavijestiti centar za socijalnu skrb, a i stranke kad je to moguće.

Sud može privremenoga zastupnika postaviti i pravnoj osobi, primjenjujući na odgovarajući način odredbe prethodnih stavaka ovoga članka.

Ako se tijekom postupka nakon podnošenja tužbe i u odnosu na tužitelja ostvare razlozi zbog kojih je prema prethodnim odredbama ovoga članka moguće tuženiku postaviti privremenoga zastupnika, sud će privremenoga zastupnika postaviti i tužitelju.

Članak 85.

Privremeni zastupnik ima u postupku za koji je postavljen sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika.

Ta prava i dužnosti privremeni zastupnik vrši sve dok se stranka ili njezin punomoćnik ne pojavi pred sudom odnosno dok centar za socijalnu skrb ne obavijesti sud da je postavio skrbnika.

Članak 91.a

Stranka može podnijeti reviziju preko opunomoćenika koji je odvjetnik.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, stranka može sama podnijeti reviziju ako ima položeni pravosudni ispit, odnosno za nju može reviziju podnijeti kao opunomoćenik osoba koja ju je prema odredbama ovoga ili kojega drugog zakona ovlaštena zastupati u tom svojstvu iako nije odvjetnik – ako ima položen pravosudni ispit.

Stranka, odnosno njezin opunomoćenik iz stavka 2. ovoga članka, dužni su uz reviziju priložiti izvornik ili presliku potvrde o položenom pravosudnom ispitu, ako takva potvrda u izvorniku ili preslici već prije nije podnesena sudu u istom postupku.

Članak 115.

Ročište se, u pravilu, održava u sudskoj zgradi. Sud može odlučiti da se ročište održi izvan sudske zgrade kad ustanovi da je to nužno ili da će se na taj način uštedjeti u vremenu ili u troškovima postupka. Protiv takva rješenja nije dopuštena žalba.

Članak 126.c

Tonska snimka prenijet će se i u pisani oblik u roku od osam dana od dana snimanja.

Tonska snimka u pisanom obliku sačinjava se u skladu s odredbom članka 124. ovoga Zakona i mora sadržavati sve što je snimljeno u tonskoj snimci.

Stranke mogu tražiti prijepis tonske snimke u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Prijepis tonske snimke stranke mogu zatražiti u roku od osam dana od dana kada je tonska snimka sačinjena.

Ako se prijepis tonske snimke i tonska snimka u bitnome razlikuju, stranka ima pravo podnijeti prigovor u roku od osam dana od dana dostave prijepisa. Prigovor mora biti obrazložen.

Sud će po prigovoru stranke iz prethodnog stavka u roku od tri dana rješenjem prihvatiti i izmijeniti prijepis tonske snimke ili prigovor odbiti. Protiv tog rješenja nije dopuštena posebna žalba.

Članak 131.

Predsjednik vijeća rukovodi vijećanjem i glasanjem i glasa posljednji. On se brine da se o svim pitanjima svestrano i potpuno raspravlja.

Za svaku odluku vijeća potrebna je većina glasova.

Članovi vijeća ne mogu odbiti da glasaju o pitanjima koja postavi predsjednik vijeća. Član vijeća koji je pri glasanju o kojem ranijem pitanju ostao u manjini ne može se suzdržati od glasanja o pitanju o kojem se ima kasnije odlučiti.

Ako se u vezi s pojedinim pitanjima o kojima se odlučuje glasovi podijele na više različitih mišljenja, tako da nijedno od njih nema većinu, razdvojit će se pitanja i glasanje će se ponavljati sve dok se ne postigne većina. Ako se u pogledu visine novčane svote ili količine glasovi podijele na više od dva mišljenja, ponovno će se raspravljati o razlozima za svako mišljenje, pa ako se i nakon toga ne može postići većina, glasovi dani za najveću novčanu svotu ili količinu dodat će se glasovima danim za najbližu manju novčanu svotu ili količinu dok se ne postigne većina.

Glava jedanaesta DOSTAVA PISMENA I RAZMATRANJE SPISA

Način dostave

Članak 133.

Pismena se dostavljaju preko pošte ili preko određenoga sudskog službenika, odnosno sudskog namještenika, preko nadležnoga tijela uprave, preko javnoga bilježnika ili neposredno u sudu odnosno elektroničkim putem u skladu s posebnim zakonom.

Ako se dostava ne obavlja preko pošte, osoba koja obavlja dostavu dužna je osobi kojoj se dostava obavlja, na njezin zahtjev, dokazati svoje svojstvo ovlaštene osobe.

Osobe koje dostavljač iz stavka 1. ovoga članka zatekne na mjestu na kome dostavu treba obaviti dužne su, na njegov zahtjev, dokazati svoju istovjetnost.

Kad je to potrebno, dostavljač je ovlašten zatražiti pomoć policije radi utvrđivanja istovjetnosti osobe koju zatekne na mjestu na kome dostavu treba obaviti te radi obavljanja drugih radnji dostave. Troškovi koji time nastanu ulaze u troškove postupka.

Članak 133.c

Ako se stranke s time suglase tijekom postupka, sud će odlučiti da one izravno upućuju jedna drugoj podneske i druga pismena, i to preporučeno preko pošte uz povratnicu.

Ako je koja od stranaka pravna osoba ili fizička osoba s registriranom djelatnošću, pismena iz stavka 1. ovoga članka mogu joj se predati izravno u njezinom sjedištu uz potvrdu o preuzimanju pošiljke ovjerovljenu njenim pečatom.

U parnici u kojoj obje stranke zastupaju odvjetnici ili državni odvjetnici sud može odrediti da zastupnici stranaka izravno upućuju podneske jedni drugima – poštom uz povratnicu ili da ih izravno predaju uredu, odnosno pisarnici.

Članak 134.

Dostava državnim tijelima i pravnim osobama obavlja se predajom pismena osobi ovlaštenoj za primanje pismena ili radniku koji se zatekne u uredu odnosno poslovnoj prostoriji.

Kad pismeno treba dostaviti državnom odvjetništvu, dostava se obavlja predajom pismena njegovoj pisarnici. Danom dostave smatra se dan predaje pismena pisarnici.

Dostava prema odredbama stavka 1. ovog članka obavlja se i kad su stranke, navedene u tom stavku, za svog punomoćnika odredile osobu koja je njihov radnik.

Članak 134.a

Pravnoj osobi koja je upisana u određeni sudski ili drugi upisnik dostava se obavlja na adresu navedenu u tužbi. Ako dostava na adresu navedenu u tužbi ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta te osobe upisanu u upisniku. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obaviti će se stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Ako je adresa upisanog sjedišta pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka adresa navedena u tužbi, dostava iz stavka 1. ovog članka neće se ponoviti na tu adresu, već će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda.

Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na fizičke osobe koje obavljaju određenu registriranu djelatnost (obrtnici, trgovci pojedinci, javni bilježnici, odvjetnici, liječnici i dr.) kada se tim osobama dostava obavlja u vezi s tom djelatnošću.

Članak 134.b

Ako se određenim osobama, na temelju njihova zahtjeva i odobrenja predsjednika suda, dostava obavlja u sudu, pismena koja im upućuje sud polažu se za njih u posebne pretince u za to određenoj prostoriji suda. Dostavu obavlja službena osoba suda.

Predsjednik suda može rješenjem donesenim u upravnom postupku odrediti da svi odvjetnici koji imaju pisarnicu na području toga suda, javni bilježnici koji imaju sjedište na području toga suda i određene pravne osobe koje imaju sjedište na području tog suda, sudska pismena primaju preko pretinaca iz stavka 1. ovoga članka. Protiv toga rješenja odvjetnik, javni bilježnik, odnosno pravna osoba ima pravo izjaviti prigovor u roku od osam dana. Protiv rješenja o prigovoru može se podnijeti žalba predsjedniku neposredno višeg suda u roku od 15 dana.

Pismena koja se dostavljaju preko pretinca ne smiju biti dostupna osobama kojima se dostavljaju prije nego što potpišu dostavnicu. Pismena se dostavljaju u zatvorenim omotnicama, u kojima se dostava obavlja preko pošte. Prigodom uzimanja pismena moraju se preuzeti sva pismena položena u pretinac.

Na svako pismeno koje se dostavlja na način predviđen u stavcima 1. i 2. ovoga članka naznačit će se dan kada je položeno u pretinac osobe kojoj se dostava tako obavlja.

U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka su dužne pismeno podići iz pretinca u roku od osam dana na način određen stavkom 3. i 4. ovoga članka. Ako pismeno ne bude podignuto u tom roku, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Valjana je dostava koja je u slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka umjesto preko pretinca obavljena na drugi zakonom predviđen način.

Predsjednik suda povući će odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi da osoba kojoj je ono dano neredovito preuzima pismena ili pokušava zloupotrijebiti takav način dostave.

Članak 139.

Dostava odvjetniku kao punomoćniku može se obaviti i predajom pismena osobi koja radi u odvjetničkom uredu.

Članak 141.

Ako se fizička osoba koja ne obavlja registriranu djelatnost te fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost u sporovima koji se ne tiču te djelatnosti ne zatekne u svom stanu, dostava se obavlja predajom pismena nekome od njezinih poslovno sposobnih članova kućanstva, koji je dužan primiti pismeno.

Ako se osoba kojoj se pismeno ima dostaviti ne zatekne u svom stanu i ako se ono ne može predati nekome od njezinih poslovno sposobnih članova domaćinstva, pismeno se može predati kućepazitelju ili susjedu, ako oni na to pristanu, na koji način je dostava obavljena.

Ako se dostava obavlja na radnom mjestu osobe kojoj se pismeno ima dostaviti, a ta se osoba tamo ne zatekne, dostava se može obaviti osobi koja na istom mjestu radi, ako ona pristane primiti pismeno.

Predaja pismena drugoj osobi nije dopuštena ako ona sudjeluje u parnici kao protivnik osobe kojoj se dostava ima obaviti.

Osobe kojima se prema odredbama prethodnih stavaka dostava obavi umjesto osobi kojoj se pismeno ima dostaviti, dužne su pismeno predati toj osobi.

Članak 142.

Fizičkoj osobi koja ne obavlja registriranu djelatnost te fizičkoj osobi koja obavlja registriranu djelatnost u sporovima koji se ne tiču te djelatnosti, tužba, platni nalog, presuda i rješenje protiv kojeg je dopuštena posebna žalba te pravni lijek, dostavit će se osobno stranci odnosno njezinom zakonskom zastupniku odnosno opunomoćeniku. Ostala pismena dostavit će se osobno kada je to ovim Zakonom izričito predviđeno ili kada sud smatra da je zbog priloženih isprava u izvorniku ili zbog kojega drugog razloga potrebna veća opreznost.

Ako se osoba kojoj se pismeno mora osobno dostaviti ne zatekne tamo gdje se dostava prema podacima iz tužbe, odnosno spisa ima obaviti, dostavljač će se obavijestiti kad bi i na kojem mjestu mogao tu osobu zateći i ostaviti joj kod jedne od osoba navedenih u članku 141. stavku 1., 2. ili 3. ovoga Zakona pisanu obavijest da radi primanja pismena bude u određeni dan i sat u svom stanu odnosno na svome radnom mjestu. Ako i nakon toga dostavljač ne zatekne osobu kojoj se pismeno ima dostaviti, postupit će se prema odredbama članka 141. ovoga Zakona, na koji način je dostava obavljena.

Ako pismeno iz stavka 1. ovoga članka treba dostaviti fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost u vezi s tom djelatnošću, dostava se obavlja prema odredbama članka 134. i 134.a ovoga Zakona, ako posebnim odredbama ovoga Zakona nije drukčije određeno.

Članak 143.

Ako se osobama iz članka 141. i 142. ovoga Zakona dostava ne uspije obaviti prema odredbama tih članaka, dostava će im se iznova pokušati obaviti na adresi njihova prebivališta u Republici Hrvatskoj prema podacima o njihovu prebivalištu koji će se pribaviti iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova.

Ako se osobama iz članka 141. i 142. ovoga Zakona ponovna dostava prema odredbama tih članaka ne uspije obaviti ni na adresi iz stavka 1. ovoga članka, dostava će se tim osobama pokušati još jednom obaviti prema odredbama tih članaka nakon isteka roka od trideset dana. Ako se ni ta ponovljena dostava ne uspije obaviti, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Ako prema podacima iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova proizlazi da je osoba iz stavka 1. ovoga članka prijavila boravište u kojem drugom mjestu u Republici Hrvatskoj ili da je prijavila koje drugo mjesto ili način na koji joj se dostava može obaviti (članak 143.a), dostava će se toj osobi prema odredbi stavka 1. ovoga članka pokušati obaviti na adresi njezina upisana boravišta, odnosno na drugom prijavljenom mjestu ili na drugi prijavljeni način (članak 143.a). Ako dostava ne uspije ni na adresi boravišta, odnosno na drugom prijavljenom mjestu ili na drugi prijavljeni način, postupit će se prema odredbi stavka 2. ovoga članka.

Ako se adresa navedena u tužbi prema podacima iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova ne razlikuje od adrese prebivališta, a osoba kojoj se dostava ima obaviti nije prijavila adresu boravišta u Republici Hrvatskoj, odnosno drugo mjesto ili način na koji joj se dostava može obaviti (članak 143.a), dostava će joj se još jednom pokušati obaviti na adresi iz tužbe nakon isteka roka od petnaest dana prema odredbama članka 141. ili 142. ovoga Zakona. Ako ni ta dostava ne uspije, dostava će se obaviti prema odredbi stavka 2. ovoga članka.

Promjena adrese

Članak 145.

Stranka ili njezin zastupnik dužni su tijekom postupka do isteka roka od šest mjeseci nakon pravomoćnosti prvostupanjske odluke protiv koje žalba nije izjavljena, odnosno nakon dostave drugostupanjske odluke kojom se postupak pravomoćno završava odmah obavijestiti sud o svakoj promjeni svoje adrese.

Ako protiv pravomoćne odluke unutar roka iz stavka 1. ovoga članka bude izjavljena revizija, taj se rok produžava sve dok ne istekne šest mjeseci od dostave stranci odluke kojom se revizija odbacuje ili odbija ili pobijana odluka preinačuje.

Ako je protiv pravomoćne odluke unutar roka iz stavka 1. ovoga članka podnesen prijedlog za ponavljanje postupka, taj se rok produžava do isteka roka od šest mjeseci nakon pravomoćnosti prvostupanjske odluke u tom postupku protiv koje nije izjavljena žalba,

odnosno do isteka roka od šest mjeseci od dostave stranci drugostupanjske odluke kojom se postupak za ponavljanje postupka pravomoćno završava.

Ako u povodu izvanrednoga pravnoga lijeka pravomoćna odluka bude ukinuta i predmet vraćen na ponovno suđenje, smatrat će se da rok iz stavka 1. ovoga članka nije ni počeo teći.

Ako stranka ili njezin zastupnik ne obavijeste odmah sud o promjeni adrese, pa se zbog toga dostava nije mogla uredno obaviti, sud će odrediti da se daljnje dostave u parnici obavljaju stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda, sve dok stranka ili njezin zastupnik ne priopće sudu svoju novu adresu.

Dostava iz stavka 5. ovoga članka smatra se obavljenom istekom osam dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.

Kad zastupnik za primanje pismena do isteka rokova iz stavka 1. do 3. ovoga članka promijeni svoju adresu, a o tome ne obavijesti sud, sud će imenovati drugoga zastupnika za primanje pismena kojemu će dostavu obaviti.

U slučaju iz stavka 7. ovoga članka sud može novčano kazniti ranijeg zastupnika za primanje pismena zbog povrede svoje dužnosti obavještanja suda o promjeni adrese.

Dostavnica

Članak 149.

Potvrdu o obavljenoj dostavi (dostavnicu) potpisuje primatelj, koji će na njoj napisati datum primitka. Ako se dostava obavlja državnome tijelu, pravnoj osobi ili fizičkim osobama koje obavljaju registriranu djelatnost, primatelj je dužan uz potpis otisnuti i pečat ili štambilj tog tijela odnosno osobe. Dostavljač je dužan naznačiti na dostavnici zašto prigodom dostave tom tijelu ili osobama pečat ili štambilj nije otisnut.

Ako je primalac nepismen ili nije u stanju potpisati se, dostavljač će ispisati njegovo ime i prezime i slovima dan primitka te staviti napomenu zašto primalac nije stavio svoj potpis.

Ako primalac odbije potpisati dostavnicu, dostavljač će to zabilježiti na dostavnici i ispisati slovima dan predaje, i time se smatra da je dostava obavljena.

Ako je dostava obavljena prema odredbi članka 142. stavka 2. ovog zakona, na dostavnici će se pored potvrde o primitku pismena naznačiti da je prethodila pisana obavijest.

Kad je prema odredbama ovog Zakona pismeno predano drugoj osobi, a ne onoj kojoj se pismeno imalo dostaviti, na dostavnici će dostavljač naznačiti odnos tih dviju osoba.

Ako dostavu ne obavlja državnom tijelu ili pravnoj osobi, dostavljač će od osobe kojoj pismeno predaje, a koju osobno ne poznaje, zatražiti da dokaže svoju istovjetnost.

Dostavljač će na dostavnici upisati ime i prezime osobe kojoj je pismeno predao te naznačiti da osobu kojoj je pismeno predao osobno poznaje, odnosno broj isprave na temelju koje je utvrdio njenu istovjetnost i tko ju je izdao.

Dostavljač koji nije javni bilježnik dužan je čitljivo označiti na dostavnici svoje ime i prezime te svojstvo, a zatim je osobno potpisati.

Ako je to potrebno, dostavljač će o dostavi sastaviti poseban zapisnik i priložiti ga uz dostavnicu.

Ako je na dostavnici netočno naznačen datum dostave, smatrat će se da je dostava obavljena onog dana kad je pismeno predano.

Ako je dostavnica nestala, dostava se može dokazivati i na drugi način.

Članak 154.

Stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna je protivnoj stranci i njezinu umješaću nadoknaditi troškove.

Ako stranka djelomično uspije u parnici, sud može s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da jedna stranka nadoknadi drugoj i umješaću razmjernan dio troškova.

Sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umješać imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi.

Prema rezultatu dokazivanja sud će odlučiti hoće li troškove iz članka 153. stavka 5. ovog Zakona podmirivati jedna ili obje stranke ili će ti troškovi pasti na teret sredstava suda.

Članak 158.

Tužitelj koji povuče tužbu dužan je protivnoj stranci nadoknaditi parnične troškove. Ali, ako je tužba povučena odmah nakon što je tuženik udovoljio zahtjevu tužitelja, troškove postupka dužan je tužitelju nadoknaditi tuženik.

Stranka koja odustane od pravnog lijeka dužna je protivnoj stranci nadoknaditi troškove nastale u povodu pravnog lijeka.

Članak 160.

Ako u izlučnoj parnici bude prihvaćen tužbeni zahtjev za izlučenje stvari, a sud utvrdi da je tuženik kao vjerovnik u ovršnom postupku imao opravdanih razloga da smatra da ne postoje prava trećih osoba na tim stvarima, odredit će da svaka stranka snosi svoje troškove.

Članak 164.

O naknadi troškova odlučuje sud na određen zahtjev stranke, bez raspravljanja

Stranka je dužna u zahtjevu određeno navesti troškove za koje traži naknadu.

Zahtjev za naknadu troškova stranka je dužna staviti najkasnije do završetka raspravljanja koje prethodi odlučivanju o troškovima, a ako je riječ o donošenju odluke bez prethodnog

raspravljanja, stranka je dužna zahtjev za naknadu troškova staviti u prijedlogu o kojem sud treba da odluči.

O zahtjevu za naknadu troškova sud će odlučiti u presudi ili rješenju kojim se završava postupak pred tim sudom.

U odluci kojom se postupak završava za nekog suparničara, sud će odlučiti i o zahtjevu za naknadu troškova stranaka između kojih se tom odlukom postupak pred tim sudom završava.

U slučaju usmene objave presude ili rješenja kojim se naređuje naknada troškova sud može odlučiti da će iznos troškova odmjeriti u pisano izrađenoj presudi odnosno rješenju ako se rješenje ima dostaviti strankama.

U tijeku postupka sud će posebnim rješenjem odlučiti o naknadi troškova samo kad pravo na naknadu troškova ne ovisi o odluci o glavnoj stvari.

U slučaju iz članka 158. ovoga Zakona, kao i u slučaju presude na temelju priznanja i presude na temelju odricanja, ako povlačenje tužbe, odricanje ili odustanak od pravnog lijeka, priznanje ili odricanje nisu obavljani na raspravi, zahtjev za naknadu troškova može se staviti u roku od 15 dana nakon dostave obavijesti ili odluke.

Glava trinaesta PRAVNA POMOĆ

Članak 179.

Sudovi su jedan drugome dužni ukazivati pravnu pomoć u parničnom postupku.

Ako zamoljeni sud nije nadležan da obavi radnju za koju je zamoljen, ustupit će molbu nadležnom sudu odnosno drugome državnom tijelu i o tome obavijestiti sud od koga je primio molbu, a ako mu nadležni sud odnosno državno tijelo nije poznato, vratit će molbu.

Ako u jednom mjestu postoji više sudova stvarno nadležnih za davanje pravne pomoći, molba za davanje pravne pomoći može se podnijeti bilo kojem od tih sudova, ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

Sadržaj tužbe

Članak 186.

Tužba treba sadržavati određen zahtjev u pogledu glavne stvari i sporednih traženja, činjenice na kojima tužitelj temelji zahtjev, dokaze kojima se utvrđuju te činjenice, a i druge podatke koje mora imati svaki podnesak (članak 106.).

Kad stvarna nadležnost, sastav suda, vrsta postupka, pravo na izjavljivanje revizije, ovlaštenje na zastupanje ili pravo na naknadu troškova postupka ovisi o vrijednosti predmeta spora, a predmet tužbenog zahtjeva nije novčana svota, tužitelj je dužan u tužbi naznačiti vrijednost predmeta spora.

Sud će po tužbi postupiti i kad tužitelj nije naveo pravnu osnovu tužbenog zahtjeva, a ako je tužitelj pravnu osnovu naveo, sud nije za nju vezan.

Članak 186.a

Osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske dužna se je prije podnošenja tužbe obratiti sa zahtjevom za mirno rješenje spora državnom odvjetništvu koje je stvarno i mjesno nadležno za zastupanje na sudu pred kojim namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske, osim u slučajevima u kojima je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe. Zahtjev za mirno rješenje spora mora sadržavati sve ono što mora sadržavati tužba.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka se podnosi nadležnom državnom odvjetništvu, sukladno odredbama Zakona o državnom odvjetništvu. Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnesen nenadležnom državnom odvjetništvu, ono će zahtjev dostaviti nadležnom državnom odvjetništvu uz obavijest stranci.

Podnošenjem zahtjeva iz stavka 1. zastarijevanje zastaje.

Nagodba postignuta između podnositelja zahtjeva i Državnog odvjetništva, po zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka, ima svojstvo ovršnosti.

Ako zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ne bude prihvaćen ili o njemu ne bude odlučeno u roku od tri mjeseca od njegova podnošenja, podnositelj zahtjeva može podnijeti tužbu nadležnom sudu.

Sud će odbaciti tužbu protiv Republike Hrvatske podnesenu prije donošenja odluke o zahtjevu za mirno rješenje spora, odnosno prije isteka roka iz stavka 5. ovoga članka.

Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka ne primjenjuju se u slučajevima kada je posebnim zakonom propisan postupak podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora nadležnom državnom odvjetništvu ili nekom drugom tijelu.

Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka na odgovarajući način će se primjenjivati i u slučajevima u kojima Republika Hrvatska namjerava tužiti neku osobu s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Kad osoba iz stavka 8. ovoga članka nagodbom preuzima obvezu prema Republici Hrvatskoj, takva nagodba je ovršna isprava kada dužnik ovjeri svoj potpis. Kada Republika Hrvatska nagodbom preuzima obvezu prema drugoj stranci, takva je nagodba ovršna isprava kada je potpiše ovlaštena osoba u nadležnom državnom odvjetništvu i kada se njezin potpis ovjeri pečatom toga državnog odvjetništva.

Republika Hrvatska i podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka mogu nakon podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora zatražiti od suda da, primjenjujući na odgovarajući način odredbe ovog Zakona za osiguranje dokaza, izvede dokaze za koje smatra da su nužni radi utvrđivanja činjenica o kojima će ovisiti zauzimanje stava o osnovanosti zahtjeva protivne stranke za mirno rješenje spora. Te dokaze može izvesti i sudski savjetnik, a imaju isto značenje kao dokazi izvedeni u postupku osiguranja dokaza.

Članak 186.d

Sud može tijekom cijeloga parničnog postupka strankama predložiti da spor riješe u postupku mirenja pri sudu ili izvan suda.

Ako stranke suglasno predlože ili prihvate spor riješiti mirnim putem pred sudom, bez odgode će se odrediti ročište radi pokušaja mirenja na koje se pozivaju stranke, njihovi zastupnici i opunomoćenici ukoliko ih imaju.

Postupak mirenja pred sudom vodi izmiritelj određen s liste izmiritelja koju utvrđuje predsjednik suda.

Nagodba sklopljena u postupku mirenja provedenom u sudu ima značaj sudske nagodbe.

Članak 186.e

Stranke mogu nakon podnošenja pravnog lijeka suglasno podnijeti prijedlog za postupak mirenja pred izmiriteljem suda nadležnog za odlučivanje o pravnom lijeku.

Ako mirenje ne uspije izmiritelj koji je sudac toga suda ne smije sudjelovati u donošenju odluke o pravnom lijeku u toj pravnoj stvari.

Na postupke mirenja koji se provode u sudovima na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje postupak mirenja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 186.f

Ako su stranke u parničnom postupku priložile sporazum kojim predlažu mirenje pri nekom od centara za mirenje, sud će stranke uputiti da se u roku od osam dana obrate predloženom centru za mirenje i zastat će s postupkom do okončanja postupka mirenja pred izabranim centrom za mirenje.

Stranke su dužne obavijestiti sud o obraćanju izabranom centru za mirenje u daljnjem roku od osam dana.

Ako mirenje pred izabranim centrom za mirenje uspije, stranke će pred sudom koji je stranke uputio na mirenje zaključiti sudsku nagodbu.

Ako mirenje pred izabranim centrom za mirenje ne uspije, bez odgode će se o tome obavijestiti sud koji je stranke uputio na mirenje radi nastavka parničnog postupka.

Članak 186.g

Stranke mogu tijekom cijelog prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka suglasno zatražiti od suda zastoj postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora, bez obzira na način i forum rješavanja.

Zastoj iz stavka 1. ovoga članka može trajati godinu dana, s tim da na suglasni obrazloženi prijedlog stranaka sud može ovaj rok produžiti jednom.

Protekom roka iz stavka 2. ovoga članka sud će nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Preinaka tužbe

Članak 190.

Tužitelj može do zaključenja prethodnog postupka preinačiti tužbu.

Nakon dostave tužbe tuženiku za preinaku tužbe potreban je pristanak tuženika, ali i kad se tuženik protivi, sud može dopustiti preinaku ako smatra da bi to bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama.

Smatrat će se da postoji pristanak tuženika na preinaku tužbe ako se on upusti u raspravljanje o glavnoj stvari po preinačenoj tužbi, a nije se prije toga protivio preinaci.

Ako je parnični sud za preinačenu tužbu stvarno nenadležan, dostavit će predmet nadležnom sudu, koji će, ako se tuženik protivi preinaci, riješiti je li preinaka dopuštena.

Na način predviđen u stavku 4. ovog članka postupit će se i kad po preinačenoj tužbi treba da sudi isti sud u drugom sastavu (članak 18.).

Kad sud dopusti preinaku tužbe, dužan je ostaviti tuženiku vrijeme potrebno da se može pripremiti za raspravljanje po preinačenoj tužbi, ako za to nije imao dovoljno vremena. Na isti način sud će postupiti ako tuženik koji se ne protivi preinaci zatraži da mu se ostavi potrebno vrijeme radi pripremanja

Ako je tužba preinačena na ročištu na kojem tuženik koji je uredno pozvan ne dođe, a izostanak ne opravda, sud neće odgoditi ročište, već će o preinaci odlučiti neovisno o tome što se tuženik nije izjasnio o preinaci.

Protiv rješenja kojim se prihvaća preinaka tužbe nije dopuštena posebna žalba.

Glava petnaesta SUPARNIČARI

Članak 196.

Više osoba mogu jednom tužbom tužiti odnosno biti tužene (suparničari):

- 1) ako su u pogledu predmeta spora u pravnoj zajednici ili ako njihova prava odnosno obveze proistječu iz iste činjenične i pravne osnove;
- 2) ako su predmet spora zahtjevi odnosno obveze iste vrste koji se temelje na bitno istovrsnoj činjeničnoj i pravnoj osnovi te ako postoji stvarna i mjesna nadležnost istog suda za svaki zahtjev i za svakog tuženika;
- 3) ako je to drugim zakonom određeno.

Do zaključenja glavne rasprave može, uz uvjete iz stavka 1. ovog članka, uz tužitelja pristupiti novi tužitelj ili tužba može biti proširena na novog tuženika s njegovim pristankom.

Nakon što se tuženik upustio u raspravljanje o glavnoj stvari, bez njegova pristanka ne može uz tužitelja pristupiti novi tužitelj.

Osoba koja pristupa tužbi odnosno na koju se tužba proširuje mora primiti parnicu u onom stanju u kojem se ona nalazi kad ona u nju stupa.

Članak 213.

Sud će prekid postupka odrediti i ako je:

- 1) odlučio da sam ne rješava o prethodnom pitanju (članak 12.),
- 2) odlučio podnijeti zahtjev Europskom sudu o tumačenju prava Europske unije ili o valjanosti akta koje su donijele institucije Europske unije.

Sud može odrediti prekid postupka ako odluka o tužbenom zahtjevu ovisi o tome je li učinjen trgovački prijestup ili je li učinjeno kazneno djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, tko je učinilac i je li on odgovoran, a osobito kad se pojavi sumnja da je svjedok ili vještak dao lažan iskaz ili da je isprava upotrijebljena kao dokaz lažna.

Članak 215.

Postupak koji je prekinut iz razloga navedenih u članku 212. toč. 1. do 5. ovog Zakona nastaviti će se kad nasljednik ili skrbnik ostavine, novi zakonski zastupnik, stečajni upravitelj ili pravni sljednici pravne osobe preuzmu postupak ili kad ih sud na prijedlog protivne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učine.

Postupak koji je prekinut iz razloga navedenih u članku 212. točki 6. ovoga Zakona nastaviti će se kad stranka koja se nalazila na području koje je zbog izvanrednih događaja odsječeno od suda preuzme postupak ili kad je sud na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti pozove da to učini.

Ako je sud prekinuo postupak iz razloga navedenih u članku 213. ovog Zakona, postupak će se nastaviti kad se pravomoćno završi postupak pred sudom ili drugim nadležnim organom ili kad sud ustanovi da više ne postoje razlozi da se čeka na njegov završetak.

U svim ostalim slučajevima prekinuti postupak nastaviti će se na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti čim prestanu razlozi prekida.

Rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći počinju za zainteresiranu stranku teći u cijelosti iznova od dana kad joj sud dostavi rješenje o nastavljanju postupka.

Stranci koja nije stavila prijedlog za nastavljanje postupka rješenje o nastavljanju postupka dostavlja se prema odredbama članka 142. ovog zakona.

Članak 215.b

Postupak se obustavlja kad umre ili prestane postojati stranka u postupku o pravima koja ne prelaze na njezine nasljednike, odnosno pravne sljednike.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka sud će rješenje o obustavi postupka dostaviti protivnoj stranci te nasljednicima, odnosno pravnim sljednicima stranke nakon što oni budu utvrđeni.

Sud će nasljednicima umrle stranke, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, postaviti privremenog zastupnika kojemu će dostaviti rješenje o obustavi postupka, ako ocijeni da bi ostavinski postupak mogao duže trajati.

Rješenje o obustavi postupka zbog toga što je pravna osoba prestala postojati dostavit će se protivnoj stranci i njezinom pravnom sljedniku nakon što on bude utvrđen, a ako pravna osoba nema pravnoga sljednika, sud će, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, rješenje o obustavi postupka dostaviti državnom odvjetništvu.

Dok se postupak u povodu rješenja o obustavi pravomoćno ne završi, glede rokova za poduzimanje pravnih radnji te prava stranaka i suda da poduzimaju te radnje primijenit će se na odgovarajući način pravila o prekidu postupka, ako prethodnim odredbama ovoga članka nije drugačije propisano.

U rješenju o obustavi postupka sud će odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove u postupku koji je prethodio donošenju rješenja o obustavi. Troškove postupka u povodu rješenja o obustavi snosi ona stranka koja je dala povoda za provedbu tog postupka.

Članak 221.b

Ako tužitelj dokaže da je tuženik za tražbinu koju je tužitelj utužio na temelju vjerodostojne isprave koristio pravo na odbitak pretporeza, smatrat će se da tražbina postoji, osim ako tuženik ne dokaže protivno.

Sud može po službenoj dužnosti zatražiti od Ministarstva financija, Porezne uprave podatak o tome je li tuženik koristio pravo na odbitak pretporeza za tražbinu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 232.

Stranka je dužna sama podnijeti ispravu na koju se poziva za dokaz svojih navoda.

Uz ispravu sastavljenu na stranom jeziku podnosi se i ovjereni prijevod.

Ako se isprava nalazi kod državnoga tijela ili koje pravne ili fizičke osobe koja ima javna ovlaštenja, a sama stranka ne može postići da se isprava preda ili pokaže, sud će na prijedlog stranke pribaviti tu ispravu.

Saslušanje stranaka

Članak 264.

Sporne činjenice važne za odluku sud može utvrđivati i saslušavanjem stranaka.

Sud može odlučiti da se izvede dokaz saslušanjem stranaka kad nema drugih dokaza ili kad unatoč izvedenim drugim dokazima ustanovi da je to potrebno za utvrđivanje važnih činjenica.

Članak 273.

Ako je prijedlog za osiguranje dokaza stavljen u tijeku parničnog postupka, za postupanje je nadležan sud pred kojim je postupak u tijeku.

Kad se traži osiguranje dokaza prije pokretanja postupka te u hitnim slučajevima ako je postupak već u tijeku, nadležan je niži sud prvog stupnja na čijem se području nalaze stvari koje treba razgledati odnosno sud na čijem području boravi osoba koju treba saslušati.

O prijedlogu iz stavka 1. ovog članka odlučuje predsjednik vijeća ili sudac pojedinac koji vodi postupak, a u slučajevima iz stavka 2. ovog članka sudac pojedinac nadležnog suda.

Članak 282.

Nakon prethodnog ispitivanja tužbe sud donosi rješenje kojim se tužba odbacuje ako utvrdi da rješavanje o tužbenom zahtjevu ne ide u sudsku nadležnost (čl. 16.) ili da je tužba podnesena nepravovremeno, ako je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe ili ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drukčijeg ostvarivanja prava, a zakonom je propisano da će se u tom slučaju tužba odbaciti.

Sud donosi i rješenje kojim se sud oglašava nenadležnim (čl. 16. i 21.) i predmet ustupa drugome redovnom sudu.

Odgovor na tužbu

Članak 284.

Ako sud smatra da se na temelju tužbe može dalje postupati, naredit će da se primjerak tužbe dostavi tuženiku radi podnošenja pisanog odgovora na tužbu. Sud je dužan u pozivu upozoriti tuženika na pravne posljedice nedavanja odgovora na tužbu (članak 331.b).

Sud može iznimno, ako to zahtijevaju posebne okolnosti pojedinog slučaja, a osobito ako je to potrebno radi odlučivanja o prijedlogu za određivanje mjera osiguranja, odmah zakazati pripremno ročište i narediti da se primjerak tužbe dostavi tuženiku.

U pozivu iz stavka 1. ovoga članka sud će pozvati tuženika da već u odgovoru na tužbu iznese sve bitne činjenice i predloži sve dokaze kojima pobija navode i dokaze protivnika te će upozoriti stranke da nakon zaključenja prethodnog postupka ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 299. stavka 2. ovoga Zakona.

U pozivu iz stavka 1. ovoga članka sud će uvijek odrediti i pripremno ročište, te upozoriti stranke da će se na tom ročištu ako za to budu ispunjeni uvjeti, zaključiti prethodni postupak i provesti glavna rasprava. Taj će se poziv dostaviti i tužitelju.

Ako je udovoljeno uvjetima za donošenje presude bez održavanja rasprave iz članka 332.a ovoga Zakona ili presude zbog ogluhe iz članka 331.b ovoga Zakona, sud neće održati pripremno ročište, nego će strankama dostaviti pisani otpravak presude.

Članak 288.

Na pripremnom ročištu najprije se raspravlja o pitanjima koja se odnose na smetnje za daljnji tijek postupka, bilo da je sud nakon ispitivanja tužbe odgodio rješavanje tih pitanja bilo da su ona pokrenuta u odgovoru na tužbu ili na pripremnom ročištu. O tim se pitanjima mogu na pripremnom ročištu izvoditi dokazi kad je to potrebno.

Osim rješenja koja je ovlašten donositi nakon prethodnog ispitivanja tužbe na pripremnom ročištu sud donosi i rješenje o odbacivanju tužbe, ako utvrdi da o tužbenom zahtjevu već teče parnica, da je stvar pravomoćno presuđena, da je o predmetu spora sklopljena sudska nagodba ili da ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za utvrđenje.

Ako sud ne prihvati prigovor da postoji koja od smetnji za vođenje postupka iz stavka 2. ovog člana, nastavit će se s raspravljanjem, a odluku o prigovoru donijet će posebno ili zajedno s odlukom o glavnoj stvari.

Na pripremnom ročištu sud ima u pogledu upravljanja postupkom sva ovlaštenja koja ima na ročištu za glavnu raspravu.

Članak 288.a

Sud će tijekom pripremnog ročišta strankama predložiti da spor riješe u postupku mirenja, odnosno upozoriti stranke na mogućnost sudske nagodbe.

Sud će postavljanjem pitanja i na drugi svrsishodan način nastojati da se tijekom pripremnog ročišta iznesu sve odlučne činjenice, da se dopune nepotpuni navodi stranaka o važnim činjenicama, da se označe ili dopune dokazna sredstva koja se odnose na navode stranaka i, uopće, da se daju sva razjašnjenja potrebna za utvrđenje činjeničnog stanja važnog za odluku. U mjeri u kojoj je to potrebno radi ostvarivanja toga cilja, sud će sa strankama razmotriti i pravna pitanja spora.

Ako stranka ili zakonski zastupnik stranke nije u stanju jasno i određeno izjasniti se o predmetu o kojem se raspravlja, a nema punomoćnika, sud će je upozoriti na potrebu da uzme punomoćnika.

Ako stranka ne može odmah uzeti punomoćnika, sud će na njezin prijedlog odgoditi ročište.

Kad je u ovom Zakonu predviđeno da stranka može staviti određeni prigovor ili prijedlog ili poduzeti kakvu drugu parničnu radnju dok se tuženik ne upusti u raspravljanje o glavnoj stvari, takav prigovor, odnosno prijedlog stranka može staviti, odnosno poduzeti drugu parničnu radnju sve dok tuženik nije podnio odgovor na tužbu, a ako tužba nije dostavljena tuženiku radi podnošenja pisanog odgovora na tužbu, sve dok tuženik na pripremnom ročištu ne iznese svoj odgovor na tužbu, osim ako ovim Zakonom nije drukčije predviđeno.

Na pripremnom ročištu prigovor radi prebijanja može se istaknuti do donošenja rješenja o zaključenju prethodnog postupka. Materijalnopравни prigovori mogu se isticati i nakon toga, ali se radi njihova opravdanja ne mogu iznositi nove činjenice niti se mogu predlagati novi dokazi, osim u slučaju iz članka 299. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 291.

Ako na pripremno ročište ne dođe tužitelj ili ne dođe tuženik, a nema uvjeta za donošenje presude zbog izostanka, sud će raspravljati s prisutnom strankom.

Ako ocijeni da je to potrebno, sud može odgoditi pripremno ročište.

U rješenju o odgodi pripremnog ročišta sud će odmah zakazati novo pripremno ročište.

Pripremno ročište može se odgoditi samo jednom.

Presuda zbog ogluhe

Članak 331.b

Ako tuženik ne podnese odgovor na tužbu u određenom roku, donijet će se presuda kojom se prihvaća tužbeni zahtjev (presuda zbog ogluhe), ako bude udovoljeno ovim uvjetima:

- 1) ako su tuženiku tužba i poziv za davanje odgovora na tužbu uredno dostavljeni,
- 2) ako osnovanost tužbenog zahtjeva proizlazi iz činjenica navedenih u tužbi,
- 3) ako činjenice na kojima se temelji tužbeni zahtjev nisu u protivnosti s dokazima koje je sam tužitelj podnio ili s činjenicama koje su općepoznate,
- 4) ako ne postoje općepoznate okolnosti iz kojih proizlazi da su tuženika spriječili opravdani razlozi da podnese odgovor na tužbu.

Neće se donijeti presuda zbog ogluhe i kad je udovoljeno uvjetima iz stavka 1. ovoga članka ako sud nađe da je riječ o zahtjevu kojim stranke ne mogu raspolagati (članak 3. stavak 3.).

Donošenje presude zbog ogluhe odgodit će se ako je potrebno da se o okolnostima iz stavka 2. ovoga članka prije toga pribave obavijesti.

Ako iz činjenica navedenih u tužbi ne proizlazi osnovanost tužbenoga zahtjeva, sud će odrediti pripremno ročište i ako na tom ročištu tužitelj ne preinači tužbu, donijet će presudu kojom se tužbeni zahtjev odbija.

Donošenje presude zbog ogluhe može se odgoditi i ako nema dokaza da su tuženiku uredno dostavljeni tužba i poziv za davanje odgovora na tužbu, a nesumnjivo je da su mu upućeni. U tom slučaju odredit će se rok, koji ne može biti dulji od trideset dana za dostavu u zemlji, odnosno dulji od šest mjeseci za dostavu u inozemstvu, da se izvidi jesu li tužba i poziv za davanje odgovora na tužbu tuženiku uredno dostavljeni. Ako se u tom roku utvrdi da su ta pismena bila tuženiku uredno dostavljena, donijet će se presuda zbog ogluhe.

Protiv rješenja suda kojim odbija prijedlog tužitelja da se donese presuda zbog ogluhe žalba nije dopuštena.

U slučajevima iz stavka 3. i 5. ovoga članka presuda zbog ogluhe može se donijeti i bez saslušanja stranaka.

Presuda bez održavanja rasprave

Članak 332.a

Ako je tuženik u odgovoru na tužbu priznao odlučne činjenice, neovisno o tome što je osporio tužbeni zahtjev, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća može bez zakazivanja ročišta donijeti presudu (članak 325. i 329.), ako ne postoje druge smetnje za njeno donošenje.

Donošenje, objava, pisana izrada i dostava presude

Članak 335.

Presuda se donosi i objavljuje u ime Republike Hrvatske.

Kad se glavna rasprava održava pred vijećem, presudu donose predsjednik vijeća i članovi vijeća koji su sudjelovali na ročištu na kojemu je glavna rasprava zaključena.

Presudu objavljuje sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Presuda se mora donijeti, objaviti, izraditi i uručiti ili otpremiti, najkasnije u roku od 45 dana od dana zaključenja glavne rasprave.

Izvornik presude potpisuje sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Ročište na kojem se presuda objavljuje sud je dužan zakazati na ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena. Ako jedna od stranaka nije prisustvovala ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena, sud će je pismeno obavijestiti o ročištu na kojem se presuda objavljuje. Ročište na kojem se presuda objavljuje održat će se neovisno o tome jesu li stranke o njemu uredno obaviještene, odnosno jesu li pristupile na to ročište.

Stranci koja je uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud neće dostavljati presudu prema odredbama ovoga Zakona o dostavi pismena.

Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, sud će na ročištu uručiti ovjereni prijepis presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

U slučaju iz stavka 9. ovoga članka sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova. Presuda mora biti istaknuta na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova osam dana, računajući od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama ovoga Zakona o dostavi pismena.

Sud će na ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena, odnosno u obavijesti o ročištu na kojem se presuda objavljuje osobito upozoriti na posljedice iz stavka 7., 9. i 10. ovoga članka.

Strankama se uručuje, odnosno dostavlja ovjereni prijepis presude s uputom o pravu na izjavljivanje pravnog lijeka protiv presude.

Članak 338.

Pisana izrađena presuda mora imati uvod, izreku i obrazloženje.

Uvod presude sadrži: naznaku da se presuda izriče u ime Republike Hrvatske, naziv suda, ime i prezime suca pojedinca, odnosno predsjednika vijeća, suca izvjestitelja i članova vijeća, ime i prezime ili naziv, osobni identifikacijski broj te prebivalište ili boravište, odnosno sjedište stranaka, njihovih zastupnika i punomoćnika, kratku oznaku predmeta spora, dan zaključenja glavne rasprave, naznaku stranaka, njihovih zastupnika i punomoćnika koji su toj raspravi prisustvovali te dan kad je presuda donesena.

Izreka presude sadrži odluku suda o prihvaćanju ili odbijanju pojedinih zahtjeva koji se tiču glavne stvari i sporednih traženja te odluku o postojanju ili nepostojanju potraživanja istaknutog radi prebijanja (članak 333).

U obrazloženju sud će izložiti zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su predložile, koje je od tih činjenica utvrđivao, zašto i kako ih je utvrdio, a ako ih je utvrdio dokazivanjem, koje je dokaze izvodio i zašto te kako ih je ocijenio; sud će posebno navesti koje je odredbe materijalnog prava primijenio odlučujući o zahtjevima stranaka, a izjasnit će se, ako je to potrebno, i o stavovima stranaka o pravnoj osnovi spora te o njihovim prijedlozima i prigovorima o kojima nije dao svoje razloge u odlukama koje je već donio tijekom postupka.

U obrazloženju presude zbog ogluhe, presude zbog izostanka, presude na temelju priznanja ili presude na temelju odricanja iznijet će se samo razlozi koji opravdavaju donošenje takvih presuda.

B. Postupak po pravnim lijekovima

Glava dvadeset peta REDOVNI PRAVNI LIJEKOVI

1. Žalba protiv presude

Pravo na žalbu

Članak 348.

Protiv presude donesene u prvom stupnju stranke mogu podnijeti žalbu u roku od petnaest dana od dana dostave prijepisa presude, ako u ovom Zakonu nije određen drugi rok. U mjeničnim i čekovnim sporovima taj je rok osam dana.

Pravovremeno podnesena žalba sprečava da presuda postane pravomoćna u dijelu koji se pobija žalbom.

O žalbi protiv presude odlučuje drugostupanjski sud.

Članak 354.

Bitna povreda odredaba parničnog postupka postoji ako sud u tijeku postupka nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog Zakona, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na donošenje zakonite i pravilne presude.

Bitna povreda odredaba parničnog postupka uvijek postoji:

- 1) ako je u donošenju presude sudjelovao sudac koji se po zakonu mora izuzeti (članak 71. stavak 1. točka 1. do 6.), odnosno koji je rješenjem suda bio izuzet, ili ako je u donošenju presude sudjelovala osoba koja nema svojstvo suca,
- 2) ako je odlučeno o zahtjevu u sporu koji ne ide u sudsku nadležnost (članak 16.),
- 3) ako je sud u povodu prigovora stranaka pogrešno odlučio da je stvarno ili mjesno nadležan,
- 4) ako je protivno odredbama ovoga Zakona sud utemeljio svoju odluku na nedopuštenim raspolaganjima stranaka (članak 3. stavak 3.),
- 5) ako je protivno odredbama ovoga Zakona donio presudu na temelju priznanja, presudu na temelju odricanja, presudu zbog ogluhe, presudu zbog izostanka ili presudu bez održavanja rasprave,
- 6) ako kojoj stranci nezakonitim postupanjem, a osobito propuštanjem dostave, nije dana mogućnost da raspravlja pred sudom,
- 7) ako je protivno odredbama ovoga Zakona sud odbio zahtjev stranke da se u postupku služi svojim jezikom i pismom i da prati tijek postupka na svom jeziku, a stranka se zbog toga žali,
- 8) ako je u postupku kao tužitelj ili tuženik sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku, ili ako stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba, ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili ako zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, ako vođenje parnice, odnosno obavljanje pojedinih radnji u postupku nije bilo naknadno odobreno,
- 9) ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica, ili o kojemu je već prije pravomoćno presuđeno, ili o kojemu je već zaključena sudska nagodba ili nagodba koja po posebnim propisima ima svojstvo sudske nagodbe,
- 10) ako je protivno zakonu bila isključena javnost na glavnoj raspravi,
- 11) ako presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito ako je izreka presude nerazumljiva, ako proturječi sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema

uopće razloga, ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, ili su ti razlozi nejasni ili proturječni, ili ako o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika,

12) ako je presudom prekoračen tužbeni zahtjev,

13) ako je odlučeno u povodu nepravodobno podnesene tužbe, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti (članak 282. stavak 1.),

14) ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drukčijeg ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti.

Zato što stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba, ili zato što parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili zato što zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku – žalbu može izjaviti samo stranka koje se ti nedostaci tiču.

Granice ispitivanja prvostupajnske presude

Članak 365.

Drugostupajnski sud ispituje prvostupajnsku presudu u onom dijelu u kojemu se pobija žalbom, a ako se iz žalbe ne vidi u kojem se dijelu presuda pobija, drugostupajnski sud uzet će da se presuda pobija u dijelu u kojemu stranka nije uspjela u sporu.

Drugostupajnski sud ispituje prvostupajnsku presudu u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ovoga Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Članak 366.a

Prvostupajnska se odluka u povodu žalbe može ukinuti i predmet vratiti prvostupajnskom sudu na ponovno suđenje najviše jedanput.

Ako drugostupajnski sud nađe da bi prvostupajnsku presudu trebalo ukinuti i nakon što je ona bila već jedanput ukinuta u povodu žalbe i predmet vraćen prvostupajnskom sudu na ponovno suđenje, drugostupajnski će sud sam provesti postupak uz odgovarajuću primjenu odredaba o postupku pred prvostupajnskim sudom radi otklanjanja nedostataka zbog koji bi prvostupajnsku odluku trebalo ponovno ukinuti i predmet vratiti prvostupajnskom sudu na ponovno suđenje.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka odredbe članka 373.a do 373.c ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način.

Članak 373.b

Drugostupajnski sud odlučuje o žalbi, u pravilu, bez rasprave.

Kad vijeće drugostupanjskog suda nađe da je radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja potrebno da se pred drugostupanjskim sudom ponove već izvedeni dokazi, zakazat će raspravu pred drugostupanjskim sudom.

Vijeće drugostupanjskog suda može odlučiti da se određeni dokazi izvedu u sudskoj zgradi prvostupanjskog suda pred sucem izvjestiteljem drugostupanjskog suda. Ako za to postoje važni razlozi, vijeće drugostupanjskog suda može odlučiti da se određeni dokazi izvedu pred sucem pojedincem ili predsjednikom vijeća prvostupanjskog suda.

Pravila o izvođenju dokaza pred predsjednikom vijeća na odgovarajući način se primjenjuju na suca izvjestitelja drugostupanjskog suda, odnosno na suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda u slučaju.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka vijeće drugostupanjskog suda odlučuje o žalbi bez rasprave, ali na sjednicu vijeća mora pozvati stranke. Odredba članka 363. ovoga Zakona primjenjuje se i u ovom slučaju.

Vijeće drugostupanjskog suda može odlučiti da se rasprava pred tim sudom provede i kad ocijeni da bi se tako mogle otkloniti bitne povrede odredaba parničnog postupka u prvostupanjskom postupku i da zbog toga ne bi bilo svrhovito presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U slučaju iz stavka 6. ovoga članka sudac izvjestitelj drugostupanjskog suda može zatražiti od suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda da dâ objašnjenja o tim bitnim povredama ili da provede potrebne izviđaje radi provjere istinitosti navoda o tome jesu li počinjene.

Članak 373.c

Na raspravu se pozivaju stranke, odnosno njihovi zakonski zastupnici ili opunomoćenici, a i oni svjedoci i vještaci za koje sud odluči da se saslušaju.

Ako s rasprave izostane jedna stranka ili obje stranke, sud će raspravljati o žalbi i donijeti odluku uzimajući u obzir osobito ono što je izneseno u žalbi i u odgovoru na žalbu.

Rasprava pred drugostupanjskim sudom počinje izvještajem izvjestitelja, koji izlaže stanje stvari ne dajući svoje mišljenje o osnovanosti žalbe.

Nakon toga pročitat će se presuda ili dio presude na koji se odnosi žalba, a prema potrebi i zapisnik o glavnoj raspravi pred prvostupanjskim sudom. Zatim će žalitelj obrazložiti svoju žalbu, a protivna stranka odgovor na žalbu.

Članak 375.

U obrazloženju presude odnosno rješenja drugostupanjski sud treba ocijeniti žalbene navode koji su od odlučnog značenja i označiti razloge koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

Kad se prvostupanjska presuda ukida zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, treba u obrazloženju navesti koje su odredbe povrijeđene i u čemu se povrede sastoje.

Ako se prvostupanjska presuda ukida i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, navest će se u čemu se sastoje nedostaci u utvrđivanju činjeničnog stanja odnosno zašto su određene činjenice i dokazi važni i od utjecaja za donošenje pravilne odluke.

U slučajevima iz stavka 2. i 3. ovoga članka drugostupanjski sud će u rješenju određeno navesti koje radnje prvostupanjski sud treba izvesti u ponovnom postupku i za to dati razloge, a pod pretpostavkama iz članka 7. ovoga Zakona. Drugostupanjski će sud, ovisno o žalbenim razlozima, određeno naznačiti i shvaćanje o primjeni materijalnog prava.

Ako se presudom žalba odbija, u obrazloženju presude drugostupanjski sud neće posebno obrazlagati presudu u slučaju da prihvaća činjenično stanje utvrđeno prvostupanjskom presudom, kao i primjenu materijalnog prava.

Članak 377.

Prvostupanjski sud je dužan provesti novi prethodni postupak i, ako za to budu ispunjeni uvjeti, glavnu raspravu.

Prvostupanjski sud je dužan izvesti sve parnične radnje i raspraviti sva sporna pitanja na koja je upozorio drugostupanjski sud u svom rješenju.

Ako presuda bude ukinuta zato što je presudu donio nenadležni sud, nova rasprava pred prvostupanjskim sudom održat će se prema odredbama koje važe za održavanje glavne rasprave u slučaju kad se izmijeni sastav suda (članak 315. stavak 3.).

Glava dvadeset šesta IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI

1. Revizija

Članak 382.

Stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude:

- 1) ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela presude prelazi 200.000,00 kuna,
- 2) ako je presuda donesena u sporu o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa,
- 3) ako je drugostupanjska presuda donesena prema odredbama članka 373.a i 373.b ovoga Zakona.

U slučajevima u kojima je ne mogu podnijeti prema odredbi stavka 1. ovoga članka, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekoga materijalnopravnog ili postupovnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, primjerice:

- 1) ako o tom pitanju revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvaćanje odlučujući u pojedinim predmetima na odjelnoj sjednici, a riječ je o pitanju o kojemu postoji različita praksa drugostupanjskih sudova,

2) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje, ali je odluka drugostupanjskoga suda utemeljena na shvaćanju koje nije podudarno s tim shvaćanjem,

3) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanjskoga suda temelji na tom shvaćanju, ali bi – osobito uvažavajući razloge iznesene tijekom prethodnoga prvostupanjskoga i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, Europskoga suda za ljudska prava ili Europskog suda – trebalo preispitati sudsku praksu.

U reviziji iz stavka 2. ovoga članka stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Revizija se podnosi u roku od trideset dana od dana dostave drugostupanjske presude.

Članak 382.a

U slučajevima u kojima o žalbi protiv prvostupanjske odluke odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske, revizija nije dopuštena.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka odredba članka 394. ovoga Zakona primjenjuje se na odgovarajući način.

Članak 385.

Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona revizija se može podnijeti:

1) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim ako se povreda odnosi na stvarnu i mjesnu nadležnost (članak 354. stavak 2. točka 3.), ako je prvostupanjski sud protivno odredbama ovoga Zakona donio presudu bez održavanja rasprave (članak 354. stavak 2. točka 5.) ili ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica (članak 354. stavak 2. točka 9.),

2) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ovoga Zakona koja je učinjena u postupku pred drugostupanjskim sudom,

3) zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona kojom se potvrđuje prvostupanjska presuda revizija se zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 6., 7., 8., 10., 11. i 12. ovoga Zakona može podnijeti samo ako je podnositelj revizije zbog tih povreda žalbom pobijao prvostupanjsku presudu, ili ako su te povrede učinjene tek u drugostupanjskom postupku.

Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona kojom se potvrđuje presuda na temelju priznanja ili presuda na temelju odricanja revizija se može izjaviti samo iz razloga iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka.

Članak 385.a

Protiv drugostupanjske presude iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona revizija se može podnijeti samo zbog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Članak 386.

U reviziji stranka treba određeno navesti i obrazložiti razloge zbog kojih je podnosi. Razlozi koji nisu tako obrazloženi neće se uzeti u obzir.

Članak 387.

Stranke mogu u reviziji iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona iznijeti nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako se oni odnose na bitne povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih se revizija može podnijeti.

Članak 388.

Revizija se podnosi sudu koji je izrekao prvostupanjsku presudu u dovoljnom broju primjeraka za sudove i protivnu stranku.

Prvostupanjski sud kome je revizija podnesena ispitat će samo je li pravodobna i ako utvrdi da nije, rješenjem će je odbaciti.

Članak 389.

Revizija je nepravodobna ako nije podnesena u roku koji je određen za njezino podnošenje (članak 382. stavak 4.).

Revizija je nepotpuna ako se na temelju nje ne može utvrditi koja se presuda pobija i ako nije potpisana.

Članak 390.

Primjerak pravodobne, potpune i dopuštene revizije sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostavit će protivnoj stranci, koja može u roku od petnaest dana od dostave revizije podnijeti tom sudu odgovor na reviziju.

Nepravodobno podnesen odgovor na reviziju neće se odbaciti, već će se dostaviti revizijskom sudu, koji će ga uzeti u obzir ako je to još moguće.

Nakon primitka odgovora na reviziju, odnosno nakon proteka roka za odgovor na reviziju sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda uputit će reviziju i odgovor na reviziju, ako je podnesen, sa svim spisima izravno revizijskom sudu.

Sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća prvostupanjskog suda dostavit će primjerak revizije i odgovora na reviziju ako je podnesen i drugostupanjskom sudu koji će svoje izvješće o mogućim povredama postupka pred tim sudom izravno uputiti revizijskom sudu.

Članak 391.

O reviziji bez rasprave odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Članak 392.

Vijeće sastavljeno od pet sudaca revizijskog suda odbacit će nepotpunu i nedopuštenu reviziju iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona, a i nepravodobnu ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud.

Revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona je nedopuštena ako ju je podnijela osoba koja nije ovlaštena na podnošenje revizije ili osoba koja se odrekla prava na reviziju ili ako osoba koja je podnijela reviziju nema pravni interes za podnošenje revizije, odnosno ako postoje drugi razlozi zbog kojih podnesci stranaka općenito ili revizija nisu dopušteni.

Revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona je nedopuštena i ako je podnesena iz razloga zbog kojih se ne može podnijeti.

Rješenje o odbacivanju revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona treba biti obrazloženo.

Sudac pojedinac revizijskog suda donijet će rješenje kojim se utvrđuje da je podnositelj revizije odustao od podnesene revizije, ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud.

Članak 392.a

U povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

U povodu revizije iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni zbog kojega je podnesena i koje je u njoj određeno naznačeno kao takvo uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose.

Članak 392.b

Vijeće sastavljeno od pet sudaca revizijskog suda odbacit će nepotpunu i nedopuštenu reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona, a i nepravodobnu ako je to propustio učiniti prvostupanjski sud. Takvo rješenje treba biti obrazloženo.

Vijeće iz stavka 1. ovoga članka će reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona rješenjem odbaciti kao nedopuštenu i ako u reviziji ne bude određeno naznačeno pravno pitanje zbog kojega se podnosi uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose kao i zato što u njoj nisu određeno izloženi razlozi zbog kojih podnositelj smatra da je to pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Vijeće iz stavka 1. ovoga članka će reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona odbaciti i ako ocijeni da pravno pitanje zbog kojega je ona izjavljena nije važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U obrazloženju rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka treba se samo pozvati na odredbe stavka 2., odnosno 3. ovoga članka koje predviđaju odbacivanje takve revizije zbog tamo navedenih razloga. Ako ocijeni da bi to bilo svrhovito, vijeće može odlučiti i da se posebno obrazlože razlozi zbog kojih je donijelo takvo rješenje (ukinut stavak Odlukom USRH iz NN 89/14).

Ako vijeće u slučaju iz stavka 3. ovoga članka nađe da samo neko od više istaknutih pravnih pitanja nije važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, revizija će se odbaciti samo glede toga pitanja.

Članak 393.

Revizijski će sud presudom odbiti reviziju kao neosnovanu ako utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena.

Članak 394.

Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da postoji bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. i 2. ovoga Zakona zbog koje se revizija može podnijeti, osim povreda određenih u stavku 2. i 3. ovoga članka, revizijski će sud rješenjem ukinuti u cijelosti ili djelomično presudu drugostupanjskog i prvostupanjskog suda ili samo presudu drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda, odnosno drugome nadležnom sudu.

Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom učinjena povreda iz članka 354. stavka 2. točke 2., 9., 13. i 14. ovoga Zakona, osim ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica, revizijski će sud ukinuti rješenjem donesene odluke i odbaciti tužbu.

Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom učinjena povreda iz članka 354. stavka 2. točke 8. ovoga Zakona, revizijski će sud, s obzirom na prirodu povrede, postupiti prema odredbama stavka 1. ili 2. ovoga članka.

Ako u povodu revizije iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona utvrdi da je u postupku pred prvostupanjskim ili drugostupanjskim sudom počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 385. stavka 1. ovoga Zakona na koju se odnosi postupovnopravno pitanje zbog kojega je dopuštena, revizijski će sud, ovisno o vrsti te bitne povrede, odlučiti primjenjujući na odgovarajući način odredbe stavka 1. do 3. ovoga članka.

Članak 395.

Ako revizijski sud utvrdi da je materijalno pravo pogrešno primijenjeno, presudom će prihvatiti reviziju i preinačiti pobijanu presudu.

Ako revizijski sud ustanovi da je zbog pogrešne primjene materijalnog prava činjenično stanje nepotpuno utvrđeno i da zbog toga nema uvjeta za preinaku pobijane presude, rješenjem će prihvatiti reviziju, ukinuti u cijelosti ili djelomično presudu prvostupanjskog i drugostupanjskog suda ili samo presudu drugostupanjskog suda i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću prvostupanjskog odnosno drugostupanjskog suda.

Članak 396.

Ako utvrdi da je drugostupanjskom, odnosno i prvostupanjskom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je odlučeno o nečem drugom, a ne o onome što je traženo, revizijski će sud rješenjem ukinuti samo presudu drugostupanjskog suda ili i presudu prvostupanjskog suda i predmet vratiti drugostupanjskom, odnosno prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Ako utvrdi da je drugostupanjskom presudom, odnosno i prvostupanjskom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je dosuđeno više od onoga što je traženo, revizijski će sud rješenjem ukinuti presudu drugostupanjskog suda, odnosno i presudu prvostupanjskog suda u dijelu u kojem je prekoračen tužbeni zahtjev.

Članak 396.a

Kad odbije reviziju iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona, revizijski se sud može, umjesto posebnog obrazloženja, pozvati na razloge iz prvostupanjske, odnosno drugostupanjske presude, ako ih prihvaća ili na razloge iz neke ranije odluke revizijskog suda.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, revizijski sud je dužan uz svoju presudu na internetskim stranicama objaviti razloge nižestupanjske odluke ili odluka na koje se poziva.

Ako odbije reviziju zbog toga što smatra da ne postoje u njoj istaknute povrede odredaba parničnog postupka, revizijski sud će glede toga obrazložiti svoju odluku samo onda ako se na tu povredu stranka nije pozvala već u žalbi ili ako se u reviziji tvrdi da je povreda učinjena u postupku pred drugostupanjskim sudom.

Članak 399.

Ako odredbama članka 382. do 398. ovoga Zakona nije što drugo određeno, u postupku u povodu revizije na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovoga Zakona o žalbi protiv presude iz članka 349. stavka 2. i 3., članka 350., 351. i 356., članka 360. stavka 2. do 5., članka 361., 366., 371. i članka 374. do 377.a ovoga Zakona.

Revizija propisana posebnim zakonom smatra se revizijom iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona, ako tim posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 400.

Stranke mogu izjaviti reviziju i protiv rješenja drugostupanjskog suda kojim je postupak pravomoćno završen u sporovima u kojima bi revizija bila dopuštena protiv drugostupanjske presude (članak 382.).

Protiv rješenja drugostupanjskog suda kojim se podnesena žalba odbacuje, odnosno potvrđuje rješenje prvostupanjskog suda o odbacivanju revizije uvijek je dopuštena revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona, neovisno o tome je li riječ o sporu u kojem bi revizija bila dopuštena protiv drugostupanjske presude po odredbi članka 382. stavka 1. ili članka 382. stavka 2. ovoga Zakona.

U postupku u povodu revizije protiv rješenja na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovog zakona o reviziji protiv presude.

Protiv rješenja iz članka 325.a stavka 1. ovoga Zakona revizija je dopuštena prema uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 434.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa, a osobito pri određivanju rokova i ročišta, sud će uvijek obraćati osobitu pažnju na potrebu hitnog rješavanja radnih sporova.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa rok za odgovor na tužbu je osam dana.

U sporovima iz radnih odnosa koje pokreće radnik protiv odluke o prestanku ugovora o radu i u kolektivnim radnim sporovima, ako zakonom nije određen kraći rok, ročište za glavnu raspravu mora se održati u roku od trideset dana od dana primitka odgovora na tužbu.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa postupak pred prvostupanjskim sudom mora se okončati u roku od šest mjeseci od dana podnošenja tužbe.

U postupku u parnicama iz radnih odnosa drugostupanjski je sud dužan donijeti odluku o žalbi podnesenoj protiv odluke prvostupanjskog suda u roku od trideset dana od dana primitka žalbe.

Članak 436.

Sud će u presudi kojom nalaže izvršenje kakve činidbe odrediti rok od osam dana za njezino izvršenje.

Članak 437.

Rok za podnošenje žalbe jest osam dana.

Iz važnih razloga sud može odlučiti da žalba ne zadržava ovrhu odluke.

Članak 443.

Rok za udovoljenje dužnostima koje su naložene strankama sud će odrediti prema okolnostima pojedinog slučaja. Rok za podnošenje žalbe jest osam dana.

Iz važnih razloga sud može odlučiti da žalba ne zadržava ovrhu rješenja.

Protiv rješenja donesenih u parnicama zbog smetanja posjeda dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona ako su ispunjeni uvjeti iz članka 400. ovoga Zakona.

Članak 451.

Nepravodobne, nepotpune ili nedopuštene prigovore odbacit će sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća, bez održavanja ročišta.

Ako su potpuni i dopušteni prigovori podneseni pravodobno, sud će zakazati pripremno ročište.

U odluci o glavnoj stvari sud će odlučiti da li se platni nalog u cijelosti ili djelomično održava na snazi ili se ukida.

Članak 453.

Sud se može po službenoj dužnosti oglasiti mjesno nenadležnim najkasnije do izdavanja platnog naloga.

Tuženik može istaći prigovor stvarne i mjesne nenadležnosti samo u prigovoru protiv platnog naloga.

Članak 461.a

U postupku u sporovima male vrijednosti tužba se uvijek dostavlja tuženiku na odgovor.

U postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno stavku 3. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.

Članak 465.

Ako tužitelj ne dođe na prvo ročište, a uredno je pozvan, smatrat će se da je povukao tužbu, osim ako se tuženik na tom ročištu ne upusti u raspravljanje.

Ako s kojeg kasnijeg ročišta izostanu obje stranke, sud će odgoditi ročište. Ako i na novo ročište ne dođu obje stranke, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.

Sud će u pozivu iz članka 284. stavka 1. ovoga Zakona, između ostalog, upozoriti stranke da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište, da u tom postupku stranke trebaju iznijeti sve činjenice i predložiti sve dokaze najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu, da na pripremnom ročištu ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 461.a stavka 3. ovoga Zakona, te da se odluka može pobijati samo zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točka 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovoga Zakona i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Članak 466.

Presuda u postupku u sporovima male vrijednosti objavljuje se odmah nakon zaključenja glavne rasprave.

Pri objavi presude sud je dužan poučiti prisutne stranke o uvjetima uz koje mogu podnijeti žalbu (članak 467.).

Članak 467.

Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovog Zakona i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U postupku u povodu žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe članka 370. ovog Zakona.

Protiv prvostupanjske presude odnosno rješenja iz stavka 1. ovog članka stranke mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana.

Rok za žalbu računa se od dana objave presude odnosno rješenja; a ako je presuda odnosno rješenje dostavljeno stranci, rok se računa od dana dostave.

U postupku u sporovima male vrijednosti rok iz članka 328. stavka 2. i članka 339. stavka 1. ovog Zakona jest osam dana.

O žalbi protiv presude u sporovima male vrijednosti odlučuje sudac pojedinac drugostupanjskoga suda.

Članak 467.a

U postupku u sporovima male vrijednosti dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona, i to samo ako je drugostupanjski sud u izreci svoje presude odredio da je revizija protiv nje dopuštena. Drugostupanjski sud može tako odlučiti ako ocijeni da odluka o sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U obrazloženju presude kojom dopušta reviziju iz članka 382. stavka 2. ovoga Zakona drugostupanjski će sud naznačiti zbog kojeg je pravnog pitanja dopušta i izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti svih.

Podnesci u elektroničkom obliku

Članak 492.a

U postupku pred trgovačkim sudovima podnesak se može podnijeti u elektroničkom obliku. Podnesak u elektroničkom obliku mora biti potpisan naprednim elektroničkim potpisom u skladu s posebnim propisima. Podnesak u elektroničkom obliku potpisan naprednim elektroničkim potpisom smatrat će se vlastoručno potpisanim.

Podnesak u elektroničkom obliku podnosi se na propisanom obrascu na način da se elektroničkim putem pošalje središnjem informacijskom sustavu. Informacijski sustav automatski potvrđuje primitak podneska podnositelju. Dan predaje podneska informacijskom sustavu smatra se danom predaje sudu kojemu je upućen.

Ako podnesak podnesen elektroničkim putem nije prikladan za obradu na sudu (nema odgovarajući format), sud će elektroničkim putem obavijestiti podnositelja o propisanom obliku formata u elektroničkom obliku i naložiti da podnesak ispravi.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) uspostavlja jedinstveni informacijski sustav.

Sadržaj i oblik obrasca te pretpostavke za podnošenje podnesaka u elektroničkom obliku, oblike zapisa podnesaka u elektroničkom obliku (formate) te organizaciju i djelovanje informacijskog sustava propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Dostava elektroničkim putem

Članak 492.b

U postupku pred trgovačkim sudovima dostava se može obaviti elektroničkim putem.

Ako stranka izjavi da je suglasna da joj se dostava u postupku pred trgovačkim sudovima dostavu obavlja elektroničkim putem, sud će toj stranci dostavu obavljati elektroničkim putem preko jedinstvenog informacijskog sustava.

Stranka može zatražiti da joj se dostava pismena elektroničkim putem obavlja dostavom u siguran elektronički poštanski pretinac, čiju će adresu navesti u svom zahtjevu, koji može postaviti običnim podneskom ili podneskom u elektroničkom obliku.

Navedena adresa sigurnog elektroničkog poštanskog pretinca jednakovrijedna je adresi prebivališta odnosno sjedišta stranke. Ako stranka pismeno uputi sudu sigurnim elektroničkim putem, smatrat će se, dok ne priopći drugačije, da je suglasna da joj se dostava obavlja sigurnim elektroničkim putem.

Ako sud utvrdi da dostava u siguran elektronički poštanski pretinac nije moguća, dostavit će pismeno na drugi način i navesti razlog za takvu dostavu.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisom iz članka 492.a stavka 5. ovoga Zakona propisuje što je siguran elektronički put i koji se podnesci šalju i dostavljaju sigurnim elektroničkim putem.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka dostava državnim tijelima, odvjetniku, javnom bilježniku, sudskom vještaku, sudskom procjenitelju, sudskom tumaču, stečajnom upravitelju i drugim osobama odnosno tijelima kojima se zbog prirode njihova posla može očekivati viši stupanje pouzdanosti (obveznim sudionicima elektroničkog pravnog prometa) uvijek se obavlja elektroničkim putem u siguran elektronički poštanski pretinac.

Popis osoba i tijela iz prethodnog stavka određuje i objavljuje Ministarstvo na svojoj internetskoj stranici (popis obveznih sudionika elektroničkog pravnog prometa). Obvezni sudionici elektroničkog pravnog prometa moraju otvoriti siguran poštanski pretinac i Ministarstvu priopćiti svaku promjenu adrese sigurnog poštanskog pretinca u skladu s pravilnikom koji će o tome donijeti ministar nadležan za poslove pravosuđa. Službenom adresom sigurnog elektroničkog poštanskog pretinca smatra se adresa koja je objavljena na popisu.

Članak 492.c

Dostava pismena sigurnim elektroničkim putem obavlja se putem informacijskog sustava posredovanjem organizacije koja obavlja djelatnost elektroničke dostave.

Informacijski sustav automatski šalje adresatu u njegov siguran elektronički poštanski pretinac pismeno, koje adresat mora preuzeti u roku od petnaest dana, inače nastupaju posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Informacijski sustav istodobno s uručenjem pismena prema prethodnom stavku, adresatu koji je sudu priopćio elektroničku adresu, na elektroničku adresu šalje informativnu poruku u kojoj ga obavještava da je pismeno u informacijskom sustavu te da ga adresat mora preuzeti u roku od petnaest dana od dana od kojeg mu je bilo poslano u njegov sigurni elektronički poštanski pretinac. U poruci se adresata izričito upozorava na pravne posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Adresat pismeno preuzima iz informacijskog sustava iz stavka 1. ovog članka tako da upotrebom kvalificiranog certifikata za napredni elektronički potpis dokaže svoju istovjetnost, obavi uvid u sigurni elektronički poštanski pretinac i (naprednim) elektroničkim potpisom potpiše dostavnicu.

Smatrat će se da je dostava prema stavku 3. ovog članka obavljena danom kada adresat preuzme pismeno. Ako se pismeno ne preuzme u roku od 15 dana, smatrat će se da je dostava obavljena istekom roka od 15 dana od dana kada je pismeno pristiglo u siguran elektronički poštanski pretinac.

Informacijski sustav o dostavi obavještava sud koji je dostavu odredio s dostavnicom u elektroničkom obliku.

Na način određen u ovom članku sigurnim elektroničkim putem mogu se dostaviti i ona pismena koja imaju izvornike u fizičkom obliku, ako je elektronički (skenirani) prijepis koji je izrađen na temelju izvornika u fizičkom obliku potpisan naprednim elektroničkim potpisom suda potvrđen kvalificiranim certifikatom.

Članak 492.d

Osobnom dostavom smatra se i dostava obavljena sukladno odredbi članka 492.c ovoga Zakona.

Pripremanje glavne rasprave

Članak 495.

U hitnim slučajevima ročište se može zakazati telefonom, brzojavom, elektroničkim putem u skladu s posebnim zakonom ili na drugi odgovarajući način. O tome će se sastaviti službena bilješka, ako o zakazivanju ročišta, s obzirom na to kako je obavljeno, nema drugog pisanog dokaza.

Članak 497.a

Revizija iz članka 382. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona u postupku pred trgovačkim sudovima nije dopuštena ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela pravomoćne drugostupanjske presude ne prelazi 500.000,00 kuna.

Članak 499.

U postupku pred trgovačkim sudovima sud može strankama naložiti da jedna drugoj izravno upućuju pismena elektroničkim putem, preporučeno poštom s povratnicom ili na drugi način koji omogućava nesumnjiv dokaz o obavljenoj predaji. Takvo je upućivanje podnesaka po učincima izjednačeno sa sudskom dostavom pismena.

Ako s pripremnog ročišta ili prvog ročišta za glavnu raspravu ili s nekoga kasnijeg ročišta izostanu obje stranke, sud će ročište odgoditi, a ako ni na novo ročište ne dođu obje stranke, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.

Članak 500.

U postupku pred trgovačkim sudovima važe ovi rokovi:

- 1) rok od trideset dana za podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje iz članka 118. stavka 4. ovog Zakona;
- 2) rok od osam dana za žalbu protiv presude odnosno rješenja, a rok od tri dana za podnošenje odgovora na žalbu,

3) rok od osam dana za ispunjenje činidbe, a za činidbe koje se ne sastoje u novčanom davanju sud može odrediti duži rok.

Članak 501.a

U postupku pred trgovačkim sudovima koji se vodi povodom prigovora protiv platnog naloga na temelju vjerodostojne isprave ili rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, sud će najkasnije do zaključenja glavne rasprave na prijedlog tužitelja, neovisno o uvjetima za određivanje prethodne mjere, odrediti zabranu banci da tuženiku ili trećoj osobi, po nalogu tuženika, isplati s njegova računa novčani iznos za koji je određena prethodna mjera, u pravilu iznos sporne tražbine, osim ako iz navoda u prigovoru i spisu priloženih isprava proizlazi veća vjerojatnost da tuženik uspije u sporu.

Članak 502.c

Fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

Članak 507.ć

Za dostavu u inozemstvo kao hrvatska otpremna mjesta u smislu odredbe članka 2. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007. nadležni su:

1. za sudska pismena sud koji treba obaviti dostavu,
2. za izvansudske isprave općinski sud na čijem području ima prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište osoba kojoj treba dostaviti pismo,
3. za pismena koja su potvrdili ili izdali javni bilježnici općinski sud na čijem području je njihovo sjedište.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje poslova iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka ovlastiti samo jedan ili samo neki od općinskih sudova s područja jednog ili više županijskih sudova.

Za dostavu u Republici Hrvatskoj, hrvatsko prijamno mjesto u smislu odredbe članka 2. stavka 2. Uredbe br. 1393/2007. je općinski sud na čijem području se pismena trebaju dostaviti.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može za obavljanje poslova iz stavka 3. ovoga članka ovlastiti samo jedan ili samo neki od općinskih sudova s područja jednog ili više županijskih sudova.

Središnje mjesto u Republici Hrvatskoj u smislu odredaba članka 3. Uredbe br. 1393/2007. je ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Članak 507.č

U Republici Hrvatskoj nije dopuštena dostava u smislu odredbe članka 15. stavka 1. Uredbe br. 1393/2007.

Izvođenje dokaza prema Uredbi (EZ) br. 1206/2001 Vijeća od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u području izvođenja dokaza u građanskim i trgovačkim predmetima (u daljnjem tekstu: Uredba 1206/2001.)

Članak 507.i

Za odlučivanje o zahtjevima za izdavanje i preispitivanje, kao i za davanje potvrde o ovršnosti europskoga platnog naloga prema Uredbi br. 1896/2006. isključivo je nadležan Trgovački sud u Zagrebu.

Članak 507.k

Ako europski platni nalog treba dostaviti u Republici Hrvatskoj, dostava će se obaviti po odredbama ovog Zakona o dostavi po službenoj dužnosti.

Ako europski platni nalog treba dostaviti u nekoj drugoj državi članici Europske unije, dostava će se obaviti prema odredbama Uredbe br. 1393/2007. uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 503. do 503.d ovoga Zakona.

Članak 507.l

Ako tuženik podnese prigovor protiv europskoga platnog naloga u smislu odredbe članka 16. Uredbe br. 1896/2006, daljnji postupak će se provesti po odredbama ovoga Zakona o postupku u povodu prigovora protiv platnoga naloga (članak 445.a, 451. do 456.), uz uvažavanje odredaba članka 17. Uredbe br. 1896/2006.

Članak 507.m

Ovršni europski platni nalog (članak 18. i 19. Uredbe br. 1896/2006.) koji je izdao sud u Republici Hrvatskoj ovršna je isprava na temelju koje se u Republici Hrvatskoj ovrha može tražiti kao na temelju ovršne odluke hrvatskoga suda.

Ako je, prema odredbi članka 21. stavka 2. točke b) Uredbe br. 1896/2006, vjerovnik dužan priložiti prijevod europskoga platnoga naloga, taj prijevod treba biti na hrvatskom jeziku i ovjeren od osobe koja je za to ovlaštena u jednoj od država članica.

Članak 507.n

Ako se zatraži preispitivanje europskoga platnog naloga koji je izdan u Republici Hrvatskoj prema odredbama članka 20. Uredbe br. 1896/2006. i članka 506.d ovoga Zakona, sud koji odlučuje o tom zahtjevu može odgoditi ovrhu uz odgovarajuću primjenu odredaba Ovršnoga zakona (»Narodne novine« br. 57/96., 29/99., 42/00. – Odluka USRH, 173/03., 194/03. – Isp. 151/04., 88/05. i 121/05.) o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika (članak 61. Ovršnog zakona).

Žalba protiv rješenja o ovrsi zbog razloga koji se tiču tražbine utvrđene u europskom platnom nalogu dopuštena je samo ako su ti razlozi nastali nakon dostave toga naloga i ako se više nisu mogli iznijeti u prigovoru prema članku 16. Uredbe br. 1896/2006.

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa
Svrha dokumenta	Izveštavanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku
Datum dokumenta	11. veljače 2019.
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	105
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Predstavnici akademske zajednice (Pravni fakultet u Zagrebu, Rijeci i Osijeku), socijalni partneri (sindikati i Hrvatska udruga poslodavaca), Hrvatska odvjetnička komora, Hrvatska javnobilježnička komora
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da. Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku bio je objavljen na mrežnim stranicama portala e-Savjetovanje u razdoblju od 10. prosinca 2018. do 9. siječnja 2019.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi

Troškovi provedenog savjetovanja	Za provedbu savjetovanja nisu bila potrebna finansijska sredstva

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Nezavisni hrvatski sindikati	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>Nezavisni hrvatski sindikati u odnosu na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku očituju se kako slijedi:</p> <p>Nakon posljednjih izmjena odredbi parničnog postupka uočeni su brojni nedostaci, kao i pravne praznine koje su nastale pokušajima uvođenja procesne discipline stranaka radi ubrzanja parničnog postupka te smanjivanja broja aktivnih predmeta na sudovima što je u konačnici dovelo do „popravljanja“ uočenih nedostataka kroz ovaj Nacrt, odnosno do još jednih u nizu izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku. Iz samog Nacrta proizlazi kako svaka daljnja izmjena Zakona o parničnom postupku donosi nova ograničavanja procesnih prava stranaka, a u cilju daljnjeg rasterećenja sudova (ovog puta ponajviše Vrhovnog suda RH). No, odredbe o daljnjem poboljšanju učinkovitosti i ekonomičnosti parničnog postupka (poput npr. obvezne elektroničke dostave za pravne osobe, uvođenje obligatornih rokova za podnošenje podnesaka i sl.) ne bi trebale biti na štetu mogućeg ograničavanja procesnih ovlaštenja stranaka, što se ovim izmjenama nedvojbeno čini.</p>	Primljeno na znanje	<p>Tvrđnje o problemima koje će nastati korištenjem modernih tehnologija su paušalne, slijedom čega se na njih nije moguće očitovati. Odredbe prethodnog postupka nisu predmet ovog Nacrta, izuzev u dijelu kojim se člankom 39. Nacrta nastoji omogućiti objektivna preinaka tužbe i nakon zaključenja prethodnog postupka, ako je tužitelj bez svoje krivnje nije mogao preinačiti dotad (npr. spomenuti slučaj vještačenja). U</p>

		<p>Posebno se u tom smislu ističu odredbe o prethodnom postupku u kojem su se i do sada događale mnogobrojne zloupotrebe, a postojale su i pravne praznine koje su najčešće nastajale zbog odredbe kako se nakon zaključenja prethodnog postupka više ne mogu predlagati novi dokazi u postupku. Kao primjer navodimo situaciju gdje tuženik predloži određene dokaze, pa i one koji idu u korist tužitelju te ih stoga tužitelj posebno ne predlaže prije ili tijekom pripremnog ročišta (jer su ionako već predloženi od strane tuženika), a prethodni postupak se uz usvajanje dokaza zaključuje. Nakon toga slijedi situacija gdje tuženik povlači sve dokazne prijedloge koji su mogli biti u korist tužitelja, a tužitelj ih zbog zaključenja prethodnog postupka više ne može predložiti te zbog toga gubi spor. Također, u postupcima diskriminacije i mobinga najčešće nakon zaključenja prethodnog postupka dolazi do situacija gdje je tužitelj izložen najvećem mobingu ili diskriminaciji, ali dokaze za to u postupku više nije moguće predložiti i time ojačati pravni položaj tužitelja u tim posebno osjetljivim postupcima. Nadalje, postoji i problem postavljanja visine tužbenog zahtjeva u slučajevima kada visina tužbenog zahtjeva tužitelju ne može biti poznata prije financijskog vještačenja, pa se tako zaključi prethodni postupak, odredi financijsko vještačenje te vještak ustanovi kako visina treba biti značajno veća nego u postavljenom tužbenom zahtjevu. No, tada tužitelj više ne može povećati tužbeni zahtjev. Sve prethodno navedene situacije stvaraju veliku pravnu nesigurnost te su Nezavisni hrvatski sindikati mišljenja kako se svrhovitost odredbi prethodnog postupka treba</p>	<p>opisanom slučaju mobinga bi pak, sukladno važećoj odredbi članka 299. stavka 2. Zakona o parničnom postupku, bilo moguće predložiti nove dokaze.</p>
--	--	--	---

		<p>preispitati iz razloga što mogu predstavljati zloupotrebu procesnih ovlaštenja, a same stranke imaju osjećaj kako su zakinute i ne mogu dobiti pravičnu zaštitu svojih prava.</p> <p>Iz dostavljenog Nacrta vidljivo je kako sadrži mnogobrojne odredbe u cilju ubrzavanja i jačanja elektroničke komunikacije što jest u skladu s brzinom kojom se taj sustav unaprjeđuje i razvija, no odredbe nažalost ne prati tehnička i informatička podrška u samim institucijama u kojima se parnični postupak provodi, kao niti informatička pismenost stranaka.</p> <p>Također, postojanje samo tonskih zapisa, a potpuno izbacivanje pisanih zapisnika iz parničnog postupka smatramo neprihvatljivim jer će se na takav način punomoćnicima značajno otežati pisanje žalbi. Naime, tonske snimke ne mogu se preslušavati onom brzinom kojom se mogu čitati zapisnici, a postoji i problem novih troškova za stranke jer će se prijepisi tonskih snimki sukladno odredbi čl.13. Nacrta morati plaćati.</p> <p>Također, preslušavanje snimki moguće prestavlja i daljnje usporavanje žalbenog postupka ukoliko će i suci drugostupanjskih sudova morati preslušavati sve tonske zapise svjedoka, vještaka.....</p> <p>U svezi promjena u institutu revizije u parničnom postupku smatramo kako je nelogično da suci Vrhovnog suda RH imaju u radu znatno više predmeta nego suci prvostupanjskih, odnosno drugostupanjskih sudova. Također, iz prakse je postalo vidljivo kako se institut izvanrednog pravnog lijeka – revizije, pretvara u samo još jednu vrstu žalbe, što je potpuno neprihvatljivo. Stoga je inicijativa ovog Nacrta čime bi se na određeni „način“ ograničio“ pristup Vrhovnom</p>	
--	--	--	--

		<p>sudu RH prihvatljiva, ukoliko će rezultat biti brže rješavanje onih predmeta, odnosno pravnih situacija, koji doista zahtijevaju punu pažnju, analizu i odluku Vrhovnog suda RH, ali i ujednačavanje same prakse Vrhovnog suda RH iz kojeg i danas, nažalost, proizlaze dijametralno suprotne odluke o istoj pravnoj stvari.</p> <p>U svezi odredbi uvođenja potpuno novog procesnopravnog instituta – oglednog spora ističemo kako bi uvođenjem tog instituta samim sindikatima bilo olakšano postupanje u onim pravnim situacijama kada se npr. ne poštuju prava iz kolektivnih ugovora (isplata ragresa, božićnica, jubilarnih nagrada i sl.) jer bi rješenje jednog spora dovelo do rješenja za ostale sporove iste činjenične i pravne osnove. Ipak, napominje se kako bi Vrhovni sud svoje pravno shvaćanje utemeljio na točno određenom (jedan predmet) spornom činjeničnom stanju, ali bi to bilo i pravno obvezujuće kako za stranke u oglednom sporu, tako i za sve druge stranke koje su u sličnoj pravnoj situaciji, ali koje moguće niti nisu upoznate sa stanjem izabranog spora za ogledni postupak. Stoga, tek preostaje vidjeti kako će taj potpuno novi institut uistinu funkcionirati u praksi.</p> <p>Nezavisnim hrvatskim sindikatima sporan je članak 58. Nacrta kojim se uvodi odredba kojom od 1. do 15. kolovoza ne bi tekli samo i isključivo rokovi za žalbu. Postavlja se pitanje što je sa svim ostalim mogućim rokovima u parničnim postupcima? Tijekom rada radne skupine u svezi izmjena parničnog postupka bilo je riječi o uvođenju instituta tzv. „sudskog odmora“ (što svakako ne znači da suci ne bi mogli raditi i donositi</p>		
--	--	---	--	--

			<p>odluke u tom razdoblju) kakvog imaju neke zemlje EU. O uvođenju instituta promišljalo se upravo iz razloga što su nakon posljednjih izmjena Zakona o parničnom postupku suci počeli sve češće i više zakazivati ročišta i objavljivati presude upravo krajem srpnja ili početkom kolovoza te se mnogim pravnim zastupnicima (odvjetnicima, ali i pravnicima u sindikatima) time počelo utjecati na korištenje godišnjeg odmora zbog mogućih propuštanja rokova i ročišta, posebice zbog zakonskih odredbi o dostavi (a koje ovim Nacrtom postaju još više ograničavajuće za stranke). Zbog svega prethodno navedenog, smatramo racionalnim i svrhovitim uvođenje instituta tzv. „sudskog odmora“. Takav institut potrebno je urediti na jednak način za sve rokove, sudove i sudske postupke, što nije nužno izmjenama Zakona o parničnom postupku već se isto može urediti i promjenama odredbi Zakona o sudovima.</p> <p>Svakako valja pozdraviti volju da se sustav koji nije funkcionirao u praksi pokuša opetovano urediti na odgovarajući način i tako postane svrhovit za sve dionike koji sudjeluju u parničnom postupku, no naglašavamo kako se najvažniji postupovni propisi (a ZPP to nedvojbeno jest) prečesto mijenjaju i dopunjuju. Stoga smatramo kako je vrijeme od nekoliko godina koje je bilo utrošeno na izradu još jednih u nizu mnogobrojnih izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku trebalo utrošiti na izradu potpuno novog Zakona uz ravnopravno sudjelovanje svih relevantnih dionika.</p>		
2	HP-Hrvatska	NACRT	HP – Hrvatska pošta d.d. kao davatelj univerzalne	Nije	Ove odredbe u dijelu

	pošta d.d.	PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>poštanske usluge koja obuhvaća i dostavu sudskih pismena, te pismena po poreznom i upravnom postupku, predlaže slijedeće:</p> <p>U članku 134.b dodaje se stavak 8. koji glasi: „Dostava se može obaviti i putem poštanskog pretinca na način i prema uvjetima ugovorenim sa poštom.“</p> <p>U članku 142. mijenja se stavak 2. i glasi: „Ako se osoba kojoj se pismeno mora osobno dostaviti ne zatekne tamo gdje se dostava prema podacima iz tužbe, odnosno spisa ima obaviti, dostavljač će se obavijestiti kad bi i na kojem mjestu mogao tu osobu zateći i ostaviti joj kod jedne od osoba navedenih u članku 141. stavku 1., 2. ili 3. ovoga Zakona pisanu obavijest da radi primanja pismena bude u određeni dan i sat u svom stanu odnosno na svome radnom mjestu. Ako dostavljač ne zatekne ni jednu od osoba navedenih u članku 141. stavku 1., 2. ili 3. ovoga Zakona, pisanu obavijest da radi primanja pismena bude u određeni dan i sat u svom stanu odnosno na svome radnom mjestu, dostavljač će ostaviti u poštanskom sandučiću osobe kojoj se pismeno treba dostaviti ili osobi ovlaštenoj za zaprimanje pismena. Ako i nakon toga dostavljač ne zatekne osobu kojoj se pismeno ima dostaviti, postupit će se prema odredbama članka 141. ovoga Zakona, na koji način je dostava obavljena.“</p> <p>U članku 143. mijenja se stavak 3. i glasi: „Ako je dostavljač na pismenu naznačio da se osoba više ne nalazi na toj adresi, te je navedena nova</p>	prihvaćen	kojem se predlažu izmjene nisu predmet Nacrta, dok su odredbe o dostavi dorađene u skladu s pravilima o dostavi. Institut dostave u Zakonu o parničnom postupku je detaljno razrađen te se i ovom izmjenom dalje unaprijeđuju sa ciljem postizanja što većeg stupnja sigurnosti.
--	------------	--	--	-----------	--

			<p>adresa prema saznanjima dostavljača, ova se dostava može obaviti i na tu adresu. Ako se ni ta ponovljena dostava ne uspije obaviti, dostava će se obaviti stavljanjem pismena na oglasnu ploču suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču suda.“</p> <p>U članku 149. dodaje se novi stavak koji glasi: „Ako se osobama iz članka 141. i 142. ovoga Zakona dostava ne uspije obaviti prema odredbama tih članaka, na dostavnici će se naznačiti napomena da primatelj nije zatečen.“</p>		
3	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>čl. 146. – Bilo bi korisno da se naglasi kako je zastupnik za primanje pismena može postaviti samo osobi koja je izvan Europske unije. Iako je to već sudska praksa razjasnila, ipak radi jasnoće propisa ne bi bilo loše uskladiti pravila.</p>	Primljeno na znanje	Uredbe (EZ) imaju prednost u primjeni u odnosu na nacionalno zakonodavstvo, a njihova provedba se izričito osigurava i odredbama članka 1. Nacrta.
4	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>- Čl. 446 – kako postoje problemi sa ovrhom na temelju vjerodostojne isprave ako se tuženik odseli iz Republike Hrvatske, bilo bi dobro ukinuti pitanje pravnog interesa za izdavanje platnog naloga, jer ti postupci ne opterećuju sud. Naime ako tuženik ne prigovori onda je postupak brzo gotov, a ako prigovori onda bi prigovorio i rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave pa bi ionako tekla parnica.</p>	Primljeno na znanje	Iz odredbe članka 446. stavka 3. Zakona o parničnom postupku proizlazi da se u opisanom slučaju pravni interes pretpostavlja.

5	ivo bakalić	<p>NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU</p>	<p>Ivo Bakalić, sudac Trgovačkog suda u Splitu</p> <p>Povodom objavljenog savjetovanja o nacrtu prijedloga o izmjenama i dopunama ZPP-a dostavljam svoje primjedbe i prijedloge.</p> <p>Prvenstveno želim kazati da, kao vjerojatno i veliki broj sudaca u RH, zastupam stav da je nakon 29 godine samostalnosti Republike Hrvatske i nakon izvršenih 14 izmjena i dopuna ZPP, kojim izmjenama i dopunama je dotaknuta gotovo svaka zakonska odredba, konačno došlo vrijeme da Republika Hrvatska donese vlastiti ZPP jer je to jedini procesni zakon koji svoj korijen još uvijek ima u bivšoj Jugoslaviji.</p> <p>Novi ZPP je potrebno donijeti bez obzira na možebitno protivljenje onih fizičkih i pravnih osoba koji svoju izdavačku i savjetodavnu djelatnost baziraju na izmjenama postojećeg teksta.</p> <p>Ako se navedeni prijedlog ne prihvati (što je realno očekivati) predlažem da se barem u tekstu postojećeg ZPP-a označe stavci u pojedinim člancima radi preglednosti i lakšeg praćenja, jer napr. članak 10. ZPP-a već sada ima 13 stavaka.</p> <p>U odnosu na predložene izmjene i dopune iskazujem načelni stav da iste nastavljaju trend prevelikog detaljiziranja što ne bi odgovaralo temeljnoj odrednici zakona kao općeg propisa.</p>	<p>Primljeno na znanje</p>	<p>Primljeno na znanje. Odredbe o uručenju presude, kao i odredbe o teretu dokaza u slučaju kada isti proizlazi iz činjenice odbitka pretporeza su dorađene. Obrazloženje zadržavanja instituta zahtjeva za mirno rješenje spora su dana u očitovanju na primjedbe Hrvatske odvjetničke komore. U odnosu na diskrecijske ovlasti sudova ističemo kako je sudbena vlast samostalna i neovisna te je na sudu da koristi mogućnosti upravljanja postupkom, koja su mu dana odredbama Zakona o parničnom postupku. Isto tako i u odnosu na mogućnost sankcioniranja</p>
---	-------------	---	--	--------------------------------	---

		<p>Na tom tragu je primijetiti kako pojedine postojeće, ali i novo predložene odredbe propisuju situacije koje kao da su pisane za pojedini slučaj što zakon sebi ne bi trebao dopustiti.</p> <p>Primjedbe koje ću iznositi će pratiti tekst prijedloga, ali će neke biti i izvan predloženog teksta.</p> <p>U čl.2. prijedloga propisuje se izmjena članka 10. ZPP, ali osobno držim da zakonodavac stalno propušta barem primjerice navesti prijedloge zlouporabe prava, već to prepušta sudovima u postupku što ima za posljedicu mali broj izrečenih kazni.</p> <p>Bitno je naglasiti da se u stavku 1. propisuje obveza suda spriječiti svaku zluporabu prava, ali se u stavku 2. propisuje novčana kazna samo za teže zluporabe prava. Upravo zbog toga trebalo bi barem primjerice navesti što zakonodavac smatra težom zluporabom prava.</p> <p>U članku 3. prijedloga se proširuje nadležnost općinskih sudova, a moje je mišljenje da općinskim sudovima treba vratiti sporove stvarno pravnog karaktera između pravnih osoba jer sam mišljenja da svojevremena dodjela tih predmeta u rad trgovačkih sudova nije rezultirao bržim i kvalitetnijim rješavanjem, jer ti predmetni u povijesti trgovačkih sudova nisu bili u nadležnosti ovog suda, već su općinski i županijski sudovi više specijalizirani za te vrste sporova.</p>	<p>izricanjem novčane kazne.</p>
--	--	---	----------------------------------

		<p>Iako prijedlog ne predviđa izmjenu članka 98. ZPP-a osobno predlažem da se stavak 4. dopuni na način da sud neće pozivati stranku na naknadno odobrenje parnične radnje koju je napravio punomoćnik bez punomoći. Time bi se ukinula postojeća praksa da sud nadomješta neuredno zastupanje stranaka i time u korist jedne stranke poduzima određenu radnju.</p> <p>Vezano za članke u elektroničkoj dostavi ističem da je to na tragu unapređenja komunikacije, ali mislim da isto neće predstavljati spasonosnu formulu za ubrzanje postupaka na sudu.</p> <p>U odnosu na čl.19. prijedloga iskazujem kako mi je potpuno neshvatljivo mijenjati članaka 134. a. ZPP-a osobito u postojećem stavku 1. i 2. koji je u praksi zaživio i osobito pred trgovačkim sudovima doprinio ubrzanje u postupanju.</p> <p>Stoga potpuna promjena članka 134. a. koja se sada odnosi samo na dostavu fizičkim osobama je potpuno promašena i suprotna smislu promjene zakona koji teži ubrzanju postupka, već je po meni samo trebalo promijeniti ili detaljnije precizirati postojeći stavak 134. a. stavak 3. ZPP-a.</p> <p>Čak i u predloženom tekstu izmjena nejasno je zbog čega bi se trebala ponavljati dostava ako je adresa iz tužbe ujedno i adresa sjedišta. Ponovljena dostava predstavlja čisti gubitak vremena.</p> <p>Posebnu pozornost zaslužuje članak 28. prijedloga</p>		
--	--	---	--	--

		<p>kojim se mijenja članak 154. ZPP-a na način koji će u praksi proizvesti potpunu konfuziju.</p> <p>Predloženi stavak 2. je pisan samo za one sporove u kojima se radi o imovinskom zahtjevu, a da će primjena u praksi biti šarolika i neujednačena sigurno će doprinijeti posljednja rečenica predloženog stavka 2. gdje se propisuje da se omjer uspjeha procjenjuje vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva.</p> <p>Ako se već želi mijenjati članak 154. ZPP-a, predlažem prihvatiti praksu koju primjenjujem u predmetnima intelektualnog vlasništva i koja se redovito potvrđuje u odlukama VTS-a. Tako, ukoliko je stranka uspjela glede osnove zahtjeva istoj pripada 50% opravdanih troškova, a tom postotku se pritom pridodaje odgovarajući postotak koji odgovara uspjehu stranke glede imovinskog zahtjeva. Dakle, troškovi stranke sadržavaju 50% glede osnove, a drugi 50% glede visine razmjerno uspjehu.</p> <p>Na taj način bi se kvalitetnije u našem pravnom sustavu provelo u život odluka Europskog sud u predmetu Klaus protiv Hrvatske, a predložena izmjena članka 154. ZPP s tom odlukom Europskog suda nema doslovno nikakve veze.</p> <p>Izvan predloženog teksta zakona pridružujem se onim prijedlozima koji predlažu brisanje članka 186.a. ZPP jer je praksa pokazala da je postotak mirnog rješenja spora s Republikom Hrvatskom minoran pa daljnja</p>		
--	--	--	--	--

		<p>opstojnost ovog članka nema svoje uporište jer se mirno rješenje može ostvariti i u parničnom postupku.</p> <p>U odnosu na članak 35. prijedloga i sve ostale članke koji se odnose na mirenje ističem kako se već poodavno mirenje pokušava nametnuti kao spasonosna formula rješavanja zaostataka i ubrzanja postupaka. S tim u svezi bilo bi konačno primjereno da se iznesenu statistički podaci koliko se predmeta i koje vrste i težine uspije riješiti u postupku mirenja.</p> <p>Također iznosim svoj osobni stav da bi sudovi inicijativu za mirenje trebali koristiti samo na prvostupanjskim, a nikako ne na žalbenim sudovima.</p> <p>U odnosu na članak 44. prijedloga ističem da je isti rezultat pogodovanja Ministarstvu financija, Poreznoj upravi koja je još od uvođenja članka 221. b. ZPP-a u tekst zakona 2013. pokušava pronaći način kako ne postupiti po zahtjevima sudova.</p> <p>Smisao uvođenja članka 221. b. je bio da Porezna uprava temeljem svojim inkvizicijskih ovlasti može pribaviti traženi podatak brže od suda. Međutim, onog trenutka kada se je porezna uprava suočila s očito velikim brojem zahtjeva sudova, njihov središnji ured je svojim dopisom od 3. svibnja 2017.g. koji je dostavljen trgovačkim sudovima defacto zatražio od sudova da ne primjenjuju navedenu zakonsku odredbu.</p> <p>Stoga, ukoliko se prihvati predloženi tekst izmjene</p>		
--	--	---	--	--

		<p>zakona, potpuno je jasno da će u buduće porezna uprava odgovarati na zahtjeve sudova na unaprijed pripremljenom obrascu da traženim podacima ne raspolaže.</p> <p>Zbog toga bi bilo najpametnije članak 221. b. stavak 2. ZPP-a potpuno brisati te uopće ne dodavati stavak 3. jer će u provedbi ta odredba postati samo golo pravo.</p> <p>U odnosu na članak 49. prijedloga ističem da isti predstavlja moralnu satisfakciju meni osobno i svima onima koji su 2013. godine tvrdili da predložena izmjena članka 284. neće rezultirati dobrim rezultatima te da je po svom sadržaju suprotna postojećim odredbama ZPP-a, osobito glede način donošenja presude zbog ogluhe.</p> <p>Osobno mi je drago da predlagatelj zakona uviđa da je zakazivanje ročišta zajedno s dostavom tužbe bilo vraćanje 10 godina unatrag, odnosno na vrijeme prije 2003. godine kada je u sustav i uvedena presuda zbog ogluhe upravo iz razlog ekonomičnosti da se nepotrebno ne zakazuje sudsko ročište da bi se na istom donijela presuda zbog izostanka.</p> <p>U odnosu na članak 56. prijedloga koji se odnosi na objavu presude pridružujem se primjedbama Odvjetničke komore da je predloženi tekst izmjena gotovo ponižavajući za stranke i punomoćnike.</p> <p>Dakle, sud zakaže ročište za objavu presude i na isti pozove stranke, a nakon što stranke pristupe i nakon</p>	
--	--	---	--

		<p>što se presuda objavi, sud tu istu stranku sada upućuje, vjerojatno u parničnu pisarnicu, da nakon ročišta preuzme presudu. Potpuno mi je nejasno koji je smisao ove odredbe. Ekonomično sigurno nije, a da li stranku ponižavamo šetanjem po sudu od kancelarije do kancelarije, sigurno je.</p> <p>Posebno napominjem da će sud nakon održanog ročišta stranci uručiti zapisnik o održanom ročištu koji sadržava tekst izreke presude pa je potpuno nejasno zbog čega se u istom trenutku stranci ne može uručiti i presuda. Volio bih da ovo netko detaljnije objasni jer je obrazloženje uz ovaj prijedlog izmjene nedostojno štur i formalan.</p> <p>Izvan predloženih izmjena ukazujem na članak 347. postojećeg teksta ZPP-a koji propisuje da bi se rješenja trebala objavljivati i dostavljati na način koji je propisan člankom 335. za presude. Držim da je izmjena koja je napravljena 2013.g. potpuno neekonomična jer napr. nakon što stranka povuče tužbu i više nema nikakvog interesa za spor, sud bi trebao zakazati ročište o donošenju i objavi rješenja o povlačenju tužbe i na isto pozvati stranke.</p> <p>Držim da u postojećem članku 347. ZPP-a treba brisati riječi "članka 335".</p> <p>U odnosu na članak 58. prijedloga držim da za isto nema nikakvog ustavnog ni zakonskog opravdanja, već bi prije trebalo odrediti da se u određenom razdoblju kada suci, punomoćnici i stranke koriste</p>		
--	--	--	--	--

		<p>godišnje odmore ne vrši dostava pismena, izuzev ukoliko to stranka zatraži.</p> <p>U odnosu na članak 97. i predloženi tekst članka 492. c. cijenim da predloženi tekst nije na tragu neposrednosti glavne rasprave, a otvara prostor manipulacije pa bi isti prijedlog trebalo izostaviti. Naravno, volio bih vidjeti stranku ili punomoćnika koja će se suglasiti s nečijom izjavom danom izvan rasprave.</p> <p>U odnosu na članak 103. prijedloga držim da postojeću praksu određivanja prethodne mjere pred trgovačkim sudovima treba proširiti na sve vrste trgovačkim sporova jer se je članak 501 a. ZPP pokazao kao učinkovito sredstvo protiv procesne manipulacije tuženika koji koristi pravne lijekove za odgodu plaćanja. Praksa pokazuje da je izvjesnije sklapanje nagodbe ili drugog sporazuma između stranaka ukoliko dođe do blokade sredstava na tuženikovom računu.</p> <p>Nemojmo se zavaravati u 95%, a možda i u više postotaka, u sporovima oznake Povrv stranke točno znaju kako stoje u parnici, a potom se ZPP i pravni lijekovi koriste samo kao sredstvo odgode plaćanja. Ovaj postotak sam dokazao još prije 15 godina analizom arhiviranih Povrv predmeta na Trgovačkom sudu u Splitu.</p> <p>Na kraju, ali nikako ne manje važno ukazujem da u Republici Hrvatskoj postoji trajni kontinuitet reformi</p>		
--	--	---	--	--

			<p>koje su time postale same sebi svrha.</p> <p>Držim kako je došlo vrijeme da se "prestane gasiti požar" te da se pristupi kvalitetnim cjelovitim rješenjima koji bi trajali više godina.</p> <p>Kada nam se iz Europe stalno upućuju primjedbe o pravnoj nesigurnosti, onda činjenica što je postojeći ZPP od 1990.g. pretrpio 14 ogromnih izmjena i dopuna to samo potvrđuje.</p> <p>Na tom tragu, prethodni navodi su moj vlastiti doprinos pokušaju da suci u svom radu dobiju alat koji će im stvarno služiti, a ne proizvoditi dodatne dvojbe ili biti lijep ukras. Istodobno ne gajim iluziju da će predlagatelj bilo što od predloženog prihvatiti jer to nije napravio nikada do sada pa se javna rasprava pokazuje samo kao zadovoljavanje forme.</p> <p>Bez obzira na to i usprkos činjenici što mi se vrijeme utrošeno za sastavljanje ovih primjedbi (kojih bi detaljnijom analizom moglo biti i više) naravno neće vrednovati kroz ostvarenje okvirnih mjerila, radi vlastite savjesti sam ova razmišljanja stavio na papir.</p> <p>S poštovanjem Ivo Bakalić, sudac</p>		
6	Općinski građanski sud u Zagrebu	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I	Primjedbe Općinskog građanskog suda u Zagrebu na nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku	Djelomično prihvaćen	Očitovanje na primjedbu u vezi s prijenosom nadležnosti

		<p>DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU</p>	<p>Članak 34. st. 1. toč. 9. - doista nije jasan razlog u konkretnom slučaju za odustajanja od personalnog kriterija za stvarnu nadležnost trgovačkih sudova iz čl. 34b toč. 1., odnosno zbog čega bi određene vrste sporova radi isplate bile izuzete od nadležnosti trgovačkih sudova te se slažemo da bi to u praksi moglo dovesti do dvojbi oko stvarne nadležnosti, a nije vođeno računa u kojoj mjeri će to opteretiti općinske sudove.</p> <p>Članak 143. - u izmjenama predviđenim za ovaj članak predviđena je dostava pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova (st. 5.), a istodobno je st. 6. predviđena dostava pismena na oglasnu ploču suda, pa nije jasno zbog čega ta nedosljednost, odnosno i dostava na e-oglasnu ploču suda kao i na oglasnu ploču suda, koja je predviđena i čl. 143. st. 2. Logično bi bilo da se dostave vrše ili na jednu ili na drugu, a ne u nekim člancima na fizičku oglasnu ploču a u drugima na e-oglasnu ploču.</p> <p>Članak 186d. - nije jasno znači li predložena izmjena st. 1. tog članka da sud može uputiti stranke u postupak mirenja i bez njihove suglasnosti, pa smatramo da u tom smislu toj odredbi treba dodati ili da ih može uputiti samo uz njihovu suglasnosti ili samo da ih može uputiti bez njihove suglasnosti, za što držimo da nema smisla i da može dovesti do nepotrebnog upućivanja u postupak mirenja stranaka koje se nisu voljne miriti, što će u konačnici dovesti do odugovlačenja postupka.</p>	<p>određenih vrsta sporova s trgovačkih na općinske sudove dano je u očitovanju na primjedbe Općinskog suda u Splitu. Odredbe o upućivanju u mirenje su bitne radi pokušaja mirnog rješenja spora, dok je jasno da neće u svim slučajevima doći do mirnog rješenja spora, uvođenje predmetne obveze svakako će u određenom dijelu dovesti do povećanja broja sporova riješenih mirnim putem, odnosno smanjenja broja parničnih postupaka. Pod svim oglasnim pločama koje se u Zakonu o parničnom postupku navode na brojnim mjestima, trebalo bi podrazumijevati e-oglasne ploče,</p>
--	--	---	--	---

			<p>Osim toga, daljnje predviđene izmjene iz ovog članka kojim se regulira sam postupak mirenja se nepotrebno unesene u tekst ZPP-a, jer bi sama procedura mirenja trebala biti cjelovito riješena u Zakonu o mirenju.</p> <p>Članak 332a. - nije jasno što u situaciji kada iz činjenica navedenih u tužbi proizlazi djelomična osnovanost tužbenog zahtjeva (primjerice samo u dijelu glavnog potraživanja, dok proizlazi neosnovanost u dijelu kamata).</p> <p>Članak 335. st. 8. - smatramo da bi krajnji rok za objavu i uručenje presude trebalo produljiti na najmanje 60 dana zbog složenih predmeta i korištenja godišnjih odmora sudaca, odnosno u protivnom barem u čl. 335. unijeti istovjetno rješenje koje je previđeno u čl. 348. tj. da rok za objavu i uručenje presude ne teče u razdoblju od 1. do 15. kolovoza, a iz razloga jer većina sudaca u tom razdoblju koristi godišnji odmor.</p>		neovisno o tome što o tome ne postoji izričita zakonska odredba.
7	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>Članak 66. do 83. (revizija)</p> <p>Smatramo da je predložena izmjena instituta revizije neprihvatljiva, te se protivimo istoj izmjeni i predlažemo zadržati postojeće rješenje.</p> <p>Smatramo kako je bitan cilj predmetnih izmjena i dopuna Zakona stav Vrhovnoga suda RH da izmjenama instituta revizije (koja bi prema novom prijedlogu bila samo iznimno dopuštena radi</p>	Nije prihvaćen	Zapošljavanjem većeg broja sudskih savjetnika na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske ne bi se mogao riješiti problem neujednačenosti sudske prakse toga i drugostupanjskih

		<p>ostvarivanja jedinstvene primjene zakona i jednakosti svih pred zakonom, kao i usklađivanja sudske prakse) smanjenje broja predmeta na istom sudu.</p> <p>Načelna primjedba na izmjene instituta revizije (članak 66.-83. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP) odnosila bi se na činjenicu kako se pokušava ograničenjem prava na reviziju smanjiti dotok predmeta na Vrhovni sud, a što smatramo nedopustivim i protivno načelu prava pristupa sudu.</p> <p>Umjesto da se veliki broj predmeta po reviziji pokuša riješiti povećanjem ljudskih kapaciteta kroz zapošljavanje većeg broja sudskih savjetnika, taj tehnički problem pokušava se riješiti ograničenjem prava na izjavljivanje revizije, a što smatramo nedopustivim i štetnim za pravnu sigurnost građana i ostvarenje njihova elementarnog prava na pravično suđenje.</p> <p>Kao što je to pokazala praksa Vrhovnoga suda RH kroz postojeći institut izvanredne revizije, skoro sve podnesene izvanredne revizije odbijaju se kao nedopuštene, pa se opravdano može očekivati da će se isto tako postupati i sa revizijama prema novom prijedlogu, budući će Vrhovni sud RH bez ikakvoga obrazloženja moći odbaciti zahtjev za izjavljivanjem revizije kao nedopušten.</p> <p>Smatramo kako se problem opterećenosti sudova, u predmetnom slučaju opterećenosti Vrhovnoga suda RH ne može rješavati ukidanjem određenog instituta,</p>	<p>sudova budući da bi upravo u tom slučaju postojala još veća vjerojatnost donošenja različitih sudskih odluka. Naime, povećanjem broja donositelja odluka na bilo kojem, a posebice na najvišem, sudu, povećava se i vjerojatnost donošenja različitih sudskih odluka. Revizija u radnim sporovima je dopuštena sukladno odredbi članka 87. Nacrta.</p>
--	--	--	---

		<p>odnosno njegovim ograničavanjem na iznimku, već se taj tehnički problem mora rješavati na druge načine kako je to već gore navedeno.</p> <p>Kako o žalbama protiv prvostupanjskih presuda odlučuju različiti županijski sudovi, a u većem broju slučajeva njihove odluke su kontradiktorne u istom pravnom pitanju, a uslijed činjenice nepostojanja javno dostupne baze podataka na kojoj bi se moglo kontinuirano pratiti sudsku praksu županijskih sudova, to će u praksi biti vrlo teško ocijeniti postoji li osnova za reviziju prema predloženim uvjetima za njeno izjavljivanje.</p> <p>Osim toga, i sama praksa Vrhovnoga suda RH je različita.</p> <p>Kao primjer možemo navesti stav Vrhovnoga suda RH koji je smatrao kako se u radnim sporovima kod otkaza ugovora o radu, rok za podnošenje tužbe ima računati od dana kada je radnik predao pošti zahtjev za zaštitu prava, a ne od dana kada je poslodavac taj isti zahtjev zaprimio, da bi u konačnici ipak zauzeli stav kako se rok ima računati od dana primitka zahtjeva od strane poslodavca.</p> <p>Uz navedeno, veliki broj revizija pred Vrhovnim sudom očito proizlazi iz razloga nedovoljne učinkovitosti županijskih sudova, a posebno u dijelu različitog presuđivanja u istim pravnim stvarima kako istih, tako i različitih županijskih sudova.</p> <p>Stoga bi trebalo raditi na usuglašavanju pravnih</p>		
--	--	---	--	--

			<p>stavova županijskih sudova, a što bi zasigurno rezultiralo manjim brojem podnesenih revizija.</p> <p>Smatramo da bi, u svakom slučaju, bilo potrebno dopustiti reviziju iz radnih sporova jer su ti sporovi po svojoj naravi egzistencijalni sporovi, neovisno o statističkim podacima uspješnosti. Smatramo da se bit problema nalazi u neujednačenoj praksi drugostupanjskih sudova i provođenju parničnog postupka, a ne u pravnim lijekovima.</p> <p>Smatramo neekonomičnim i neefikasnim određenje da o prijedlogu za dopuštenje revizije odlučuje vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda RH (članak 67. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama ZPP) jer isto to vijeće umjesto da odlučuje o prijedlogu za dopuštenje revizije može u isto to vrijeme odlučivati o meritumu izjavljene revizije, pa ocjenjujemo da se očekivani cilj smanjenja priliva predmeta na Vrhovni sud RH neće ostvariti.</p>		
8	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI NA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU</p> <p>(prema tekstu nacrta prijedloga koji je u e-Savjetovanju bio u prosincu 2018. i siječnju 2019.)</p> <p>1. OPĆE PRIMJEDBE NA NACRT</p> <p>1.1. Hrvatska odvjetnička komora (dalje: HOK)</p>	Primljeno na znanje	S obzirom na brojne primjedbe koje su iznesene na uvodno obrazloženje razloga, a većim dijelom se odnose na odredbe konkretnih članaka te na činjenicu da predstavnici Hrvatske odvjetničke komore sudjeluju u radu

		<p>izražava zabrinutost jer se u tom Nacrtu predloženim izmjenama i dopunama, osobito u odnosu na pravni institut revizije, u pravni sustav Republike Hrvatske unose:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravna nesigurnost i neizvjesnost (što je suprotno čl. 3., 5. i 29. Ustava Republike Hrvatske (dalje: Ustav), - mogućnost, kako to kaže Ustavni sud Republike Hrvatske, sudske arbitrarnosti, samovolje i nedopuštene diskrecije to jest ni od koga kontrolirane diskrecijske ovlasti sudova, što dovodi u pitanje jednakost i vladavinu prava kao najviše ustavne vrednote (čl. 3. Ustava) kao i ustavna načela jednakosti svih pred zakonom i sudovima (čl. 14. st. 2. i čl. 26. Ustava), - nejasni i arbitrarni kriteriji po kojima se o(ne)mogućuje pristup Vrhovnom sudu. <p>1.2. Predloženi nacrt zbog toga je suprotan, u tom bitnom dijelu, ustavnopravnim standardima koje predlagatelj zakona (Vlada Republike Hrvatske) i donositelj zakona (Hrvatski sabor), u skladu s ustaljenom praksom Ustavnog suda Republike Hrvatske (dalje: Ustavni sud), moraju poštivati.</p> <p>1.3. Naime, u više slučajeva Ustavni sud je naveo ustavnopravne standarde (načela) koja se pri predlaganju i donošenju zakona moraju poštivati da bi zakon bio u suglasju s Ustavom. Navodimo tek neka stajališta Ustavnog suda o kvaliteti koju propis mora imati da bi se u smislu čl. 5. Ustava mogao smatrati zakonom:</p>	<p>Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga ZID Zakona o parničnom postupku, ovim putem se očitujemo u ograničenom dijelu. Prvenstveno ističemo kako nisu jasne tvrdnje da se izmjenama odredbi o reviziji uvodi potpuno novi institut izvanrednog pravnog lijeka. Također nije jasno utemeljenje tvrdnje da se radi o uvođenju modela koji će dovesti do nesigurnosti u odlučivanju. Ističemo kako se ovdje radi o postupku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske prema modelu koji je u primjeni u drugim državama članicama Europske unije i koji se pokazao kao iznimno učinkovit. Same odredbe o</p>
--	--	---	---

		<p>a) Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme jedan je od temeljnih elemenata načela vladavine prava i ključan je za postanak i održanje legitimiteta pravnog poretka. Zahtjevi za određenošću i preciznošću pravne norme moraju se smatrati sastavnim dijelom načela vladavine prava na području svih grana prava jer bi njihovo zanemarivanje ugrozilo druge sastavnice načela pravne sigurnosti kao dijela načela vladavine prava, osobito zahtjeve za jedinstvenom primjenom prava te poštovanjem učinaka pravomoćnih presuda i drugih odluka tijela državne i javne vlasti (Ustavni sud, U-I-722/2009 od 6. 4. 2011.).</p> <p>b) Načelo vladavine prava (čl. 3. Ustava) obvezuje Hrvatski sabor da stvori stabilan pravni okvir. Zakonsko uređenje uvijek mora biti takvo da osigurava ostvarenje legitimnih ciljeva, pravnu sigurnost objektivnog pravnog poretka, određenost, pristupačnost, predvidljivost i pravnu izvjesnost normi, u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz vladavine prava (navedeno prema odlukama Ustavnog suda U-I-2753/2012, U-I-4710/2013, U-I-3341/2012, U-I-4746/2013, U-I-567/2013 U-I-928/2014, U-I-732/2013 U-I-1395/2014, U-I-2592/2013 U-I-1899/2014, U-I-2649/2013 U-I-3230/2014, U-I-4164/2013 sve od 27. rujna 2016.).</p> <p>c) Zakonska odredba kojom se uvodi novi pravni institut (primjerice novi izvanredni pravni lijek koji se može koristiti nakon pravomoćnosti), ako je nedorečena i nejasnog domašaja, unosi neizvjesnost u</p>	<p>reviziji su detaljno razrađene i promišljene kako bi se omogućilo Vrhovnom sudu ostvarenje njegove ustavne uloge, a to je osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Predloženim odredbama članka 67. Nacrta ne bi trebalo biti uskraćeno pravo stranci ni na obrazloženu presudu niti na podnošenje žalbe u postupku prvog stupnja pred sudom jer se u osporenim odredbama ne radi ni o obrazlaganju presude niti o podnošenju žalbe u postupku prvog stupnja pred sudom. Predloženom izmjenom članka 382. (od strane</p>
--	--	--	---

		<p>pravne odnose i pravni položaj stranaka, čime ugrožava vladavinu prava i pravnu sigurnost (Ustavni sud, U-I-472/1996 i druge odluke od 27. 10. 1999. Izbor Us 96-09/39. Objavljeno u Narodnim novinama, br. 118/99.).</p> <p>d) Jedno od osnovnih obilježja vladavine prava je načelo pravne sigurnosti koje je presudno za izgradnju povjerenja u sudski sustav. Pravna sigurnost nalaže ispunjenje zahtjeva predvidljivosti, dostupnosti i primjenjivosti propisa. Ona zahtijeva ravnotežu između stabilnosti i fleksibilnosti pravila kako bi se izbjegao pretjerani formalizam u njihovoj primjeni (Ustavni sud, U-III-361/2014 od 21. 11. 2017. i U-III-361/2014 od 21. 11. 2017.).</p> <p>e) Zakonska odredba ako je nedorečena i nejasnog domašaja, unosi neizvjesnost u pravne odnose i pravni položaj stranaka, čime ugrožava vladavinu prava i pravnu sigurnost (Ustavni sud, U-I-472/1996 i druge odluke od 27. 10. 1999.).</p> <p>f) Suglasnost pravne norme s vladavinom prava ne vrednuje samo prema posljedicama za koje bi se, tumačenjem same pravne norme, moglo zaključiti da će de facto nastati ili da neće nastati, nego u prvom redu prema tome kakva mora biti pravna norma u demokratskom društvu utemeljenom na vladavini prava da bi zadovoljila zahtjeve dostatne preciznosti i određenosti, predvidljivosti i dostupnosti, dovela do ostvarenja načela pravne sigurnosti i pravne izvjesnosti i osigurala poštovanje zaštićenih ustavnih</p>	<p>podnositelja primjedbi) se predlaže proširiti pravo na podnošenje revizije, što je u izravnoj suprotnosti s osnovnim ciljem ovog Nacrta i ustavom pozicijom (zadaćom) Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Ustavna tužba može se podnijeti nakon odbijanja prijedloga za dopuštenje revizije odnosno nakon odbijanja revizije budući da je pravni put iscrpljen tek nakon što je odlučeno i o tim pravnim sredstvima. Ističemo kako i ostali instituti na koje Hrvatska odvjetnička komora ima primjedbe, kao što je zahtjev za mirno rješenje spora već dugi niz godina pokazuju izvrsne rezultate, a to je da</p>
--	--	--	---

		<p>vrijednosti i dobara. Ustavni sud, U-I-4039/2009 i druge odluke od 18. 7. 2014. Izbor 2014/42. Objavljeno u Narodnim novinama, br. 100/14.</p> <p>g) Ustavni sud je ocijenio da se zakon koji dopušta posvemašnju neizvjesnost u pogledu krajnjeg učinka svojih odredaba ne može smatrati zakonom koji je utemeljen na načelu vladavine prava ni zakonom u kojem je utjelovljeno načelo pravne izvjesnosti (Ustavni sud, U-I-659/1994 i druge odluke od 15. 3. 2000.).</p> <p>h) Arbitrano (samovoljno) vršenje ovlasti omogućava, u supstancijalnom smislu, nepoštene, nerazložne, nerazumne ili opresivne odluke koje su protivne načelu vladavine prava. „Arbitrarnost je zapravo najšire područje slobodnog odlučivanja na podlozi zakonske ovlasti - to je neka vrsta legalizirane samovolje, jer se donositelju odluke ostavlja da određenu svrhu realizira sredstvima koja su stvar njegove osobne volje“ (Ivančević, Institucije upravnog prava, str. 199.). U Republici Hrvatskoj takvo je ponašanje vlasti apsolutno zabranjeno (Ustavni sud, U-I-4405/2013 i U-II-3222/2014 od 31. 3. 2015. Izv.; U-I-2881/2014 od 1. 6. 2016. Izbor Us 2016/26. Objavljeno u Narodnim novinama, br. 55/16. i U-I-1625/2014 od 30. 3. 2015. Izbor Us 2015/16-17. Objavljeno u Narodnim novinama, br. 40/15.).</p> <p>i) Pravo na pravično suđenje zajamčeno čl. 29. st. 1. Ustava mora se tumačiti u svjetlu vladavine prava kao</p>	<p>se oko 20% svih primljenih predmeta pred Državnim odvjetništvom u povodu zahtjeva za mirno rješenje spora riješi izvansudskom nagodbom, odnosno mirnim putem, čime se smanjuje broj predmeta koji bi se raspravljali u parničnom postupku pred sudom, pa nije jasno opravdanje tvrdnje da je taj institut potrebno ukloniti. Zaključno napominjemo da je sudbena vlast samostalna i neovisna te u već postojećim odredbama Zakona o parničnom postupku postoje brojne mogućnosti rukovođenja postupkom koje osiguravaju da se postupak provede brzo, učinkovito i uz</p>
--	--	--	---

		<p>jedne od temeljnih vrednota hrvatskog ustavnog poretka. Jedno od njezinih osnovnih obilježja je načelo pravne sigurnosti koje je presudno za izgradnju povjerenja u sudski sustav (Ustavni sud, U-III-361/2014 od 21. 11. 2017.).</p> <p>1.4. Polazeći od navedenih ustavnopravnih standarda (načela) koja je izrazio Ustavni sud u odnosu na postupak donošenja zakona, ocjenjujemo da se Nacrtom prijedloga zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a (dalje: Nacrt) koji je na e-Savjetovanju u prosincu 2018. i u siječnju 2019., ne osigurava ostvarenje pravne sigurnosti objektivnog pravnog poretka, određenost, pristupačnost, predvidljivost i pravnu izvjesnost normi, u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz vladavine prava i jednakosti kao najviših ustavnih vrednota (čl. 3. Ustava).</p> <p>Uz to pristup sudu, to jest ustavno pravo na sud iz čl. 29. Ustava, čini se ovisnim od arbitrarne (samovoljne) procjene pojedinog suca i/ili vijeća, što je suprotno ustavnom načelu prava na pravično suđenje iz čl. 29. Ustava.</p> <p>Naime, čl. 67. Nacrta uvodi se novi pravni institut prijedloga za dopuštenje revizije.</p> <p>O tome odlučuje Vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda (stavak 4. čl. 67. Nacrta), koji prijedlog mogu odbiti bez obrazloženja, tek formalističkim (birokratskim) pozivom na nedostatak pretpostavki za podnošenje revizije (stavak 5. čl. 67. Nacrta).</p>	<p>osiguranje poštivanja svih ustavnih vrednota Republike Hrvatske, dok se ovim Nacrtom dodatno unapređuje i poboljšavaju procesne odredbe parničnog postupka.</p>
--	--	--	--

			<p>Opasnost od subjektivnosti i arbitrarnosti</p> <p>1.5. Mogućnost da Vrhovni sud prijedlog za dopuštenje revizije odbije bez obrazloženja na tragu je loše, birokratski bešćutne prakse Europskog suda za ljudska prava da ne obrazlaže svoje odluke u situaciji kada predmet ne uzme u meritorno razmatranje i odlučivanje.</p> <p>Takav prijedlog u Nacrtu suprotan je i praksi Ustavnog suda da stranka ima pravo na obrazloženu odluku. Prema ustavnopravnom stajalištu Ustavnog suda, broj U-III-3463/2012 od 20. 6. 2013. Izbor Us 2013/137): „Pravo stranke na obrazloženu presudu neizostavan je aspekt prava na pravično suđenje zajamčenog čl. 29. st. 1. i čl. 6. st. 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda s dodatnim Protokolima (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 18/97., 6/99.- pročišćeni tekst, 8/99.-ispravak, 14/02., 13/03., 9/05., 1/06., 2/10. i 1/17.).“</p> <p>1.6. Protiv rješenja Vrhovnog suda kojim odbija prijedlog za dopuštenje revizije nije, naime, dopušten pravni lijek (stavak 7. čl. 67. Nacrta). To je suprotno Ustavu koji jamči stranci u postupku pravo na obrazloženu odluku tijela sudbene vlasti, kao i pravo na (učinkovito) pravno sredstvo iz čl. 18. Ustava, a oba navedena prava međusobno su usko povezana, proizlaze jedno iz drugog i čine neodvojive sastavnice prava na pravično suđenje (odlučivanje), zajamčenog čl. 29. st. 1. Ustava (Ustavni sud, U-III-296/2014 od 17.</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>7. 2015. Izbor Us 2015/212.).</p> <p>Zato smatramo da u tom dijelu Nacrt sadržava odredbe koje omogućavaju, kako to kaže Ustavni sud, sudsku arbitrarnost (samovolju) i neograničene diskrecijske ovlasti suda. To dovodi do pravne nesigurnosti i neizvjesnosti, jer su parnične stranke ovisne o ničim obrazloženoj subjektivnoj (samo)volji sudaca.</p> <p>Posebno je, dakle, opasno nastojanje izraženo u ovom Nacrtu prijedloga Zakona da se nerazmjerno ograniče prava stranaka (što je suprotno čl. 16. st. 2. Ustava), uz istovremeno dopuštanje da suci o dopuštenosti revizije odlučuju po subjektivnim načelima osobne „pravičnosti“, a ne po objektivnim zakonskim odredbama.</p> <p>Zbog toga smatramo da ovakav nacrt prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku neće pridonijeti ni stvaranju pravne sigurnosti ni učinkovitosti rada pravosuđa u parničnom postupku.</p> <p>Pretpostavke za podnošenje revizije moraju se objektivizirati</p> <p>1.7. Republika Hrvatska još je uvijek zemlja u pravnoj i demokratskoj tranziciji.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Hrvatski sabor kao zakonodavac, najčešće na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, kao na tekućoj traci „proizvodi“ nove propise, često nedovoljno domišljene, nejasne, nedorečene i međusobno proturječne. To sadašnji pravni sustav čini dodatno krhkim.</p> <p>Ako postoji potreba da se institut revizije u parničnom postupku izmijeni i dopuni, onda bi se to moralo učiniti na način da se kriteriji za pristup Vrhovnom sudu objektiviziraju, to jest da ne budu ovisni o (dobroj) volji sudaca.</p> <p>1.8. Vladavina prava kao jedna od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj je za tumačenje Ustava ima više sastavnica (elemenata). To su:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pravna sigurnost, b) predvidljivost i izvjesnost pravne odredbe (norme), c) određenost i preciznost pravne odredbe (norme), d) načelo zaštite legitimnog očekivanja, e) izvjesnost zakonskih i sudskih pravnih posljedica, i f) načelo zaštite stečenih prava. <p>Ne postoji ni pravna sigurnost, ni predvidljivost ni izvjesnost pravne norme kada je odluka prepuštena potpunoj diskreciji i arbitrarnosti sudaca, bez ikakve mogućnosti da se takva odluka podvrgne nadzoru.</p> <p>Nedostaci u preciznosti pravne norme mogu onemogućiti nadzor nad primjenom načela razmjernosti, odlučnog za ustavnopravno ograničenje</p>		
--	--	--	--	--

		<p>prava ili slobode građana (čl. 16. st. 2. Ustava), a koje stajalište je zauzeo i Ustavni sud u odluci U-I-722/2009 od 6. 4. 2011.</p> <p>Mora postojati najviša sudska instanca koja će odlučivati o važnim pitanjima ujednačavanja sudske prakse. To je svakako na temelju Ustava jedino Vrhovni sud, ali ne na osnovi vlastite subjektivne prosudbe (nahodjenju) sudaca, već na temelju objektivnih zakonskih odredba (kriterija). To uz ovakav prijedlog Nacrta – ne postoji.</p> <p>1.9. Smatramo da bi se to moglo urediti na način da se odredi da stranke (čl. 382. ZPP-a) mogu podnijeti reviziju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kada je riječ o proturječnoj ili nedosljednoj praksi sudova u istoj činjeničnoj situaciji i u primjeni istog propisa (neovisno od njihova ranga), - ako o pravnom pitanju nema prakse revizijskog suda, - ako se revizijom argumentirano upućuje na potrebu izmjene prakse revizijskog suda, - ako je drugostupanjski sud djelomično ili u cijelosti preinačio prvostupanjsku presudu, - ako su nižestupanjski sudovi donijeli odluku na temelju „mehaničke” primjena pozitivnog prava, bez uzimanja u obzir konteksta i bez sagledavanja pravnog problema kao jedinstvene cjeline s gledišta osiguranja jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, - ako su nižestupanjski sudovi donijeli odluku na temelju neprihvatljivost birokratskog „rješavanja“ spornih situacija i pretjeranog (ekscesivnog) 		
--	--	--	--	--

		<p>formalizma u odlučivanju (Ustavni sud, U-III-4467/2010 od 5. 7. 2011.),</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela presude prelazi 200.000,00 HRK, odnosno u trgovačkim sporovima 500.000,00 HRK, - ako je presuda donesena u sporu o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa, - ako je riječ o sporu o uzdržavanju (zakonskom, ugovornom i rentnom), - ako je revizija dopušteno posebnim propisom, te da se brišu odredbu u Nacrtu koje predviđaju reviziju samo po subjektivnom, diskrecijskom dopuštenju sudaca. <p>1.10. Obrazlaganje razloga za reviziju, dakle, zbog koje bi ona bila dopuštena valjalo bi prepustiti strankama, a ne ograničavati prethodnim „filterom“ Vijeća Vrhovnog suda.</p> <p>1.11. Podsjećamo, da bi stranka ostvarila pravo na reviziju ona po konceptu iz Nacrta mora to činiti u dva koraka:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) prvo podnošenjem prijedloga za dopuštenje revizije (čl. 67. st. 1. Nacrta), te ako prođe ničim kontrolirani, subjektivni mehanizam odlučivanja u Vrhovnom sudu, b) podnošenjem revizije. <p>Koncept revizije u Nacrtu je ustavnopravno upitan zbog naglašene arbitrarnosti</p> <p>1.12. U tom konceptu sigurno je:</p>	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - da će postupak trajati dulje nego dosada, jer revizija prolazi kroz dvije faze, - da će stranke imati dvostruki trošak (jedan za sastavljanje prijedloga za dopuštenje revizije, jedan za sastavljanje revizije o nečemu što je Vrhovni sud već ocijenio kao vrijedno pravne pažnje), - da će o reviziji odlučivati dva puta po pet sudaca Vrhovnog suda. Pri tome iz Nacrta nije jasno smije li vijeće koje odlučuje o reviziji biti isto ono koja je odlučivalo o njezinoj dopuštenosti. Ako je to isto vijeće, postavlja se pitanje - čemu dvostruki posao? - da će to usporiti rad Vrhovnog suda, jer će o istoj stvari biti angažirano deset a ne pet sudaca kao dosad. To znači i da će porasti troškovi rada Vrhovnog suda, a bez jamstva da će to ubrzati rad tog suda, - da predloženi koncept ne jamči objektivnost rada, već omogućuje subjektivno, arbitrarno, diskrecijski neograničeno i ničim kontrolirano odlučivanje u fazi dopuštanja revizije, čime se dovodi u pitanje ustavno jamstvo prava na pristup sudu odnosno pravo na objektivan i nepristran sud iz čl. 29. Ustava odnosno jamstvo pravne sigurnosti. <p>Propisivanje diskrecijski neograničenog prava odlučivanje suprotno je Ustavu i omogućuje arbitrarnost i samovolju</p> <p>1.13. Koncept revizije, predložen Nacrtom, sucima daje neograničenu diskrecijsku moć da bez ikakvih objektivnih pravnih kriterija ili mjerila odlučuju hoće li reviziju dopustiti ili ne. To je suprotno ustavnom načelu prava na pravično suđenje iz čl. 29. Ustava, a osobito</p>	
--	--	--	--

		<p>otvara pitanje jednakosti svih pred zakonom i sudovima (čl. 14. st. 2. i čl. 26. Ustava), kao i na učinkovito pravno sredstvo iz čl. 18. Ustava te pravo na objektivan i nepristran sud iz čl. 29. Ustava.</p> <p>Na nedopustivost davanja takvih neograničenih, diskrecijskih ovlasti državnim tijelima, pa i sudovima, ukazuje praksa Ustavnog suda. Upućujemo s tim u vezi na odluku Ustavnog suda U-I-659/1994 i druge od 15. 3. 2000. u kojoj je uz ostalo rečeno: „Pozivajući se na presudu Silver and Others, Europski sud za ljudska prava je ponovio da “zakon koji daje diskrecijsko pravo mora uputiti na opseg tog prava”, a da će stupanj preciznosti koji se s time u vezi od “zakona” zahtijeva ovisiti o osobitosti materije o kojoj je riječ. U tom smislu, Europski sud za ljudska prava istaknuo je da bi bilo suprotno vladavini prava da zakonsko diskrecijsko pravo dano pri-mjenjivačima (prema Nacrtu sucima) bude izraženo u odredbama koje sadržavaju neograničenu moć.“</p> <p>Zakoni moraju uvijek postaviti okvir diskrecijskih ovlasti i urediti način njihove provedbe s dostatnom jasno-ćom koja pojedincu osigurava primjerenu zaštitu protiv arbitrarnosti (sa-movolje) (Ustavni sud, U-I-2881/2014 od 1. 6. 2016. Izbor Us 2016/26. objavljeno u Narodnim novinama, br. 55/16.). To se u slučaju predloženog koncepta revizije po dopuštenju nije očito dogodilo.</p> <p>Osim toga diskrecijske ovlasti države to jest njezinih tijela, pa i sudbenih, ne smiju za sobom povlačiti</p>		
--	--	--	--	--

			<p>posljedice koje se ne slažu s temeljnim ustavnim vrednotama na kojima se gradi ustavni poredak države (Ustavni sud, U-I-5612/2011 i druge odluke od 23. 1. 2013. Izbor Us 2013/9-10. Objavljeno u Narodnim novinama, br. 13/13.). U konkretnom slučaju diskrecijske ovlasti suda, predložene u Nacrtu, ugrožavaju vladavinu prava iz čl. 3. Ustava odnosno njezine bitne sastavnice pravnu sigurnost, predvidljivost i izvjesnost.</p> <p>1.14. U već rečenoj pravnoj situaciji kad je Republika Hrvatska još uvijek zemlja u pravnoj i demokratskoj tranziciji sadašnji je pravni sustav krhak. Zato moraju postojati objektivizirani i jasni kriteriji za pristup Vrhovnom sudu kroz pravni institut revizije to jest takav koji jamči da će u zakonom unaprijed određenim slučajevima revizija biti dopuštena i da će je Vrhovni sud morati meritorno razmotriti, odnosno da se neće dopusti arbitrarno odlučivanje o njezinoj dopuštenosti. Prema stajalištu Ustavnog suda: „Arbitrarnost je zapravo najšire područje slobodnog odlučivanja na podlozi zakonske ovlasti. To je neka vrsta legalizirane samovolje.“ Tako taj sud u odlukama U-I-4405/2013 i U-II-3222/2014 obje od 31. 3. 2015.</p> <p>Nacrt, koji ne propisuje objektivizirane kriterije za pristup sudu, omogućuju samovoljnu, diskrecijsku moć suca.</p> <p>O nereguliranom odnosu revizije i ustavne tužbe</p> <p>1.15. Uz to valja upozoriti da se prema čl. 62. st.</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 42/02. – dalje: UZUSRH), ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.</p> <p>Iz Nacrta nije vidljivo što se događa u situaciji kad je revizija možda dopuštena, jer to ovisi o odluci Vijeća Vrhovnog suda. U toj će pravnoj situaciji nezadovoljna parnična stranka morati u roku od 30 dana podnijeti reviziju, ali (opreza radi) i ustavnu tužbu Ustavnom sudu, kako ne bi propustila rok za podnošenje ustavne tužbe, ako bi se pokazalo da revizija ipak nije dopuštena. To znači dvostruki napor za stranku, ali gotovo sigurno i dvostruke troškove, te dvostruko angažiranje državnog aparata, jer makar formalne radnje u pogledu ocjene dopustivosti kao revizije tako i ustavne tužbe istodobno moraju poduzeti i Vrhovni i Ustavni sud.</p> <p>U slučaju kad bi se prihvatio prijedlog HOK-a iz točke 1.9. ovog radnog materijala očito je da bi postupak po reviziji, kao objektivizirani postupak, morao prethoditi ustavnoj tužbi i tek bi po odluci Vrhovnog suda pravni put bio iscrpljen i tek tada bi postojale pretpostavke iz čl. 62. UZUSRH-a za podnošenje ustavne tužbe. To bi značilo da nezadovoljna stranka ne bi morala, opreza radi, istodobno, odmah u roku 30 dana nakon donošenja drugostupanjske parnične odluke, podnositi i reviziju i ustavnu tužbu.</p> <p>Drugim riječima, koncept revizije kakav se predlaže u</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Nacrtu ostavlja otvorenim pitanje prava nezadovoljne parnične stranke na reviziju i na ustavnu tužbu, odnosno nema jasnog određenja predlagatelja tog koncepta o međudnosu tih pravnih sredstava i kako se ona ostvaruju.</p> <p>Takva nejasna situacija postoji i sada u odnosu na reviziju iz čl. 382. st. 2. ZPP-a (tzv. izvanrednu reviziju). Te nejasnoće će se predloženim konceptom tek umnožiti i povećati.</p> <p>1.16. U uvodnom dijelu ovdje razmatranog Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama ZOO-a navodi se: „Potreba za ovim izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku nastavak je rada na otklanjanju problema u primjeni zakona i unaprijeđenu funkcionalizacije pravosudnog sustava, ubrzanju i skraćivanju trajanja sudskih postupka, a time i smanjenju troškova parničnog postupka.“</p> <p>1.17. Koncept revizije kakav je predložen u Nacrtu u potpunosti je suprotnosti s tako određenim ciljevima izmjena i dopuna ZPP-a, jer se njime ne unaprijeđuje funkcionalizacija pravosudnog sustava, ne ubrzava se, već se usporava i produljuje trajanje sudskih postupka, ne smanjenju se, već se naprotiv multipliciraju troškovi parničnog postupka, ali i troškovi rada sudova, a osobito se dovodi u pitanje Ustavom zajamčena vladavina prava (pravna sigurnost i izvjesnost), kao jednakost svih pred zakonom i pred sudovima, jer pristup Vrhovnom sudu, bez jasnih zakonskih kriterija, strankama uskraćuje upravo Vrhovni sud.</p>		
--	--	---	--	--

			<p>Zato predlažemo da se iz Nacrta izostave sve odredbe koje se odnose na predloženi institut revizije (čl. 66. do 83. Nacrta i s njima povezane druge odredbe Nacrta), te da ako se ide u izmjene ZPP-a to učini u odnosu na odredbe koje su dovoljno razmotrene da ih se može smatrati ustavnopravno prihvatljivima i prihvatljivima s teoretskog i praktičnog stajališta. Naime, predloženi koncept revizije izaziva previše ustavnopravnih i praktičnih dvojbi i ne bi ga se smjelo olako prihvatiti, bez daljnje rasprave.</p> <p>Institut oglednog postupka radi rješavanja pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava</p> <p>1.18. Institut oglednog postupka radi rješavanja pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava (čl. 105. Nacrta) vrlo je važan institut, ali je upitno ne zadire li se predloženim konceptom u ustavno pravo i dužnost sudova nižeg stupnja da sude, već im se unaprijed nameće mišljenje Vrhovnog suda.</p> <p>Ustav, naime, ne poznaje institut prethodnih pravnih mišljenja odnosno unaprijed zauzimanja pravnih shvaćanja koje bi davao odnosno zauzimao Vrhovni sud, to jest prije nego sporne odnose razmotre i o njima odluče sudovi nižeg stupnja. Takav koncept suđenja „unaprijed“, makar i na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda, mogao bi biti suprotan čl. 118. i 119. Ustava. O tome vidjeti u dijelu ovog rada pod međunaslovom 3. PRIMJEDBE U ODNOSU NA POJEDINE ČLANKE NACRTA – članak 105. Nacrta.</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>Zato predlažemo da se iz Nacrta izostave sve odredbe koje se odnose na predloženi institut oglednog postupka radi rješavanja pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava (čl. 105. Nacrta) te da se one u daljnjoj raspravi usklade s Ustavom.</p> <p>Završne opće napomene</p> <p>1.19. Smatramo nedopustivim da se tako važan postupovni propis kao što je Zakon o parničnom postupku, u pravilu opsežno, mijenja i dopunjuje svako malo, odnosno gotovo svake dvije godine.</p> <p>Ovo je, naime, već 13. promjena tog zakona od državnopravnog osamostaljenja. Time se onemogućuje da i prethodne (brojne) izmjene i dopune prođu provjeru u praksi.</p> <p>Za napomenuti da se predlagatelj i kod prethodnih promjena pozivao da će to pridonijeti funkcionalizaciji pravosudnog sustava, ubrzanju i skraćivanju trajanja sudskih postupka, a time i smanjenju troškova parničnog postupka. No, nema baš nekih potvrda da je tome u praksi doista tako, pa bi ovaj Nacrt itekako trebalo podvrgnuti dodatnoj recenziji.</p> <p>Uz to, svaka dosadašnja izmjena i dopuna ZPP-a zapravo je samo komplicirala parnični postupak, u pravilu na štetu prava stranaka. Naime, ni jednom dosadašnjom izmjenom i dopunom tog Zakona, pa ni</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>predloženim nacrtom, ne postiže se ravnoteža između obveza stranaka da lojalno primjenjuju propise o parničnom postupku i tako omogućuju njegovu što učinkovitije provođenje s jedne strane, jer s druge strane nema učinkovitog zakonskog mehanizma da i sudovi tako provode taj Zakon. Naime, nema učinkovitih zakonskih sredstava da se i suce obveže da postupak provode na način koji će omogućiti što potpunije ostvarivanje prava i obveza stranaka u tom postupku, ali se stranke „disciplinira“ i olako kažnjava i za nebitne propuste.</p> <p>Zbog toga smatramo da ovakav Nacrt prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, pogotovo u pogledu instituta revizije i instituta oglednog postupka radi rješavanja pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava neće pridonijeti ni stvaranju pravne sigurnosti ni učinkovitosti rada pravosuđa u parničnom postupku.</p> <p>3. PRIMJEDBE U ODNOSU NA POJEDINE ČLANKE NACRTA</p> <p>Članak 10. Nacrta Smatramo da bi bilo dovoljno da se propiše da stranka ili njezin punomoćnik prilože sudu preslik potvrde o položenom pravosudnom ispitu. One bi u tom slučaju odgovarale ako bi se poslužile krivotvorinom.</p>		
--	--	--	--	--	--

		<p>Općenito bi trebalo nastojati na tome da se stranke i drugi sudionici parničnog postupka ne opterećuju suvišnim formalnostima.</p> <p>Članci od 11. do 19. Nacrta Ponovno se mijenjaju i dopunjuju propisi o dostavi pismena. I sadašnja regulativa dostave je preopsežna, opterećena nepotrebnim formalizmima i nejasna, pa predloženi Nacrt u tom smjeru samo dodatno komplicira stanje. Propisi o dostavi postali su u ZPP-u tako opsežni da se može donijeti potpuno samostalan zakon o toj materiji.</p> <p>Sadašnje propise kao i ovdje predložene treba ozbiljno preispitati i urediti dostavu na puno jednostavniji i razumljiviji način.</p> <p>Članak 20. Nacrta Zakonom bi se moralo urediti pravo osoba koje poštu podižu putem sudskog pretinca, da to ne moraju činiti kad sud obavijeste da će koristiti pravo na godišnji odmor ili u drugim opravdanim slučajevima te da se, na primjer, odredi da to ne moraju činiti u razdoblju od 20. prosinca tekuće do 10. prosinca sljedeće godine, i u razdoblju dva posljednja tjedna u srpnju i prva dva tjedna u kolovozu tekuće godine ili slično. U tom smislu čini se nejasnim i nerazumljivim čl. 58. Nacrta (vidjeti primjedbe na taj članak u nastavku).</p> <p>Članak 28. Nacrta Smatramo da bi trebalo posebnu pozornost posvetiti odlučivanju o troškovima postupka u slučajevima</p>		
--	--	---	--	--

		<p>naknade štete to jest odrediti da će tuženik biti obvezan naknaditi sve troškove postupka tužitelju koji je dokazao postojanje pravnog osnova u skladu s visinom dosuđenog iznosa naknade te štete, tj. ne uzimati formalistički u obzir omjer uspjeha u parnici, kako se to predlaže stavkom 2. čl. 28. Nacrta.</p> <p>U tom smislu pozivamo se na praksu Ustavnog suda: “Ustavni sud podsjeća na stajališta Europskog suda za ljudska prava u Strasbourg u predmetu Klauz protiv Hrvatske (br. 28963/10, presuda od 18. srpnja 2013.): „...Sud prvo primjećuje da tumačenje Vrhovnog suda o primjeni čl. 154. ZPP-a domaćim sudovima daje znatnu diskreciju u pogledu razdjeljivanja troškova u slučajevima djelomičnog uspjeha u postupku, upućujući ih da tu odredbu primjenjuju kvalitativno, a ne samo kvantitativno. Taj pristup im čak omogućuje da sve troškove dosude stranci koja je u postupku uspjela s osnovom, ali ne i s visinom zahtjeva (Ustavni sud, U-III-5725/2016 od 19. 12. 2017.).”</p> <p>U radnom materijalu od 18. prosinca 2018. kao i na sastanku radne grupe HOK-a za ZPP od 19. prosinca 2018., kolega Davor Bubalo, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Grgić & Partneri iznio je mišljenje prema kojem pitanje dosuđenja parničnih troškova u parnicama za naknadu štete ne bi trebalo izdvojiti i posebno ga uređivati ZPP-om. Pri tome smatra da gore navedeni predmet Klauz protiv Hrvatske ne daje osnovu za predloženo posebno uređenje te materije.</p> <p>Članak 34. Nacrta</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Predložena promjena koja glasi: „U članku 186.a u stavku 4. riječ: „ovršnosti“ zamjenjuje se riječima: "ovršne isprave" je prihvatljiva.</p> <p>Članak 186.a ZPP ne bi trebalo dopunjavati kako se to predlaže, već bi ga trebalo u cijelosti brisati.</p> <p>Tim propisom sada se prisiljava osobe koje namjeravaju podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske da se prije podnošenja tužbe obrate sa zahtjevom za mirno rješenje spora Državnom odvjetništvu. Praksa pokazuje da državno odvjetništvo prihvaća nagodbe u zaista minimalnom broju slučajeva. Takva dugogodišnja praksa upućuje da je riječ o potpuno besmislenom propisu koji za posljedicu ima samo to da nastaju dodatni troškovi strankama, tužitelji od toga u pravilu nemaju ništa, a država kupuje vrijeme da što kasnije ispuni svoje obveze.</p> <p>Svatko tko smatra da bi za njega bilo korisno da se nagodi to će učiniti i bez ovakve odredbe za koju se pokazalo da nema nikakvog stvarnog učinka, osim što produžuje postupak za najmanje tri mjeseca i tužiteljima stvara dodatne troškove.</p> <p>Članci od 35. do 38. Nacrta U odnosu na predložene odredbe glede procedure mirenja smatramo da ovo rješenje ne doprinosi pravnoj sigurnosti jer za navedeno postoji lex specialis (Zakon o mirenju).</p> <p>Činjenica jest da mirenje nije zaživjelo ni približno u mjeri kako se očekivalo i da je stoga potreban</p>		
--	--	---	--	--

		<p>značajno drugačiji pristup regulaciji mirenja u odnosu na parnični postupak.</p> <p>Rješenje spora mirenjem tj. sporazumno, svakako načelno ima prednost pred sudskom odlukom, ali prijedloge za daljnje uređenje tog postupka moguće je dati jedino kroz gore navedeni poseban zakon.</p> <p>Osobito u odnosu na čl. 38. Nacrta, ako bi se ostalo pri stajalištu da odredbe o mirenju trebaju biti sastavni dio ZPP-a, stavlja se primjedba da u odnosu na dosadašnju odredbu i trajanje zastoja postupka do godinu dana uz mogućnost da se taj rok jednom produži, prijedlog roka mirenja u trajanju od najduže 60 dana uz mogućnost da se taj rok jednom produži najviše za daljnjih 60 dana predstavlja značajno skraćanje toga roka. Smatramo ovo još jednim u nizu prijedloga kojima se pokušava skratiti trajanje postupaka na štetu parničnih stranaka. U nekim složenijim predmetima ovo sigurno neće biti dovoljan rok za mirno rješenje spora. Budući se zastoj određuje na suglasan prijedlog objiju stranaka isključena je mogućnost da jedna od stranaka odugovlači postupak zloporabom ovoga instituta. Trebalo bi odrediti duže maksimalno trajanje zastoja postupka, unutar kojega vremena bi stranke (kao i do sada) po svojoj vlastitoj procjeni mogle predložiti rok na koji bi se odredio zastoj postupka u konkretnoj pravnoj stvari. Također smatramo nepotrebnim mijenjati dosadašnju odredbu čl. 186.g. st. 3. ZPP-a u skladu s kojom će sud nastaviti postupak po službenoj dužnosti po proteku</p>		
--	--	--	--	--

		<p>roka za zastoj postupka. Nacrtom se i ovdje odgovornost za nastavak postupka i posljedice propuštanja stavljanja prijedloga za nastavak postupka svaljuju na tužitelja.</p> <p>Članak 39. Nacrta Prihvatljivo je da tužitelj može do zaključenja glavne rasprave preinačiti tužbu. Takvo objektivno preinačenje tužbe, prema dostupnoj praksi, najčešće se događa nakon što se izvede dokaz vještačenjem, jer tek nakon toga tužitelj saznaje za visinu svojeg zahtjeva.</p> <p>Zato nema razloga da se to uvjetuje time da sud ispituje je li on to mogao učiniti bez svoje krivnje. Uvođenjem pojma krivnje i ovdje se u parnični postupak uvodi mogućnost subjektivnog ocjenjivanja od strane suda, što bez ikakve posebne potrebe dovodi do pravne nesigurnosti i predvidivo produžuje i usložnjava postupak.</p> <p>Članak 40. Nacrta To je primjer kako se ograničavaju prava stranaka, bez ikakve razumne svrhe to jest suprotno čl. 16. st. 2. Ustava. Nije razumljivo zašto bi uz tužitelja mogao pristupiti novi tužitelj ili bi tužba mogla biti proširena na novog tuženika s njegovim pristankom samo do zaključenja prethodnog postupka, a ne do zaključenja glavne rasprave kako je to sada propisano.</p> <p>Članak 49. Nacrta Članak 284. ZPP-a koji uređuju institut odgovora na</p>	
--	--	--	--

		<p>tužbu trebalo bi u potpunosti izmijeniti na način da se pripremno ročište određuje tek nakon što tuženik pisano odgovori na tužbu, pa možda i čak nakon što se tužitelj očituje na odgovor na tužbu. To bi sudu omogućilo da prije pripremnog ročišta zapravo dobije pisana stajališta stranaka, a onda bi mu bilo lakše na pripremnom ročištu odrediti i koje će dokaze ubuduće izvoditi.</p> <p>U vezi s tim trebalo bi potpuno iz zakona izostaviti institut prethodnog postupka, koji se u praksi vrlo neujednačeno primjenjuje i ne postiže onaj cilj koji bi trebao postići – koncentraciju svih dokaza.</p> <p>Naprotiv, postignuto je to da stranke, zbog bojazni da kasnije neće moći predložiti izvođenje nekih dokaza, sud zatrpavaju nizom dokaza. Na taj način se zapravo postiže suprotan učinak i postupak se produžuje.</p> <p>Smatramo da bi strankama trebalo omogućiti da dokaze iznose do zaključenja glavne rasprave, pri čemu ako je riječ o iznošenju dokaza koji nisu izazvani radnjama suprotne strane, troškove tih radnji treba snositi ona stranka koja je te troškove izazvala.</p> <p>Članak 53. Nacrta Smatramo da je riječ o nepotrebno strogoj odredbi novo predloženog članka 299.a, pogotovo kada zbog složenosti činjenične i pravne materije zaista nije moguće održati rokove koje odredi sud, a koji mogu biti i kraći od 30 dana. Stranke se kažnjava na način</p>		
--	--	---	--	--

		<p>da podnesak izvan roka sud neće uzeti u obzir. To ocjenjujemo još jednim primjerom u kojem se ZPP-om „discipliniraju“ samo parnične stranke. Istovremeno ZPP ne daje ni jedan mehanizam kojim bi „disciplinirao“ sudove na način da im se primjerice naloži da se ročišta moraju održavati u punom kraćim razmacima nego što je to u praksi sudova slučaj (rasprave se ne zakazuje i u razdobljima dužim od godine dana, vještačenja predugo traju, a sudovi ne potiču vještake da rade u određenim rokovima i slično).</p> <p>Smatramo da bi predloženu odredbu čl. 299.a valjalo brisati u cijelosti, kao pretjerano strogu i nerazmjernu u smislu čl. 16. st. 2. Ustava.</p> <p>Članak 55. Nacrta Odredba je u suprotnosti s odredbom čl. 109. ZPP-a u skladu s kojom bi sud mogao pozvati tužitelja na ispravak ili dopunu, što se svakako čini razumnijim rješenjem.</p> <p>Članak 56. Nacrta Izmjena stavka 8. čl. 335. ZPP-a je nepotrebno otežavanje postupka stranci koja je pristupila na ročište za objavu presude. Umjesto da joj sud uruči ovjereni prijepis presude na tom ročištu (kako je to sada propisano), bez razumnog obrazloženja se predlaže da stranka može (u drugim prostorijama suda, vjerojatno u parničnoj pisarnici) preuzeti ovjereni prijepis te presude. To je primjer nepotrebno birokratiziranja i ujedno se stranku ili njezina</p>	
--	--	--	--

		<p>punomoćnika natjerava da dodatno gube vrijeme čekajući na mogućnost da preuzmu ovjereni prijepis presude.</p> <p>Predlažemo da se institut objave presude u cijelosti drukčije uredi.</p> <p>Nema nikakve osnove da se stranke prisiljava da one osobno ili putem punomoćnika budu prisutne objavi presude. Takvu odredbu ZKP ne predviđa, što znači da kriminalci ne moraju doći na objavu presude u kaznenom postupku, a mirni građani to moraju učiniti ili platiti punomoćnika da to za njih učini.</p> <p>Za parnične stranke u tom slučaju nastaju dodatni troškovi koje im nitko ne naknađuje. Postoji loša praksa sudova da se ti troškovi ne naknađuju, a država svojim zakonima prisiljava građane da ili dođu na sud osobno i opet gube vrijeme ili da za to plaćaju punomoćnika. Ne priznavajući te troškove sudovi oštećuju stranke i postupaju suprotno članku 151. st. 2. ZPP-a prema kojima parnični troškovi obuhvaćaju i nagradu za rad odvjetnika i drugih osoba kojima zakon priznaje pravo na nagradu.</p> <p>Da propis čl. 335. ZPP-a nije svojevrsan oblik prisile na stranke, većina stranka nikad ni ne bi došla na objavu presude.</p> <p>Smatramo da bi bilo sasvim dovoljno da se propiše da sud mora objaviti presudu u roku najduže 45 dana, time da je mora u pisanom obliku otproviti strankama</p>		
--	--	--	--	--

		<p>odnosno njihovim punomoćnicima najkasnije u daljnjem roku od 8 ili 15 dana.</p> <p>Čini se da je cilj odredbe članka 335. ZPP-a da se uštedi na troškovima dostave pisanog otpravka presude. To je potpuno neopravdano u situaciji kada stranka ima punomoćnika kojem se dostava obavlja putem pretinaca u sudu, tj. sud nema nikakvih troškova dostave. To je u praksi većina slučajeva.</p> <p>Smatramo da bi u takvoj situaciji trebalo jednostavno propisati da je sud obavezan dostaviti pisani otpravak presude, u roku najviše 60 dana od dana zaključenja glavne rasprave. Time bi se izbjeglo maltretiranje stranka i njihovih punomoćnika i drugih zastupnika da moraju dolaziti na sud po ovjereni prijepis presude. Takvi dolasci na sud su za stranke nesumnjivo višestruko skuplji, nego nekoliko kuna koje bi sud platio za poštarinu, i to samo u iznimnim slučajevima kad dostava nije uređena preko sudskih pretinaca.</p> <p>Što se tiče objave presude i drugih odluka u parničnom postupku na e-stranici suda, to je prihvatljivo s gledišta javnosti rada suda, ali ta objava ne zamjenjuje pisani otpravak ovjerenog prijepisa presude.</p> <p>Zato ako sud tu dostavu ne obavi preko sudskih pretinaca ili poštom, stranka je opet prisiljena dolaziti na sud i gubiti vrijeme i novac da dobije takav ovjereni prijepis, na primjer ako želi da joj to bude ovršna isprava. Sve to stvara dodatne troškove i znatan je gubitak vremena, koji se ne može (o)pravdati</p>		
--	--	---	--	--

		<p>nevoljkošću države da stranci, koja je platila sudske pristojbe za rad suda, normalno i bez ikakvih dodatnih otežavanja dostavi ovjereni prijepis presude.</p> <p>Krajnje je upitna ideja o isticanju presude na mrežnoj stranici e-oglasne ploče sudova, pogotovo u situaciji kada brojne fizičke osobe koje se pojavljuju kao parnične stranke i nemaju punomoćnike i nemaju pristup internetu. Takva odredba predstavlja povredu čl. 14. st. 2. i 26. Ustava, jer u toj situaciji osobe koje nemaju pristup internetu nisu jednake osobama koje tu mogućnost imaju i ograničava bez razumnog opravdanja one fizičke osobe koje nemaju internet (čl. 16. st. 2. Ustava).</p> <p>Članak 57. Nacrta Predlažemo da uvod presude sadržava i osobni identifikacijski broj parničnih stranka. To može biti važno u slučaju ovršnog postupka, ali i inače ako bi se pojavio problem identifikacije parnične stranke, na primjer pravnih osoba koji posluju pod istom ili vrlo sličnom tvrtkom. To zasad nije previđeno, već se OIB odnosio (očito pogrešno) na sud koji je donio odluku.</p> <p>Članak 58. Nacrta Ovim člankom uvodi se novo pravilo prema kojem rokovi za žalbu ne teku od 1. do 15. kolovoza. Ta odredba nije u Nacrtu obrazložena već je samo tekst tog prijedloga ponovljen u obrazloženju Nacrta. Taj neobrazloženi prijedlog nije prihvatljiv. Može se razumjeti da rokovi ne teku valjda zbog korištenja godišnjih odmora.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Prijedlog stvara ustavnopravnu nejednakost između sudaca, koji po Zakon o sudovima imaju pravo na godišnji odmor od 30 radnih dana (praktično oko 40 dana) i punomoćnika stranka u parničnom postupku koji zapravo nemaju pravo na godišnji odmor, odnosno on bi valjda bio 15 dana. Toliko o statusu odvjetnika u očima predlagatelja izmjena i dopuna ZPP-a.</p> <p>Odredbu kao nejasnu i suprotnu čl. 14. st. 2. Ustava valja brisati, a pitanje nekadašnjih „sudskih ferija“ trebalo bi ujednačeno urediti Zakonom o sudovima i/ili Zakonom o odvjetništvu, a ne tek paušalno i parcijalno ZPP-om.</p> <p>Članak 60. Nacrta Ovom odredbom Nacrta se nedopustivo bagatelizira i podcjenjuje primjena materijalnog prava u odluci o troškovima postupka. Troškovi postupka znaju biti vrlo visoki i mora biti obveza barem sudova prvog i drugog stupanja, ako je već od toga po vlastitoj volji i praksi izuzet Vrhovni sud, da te troškove razmotre po službenoj dužnosti i s gledišta primjene materijalnog prava.</p> <p>Članak 66. Nacrta Taj propis i s njim povezane propise smatramo krajnje upitnim. Tim propisom bitno se mijenja institut prava na reviziju.</p> <p>Prema sada važećem propisu postoji obveza Vrhovnog suda da meritorno odlučiti o reviziji iz čl. 382. st. 1. ZPP-a (tzv. redovitoj reviziji). Također postoji mogućnost da taj sud odluči o reviziji radi</p>		
--	--	--	--	--

		<p>rješavanja nekog pitanja važnog za ostvarivanje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni - čl. 382. st. 2. ZPP-a (tzv. izvanredna revizija).</p> <p>To se predloženim nacrtom onemogućuje i daje se isključivo pravo vijeću Vrhovnog suda da po svojoj slobodnoj procjeni odluči hoće li neki predmet po reviziji uopće uzeti u rad.</p> <p>Svjedoci smo velike pravne nesigurnosti koja vlada u Republici Hrvatskoj. Onemogućavanjem fizičkih i pravnih osoba koje kao stranke sudjeluju u parničnom postupku, da uz točno propisane objektivne kriterije zahtijevaju presudu, a time i najviše pravno stajalište o određenom pravnom pitanju, ta se pravna nesigurnost samo povećava.</p> <p>Smatramo da će se time polučiti čak još lošiji rezultat u smislu pravne sigurnosti i brzine odlučivanja pred Vrhovnim sudom, nego što je to sada slučaj kada je riječ, osobito o tzv. izvanrednoj reviziji iz čl. 382. ZPP-a.</p> <p>Za očekivati je još veće opterećenje Vrhovnog suda zato što bi predloženim konceptom (modelom) revizije doslovno sve stranke bile ravnopravno „pozvane“ na obraćanje tom sudu.</p> <p>Novim modelom će se nužno samo povećati broj ustavnih tužbi i produbiti očita razlika u pravnim stajalištima Vrhovnog i Ustavnog suda u njihovim</p>		
--	--	---	--	--

		<p>shvaćanjima o vlastitoj procesnoj ulozi.</p> <p>Smatramo vrlo lošim rješenje da se prepusti isključivo subjektivnoj, apsolutno diskrecijskoj ocjeni Vrhovnog suda hoće li uopće razmatrati neku reviziju, te predložimo da se članak 67. Nacrta i s njim povezani propisi brišu u cijelosti.</p> <p>Uz to Vrhovni sud, ima pravo ograničiti zahtijevano dopuštenje na podnošenje revizije samo na pitanja koja taj sud dopusti!?</p> <p>U situaciji kad postoji pravna nesigurnost i neujednačenost sudske prakse, moraju postojati objektivni pravni instrumenti koji omogućuju da fizička ili pravna osoba ima pristup Vrhovnom sudu kao najvišem sudu u Hrvatskoj bez da se prethodno mora obraćati tom sudu da mu uopće dopusti reviziju, što bi, uz to, bilo ovisno isključivo o subjektivnom pravnom stajalištu sudaca koji bi odlučivali o takvom dopuštenju.</p> <p>Mora postojati najviša sudska instanca koja će odlučivati o važnim pitanjima, to je nesumnjivo Vrhovni sud, ali ne na temelju vlastite subjektivne, ničim kontrolirane diskrecijske ovlasti odnosno prosudbe (nahodjenja), već na temelju objektivnih zakonskih odredba (kriterija). To uz ovakav prijedlog Nacrta – ne postoji.</p> <p>Smatramo da bi trebalo zadržati obvezu Vrhovnog suda da odlučuje o revizijama iznad određenog</p>		
--	--	--	--	--

		<p>imovinskog cenzusa, jer ovako mogu biti ugrožene velike imovinske i egzistencijalne vrijednosti stranaka, a da one ne mogu računati da će o svojim obvezama dobiti pravorijek Vrhovnog suda.</p> <p>Također bi se trebalo odrediti u kojim drugim situacijama, u kojima nije riječ samo o imovinskom cenzusu, Vrhovni sud treba meritorno odlučivati o reviziji stranke bez prethodnog vlastitog dopuštenja (primjerice, prestanka ugovora o radu, uzdržavanje – obiteljsko ali i u slučaju naknade štete, kad je tjelesno ili duševno zdravlje oštećenika ugroženo tako da mu je životna aktivnost smanjena iznad određenog postotka i slično).</p> <p>U tom smislu predlažemo kao u točki 1.9. ovog radnog materijala.</p> <p>U svakom slučaju pretpostavke za podnošenje revizije valja objektivizirati, a ne prepustiti isključivo subjektivnoj procjeni sudaca, bez mogućnosti kontrole razloga u slučaju odbijanja po čl. 67. st. 5. Nacrta.</p> <p>Nije potpuna jasna sudbina dosad podnesenih revizija. Čini se da će o njima Vrhovni sud odlučivati prema sada važećem ZPP-u (čl. 114. st. 1. Nacrta). To bi bilo u redu, jer bi u suprotnom moglo doći do povratnog (retroaktivnog) djelovanja zakona na štetu stranaka koje su već podnijele revizije. U tom smislu treba obratiti pozornost i na čl. 114. st. 6. Nacrta.</p> <p>Članak 67. Nacrta</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Ovaj članak nacrta treba povezati s već komentiranim prijedlogom za izmjenu instituta revizije (članak 66. Nacrta). Člankom 67. Nacrta se zapravo uređuje postupak podnošenja revizije.</p> <p>Revizija se više ne bi mogla podnositi izravno, već bi se za podnošenje revizije moralo prethodno ishoditi (subjektivno, diskrecijsko) dopuštenje vijeća Vrhovnog suda, što u primjeni instituta revizije može značiti pravnu nesigurnost, budući da nema objektivnih i preciznih kriterija, kada bi revizija bila dopuštena. To otvara mogućnost arbitrarnih odluka.</p> <p>Postupak se, dakle, dodatno komplicira jer bi stranka morala:</p> <ul style="list-style-type: none">- prvo podnijeti prijedlog Vrhovnom sudu da on uopće dopusti podnošenje revizije,- ako Vrhovni sud, na temelju predloženih vrlo općenitih razloga, to ipak dopusti, tek tada bi stranka zaista i mogla podnijeti reviziju. <p>To sigurno ne bi pridonijelo ubrzanju postupka ni kvalitetnoj zaštiti prava nezadovoljnih stranaka. To zato jer bi stranka praktično dva puta morala pisati reviziju a Vrhovni sud morao najprije proučiti cijeli predmet, i kad bi imao stvorenu sliku da je revizija dopuštena, on bi mogao, kad stranka podnese reviziju po dopuštenju, o tome i odlučiti. Tako bi i Vrhovni sud isti predmet razmatrao dva puta.</p> <p>Uz to Vrhovni sud, prema čl. 67. Nacrta, ima pravo</p>		
--	--	--	--	--

		<p>ograničiti zahtijevano dopuštenje na podnošenje revizije samo na pitanja koja taj sud dopusti!?</p> <p>Prema članku 67. Nacrta, u odluci kojom se prijedlog za dopuštenje revizije odbija, dovoljno je da se revizijski sud određeno pozove na nedostatak pretpostavki za podnošenje revizije. Takvim sumarnim „obrazloženjem“ (od jedne rečenice) zapravo se omogućuje Vrhovnom sudu da uopće ne razmatra prijedloge za dopuštenje revizije već ih samo odbija, što je nesumnjivo korisno „za učinkovitost suđenja“ i uljepšavanje sudske statistike.</p> <p>Zbog toga se vraćamo na prijedlog iznesen uz primjedbe na čl. 66. Nacrta, da bi trebalo uvesti jasne i objektivne kriterije kada bi postojala obveza Vrhovnog suda da po samom zakonu, a ne po vlastitom nahođenju, odlučuje o zahtjevima revizije.</p> <p>Članak 96. Nacrta Ovakvom se odredbom otežava položaj strankama i otvara se mogućnost subjektivnog, neograničenog diskrecijskog odlučivanja odnosno arbitrarnosti (samovolje) u odlučivanju. Nedostaju, naime, jasni kriteriji po kojima bi sud „odredio drukčije“, odnosno odredio da žalba protiv presude ili rješenja odgađa ovrhu. Kao i u sadašnjem čl. 467.a ZPP-a u odnosu na dopuštenje revizije (kada drugostupanjski sud u svojoj presudi mora odrediti je li revizija protiv te iste odluke dopuštena), omogućuje se sudu da arbitrarno odlučuje o tome odgađa li žalba ovrhu. Bi li stranke mogle/trebale predložiti da sud odredi drugačije ili je to</p>		
--	--	--	--	--

		<p>isključivo na sudu da po vlastitoj ocjeni odredi?</p> <p>Članak 99. Nacrta Stavkom 2. Nacrta predviđena je situacija u kojoj stranka ne bi bila posebno obaviještena o novom ročištu. To bi moglo izazvati velike probleme, posebno u uredima s većim brojem predmeta, kao i u pravnim osobama koje imaju veće pravne službe. Vjerujem bi većini tih ureda bio značajan, u najmanju ruku organizacijski, problem na ovaj način pratiti objave putem e-predmeta, bez obavještavanja o ročištu.</p> <p>Članak 105. Nacrta Riječ je vrlo važnom i poželjnom institutu oglednog postupku radi rješavanja pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava. Taj bi institut mogao biti koristan.</p> <p>No, smatramo da sam naziv instituta nije cjelovit, jer nije riječ samo o oglednom postupku već i o rješavanju pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava.</p> <p>Smatramo da Vrhovni sud ne bi unaprijed smio zauzimati pravno stajalište o pitanju o kojem sudovi nižeg stupnja uopće nisu odlučivali, tj. on bi preuzeo funkciju suđenja umjesto tih sudova. Ustav, naime, ne poznaje institut prethodnih pravnih mišljenja odnosno unaprijed zauzimanja pravnih shvaćanja koje bi davao odnosno zauzimao Vrhovni sud, to jest prije nego sporne odnose razmotre i o njima odluče sudovi nižeg stupnja. Zato bi koncept predložen u Nacrtu mogao biti suprotan čl. 118. i 119. Ustava.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Mišljenja smo da bi u toj bi situaciji trebalo da sudovi nižeg stupnja donesu određeni broj pravomoćnih presuda da bi se utvrdilo postoje li uopće razlike u suđenju. Ako postoje takve razlike predsjednici sudova ili parnične stranke mogle bi u roku 30 dana (ili dužem) obavijestiti o tome Vrhovni sud i zahtijevati da se tom sudu predoče navedeni predmeti i da taj sud donese oglednu odluku za rješavanje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava. U svim ostalim predmetima Vrhovni sud bi tada mogao naložiti zastajanje s postupkom dok on ne razmotri sporno pitanje i iznese kako valja postupati.</p> <p>Naime, ako Vrhovni sud dobije samo prijedlog za rješavanje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, kako se to predlaže u čl. 105. Nacrta (čl. 502.k ZPP-a) Vrhovni sud neće imati suprotstavljena pravna stajališta nižestupanjskih sudova, te će biti u nemogućnosti ocjenjivati argumente kojima bi se inače rukovodili ti sudovi. Prijeti opasnost da u toj situaciji Vrhovni sud neće imati cjelovitu činjeničnu i pravnu podlogu za postupanje i donošenje odluke po čl. 502.lj ZPP-a).</p> <p>Članak 114. Nacrta</p> <p>Nije potpuna jasna sudbina dosad podnesenih revizija. Bilo bi loše da se kroz kakvu „pokrivenu“ odredbu omogući arbitrarno odbacivanje dosad već podnesenih revizija (i tzv. redovitih i tzv. izvanrednih). To bi bio udar na pravnu sigurnost svih pravnih subjekata,</p>	
--	--	--	--

		<p>njihova legitimna očekivanja da će se o već podnesenim revizijama odlučivati, kao i udar na već stečena prava.</p> <p>Čini se da će o njima Vrhovni sud odlučivati prema sada važećem ZPP-u (čl. 114. st. 1. Nacrta). To bi bilo u redu, jer bi u suprotnom moglo doći do povratnog (retroaktivnog) djelovanja zakona na štetu stranaka koje su već podnijele revizije. No, tom pitanju svakako treba posvetiti dodatnu pozornost.</p> <p>3. PRIJEDLOZI ZA DRUKČIJE UREĐENJE POJEDINIH PRAVNIH INSTITUTA</p> <p>U nastavku ovih prijedloga i primjedaba predlažemo da se razmotre i neka pitanja koja nisu obuhvaćena Nacrtom, ali u praksi izazivaju poteškoće i stvaraju pravnu nesigurnost a utječu i na trajanje parničnog postupka. Tako:</p> <p>3.1. Smatramo da dodatno valja obratiti pozornost na dvije vrlo upitne odredbe važećeg ZPP-a, koji se odnose na to da drugostupanjski parnični sudovi i Vrhovni sud uopće ne moraju obrazlagati svoje odluke ako se slažu sa stajalištima sudova nižeg stupnja.</p> <p>Postavlja se pitanje je li ustavnopravno, ali i s gledišta pravne sigurnosti i jednakosti, opravdano da Vrhovni i žalbeni sudovi u parničnom postupku ne moraju obrazlagati svoje odluke, što im sada omogućuju čl. 375. st. 5. i čl. 396.a st. 1. ZPP-a odnosno zahtijeva da se i to pitanje riješi, ako se bude i dalje inzistiralo na</p>		
--	--	---	--	--

		<p>izmjenama i dopunama tog Zakona.</p> <p>Naime, obrazloženje svake sudske presude iznimno je važno s gledišta ostvarenja vladavine prava kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske (čl. 3. Ustava). Isto vrijedi i s gledišta zaštite ljudskih prava i temeljenih sloboda – poglavlje III. Ustava, osobito jednakosti svih pred zakonom (čl. 14. st. 2. Ustava); jednakosti svih pred sudovima (čl. 26. Ustava) i prava na pravično suđenje (čl. 29. st. 1. Ustava).</p> <p>U zemljama s dugom demokratskom tradicijom, ustaljenim zakonodavstvom i stabilnom sudskom praksom neobrazlaganje sudskih odluka, pod određenim uvjetima, moguće je i opravdano.</p> <p>Ta iskustva iz navedenih država nisu se smjela „mehanički“ prenositi u ZPP, zato jer je Republika Hrvatska još uvijek zemlja u pravnoj i demokratskoj tranziciji. Hrvatski sabor kao zakonodavac, najčešće na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, kao na tekućoj traci „proizvodi“ nove propise, često nedovoljno domišljene, nejasne i međusobno proturječne. To sadašnji pravni sustav čini dodatno krhkim. Osim toga i sudska praksa nerijetko je proturječna što stvara dodatni osjećaj pravne nesigurnosti.</p> <p>Svjedoci smo ozbiljne pravne nesigurnosti u praksi, čime se krše odredbe čl. 14. st. 2., čl. 26. i 29. st. 1. Ustava. Zato je sudska praksa, upravo kroz obrazloženja drugostupanjskih i odluka Vrhovnog</p>		
--	--	--	--	--

		<p>suda, onaj svjetionik i smjerokaz koji otklanja te nedostatke i popunjava „rupe“ u zakonima i drugim propisima.</p> <p>Zato smatramo da je u uvjetima pravne nesigurnosti koji vladaju u Republici Hrvatskoj nužno da i parnični drugostupanjski (žalbeni) i Vrhovni (revizijski) sud obrazlažu svoje odluke.</p> <p>Valja podsjetiti i na Preporuku CM/Rec(2010)12 Vijeća ministara Vijeća Europe zemljama članicama, prema kojoj, presuda mora biti obrazložena i mora se izreći javno. Suci trebaju dati obrazloženje svoje presude koristeći jasan i razumljiv jezik. Ta je Preporuka prihvaćena u Vijeću ministara 17. studenog 2010. na osnovi članka 15.b Statuta Vijeća Europe.</p> <p>Smatramo da bi se valjalo založiti da drugostupanjski parnični sudovi i Vrhovni sud imaju, dok se pravni sustav ne stabilizira, obvezu obrazlagati svoje odluke i time javnosti prezentirati kako tumače i primjenjuju određene zakone. To itekako utječe na stvaranje ozračja pravne sigurnosti i jednakosti svih pred zakonom i sudovima. U tom smislu treba izmijeniti odnosno brisati čl. 375. st. 5. i čl. 396.a st. 1. sada važećeg ZPP-a.</p> <p>3.2. Smatramo da postoje ozbiljni razlozi i da se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posebno uredi pitanje naknade troškova u parnicama za naknadu štete, imajući na umu brojnost takvih predmeta u sudskoj praksi i specifičnosti instituta naknade štete (vidjeti primjedbe uz čl. 28. Nacrta), 		
--	--	---	--	--

		<p>- članak 284. ZPP-a koji uređuju pravni institut odgovora na tužbu trebalo bi u potpunosti izmijeniti (vidjeti primjedbe uz čl. 49. Nacrta),</p> <p>- predlažemo da se pravni institut prethodnog postupka, institut objave presude i dostave prijepisa presude u cijelosti drukčije uredi (vidjeti primjedbe uz čl. 49. Nacrta).</p> <p>3.3. Smatramo da ZPP mora sadržavati i odredbu kojom će zakonodavac obvezati sud da bezuvjetno mora zakazati ročište za glavnu raspravu na prethodno održanom pripremnom ročištu, osim ako ne zaključuje glavnu raspravu, dakle ne kroz buduću „odluku pisano“.</p> <p>Iduće ročište moralo bi biti zakazano u razumnom roku koji instruktivno može biti određen kao rok od 90 ili 120 dana. Time bi se konkretno odredila dinamika postupka i otklonile mogućnosti gdje dinamiku uvjetuju pitanja dostave, očitovanja stranaka, ažurnost vještaka i ostali razlozi koji ne bi smjeli biti opravdanje za sporo vođenje postupka.</p> <p>Uloga odvjetnika bi time bila usmjerena na meritorna očitovanja, bez tehničkog požurivanja suda, čime se dovodi odvjetnike i suce u nepotrebno latentan suprotstavljen odnos.</p> <p>3.4. Ima i pravnih instituta koji su s aspekta zaštite ljudskih prava prenormirani i zato nerazumljivi i teški za provedbu u praksi (primjerice institut dostave pismena, koji je po opsegu postao dostatan za</p>		
--	--	---	--	--

			<p>samostalan zakon) ili koji imaju zanemarujući učinak na praksu. Ti instituti poput kao što su obvezno mirno rješavanja spora s državom ili mirenje, samo opterećuju tekst ZPP-a a nemaju bitnog učinka. Naprotiv, institut obveznog mirnog rješavanja spora s državom samo strankama nanosi dodatne nepotrebne troškove.</p> <p>3.5. Predlažemo da se razmotri mogućnost pojednostavljenja parničnog postupka, izbjegavanjem nepotrebni formalnosti i njegovim birokratiziranjem.</p>		
9	PETAR PETRIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>Petar Petrić, odvjetnik i izmiritelj u Zagrebu Smatram da je kvalitetno rješenje da Zakon o parničnom postupku sadrži odredbe o mirenju i njihovu detaljniju razradu uz istodobno reguliranje mirenja, načela i postupka mirenja u posebnom Zakonu o mirenju.</p> <p>U svijetu su vidljiva pozitivna iskustva i pokušaji zemalja poput Italije i Grčke, a sada i Španjolske koji dovode do uspješne provedbe mirenja (medijacije) koje bi ostale članice Unije slijedile.</p> <p>Tako u određenim vrstama građanskih i trgovačkih sporova, zakonskim odredbama Zakona o parničnom postupku kojima se regulira mirenje, treba uspostaviti obvezni sastanak s izmiriteljem odmah po podnošenju tužbe i dostave tužbe tuženiku, kako bi stranke uz prisutnost njihovih punomoćnika (savjetnika) bile upoznate s mogućnostima mirenja i istražile mogućnosti mirenja u njihovom konkretnom sporu. Dosadašnja primjena dobrovoljnog modela ili „opt-in modela“ nije pokazala odgovarajuće rezultate zbog</p>	Primljeno na znanje	Zakon o parničnom postupku sadrži odredbe o mirenju te se i ovim izmjenama dodatno razrađuje taj institut. Prijedlog za uvođenje talijanskog „opt-out modela“ je u izričitoj suprotnosti s brojnim primjedbama o suvišnosti odredaba o mirenju u Zakonu o parničnom postupku. Novelom se nastojao postići kompromis između takvih, suprotnih mišljenja. Postupak mirenja pred sudom je za stranke

			<p>čega model obveznog prvog sastanka, tzv "opt-out model", pokazuje bitno bolje rezultate od navedenog dobrovoljnog modela, te se u zemljama u kojima se primjenjuje, stabilizirao i pokazuje uspjehe u primjeni. Na navedeni način se ni na koji način ne ograničava pristup sudu i pravosuđu, a uspostavlja se široka primjena mirenja.</p> <p>Kao primjer iz našeg okruženja treba spomenuti Italiju u kojoj je zakonodavac ponovno uveo sličan model, i to u okviru programa pod nazivom „Hitne mjere stimulacije gospodarstva“ koji uključuje brojne mjere za potporu talijanskom gospodarstvu.</p> <p>Reakcije poslovnih krugova bile su vrlo pozitivne. Talijansko bankarsko udruženje, Nacionalna udruga osiguravajućih društava i drugi poslovni subjekti zajedno su izdali "Poduzetništvo za Italiju " u kojem je istaknuto da je "nužno nastaviti se oslanjati na građansku i komercijalnu medijaciju kao neophodan instrument rješavanja sporova“.</p> <p>Pri određivanju upućivanja u mirenje bi trebalo izričito naglasiti pravo stranaka na slobodu izbora izmiritelja koja je jedna od bitnih obilježja mirenja.</p> <p>Bilo bi dobro izmijeniti odredbe Zakona o sudskim pristojbama kojima bi se stimuliralo postizanje rezultata mirenjem na način da bi stranke bilo oslobođene plaćanja sudskih pristojbi na tužbu i odgovor na tužbu ili bi im se iste vratile, ako bi stranke u početnoj fazi postupka mirno riješile spor.</p>		<p>besplatan, dok se stranke koje u postupak mirenja dođu iz parnice uvijek mogu sporazumjeti o načinu snošenja parničnih troškova.</p>
10	Općinski sud u Rijeci	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O	Suci Građanskog odjela Općinskog suda u Rijeci podnose slijedeće primjedbe i prijedloge na Nacrt prijedloga o Izmjenama i dopunama Zakona o	Primljeno na znanje	Kao što je uvedno naznačeno trgovački sudovi su

		<p>IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU</p>	<p>parničnom postupku:</p> <p>1. Članak 3. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 34. ZPP-a</p> <p>Smatramo da ne postoji osnove za izmjenom stvarne nadležnosti u sporovima koji su predloženi t. 10 na način da se sa trgovačkih sudova propišu u nadležnost općinskih sudova. Ovo tim više što se odluke u većini predloženih sporova donose primjenom Zakona o zaštiti potrošača i Direktiva EU. U situaciji kada se suce općinskih sudova opterećuje sa dodatnim sporovima između pravnih osoba, sucima ne ostaje vremena za ozbiljan rad na potrošačkim sporovima (koji spor je gotovo svaki spor male vrijednosti koji proizlazi iz ovrhe), pa se potrošačima ograničava i pružanje zaštite na način kako to zahtjeva Zakon o zaštiti potrošača i pravo EU. Navedenom ne ide u prilog ni vrednovanje rada na potrošačkim sporovima male vrijednosti koji se sukladno Okvirnim mjerilima minimalno vrednuju, a iziskuju pretraživanje sudske prakse Suda EU i pravilnu primjenu europskog prava, a sve uzimajući u obzir mogućnost odgovornosti države za neprimjenu prava EU. Zaštita potrošača je prvenstveno na općinskim sudovima, a sporovi radi isplate između pravnih osoba bi trebali ostati u nadležnosti trgovačkih sudova.</p> <p>2. Članak 9. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 85. st.3. ZPP-a</p> <p>Smatramo da bi sredstva za pokriće troškova postavljanja i rada privremenog zastupnika uvijek</p>	<p>specijalizirani sudovi koji sude u sporovima između pravnih osoba te im je svrha osigurati mogućnost brzog rješavanja sporova između trgovaca, a što izravno utječe na gospodarsku situaciju u državi. Namjera da se trgovački sudovi rasterete od gospodarski neznčajnih predmeta (konkretno, u sporovima radi naknade za opskrbu pitkom vodom, plinom, toplinskom i električnom energijom; naknade za održavanje čistoće i komunalne naknade; naknade iz pretplatničkog ugovora javnih komunikacijskih usluga; naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma; naknade za rtv</p>
--	--	---	---	--

		<p>trebao predujmiti tužitelj, bez izuzetka. Ako se iz ove odredbe izuzmu situacije iz st. 2. točaka 4. i 5., koje su u praksi najčešće, sudovi neće moći postavljati privremenog zastupnika jer neće imati koga da pozovu na uplatu predujma.</p> <p>3. Članak 24. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 143. ZPP-a</p> <p>Nažalost ni predloženim izmjenama i dopunama ZPP-a nije predviđen način na koji će sud postupiti u slučaju kada se pismeno vrati s napomenom „obaviješten nije podigao pošiljku“, a što u praksi predstavlja veliki problem i značajno pridonosi dužinama sudskih postupaka. Stoga predlažemo da se ovo pitanje riješi na način kako se to riješilo nekim drugim postupovnim zakonima.</p> <p>4. Članak 28. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 154. ZPP-a</p> <p>Pitanje troškova je veoma važno pitanje za pristup pravosuđu, transparentnost, naknadu stvarno nastalih troškova.</p> <p>Određivanje primjene Odvjetničke tarife, koja ne predstavlja akt Republike Hrvatske, već akt Komore-udruženja odvjetnika, kao samostalnih profesionalaca, otežava državne intervencije radi ostvarenja prava na pristup pravosuđu, uklanjanja nepravrednih posljedica naplate troškova, a što se u praksi i pokazalo.</p> <p>Osim toga, odvjetničke tarife i mogu biti predmetom preispitivanja sukladnosti s pravom tržišnog natjecanja</p>	<p>pristojbu; naknade za parkiranje; regresne zahtjeve iz zdravstvenog i mirovinskog osiguranja) slijedi upravo namjeru da trgovački sudovi odlučuju o sporovima koji proizlaze iz trgovačkog ugovora, a ne o sporovima o neplaćenom računu za komunalne usluge. Ističemo kako se situacija u članku 9. Nacrta odnosi samo na slučaj ako se privremeni zastupnik iz razloga članka 84. stavka 2. točaka 4. i 5. postavlja tužitelju, jer je upitno kako bi se u tom slučaju tužitelj uopće mogao pozvati na predujam troškova. Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku,</p>
--	--	---	--

		<p>(npr. vidi ECJ, Feb.19, 2002, case C-309/99: Rec. ECJ 2002, I, p. 1577 and ECJ, Dec.5, 2006, joint cases C-94/04 and 202/04 Cipolla).</p> <p>Sud odlučuje prema troškovnicima, a ne računima izdanima klijentima iz kojeg razloga se ne može niti utvrditi da li to predstavlja stvarno nastali trošak (npr. ako su stranke ugovorile tzv. pactum de quota litis, stvarno nastali trošak može biti niži od onog koji je nastao, također, sud ne provjerava je li odvjetnik u sustavu PDV-a i sl.).</p> <p>Slijedom navedenog, smatramo da se ovim izmjenama o troškovima postupka, neće postići krajnji cilj, a to je postizanje pravednijeg, transparentnijeg, ekonomičnijeg sustava naplate troškova, već da se to može postići donošenjem sveobuhvatnih pravila, sukladno preporukama EU i vlastite potrebe da ubrzamo parnične postupke.</p> <p>Tim sveobuhvatnim uređenjem trebale bi se razmotriti mogućnosti ograničavanja naknade troškova prema fazama postupka. Također, predloženo rješenje prema našem mišljenju predstavlja „presudu u presudi“, te smatramo da bi trebalo rasteretiti suce kod odlučivanja o svim troškovima i razmisliti o uvođenju sustava sličnom odlučivanju o pristojbama, na način da o svim preostalim troškovima postupka (troškovi, vještaka, tumača, odvjetnika, svjedoka, privremenih zastupnika) odlučuju kvalificirani službenici (visoke ili više odgovarajuće stručne spreme), a povodom prigovora da o tome odlučuju suci.</p>	<p>i to odredbom članka 24. stavka 2. Nacrta, je predviđen način na koji će sud postupiti u slučaju kada se pismeno vrati s napomenom "obaviješten nije podigao pošiljku". Prijedlog da se propiše da je "O zahtjevu za naknadu troškova iz ovoga članka ovlašten donijeti odluku i sudski savjetnik", je u suprotnosti s brojnim drugim primjedbama koje se protive tome da sudski savjetnik uopće donosi odluke o trošku u parničnom postupku. Nacrtom se nastojao postići kompromis između takvih, suprotnih mišljenja, uzimajući u obzir i ustavnost predloženih odredbi.</p>
--	--	---	---

		<p>Dok se ne pristupi sveobuhvatnoj promjeni odlučivanja o sudskim troškovima, rješenje koje je postojalo do sada smatramo prihvatljivijim od onog predloženog izmjenama jer udovoljava i kvantitativnom i kvalitativnom vrednovanju, a na sudskoj praksi je da računanje sudskih troškova osigura i pravo na pošteno suđenje.</p> <p>PODREDNO</p> <p>Predlažemo da se iza stavka 7. čl. 154. ZPP-a doda stavak 8. koji će glasiti:</p> <p>„O zahtjevu za naknadu troškova iz ovoga članka ovlašten je donijeti odluku i sudski savjetnik.“</p> <p>Postupanje po odredbi stavka 2. predložene izmjene članka 154. ZPP-a suda će oduzeti puno vremena, truda i energije (koje može i treba iskoristiti za rad na rješavanju meritornih pitanja različitih od troškova postupka), dok, s druge strane, po redovnom tijeku stvari, sudski savjetnici imaju više nego dovoljno znanja i sposobnosti da donesu odluke o troškovima postupka (pa i uz primjenu stavka 2. predložene izmjene članka 154. ZPP-a).</p> <p>Rješenje koje predlažemo zastupljeno je prema nacrtu ZID ZPP u odredbi čl. 31. (kojim se mijenja članak 164. ZPP-a) te ne vidimo niti jedan opravdani i racionalni razlog da isto rješenje ne bude (barem kao mogućnost, a na to bi implicirala sintagma „ovlašten je“) zastupljeno i u odredbi čl. 154. ZPP-a.</p>	
--	--	---	--

			<p>5. Članak 32. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 179. ZPP-a</p> <p>Predlažemo da se uvede zakonska mogućnost izvođenja dokaza zamolbenim putem i između stalnih službi i sjedišta istoga suda. Budući da sjedište suda i stalne službe predstavljaju jedan sud, to za sada nije moguće. Navedeno predstavlja problem za sudove, stranke i svjedoke, naročito onih sudova koji imaju stalne službe na otocima i lošu brodsku povezanost.</p> <p>6. Članak 35. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 186.d ZPP-a</p> <p>Predlažemo da se odredba čl. 35. ZID ZPP –a nomotehnički, radi jasnoće, sroči na slijedeći način: „Izmiritelj ne može biti sudac koji ima u radu parnični predmet iz kojega su stranke upućene u mirenje.“</p> <p>7. Članak 38. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 186.g ZPP-a</p> <p>Smatramo da je odredba čl. 186.g ZPP-a u svom sadašnjem obliku (rok zastoja postupka od godine dana, uz mogućnost produljenja jednom) u praksi vrlo dobro funkcionirala te da su stranke imale na raspolaganju mogućnost da, unutar mogućeg zastoja postupka na prvotni rok od najviše godinu dana, disponiraju tim rokom i na kraći period (pa i onaj od 60 dana) ukoliko su ocijenile da im je taj rok dostatan za dogovor o mirnom rješenju spora.</p> <p>U okolnostima financijskih mogućnosti stranaka u</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>Republici Hrvatskoj gdje stranke kroz zastoj postupka nastoje dobiti na vremenu kako bi isplatile dug i mirno riješile spor, skraćivanje rokova zastoja postupka dovest će do toga da stranke za ovim institutom neće više niti posezati. Stoga predlažemo da se odredba čl. 186.g ZPP-a ne mijenja.</p> <p>8. Članak 41. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 213. ZPP-a</p> <p>Čl. 213. st. 2. koji glasi: „Sud će prekid postupka odrediti i ako je: odlučio podnijeti zahtjev Europskom sudu o tumačenju prava Europske unije ili o valjanosti akta koje su donijele institucije Europske unije“ navodi dvije odluke, i to: odluku o prekidu i odluku o podnošenju zahtjeva. U citiranoj odredbi ne spominje se trenutak podnošenja zahtjeva Sudu EU. U praksi se pokazalo dvojbenim da li prvo donijeti odluku o podnošenju zahtjeva i odluku o određivanju prekida, čekati pravomoćnost (jer pravo na žalbu nije isključeno), pa po pravomoćnosti poslati zahtjev sudu Europske unije ili zahtjev poslati neovisno od pravomoćnosti rješenja o određivanju podnošenja zahtjeva i o prekidu. Kao konačno rješenje predlažemo da se pravo na žalbu na rješenje o prekidu u ovom slučaju isključi, jer se ne može utjecati na pravo suca da se izravno obrati Sudu Europske unije. Je li zahtjev dopušten i osnovan o tome odlučuje Sud EU, a smatramo da ne može biti predmetom preispitivanja drugostupanjskog suda.</p> <p>9. Članak 44. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 221.b ZPP-a</p>	
--	--	--	--

			<p>Predlaže se da se skрати rok u stavku 3. na 15 dana, što će doprinijeti ekonomičnosti postupka, te da se dio predložene izmjene stavka 3. „ako raspolaže s tim podatkom“ ne uvrsti u st.3. izmjene.</p> <p>Smatramo da je puno bolje rješenje kojim se Poreznoj upravi nameće obveza da uvijek da odgovor na traženje suda (i kada je tuženik za utuženu tražbinu koristio odbitak pretporeza i kada to nije bio slučaj) jer će tek na temelju pisanog odgovora Porezne uprave sud o tome imati relevantan i pouzdan podatak. Prepustiti Poreznoj upravi da sudu ne dostavi podatak ne nalazimo dobrim rješenjem, a baš na to ukazuje dio predložene odredbe stavka 3. „ako raspolaže s tim podatkom“ jer to podrazumijeva da, ako Porezna uprava ne raspolaže podatkom, nije o tome dužna sudu dostaviti niti bilo kakav odgovor.</p> <p>10. Članak 46. ZID ZPP kojim se briše čl. 264. st.2. ZPP-a</p> <p>Postojeće rješenje (prema kojemu izvođenje dokaza saslušanjem stranaka predstavlja supsidijaran dokaz) smatramo dobrim, opravdanim i konstruktivnim.</p> <p>11. Članak 92. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 461.a ZPP-a</p> <p>U više od 50% sporova male vrijednosti po prigovoru protiv platnog naloga, dokazivanje se svodi na materijalne dokaze. U tim sporovima ročište postaje</p>		
--	--	--	--	--	--

		<p>samo sebi svrha jer stranke samo ponavljaju navode iz svojih podnesaka i predlažu uvid u dostavljenu dokumentaciju. Takva ročišta, vrlo se često odgađaju zbog neuredne dostave poziva tuženiku. Na taj način, nepotrebno se povećavaju troškovi postupka, a sudu se uzima dragocjeno vrijeme za rad.</p> <p>Uredba br. 861/2007 Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti (SL, L 199 od 31. srpnja 2007., s. 1) u čl. 5. st.1. propisuje:</p> <p>„(1) Europski postupak za sporove male vrijednosti je pisani postupak. Sud će održati usmenu raspravu ako smatra potrebnim ili ako jedna od stranaka postavi takav zahtjev. Sud može odbiti takav zahtjev ako smatra da obzirom na okolnosti slučaja da se pravično vođenje postupka može osigurati i bez usmene rasprave. Odbijanje se treba obrazložiti u pisanom obliku. Protiv odbijanja zahtjeva nije dopušten posebni pravni lijek.“</p> <p>Ovakvo zakonsko uređenje postoji i u nekim zemljama članicama EU.</p> <p>Po uzoru na citirani članak Uredbe, predlažemo slijedeću izmjenu ZPP-a koja bi uvelike pridonijela bržem rješavanju ovih postupaka i znatno smanjila troškove postupka:</p> <p>U članku 461.a ZPP-a iza stavka 2. dodaju se novi stavci koji glase:</p>	
--	--	--	--

		<p>"3. Postupak u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave je pisani postupak. Sud će održati usmenu raspravu ako to smatra potrebnim ili ako jedna od stranaka postavi takav obrazloženi zahtjev. Sud može odbiti takav zahtjev ako smatra, s obzirom na okolnosti slučaja, da se pravično vođenje postupka i donošenje odluke može osigurati i bez usmene rasprave. Rješenje kojim se odbija prijedlog stranke treba biti obrazloženo. Protiv rješenja kojim se odbija prijedlog stranke nije dopuštena posebna žalba.</p> <p>4. U postupku u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave tužitelj je dužan najkasnije u podnesku predanom sudu u roku od 15 dana od primitka rješenja ukinut platni nalog, iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica, te postaviti prijedlog za održavanjem usmene rasprave.</p> <p>5. U postupku u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv platnog naloga tuženik je dužan najkasnije u roku od 15 dana od primitka tužiteljevog podneska iz stavka 4. ovoga članka iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica, te postaviti prijedlog za održavanjem usmene rasprave.</p> <p>6. Sud će upozoriti stranke na sadržaj odredbi stavaka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka u pozivu za podnošenje pisanog odgovora na tužbu iz članka 284. stavka 1. ovoga Zakona odnosno u rješenju kojim je ukinut platni nalog."</p>	
--	--	---	--

			<p>12. Članak 96. ZID ZPP kojim se mijenja čl. 467.a ZPP-a</p> <p>Predlažemo da se u odredbu čl. 96. unesu razlozi zbog kojih bi sud koji donosi presudu ili rješenje odredio da žalba protiv presuda ili rješenja odgađa ovrhu (predloženo rješenje prostor je za različitu praksu prvostupanijskih sudova, a cjelokupne predložene izmjene ZPP-a, naprotiv, u duhu su ujednačavanja sudske prakse).</p>		
11	HGK	<p>NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITIZAKONOM I POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA</p>	<p>Zajednica pravnika članica HGK predlaže u članku 89.a važećega Zakona o parničnom postupku (koji članak nije obuhvaćen Nacrtom) izmijeniti stavak 2. tako da glasi:</p> <p>„Stranku kao punomoćnik može zastupati pravnik, koji je s njom u radnom odnosu, a povezana društva, sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima, može zastupati pravnik koji je u radnom odnosu u jednom od povezanih društava.“</p> <p>Predloženom izmjenom zamijenio bi se termin “osobe u radnom odnosu ako je potpuno poslovno sposobna” terminom „pravnik“ što Zajednica pravnika članica HGK smatra primjerenijim. Ovako bi se postupak pred sudovima profesionalizirao na način da se uvjetuje da opunomoćenici stranaka moraju biti osobe koje su ili odvjetnici ili osobe u radnom odnosu koje su po struci pravnici, što bi posljedično omogućilo osiguranje kvalitete i brzine postupka.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Ističe se kako su korporativni pravnici zaposlenici trgovačkih društva, slijedom čega nemaju definiran profesionalni status za razliku od ostalih kategorija pravnika (na primjer odvjetnici). Zakonom o parničnom postupku propisano je da korporativni pravnici mogu trgovačko društvo zastupati na temelju same činjenice da su sa strankom u radnom odnosu, ali

			<p>Također, predloženom izmjenom pravicima zaposlenim u jednom od povezanih društava pružila bi se mogućnost zastupanja drugog povezanog društva. Ovakva izmjena predlaže se uzimajući u obzir da povezana društva, iako pravno samostalna, čine gospodarsko jedinstvo sa osnovnom svrhom povezivanja društava, a to je koncentracija kapitala te udruživanje inače nedostatnih tehnoloških, stručnih i drugih izvora, a čime se nastoje ostvariti sinergijski učinci te poslovni ciljevi koje nijedno društvo ne bi moglo postići samostalno.</p>		<p>trgovačka društva koja imaju zaposlene pravnike mogu angažirati i odvjetnike da ih zastupaju pred sudom.</p>
12	Jelena Čuveljak	IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>- Pravila o subjektivnoj i objektivnoj preinaci tužbe nisu usklađena sa posebnim propisima kao što je Zakon o trgovačkim društvima, koji između ostalog predviđa da postupke za odgovornost direktora nakon otvaranja stečajnog postupka može voditi samo stečajni upravitelj, stoga više raniji tužitelj nije ovlašten voditi postupak, a stečajni upravitelj ne može preuzeti već ranije vođenu parnicu (tuženici naravno ne pristaju na takve preinake, a za nove tužbe dolazi do zastare), pa imamo u konačnici neodgovornost direktora. Stoga bi trebalo uvesti pravilo koje omogućava promjene tužbe sukladno posebnim prisilnim propisima, kao npr. „Tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave, odnosno umjesto jednog tužitelja može doći drugi tužitelj, ako je to potrebno temeljem posebnih propisa zbog promijenjenih okolnosti.“.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
13	Jelena Čuveljak	IV. TEKST PRIJEDLOGA	<p>- Kako se javnost može isključiti sa glavne rasprave (bilo bi dobro i da se temeljna pravila iz čl. 307.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		ZAKONA, NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	usklađeni sa pojmovima iz posebnih zakona koji uređuju pitanje klasificiranih podataka), trebalo bi uskladiti pravila o javnoj objavi presuda i o (ne) objavi na eOglasnoj ploči odluka u kojima su sadržani podatci zbog kojih je javnost bila isključena.		
14	Jelena Čuveljak	IV.TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	- U čl. 333. st. 2. bi trebalo dodati da sud osim na presuđenu stvar pazi i na postojanje druge ovršne isprave (jer koji je interes tužitelja da dobije drugu ovršnu ispravu, ako već ima jednu), stoga bi trebao taj stavak glasiti: „Prvostupanjski sud tokom cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi je li stvar pravomoćno presuđena ODNOSNO DA LI TUŽITELJ VEĆ RASPOLAŽE OVRŠNOM ISPRAVOM; i ako utvrdi da je parnica među istim strankama pokrenuta o zahtjevu o kojemu je već pravomoćno odlučeno ODNOSNO AKO TUŽITELJ RASPOLAŽE DRUGOM OVRŠNOM ISPRAVOM, odbacit će tužbu.“	Nije prihvaćen	Nacrt sadrži ovu izmjenu na odgovarajućem mjestu (članak 50. Nacrta kojim je izmijenjen članak 288.a stavak 2. Zakona o parničnom postupku), budući da se u tom slučaju ne radi o res iudicata(o čemu govori navedeni članak 333. Zakona o parničnom postupku).
15	Iva Kancijanić	IV.TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O	Rok za odgovor na tužbu u parnicama zbog smetanja posjeda - članak 285. stavak 2. i članak 443. ZPP-a U parnicama zbog smetanja posjeda trebalo bi propisati, članak 443., da rok za podnošenje odgovora na tužbu iz članka 285. stavka 2. ne može biti kraći od 15 dana, jer je dosadašnji najkraći rok od 30 dana za	Prihvaćen	Prihvaćen.

		IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	neke od tih postupaka (npr. smetanje posjeda stana isključenjem struje, vode, oduzimanjem posjeda stana u kojemu tužitelj živi) predugačak, i to bespotrebno s obzirom na predmet raspravljanja u tim parnicama. Novopredloženo rješenje, po kojem se najprije tužba dostavlja na odgovor, a tek potom zakazuje pripremno ročište također opravdava skraćivanje ovog roka, unatoč činjenici što sud ima mogućnost u iznimnim slučajevima odmah zakazati pripremno ročište (stavak 2. članka 284.), jer treba uzeti u obzir trajanje dostave tužbe i poziva tuženiku i odgovora na tužbu tužitelju, posljedično čemu nije ekonomično pripremno ročište zakazati u razdoblju kraćem od dva mjeseca od zaprimanja tužbe, što je za neke od ovih postupaka predugo razdoblje.		
16	Iva Kancijanić	IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU	<p>Punomoć</p> <p>S obzirom na to da je cilj i ove izmjene ZPP-a ubrzanje sudskih postupaka, trebalo bi revidirati i pravila o punomoći.</p> <p>U stavku 4. članka 98. trebalo bi brisati riječi “ako te radnje nije stranka naknadno odobrila”.</p> <p>Prema sudskoj praksi utemeljenoj na važećem zakonu, u slučaju kada parničnu radnju poduzima osoba koja se pojavljuje kao punomoćnik, a nije podnijela punomoć, sud je dužan najprije narediti toj osobi da podnese punomoć ili odobrenje stranke za obavljanje parnične radnje, a ako ona to ne učini pozvati stranku na očitovanje odobrava li poduzetu parničnu radnju i tek nakon toga može donijeti odgovarajuće (procesne) odluke.</p> <p>S obzirom na to da se za niz drugih procesnih situacija</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

			<p>(npr. već prvi nedolazak na ročište) propisuju drastične procesne sankcije, neopravdano je u slučajevima nedostavljanja punomoći zahtijevati od suda da, osim poziva osobi koja se pojavljuje kao punomoćnik na dostavu punomoći isti poziv upućuje još i samoj stranci.</p> <p>Bio bi korisno propisati (dopunom članka 95.) da se punomoć koja je stranci izdana u ostavinskom, ovršnom (ili drugom) postupku u kojem su stranke upućene na pokretanje parnice odnosi i na parnični postupak koji je u vezi s time pokrenut (neovisno o tome u kojem svojstvu stranke sudjeluju u toj parnici). U nasljednopravnim sporovima pokrenutima na temelju rješenja ostavinskog suda o prekidu postupka vrlo često sudjeluju stranke s prebivalištem u inozemstvu, nerijetko izvan Europske unije (SAD, Australija), koje su u ostavinskom postupku već oponumocile odvjetnika, ali im sud tužbu mora osobno dostaviti (jer se punomoć iz ostavinskog postupka ne odnosi na parnični), a općepoznato je da takve dostave traju mjesecima, što uz prethodno prevođenje tužbe i ostalih pismena te dopisa za diplomatsku dostavu potraje i godinu dana, iako stranka već ima odvjetnika koji je zastupa u ostavinskom postupku. Isti je slučaj s parnicama radi progajenja ovrhe nedopuštenom, što znatno produljuje rokove dostave tužbe na odgovor i poziva za pripremno ročište, a time i ukupno trajanje ovih postupaka koji zahtijevaju žurno postupanje.</p>		
17	PETAR	IV.TEKST	Petar Petrić, odvjetnik i izmiritelj u Zagrebu	Nije	Prijedlog za uvođenje

	PETRIĆ	<p>PRIJEDLOGA ZAKONA, NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU</p>	<p>Smatram da je kvalitetno rješenje da Zakon o parničnom postupku sadrži odredbe o mirenju i njihovu detaljniju razradu uz istodobno reguliranje mirenja, načela i postupka mirenja u posebnom Zakonu o mirenju.</p> <p>U svijetu su vidljiva pozitivna iskustva i pokušaji zemalja poput Italije i Grčke, a sada i Španjolske koji dovode do uspješne provedbe mirenja (medijacije) koje bi ostale članice Unije slijedile.</p> <p>Tako u određenim vrstama građanskih i trgovačkih sporova, zakonskim odredbama Zakona o parničnom postupku kojima se regulira mirenje, treba uspostaviti obvezni sastanak s izmiriteljem odmah po podnošenju tužbe i dostave tužbe tuženiku, kako bi stranke uz prisutnost njihovih punomoćnika (savjetnika) bile upoznate s mogućnostima mirenja i istražile mogućnosti mirenja u njihovom konkretnom sporu.</p> <p>Dosadašnja primjena dobrovoljnog modela ili „opt-in modela“ nije pokazala odgovarajuće rezultate zbog čega model obveznog prvog sastanka, tzv "opt-out model", pokazuje bitno bolje rezultate od navedenog dobrovoljnog modela, te se u zemljama u kojima se primjenjuje, stabilizirao i pokazuje uspjehe u primjeni. Na navedeni način se ni na koji način ne ograničava pristup sudu i pravosuđu, a uspostavlja se široka primjena mirenja.</p> <p>Kao primjer iz našeg okruženja treba spomenuti Italiju u kojoj je zakonodavac ponovno uveo sličan model, i to u okviru programa pod nazivom „Hitne mjere stimulacije gospodarstva“ koji uključuje brojne mjere za potporu talijanskom gospodarstvu. Reakcije poslovnih krugova bile su vrlo pozitivne.</p>	prihvaćen	<p>talijanskog "opt-out modela" je u izričitoj suprotnosti s brojnim primjedbama o suvišnosti odredaba o mirenju u Zakonu o parničnom postupku. Nacrtom se nastojao postići kompromis između takvih, suprotnih mišljenja. Detaljnije očitovanje je dano u očitovanju na identičnu primjedu istaknutu na uvodni dio.</p>
--	--------	--	--	-----------	---

			<p>Talijansko bankarsko udruženje, Nacionalna udruga osiguravajućih društava i drugi poslovni subjekti zajedno su izdali "Poduzetništvo za Italiju " u kojem je istaknuto da je "nužno nastaviti se oslanjati na građansku i komercijalnu medijaciju kao neophodan instrument rješavanja sporova".</p> <p>Pri određivanju upućivanja u mirenje bi trebalo izričito naglasiti pravo stranaka na slobodu izbora izmiritelja koja je jedna od bitnih obilježja mirenja.</p> <p>Bilo bi dobro izmijeniti odredbe Zakona o sudskim pristojbama kojima bi se stimuliralo postizanje rezultata mirenjem na način da bi stranke bilo oslobođene plaćanja sudskih pristojbi na tužbu i odgovor na tužbu ili bi im se iste vratile, ako bi stranke u početnoj fazi postupka mirno riješile spor.</p>		
18	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 2.	- Čl. 2. – Kako je brisan st. 13 – na koji način će stranka koja je preplatila sudsku pristojbu ostvariti pravo na vraćanje?	Prihvaćen	Odredba članka 10. stavka 13. nomotehnički dorađena.
19	Darko Grošić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O	<p>Predlaže se u izmjenjenom članku 10. stavak 1. dodati i slijedeću rečenicu iza riječi postupku". Prvostupanjski sud mora završiti (zaključiti) glavnu raspravu u roku od najduže 365 dana od zaprimanja tužbe.</p> <p>Obrazloženje: U Zakonu o sudovima (NN 28/13,</p>	Nije prihvaćen	Radi se o nerealnom roku u kojem bi, prema predloženoj odredbi, morali biti dovršeni svi prvostupanjski

		PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 2.	33/15, 82/15 i 82/16) je propušteno propisati što je to razumni rok odlučivanja za prvostupanjske (i drugostupanjske) sudove pa se predlaže propisati u Zakonu u parničnom postupku neki rok odlučivanja prvostupanjskog suda.		postupci.
20	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 3.	Ne vidimo jasan razlog unošenja nove točke 10. u ovaj članak iz razloga što čl. 232. ZOO-a osim opisanih tražbina uređuje i druge tražbine koje nisu navedene u ovoj točki (npr. pretplate na povremene tiskovine). Ukoliko bi se u praksi pojavio spor u svezi takve vrste tražbina radilo bi se o praznini u pogledu stvarne nadležnosti. Osim toga, proizlazi da bi, ako bi se radilo o tražbinama iz trgovačkih ugovora, u svezi pobrojanih tražbina bio bi nadležan općinski, a ne trgovački sud, što bi u praksi moglo izazivati nedoumice oko stvarne nadležnosti, jer bi za ostale vrste tražbina iz ugovora o prometu robe i usluga te tražbine naknade za izdatke učinjene u vezi s tim ugovorima (čl. 228. ZOO-a) i dalje bio nadležan trgovački sud.	Nije prihvaćen	Predloženi članak 3. Nacrta ne bi trebalo dovoditi u vezu s člankom 232. Zakona o obveznim odnosima jer se tamo, primjerice, radi o komunalnim naknadama za potrebe kućanstva, a ovdje o svim komunalnim naknadama.
21	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 5.	Smatramo da bi iz ove zakonske odredbe trebalo izbrisati i riječi „utvrđivanje stvarne nadležnosti“, budući da stvarna nadležnost sukladno ostalim odredbama ZPP-a nije vezana uz visinu vrijednosti predmeta spora.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
22	Porobija &	NACRT PRIJEDLOGA	Također smatramo da bi iz ove odredbe trebalo izbrisati riječi „pitanje stvarne nadležnosti“, budući da	Primljeno	Primljeno na znanje.

	Špoljarić d.o.o.	ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 6.	stvarna nadležnost sukladno ostalim odredbama ZPP-a nije vezana uz visinu vrijednosti predmeta spora.	na znanje	
23	Zvonimir Biškup	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 6.	U čl. 40. st. 3. predlažem brisati riječi „u raspravljanje o glavnoj stvari,“. Naime, odredbom čl. 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 25/13) u tom su stavku brisane samo riječi „ili ako ono nije održano, onda na prvom ročištu za glavnu raspravu prije nego što se tuženik upustio“, radi čega je odredba ostala nedovoljno jasna i nerazumljiva jer u spornom dijelu glasi: „...sud će, po službenoj dužnosti ili na prigovor tuženika, najkasnije na pripremnom ročištu, u raspravljanje o glavnoj stvari, brzo i na prikladan način provjeriti točnost naznačene vrijednosti...“ (v. tekst odredbi važećeg zakona koje se mijenjaju), a odredba bi u tom dijelu pravilno trebala glasiti: „...sud će, po službenoj dužnosti ili na prigovor tuženika, najkasnije na pripremnom ročištu, brzo i na prikladan način provjeriti točnost naznačene vrijednosti...“.	Prihvaćen	Prihvaćen.
24	Iva Kancijanić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Odredbu članka 84. ZPP-a potrebno je, u dijelu koji se odnosi ne osobe nepoznatog boravišta, uskladiti s člankom 244. Obiteljskog zakona iz 2015. - Imenovanje privremenog zastupnika za nedostupnu osobu ili osobu nepoznata boravišta.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 8.	<p>Naime, prema članku 84. ZPP-a kada je boravište tuženika nepoznato, a tuženik nema punomoćnika, za imenovanje privremenog zastupnika od strane suda potrebno je kumulativno ispunjenje dviju pretpostavki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. da bi redovan postupak oko postavljanja zakonskog zastupnika tuženiku trajao dugo 2. da bi zbog toga za jednu ili obje stranke mogle nastati štete posljedice. <p>Iz članka 244. Obiteljskog zakona jasno proizlazi da kada se radi o osobama nepoznatog boravišta ili nedostupnim osobama, a nije riječ o postupcima iz članka 241. stavka 1. točka 2. Obiteljskog zakona (postupci u stvarima o kojima se odlučuje po odredbama Obiteljskog zakona), nema drugog, zakonom propisanog „redovnog postupka“ postavljanja zakonskog zastupnika (privremenog skrbnika) pa da bi se onda privremeni zastupnik po ZPP-u postavljao samo iznimno, uz ispunjenje citiranih dviju pretpostavki, već je privremeni zastupnik kojega postavlja sud (tijelo pred kojim se vodi postupak) jedini mogući zakonski zastupnik takvih osoba.</p> <p>S obzirom na to da je od stupanja na snagu Obiteljskog zakona prošlo više godina, predstojeće Izmjene ZPP-a prilika su da se ovo pitanje konačno riješi na istovjetan način odnosno da se navedene odredbe usklade, kako ubuduće ne bi izazivale dvojbe u praksi.</p>		
25	Iva Kancijanić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I	ZPP-om bi trebalo propisati tko može biti postavljen za privremenog zastupnika. Dok je člankom 146. stavkom 2. ZPP-a propisano da će sud zastupnika za primanje pismena imenovati iz reda odvjetnika ili javnih	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 8.	bilježnika, u pogledu postavljanja privremenog zastupnika ZPP ne propisuje nikakve uvjete, iako je opseg ovlaštenja a time i zahtijevani stupanj stručnog znanja privremenog zastupnika bitno veći od zastupnika za primanje pismena. U praksi se stoga kao privremeni zastupnici javljaju i osobe izvan reda odvjetnika (uglavnom zbog smanjenja troškova njihova rada) pa se postavlja pitanje razine njihovog stručnog znanja, a i odgovornosti u slučaju propusta u zastupanju. Budući da npr. Obiteljski zakon propisuje posebne uvjete za posebnog skrbnika te da ZPP propisuje da reviziju može podnijeti samo odvjetnik odnosno stranka ili opunomoćenik s položenim pravosudnim ispitom, nelogično je da se za imenovanje privremenog zastupnika (koji osobu može zastupati u tijeku čitavog postupka) ne propisuju nikakvi uvjeti.		
26	Iva Kancijanić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 9.	Podržavam konačno uređenje ovog pitanja, iako smatram da će i dalje u praksi biti dosta otvorenih pitanja, što bi se eventualno moglo izbjeći dopunom odredbe. Prije svega treba uzeti u obzir da se tužitelju ovakvim rješenjem u startu nameću bitno viši troškovi sudskog postupka, jer - osim što mora plaćati svoga punomoćnika - dužan je predumjlivati i troškove suprotne strane. U praksi osnovni probem predstavlja nepredvidivost visine troškova postupka (što je u izravnoj vezi s brojem parničnih radnji), osim za one postupke za koje je Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika predviđena jednokratna nagrada, ali to se	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		<p>ionako odnosi sam na prvostupanjske postupke, a naknadno može nastati trošak žalbe i izvanrednih pravnih lijekova. Ako se do donošenja prostupanjske odluke iscrpe predujmljena sredstva, sud može pozvati tužitelja na uplatu razlike predujma pod prijetnjom odbacivanja tužbe. No, treba li sud već na početku postupka uzeti u obzir i troškove barem redovnog pravnog lijeka i time nametati tužitelju dodatnu obvezu predujmljivanja troškova za koje je neizvjesno hoće li nastati? Ako pak tako ne učini pa bude donesena presuda protiv koje privremeni zastupnik tuženika odluči podnijeti pravni lijek, kako u toj fazi postupka osigurati predujmljivanje/naknadu troškova privremenog zastupnika? Presuda je već donesena; hoće li sud ukinuti presudu i odbaciti tužbu zbog nepredujmljivanja troškova?</p> <p>Nije propisano ni do kada je privremeni zastupnik dužan postaviti zahtjev za naknadu troškova te kada će odnosno kojom će odlukom sud odlučiti o zahtjevu privremenog zastupnika za naknadu troškova postupka - prvostupanjskog i onog po pravnim lijekovima, budući da je ZPP-om propisano odlučivanje o zahtjevu stranke, ali ne i privremenog zastupnika stranke. To naravno nije isto, jer će privremeni zastupnik imati pravo na naknadu troškova i kada njegova stranka to pravo nema, jer je izgubila parnicu. Ako bi se na zahtjev za naknadu troškova privremenog zastupnika primijenila na odgovarajući način odredba članka 164. ZPP-a, postavlja se pitanje tko će i kada odlučiti o naknadi troška sastavljanja pravnih lijekova. Naime, prema članku 164. stavku 4. ZPP-a o zahtjevu za naknadu troškova sud će odlučiti u presudi ili</p>		
--	--	--	--	--

			<p>rješenju kojim se završava postupak pred tim sudom pa se nameće pitanje tko će odlučiti o naknadi troškova sastavljanja pravnog lijeka po privremenom zastupniku, prvostupanjski sud ili sud koji odlučuje o pravnom lijeku (unatoč činjenici što ishod postupka po pravnom lijeku nije ni od kakvog utjecaja na naknadu troška sastavljanja pravnog lijeka)?</p> <p>ZPP-om bi trebalo regulirati i visinu troškova rada privremenog zastupnika odnosno pripada li privremenom zastupniku naknada troškova u visini iznosa koji bi se stranci priznao na ime nagrade odvjetniku (kao što je propisano npr. za državnog odvjetnika) ili pak u nekoj drugoj visini propisanoj odgovarajućim pravilnikom, budući da se sada u sudskoj praksi visina tih troškova priznaje prema Pravilniku o visini iznosa i načinu isplate naknade za skrbnika, članak 3. stavak 2. (50% nagrade za rad koja bi privremenom zastupniku pripadala sukladno Odvjetničkoj tarifi), iako se navedeni Pravilnik ne odnosi na privremene zastupnike.</p>		
27	Iva Kancijanić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 9.	S obzirom na to da se u situacijama iz članka 84. stavka 2. točka 4. i 5. ZPP-a tužitelja kojemu se postavlja privremeni zastupnik (za razliku od situacije kada se isti postavlja tuženiku) doista ne može pozvati na predumjivanje sredstava za pokriće troškova postavljanja i rada zastupnika, trebalo bi jasno propisati na koji će se način ta sredstva osigurati (iz sredstava suda, iz državnog proračuna...). Koliko mi je poznato, sudovi za tu namjenu nemaju osigurana sredstva.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

28	Općinski sud u Splitu	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 9.	<p>Komentar uz čl. 9. (kojim je izmijenjen čl. 85.): Nije jasno zbog čega se predložena izmijenjena odredba neće primjenjivati na slučajeve iz čl. 82. st. 2.toč.4. i 5. budući da su to najčešći razlozi zbog kojih se strankama postavlja privremeni zastupnik. Ako u ovim u slučajevima tužitelj ne bi predujmio sredstva potrebna za rad privremenog zastupnika, postavlja se pitanje na koji način bi se u tom slučaju pokrili troškovi. Odvjetnici koji su privremeni zastupnici u posljednje vrijeme traže naknadu troškova, a viši sudovi dosuđuju naknadu na teret ionako skromnih proračunskih sredstava suda pa ispada da bi sud trebao financirati vođenje postupka iniciranog od strane tužitelja. Možda bi bilo najbolje da u potpunosti prihvatimo zakonsko uređenje kakvo je u Sloveniji (čl.82.slovenskog ZPP-a) gdje u svim slučajevima postavljanja privremenog zastupnika troškove snosi tužitelj. Isto tako, često se u praksi zna dogoditi da nakon nastavka prekinutog postupka (koji je prekinut zbog smrti tužitelja) tuženik pokazuje više interesa da se postupak dovrši, a zbog određenih procesnih nedostataka na strani nasljednika tužitelja (nepoznata adresa, nepoznat identitet nasljednika) postupak zapravo stagnira. Stoga bi bilo svrsishodno propisati da se privremeni zastupnik može postaviti i nasljednicima stranke, koji nisu sudu poznati poimenično, te da troškove predujmljuje stranka koja predlaže postavljanje privremenog zastupnika, a ako privremenog zastupnika postavlja sud bez inicijative neke od stranaka, onda troškove predujmljuje stranka u čijem je procesnom interesu da se postavi privremeni zastupnik.</p>	Primljeno na znanje	Iznimka u članku 9. Nacrta odnosi se samo na slučaj ako se privremeni zastupnik iz razloga iz članka 84. stavka 2. točaka 4. i 5. postavlja tužitelju, jer je upitno kako bi se u tom slučaju tužitelj uopće mogao pozvati na predujam troškova.
----	-----------------------	---	--	---------------------	--

29	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 10.	Da li stavak 3. znači da će u sporovima u kojima su npr. odvjetnici ili javni bilježnici stranke bez punomoćnika oni morati posebno dokazivati da su položili pravosudni ispit? Zar ovo nije dodatno birokratiziranje postupka? S obzirom da je iznimka za odvjetnike propisana samo za slučaj da je odvjetnik punomoćnik, ali ne i stranka - da li će VSRH odbaciti prijedlog za dopuštenje revizije koji je podnio odvjetnik kao stranka (dakle, nije sam sebi ili nekome drugome punomoćnik) jer on nije u spis dostavio ispravu kojom dokazuje da ima položen pravosudni ispit?	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. S obzirom na to da je preduvjet za podnošenje prijedloga položen pravosudni ispit, svaka stranka koja podnosi prijedlog dužna je dokazati tu činjenicu.
30	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 10.	Također, ukoliko se već inzistira na uvjetu položenog pravosudnog ispita, tada bi možda bilo korisno da se u zakonsku odredbu unesu posljedice neprilaganja potvrde o položenom pravosudnom ispitu – odbačaj revizije kao nedopuštene (o tome govori i praksa Vrhovnog suda RH, Rev-x 992/15 od 02.02.2017.g.)	Nije prihvaćen	Kao što je u primjedbi navedeno, jasno je da je posljedica neprilaganja potvrde o položenom pravosudnom ispitu odbačaj revizije kao nedopuštene.
31	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 10.	Smatramo da bi bilo dovoljno da se propiše da stranka ili njezin punomoćnik prilože sudu preslik potvrde o položenom pravosudnom ispitu. One bi u tom slučaju odgovarale ako bi se poslužile krivotvorinom. Općenito bi trebalo nastojati na tome da se stranke i drugi sudionici parničnog postupka ne opterećuju suvišnim formalnostima.	Nije prihvaćen	S obzirom na to da je posljedica neprilaganja potvrde o položenom pravosudnom ispitu odbačaj revizije kao nedopuštene neprimjereno je prilagati običnu fotokopiju kao dokaz

					te činjenice.
32	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 11.	<p>Ponovno se mijenjaju i dopunjuju propisi o dostavi pismena. I sadašnja regulativa dostave je preopsežna, opterećena nepotrebnim formalizmima i nejasna, pa predloženi nacrt u tom smjeru samo dodatno komplicira stanje. Propisi o dostavi postali su u ZPP-u tako opsežni da se može donijeti potpuno samostalan zakon o toj materiji.</p> <p>Sadašnje propise kao i ovdje predložene treba ozbiljno preispitati i urediti dostavu na puno jednostavniji i razumljiviji način.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
33	Bojan Grahek	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 11.	<p>Molim Vas da uzmete u razmatranje mogućnost da sudovi počnu izdavati i dostavljati strankama isprave u elektroničkom obliku koje bi bile potpisane naprednim elektroničkim potpisom. Na taj način bi sudovi odvjetnicima mogli dostaviti presude koje bi i u elektroničkom obliku bile upotrebljive u pravnom prometu. Na takvim presudama moglo bi se dodatnim potpisom utvrđivati pravomoćnost i ovršnost, što bi pak dovelo do mogućnosti da se iste prosljeđuju FINA-i elektroničkim putem ili koriste pred drugim sudovima. Ako bi se uvela automatizacija tog procesa (iskazivanje pravomoćnosti i ovršnosti na elektronički potpisanoj presudi nakon što sudac u e-spisu utvrdi pravomoćnost i ovršnost) dodatno bi se rasteretilo službe suda. To bi trebao biti smisao uvođenja elektroničkog komuniciranja između stranaka i suda, a ne ograničiti smisao informatizacije na neznatno smanjenje troškova poštanskih usluga.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Trgovački sudovi već donose odluke potpisane kvalificiranim elektroničkim potpisom te se odredbe o elektroničkoj komunikaciji primjenjuju u postupcima pred trgovačkim sudovima, kao i u jednostavnom postupku stečaja potrošača pred općinskim sudovima. Također se uvodi

			Što se tiče odredbe da su osobe iz st. 5. dužne podneske podnositi u elektroničkom obliku, to uvelike olakšava poslovanje adresata, ali ne znam da li ste svjesni da ima sudova koji ne ispisuju zapisnike jer nemaju novca za papir. Kako će takvi sudovi voditi predmete u kojima se dio podnesaka vodi elektronički, a dio fizički, kad neće moći ispisati elektroničke podneske da ih uvežu u spis.		elektronički spis.
34	HP-Hrvatska pošta d.d.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 11.	Predlaže se izvršiti brisanje pravnih osoba iz članka 106.a stavka 5. nacrtu Zakona kao obveznika podnošenja podnesaka u elektroničkom obliku. Naime, pravne osobe u smislu navedenih odredbi, imaju status stranke u postupku jednako kao i fizičke osobe. Upravo stoga, pravne osobe ne bi trebale biti stavljene u drugačiji, a u određenim situacijama možda i nepovoljniji položaj, u odnosu na stranke fizičke osobe. Pravnim osobama bi kao strankama u postupku trebala biti ostavljena jednaka mogućnost izbora načina podnošenja podnesaka i komuniciranja sa sudom. S druge strane, ako bi pravna osoba primjerice koristila usluge odvjetnika kao punomoćnika u postupku, komunikacija preko odvjetnika bi svakako bila odvijana elektroničkim putem. S tim u vezi, valja dodatno istaknuti kako državna tijela, odvjetnici, vještaci i drugi subjekti navedeni uz pravne osobe predstavljaju stručne i specifične sudionike u postupku te kako nije opravdano pravne osobe izjednačavati s istima i time umanjivati i ograničavati prava stranke.	Nije prihvaćen	Pravne osobe u pravnom prometu postupaju s većim stupnjem pažnje te je izjednačavanje pravne osobe s fizičkim osobama, pa i u slučaju sporova koje vode neprimjereno. U slučaju spora koji vodi pravna osoba, takav spor će se voditi u vezi s gospodarskom djelatnošću te pravne osobe, slijedom čega je primjereno da se i u tim slučajevima primjeni povećani stupanj odgovornosti. Ističe se da svaka

					fizička osoba ima mogućnost koristiti prednosti elektroničke komunikacije sa sudom.
35	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 12.	Predlažem da se naglasi "sigurni" audiovizualni uređaji odnosno ti uređaji u sigurnom okruženju- Isti dodatak smatram nužnim kako bi se izbjegle nejasnoće oko upotrebe tih uređaja kada su svjedoci i dr. osobe u sigurnom okruženju kao npr. sudska zgrada u drugom gradu u odnosu na upotrebu tih uređaja bez tog okruženju. Naime tehnologija je dostupna, i na svakom mobitelu postoje aplikacije za audiovizualni pristup ali sud ne može kontrolirati okolinu pa ispred kamere može biti npr. "blesimeter" odnosno uređaj sa kojeg osoba čita koje odgovore treba reći a može biti i puno gora situacija kada netko npr. prijeti pištoljem osobi a mi to ne vidimo jer je iza kamere.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Tehnologija u primjeni na sudu je u skladu sa svim sigurnosnim standardima.
36	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 13.	Ovime se dodatno povećavaju troškovi postupka za stranke, obzirom je za očekivati da tonska snimka, bez njezina prijepisa, često nije dovoljna za pisanje podnesaka (npr. žalbe). Smatramo da bi tonski zapis trebao biti sredstvo koje dodatno osnažuje sadržaj zapisnika sa rasprave, u svrhu transparentne provjere sadržaja zapisnika, a ne primarni prenositelj sadržaja ročišta.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
37	Porobija &	NACRT PRIJEDLOGA	Što se tiče sudskog nalaganja strankama da jedna drugoj izravno upućuju pismena elektroničkim putem,	Primljeno	Primljeno na znanje.

	Špoljarić d.o.o.	ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 16.	<p>smatramo da bi za navedeno trebao biti dan poseban pristanak stranaka u postupku. Naime, treba uzeti u obzir činjenicu da zasigurno postoje građani RH koji ili nemaju preduvjete ili znanja služiti se elektroničkom komunikacijom pa bi, radi zaštite njihovih prava bilo potrebno da oni prvobitno dadu pristanak za upućivanje pismena izravnim, posebice elektroničkim putem.</p> <p>Što se tiče stavka 3., čije brisanje se predlaže, smatramo da je dosadašnji stavak 3. bio dobro rješenje – da sud može odrediti da se izravna dostava obavlja u slučajevima u kojima obje stranke zastupaju odvjetnici ili državni odvjetnici, s time da bi u navedeni stavak bilo svrsishodno i ekonomično dodati da se može naložiti takva izravna dostava i elektroničkim putem (do sada je bilo predviđeno da se može naložiti izravna dostava poštom uz povratnicu ili izravnom predajom uredu, odnosno pisarnici).</p>	na znanje	
38	Bojan Grahek	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 20.	Predlažem da se predvidi mogućnost da rok od 8 dana ne teče u vrijeme ljetnih i zimskih godišnjih odmora ili na temelju obavijesti osobe kojoj se pismena dostavljaju putem pretinca da će u određenom razdoblju koristiti godišnji odmor. Dosljedna primjena roka od 8 dana onemogućila bi odvjetnicima korištenje godišnjeg odmora jer bi se barem jednom tjedno morali javljati u sjedište svog suda radi preuzimanja pošte.	Nije prihvaćen	Predloženo rješenje je nepovoljno i postoji mogućnost da bi dovelo do eventualnih zlouporaba postupka.
39	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O	Zakonom bi se moralo urediti pravo osoba koje poštu podižu putem sudskog pretinca, da to ne moraju činiti kad sud obavijeste da će koristiti pravo na godišnji	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Radi se o poslovima sudske uprave, koje

		IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 20.	odmor ili u drugim opravdanim slučajevima te da se, na primjer, odredi da to ne moraju činiti u razdoblju od 20. prosinca tekuće do 10. prosinca slijedeće godine, i u razdoblju dva posljednja tjedna u srpnju i prva dva tjedna u kolovozu tekuće godine ili slično. U tom smislu čini se nejasnim i nerazumljivim čl. 58. Nacrta (vidjeti primjedbe na taj članak u nastavku).		nije potrebno regulirati Zakonom o parničnom postupku.
40	Općinski sud u Splitu	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 24.	Komentar uz čl. 24. (kojim je izmijenjen čl. 154.): Možda ne bi bilo loše propisati, a radi zaštite prava stranaka, da se u slučaju stavljanja pismena na e-oglasnu ploču (zbog toga što stranka nije preuzela pismeno) isto to pismeno uputi stranci poštom kao preporučena pošiljka, ali bez povratnice. Na taj način bi pismeno bilo dostavljeno ubacivanjem u poštanski sandučić, stranka bi zasigurno isto primila i vjerojatno bi nakon zaprimanja pismena aktivnije sudjelovala u postupku jer bi shvatila da joj se ne isplati izbjegavati pismena.	Djelomično prihvaćen	Upravo to je i predloženo dijelom odredbe članka 24. Nacrta "uz (istodobni) pokušaj dostave na adresu prebivališta iz stavka 1. ovoga članka".
41	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 24.	Treba uzeti u obzir činjenicu da ponekad postoje i opravdani razlozi zbog kojih nije moguće preuzeti pošiljku (npr. osobe starije životne dobi koje su morale otići na liječenje izvan svojeg mjesta stanovanja). Također, zasigurno postoje građani/stranke koji nisu u mogućnosti konstantno pratiti objave na e oglasnoj ploči, jer možda nemaju ni tehničkih ni financijskih mogućnosti za internetski pristup predmetnim aplikacijama. Time postoji opasnost od povrede prava stranaka na pristup sudu, povredu ravnopravnosti i procesne ravnoteže stranaka te prava na kontradiktorno raspravljanje. Ujedno, naša iskustva	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Napominje se kako u slučaju dužeg izbjivanja iz mjesta prebivališta postoji obveza prijave boravišta, upravo kako bi se izbjegle negativne posljedice za nju, kao i mogućnost imenovanja osobe

			rada sa fizičkim osobama/strankama su pokazala kako veliki broj stranaka nije dovoljno informiran o posljedicama što objava na e oglasnoj ploči znači za njihova prava i obveze.		ovlaštene za preuzimanje pismena.
42	Darko Grošić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 28.	<p>Predlaže se u izmjenjenom članku 154. iza stavka 6. dodati stavak 7. koji bi glasio:</p> <p>“U slučaju preinačenja prvostupanjske presude ili rješenja o troškovima postupka se odlučuje prema prethodnim stavcima ovog članka a zatraženu zateznu kamatu na troškove dosuđuje se od dana donošenja prvostupanjske odluke koja se preinačuje.”</p> <p>Obrazloženje: sudska praksa viših sudova nije jedinstvena kod ovog slučaja pa tako u mojim slučajevima ŽUS Split dosuđuje zatezne kamate od dana donošenja prvostupanjske presude (20.11.2017.) koja se preinačila 8.5.2018., ŽUS Varaždin dosuđuje zatezne kamate na dosuđene sudske troškove od dana donošenja drugostupanjske odluke kojom je preinačio prvostupanjsku presudu, a neki drugostupanjski sudovi uopće ne navode od kojeg datuma ide zatražena zatezna kamata na dosuđene sudske troškove po preinačenju prvostupanjske presude. Stoga smatram da bi zakonodavac morao riješiti ovu dilemu i propisati postupanje u ovakvim slučajevima.</p>	Nije prihvaćen	Zatezna kamata na troškove postupka, prema važećem zakonskom uređenju, nije predmet Zakona o parničnom postupku.
43	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I	Smatramo da pravilo glede određivanja omjera uspjeha u parnici nije dovoljno jasno definirano, jer je nejasno kako se omjer uspjeha u parnici ocjenjuje prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu,	Nije prihvaćen	Odredba članka 28. Nacrta jasno uređuje način izračuna omjera uspjeha u

		DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 28.	„vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva“. Postavlja se opravdano pitanje na koji način će se bez jasnih kriterija moći izvršiti provjera izračuna omjera uspjeha u parnici.		parnici.
44	Iva Kancijanić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 28.	Kao što je već primjećeno u jednom od komentara, odredba stavka 2. mogla bi izazvati dosta dilema u praksi, jer propisuje samo prema kojem se tužbenom zahtjevu ocjenjuje uspjeh u parnici (onom konačno postavljenom), a nije propisano prema kojem se tužbenom zahtjevu priznaje visina troškova - da li prema konačno postavljenom ili prema vrijednosti zahtjeva u vrijeme poduzimanja parnične radnje. Kada se propisuje da je za ocjenjivanje omjera uspjeha u sporu mjerodavan konačno postavljeni tužbeni zahtjev onda je jedino opravdano i logično i visinu troškova priznati prema tome konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, ali to u zakonu treba jasno navesti (posebice zato što se time odstupa od dosadašnje prakse). Stoga bi u stavku 2., ali i stavku 1. (jer stranka može u cijelosti izgubiti parnicu i u situaciji kada je tužitelj u tijeku parnice smanjivao tužbeni zahtjev iz tužbe) bilo nužno određeno navesti da se visina troškova priznaje prema vrijednosti konačno postavljenog tužbenog zahtjeva. Nije dobro ovo pitanje prepuštati sudskoj praksi, jer će - umjesto pojednostavljenja i ubrzanja postupanja - očekivano biti uzrokom neujednačene sudske prakse i povećanog broja žalbenih postupaka. S obzirom na to da se predlaže uspjeh u sporu ocjenjivati isključivo prema konačno postavljenom	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		<p>tužbenom zahtjevu, u prilog potrebe dopune stavka 1. govori sljedeći primjer:</p> <p>Tužitelj je podnio tužbu radi isplate 300.000,00 kuna te je, nakon održanog pripremnom ročišta i ročišta za glavnu raspravu, na drugom ročištu za glavnu raspravu smanjio tužbeni zahtjev na 50.000,00 kuna i s tim zahtjevom uspio u cijelosti (dakle, tuženik je u cijelosti izgubio parnicu):</p> <p>a) ako se visina troškova računa prema vrijednosti konačno postavljenog tužbenog zahtjeva tužitelj će za zastupanje s PDV-om dobiti 5.000,00 kuna te za sudske pristojbe na tužbu i presudu 1.700,00 kuna, ukupno 6.700,00 kuna</p> <p>b) kada bi se visina troškova računala prema vrijednosti zahtjeva u vrijeme poduzimanja parnične radnje, tužitelj bi za zastupanje dobio 20.000,00 kuna, a za sudske pristojbe 4.200,00 kuna, ukupno 24.200,00 kuna, iako je uspio sa svega 17% tužbenog zahtjeva iz tužbe, od kojega se tuženik čitavo vrijeme, do posljednjeg ročišta, morao "braniti".</p> <p>U identičnoj bi situaciji prema važećem zakonu i aktualnoj sudskoj praksi, pod uvjetom da se čitavo vrijeme raspravljao samo o visini tužbenog zahtjeva (dakle, osnova je bila nesporna) te da su obje parnične stranke imale jednak broj parničnih radnji, tužitelj trebao naknaditi tuženiku parnični trošak od preko 9.000,00 kuna. Stoga ne treba isključiti mogućnost da će se u slučajevima smanjenja tužbenog zahtjeva tuženici javiti sa zahtjevima za naknadu parničnog troška po pravilima o djelomičnom povlačenju tužbe, što bi opet zahtijevalo računanje parničnog troška</p>		
--	--	---	--	--

			tuženika. Ako je namjera predagatelja zakona otkloniti takve moguće zahtjeve, bilo bi korisno to i propisati.		
45	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 28.	U pogledu stavka drugog - može li sud angažirati vještaka za obračun, jer ovo pravilo traži visoko poznavanje matematike? Iznimno je zakomplicirano računanje troškova postupka, zašto se ne preuzme njemački model da se o troškovima postupka donosi odluka tek po pravomoćnosti odluke o glavnoj stvari	Nije prihvaćen	Postavljeno pravilo ne traži visoko poznavanje matematike, kao što ni postojeće uređenje ne traži posebne vještine izračunavanja postotka uspjeha u sporu.
46	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 28.	- Pravila o troškovima postupka nisu usklađena sa Stečajnim zakonom odnosno pravilom da parnični postupak vodi treća osoba u ime i za račun stečajnog dužnika, stoga bi trebalo dodati pravilo: „Kada treća osoba vodi postupak u ime i za račun tužitelja ili tuženika sukladno posebnim propisima, onda se ta treća osoba smatra strankom koja naknađuje troškove postupka odnosno ona kojoj se ti troškovi naknađuju.“	Nije prihvaćen	Pitanje naknade troška u parničnom postupku kojeg vodi treća osoba u ime i za račun stečajnog dužnika, riješeno je odredbom članka 271. stavka 3. Stečajnog zakona.
47	Općinski sud u Splitu	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU,	Komentar uz čl. 28. (kojim je izmijenjen čl. 154.): Procjena omjera uspjeha u parnici prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu u praksi može stvoriti situacije koje mogu graničiti sa zlouporabom procesnih ovlaštenja. Tako na primjer može tužitelj u tužbi postaviti zahtjev za isplatu 1.000.000,00 kn (prema ovoj vrijednosti spora svaka odvjetnička radnja košta 10.000,00 kn), a potom nakon vještačenja i saznavanja koliki iznos mu otprilike pripada, može	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Procesne zaštite zlouporabe prava stranaka u postupku postoje već i sada u Zakonu o parničnom postupku.

		Članak 28.	smanjiti tužbeni zahtjev 20.000,00 kn pa ako bi u velikom postotku uspio u parnici proizlazi da bi mu bili dosuđeni enormno visoki troškovi koji su nastali do trenutka smanjenja tužbenog zahtjeva.		
48	Vladimir Vučković	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 28.	<p>Smatram pogrešnim stavak 2. ovog članka u dijelu u kojem se navodi da se omjer uspjeha u parnici ocjenjuje prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu.</p> <p>Očito je da se time pokušava riješiti vrlo složeno pitanje obveze snošenja parničnih troškova kod promjene visine zahtjeva u tijeku postupka.</p> <p>U situaciji u kojoj u tijeku postupka dolazi do višestrukih promjena visine zahtjeva nepravično je za omjer uspjeha u parnici uzimati samo jedan (konačno postavljeni zahtjev), a u potpunosti zanemarivati zahtjeve koji su u postupku prethodno bili postavljeni. Posebno je zabrinjavajuće ukoliko će sudska praksa u primjeni ove odredbe omjer uspjeha u sporu izračunavati prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, a visinu troškova prema vrijednosti zahtjeva u vrijeme poduzimanja parnične radnje.</p> <p>Takvom (pogrešnom) tumačenju išla bi u prilog i činjenica da u slučaju kad stranka u cijelosti uspije u sporu prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu osnovu za naknadu troškova zapravo čini stavak 1. ovog članka.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Odredbe o sprečavanju zlouporabe prava stranaka u postupku, kao i pravila o rukovođenju postupkom postoje i u trenutno važećem Zakonu o parničnom postupku.
49	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I	Smatramo da bi trebalo posebnu pozornost posvetiti odlučivanju o troškovima postupka u slučajevima naknade štete to jest odrediti da će tuženik biti obvezan naknaditi sve troškove postupka tužitelju koji	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 28.	<p>je dokazao postojanje pravnog osnova u skladu s visinom dosuđenog iznosa naknade te štete, tj. ne uzimati formalistički u obzir omjer uspjeha u parnici, kako se to predlaže stavkom 2. čl. 28. Nacrta.</p> <p>U tom smislu pozivamo se na praksu Ustavnog suda: “Ustavni sud podsjeća na stajališta Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu u predmetu Klauz protiv Hrvatske (br. 28963/10, presuda od 18. srpnja 2013.): „...Sud prvo primjećuje da tumačenje Vrhovnog suda o primjeni čl. 154. ZPP-a domaćim sudovima daje znatnu diskreciju u pogledu razdjeljivanja troškova u slučajevima djelomičnog uspjeha u postupku, upućujući ih da tu odredbu primjenjuju kvalitativno, a ne samo kvantitativno. Taj pristup im čak omogućuje da sve troškove dosude stranci koja je u postupku uspjela s osnovom, ali ne i s visinom zahtjeva (Ustavni sud, U-III-5725/2016 od 19. 12. 2017.).”</p> <p>U radnom materijalu od 18. prosinca 2018. kao i na sastanku radne grupe HOK-a za ZPP od 19. prosinca 2018., kolega Davor Bubalo, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Grgić & Partneri iznio je mišljenje prema kojem pitanje dosuđenja parničnih troškova u parnicama za naknadu štete ne bi trebalo izdvojiti i posebno ga uređivati ZPP-om. Pri tome smatra da gore navedeni predmet Klauz protiv Hrvatske ne daje osnovu za predloženo posebno uređenje te materije.</p>		
50	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O	Držimo nejasnim predloženu zakonsku formulaciju iz st.2. „ili iz drugih razloga koji se mogu pripisati tuženiku“ te smatramo da bi trebalo precizirati koji bi to	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Nije moguće taksativno predvidjeti

		IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 29.	bili drugi razlozi zbog kojih bi se tužba povukla ili tužitelj odrekao od tužbenog zahtjeva, osim da do navedenog dođe nakon što tuženik udovolji zahtjevu tužitelja.		sve moguće situacije, sijedom čega je na sudu da donese odluku u skladu sa svojim zakonskim ovlastima.
51	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 31.	Obzirom da sadržaj čl. 13. ZPP-a propisuje da sudski savjetnici mogu provoditi postupak i predlagati donošenje odluka u sporovima za isplatu tražbine ako vps ne prelazi 100.000,00 kn, odnosno 500.000,00 kn u trgovačkim sporovima, predložena dopuna nije usklađena sa čl. 13. ZPP-a pa se time dovodi u pitanje upitnost ovlasti sudskih savjetnika kod donošenja odluke o troškovima kada oni prelaze cenzus propisan čl. 13. ZPP-a. Na problematiku pitanja ovlasti sudskih savjetnika ukazano je i u presudi Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu, (zahtjev br. 40562/12 od 07.09.2017.g.), stranke: Egzeta protiv Republike Hrvatske.	Nije prihvaćen	Odredba članka 13. ZPP-a govori o vrijednosti predmeta spora, dok u predmetu Egzeta protiv Republike Hrvatske se govori o situaciji kada ovlast za odlučivanje sudskih savjetnika nije izričito propisana u Zakonu.
52	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 33.	Smatramo da bi u čl. 186. st. 2. trebalo brisati i riječi „stvarna nadležnost“, budući da ista ne ovisi o vrijednosti predmeta spora.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

53	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 34.	<p>Smatramo da je institut obveze obraćanja Državnom odvjetništvu u slučaju podnošenja tužbe protiv RH (članak 34. stavak 5. izmjena i dopuna) je potrebno ukinuti ili u krajnjem slučaju rok od 90 dana svesti na rok od 15 dana.</p> <p>Naime, Državno odvjetništvo se po podnesenom prijedlogu za mirno rješenje spora u kojima je tuženik RH, u pravilu uopće ne očituje na podneseni zahtjev, a tužitelj koji ima namjeru tužiti RH zbog, na primjer neisplate plaće za prekovremeni rad, mora čekati tri mjeseca da bi tužbu podnio.</p> <p>Na taj način, RH se stavlja u povoljniji položaj od drugih poslodavaca protiv kojih se tužba u gore navedenome primjeru može podnijeti odmah po dospelosti potraživanja, obzirom da se kod naplata novčanih tražbina ne treba podnositi zahtjev za zaštitu prava.</p> <p>Predlažemo da se pojam krivnje zamijeni pojmom opravdanih razloga, no takav prijedlog je odbijen, a što sudu ostavlja veliki prostor da procjenjuje pojam krivnje i različito ga tumači.</p>	Nije prihvaćen	S obzirom na veliki postotak sporova riješenih u povodu zahtjeva za mirno rješenje spora te posljedično manji broj parničnih predmeta na sudovima nije opravdano ukidati institut koji se pokazao kao dobar u praksi.
54	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 34.	<p>Predložena promjena koja glasi: „U članku 186.a u stavku 4. riječ: „ovršnosti“ zamjenjuje se riječima: "ovršne isprave" je prihvatljiva.</p> <p>Članak 186.a ZPP ne bi trebalo dopunjavati kako se to predlaže, već bi ga trebalo u cijelosti brisati.</p> <p>Tim propisom sada se prisiljava osobe koje namjeravaju podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske da se prije podnošenja tužbe obrate sa zahtjevom za</p>	Nije prihvaćen	Na premetnu primjedbu je očitovanje dano u okviru očitovanja na primjedbe Hrvatske odvjetničke komore na uvodni dio Nacrta.

			<p>mirno rješenje spora Državnom odvjetništvu. Praksa pokazuje da državno odvjetništvo prihvaća nagodbe u zaista minimalnom broju slučajeva. Takva dugogodišnja praksa upućuje da je riječ o potpuno besmislenom propisu koji za posljedicu ima samo to da nastaju dodatni troškovi strankama, tužitelji od toga u pravilu nemaju ništa, a država kupuje vrijeme da što kasnije ispuni svoje obveze.</p> <p>Svatko tko smatra da bi za njega bilo korisno da se nagodi to će učiniti i bez ovakve odredbe za koju se pokazalo da nema nikakvog stvarnog učinka, osim što produžuje postupak za najmanje tri mjeseca i tužiteljima stvara dodatne troškove.</p>		
55	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 35.	<p>U odnosu na predložene odredbe glede procedure mirenja smatramo da ovo rješenje ne doprinosi pravnoj sigurnosti jer za navedeno postoji lex specialis (Zakon o mirenju).</p> <p>Činjenica jest da mirenje nije zaživjelo ni približno u mjeri kako se očekivalo i da je stoga potreban značajno drugačiji pristup regulaciji mirenja u odnosu na parnični postupak.</p> <p>Rješenje spora mirenjem tj. sporazumno, svakako načelno ima prednost pred sudskom odlukom, ali prijedloge za daljnje uređenje tog postupka moguće je dati jedino kroz gore navedeni poseban zakon.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
56	PETAR PETRIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O	<p>Petar Petrić, odvjetnik i izmiritelj u Zagrebu</p> <p>Smatram da je kvalitetno rješenje da Zakon o parničnom postupku sadrži odredbe o mirenju i njihovu</p>	Nije prihvaćen	Prijedlog za uvođenje talijanskog "opt-out" modela je u izričitoj

		<p>IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 35.</p>	<p>detaljniju razradu uz istodobno reguliranje mirenja, načela i postupka mirenja u posebnom Zakonu o mirenju.</p> <p>U svijetu su vidljiva pozitivna iskustva i pokušaji zemalja poput Italije i Grčke, a sada i Španjolske koji dovode do uspješne provedbe mirenja (medijacije) koje bi ostale članice Unije slijedile.</p> <p>Tako u određenim vrstama građanskih i trgovačkih sporova, zakonskim odredbama Zakona o parničnom postupku kojima se regulira mirenje, treba uspostaviti obvezni sastanak s izmiriteljem odmah po podnošenju tužbe i dostave tužbe tuženiku, kako bi stranke uz prisutnost njihovih punomoćnika (savjetnika) bile upoznate s mogućnostima mirenja i istražile mogućnosti mirenja u njihovom konkretnom sporu.</p> <p>Dosadašnja primjena dobrovoljnog modela ili „opt-in modela“ nije pokazala odgovarajuće rezultate zbog čega model obveznog prvog sastanka, tzv "opt-out model", pokazuje bitno bolje rezultate od navedenog dobrovoljnog modela, te se u zemljama u kojima se primjenjuje, stabilizirao i pokazuje uspjehe u primjeni.</p> <p>Na navedeni način se ni na koji način ne ograničava pristup sudu i pravosuđu, a uspostavlja se široka primjena mirenja.</p> <p>Kao primjer iz našeg okruženja treba spomenuti Italiju u kojoj je zakonodavac ponovno uveo sličan model, i to u okviru programa pod nazivom „Hitne mjere stimulacije gospodarstva“ koji uključuje brojne mjere za potporu talijanskom gospodarstvu.</p> <p>Reakcije poslovnih krugova bile su vrlo pozitivne. Talijansko bankarsko udruženje, Nacionalna udruga osiguravajućih društava i drugi poslovni subjekti</p>	<p>suprotnosti s brojnim primjedbama o suvišnosti odredaba o mirenju u Zakonu o parničnom postupku. Nacrtom se nastojao postići kompromis između takvih, suprotnih mišljenja. Detaljnije očitovanje je već dano na identične primjedbe istog podnositelja.</p>
--	--	---	---	--

			<p>zajedno su izdali "Poduzetništvo za Italiju " u kojem je istaknuto da je "nužno nastaviti se oslanjati na građansku i komercijalnu medijaciju kao neophodan instrument rješavanja sporova".</p> <p>Pri određivanju upućivanja u mirenje bi trebalo izričito naglasiti pravo stranaka na slobodu izbora izmiritelja koja je jedna od bitnih obilježja mirenja.</p> <p>Bilo bi dobro izmijeniti odredbe Zakona o sudskim pristojbama kojima bi se stimuliralo postizanje rezultata mirenjem na način da bi stranke bilo oslobođene plaćanja sudskih pristojbi na tužbu i odgovor na tužbu ili bi im se iste vratile, ako bi stranke u početnoj fazi postupka mirno riješile spor.</p>		
57	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 38.	<p>Ako bi se ostalo pri stajalištu da odredbe o mirenju trebaju biti sastavni dio ZPP-a, stavlja se primjedba da u odnosu na dosadašnju odredbu i trajanje zastoja postupka do godinu dana uz mogućnost da se taj rok jednom produži, prijedlog roka mirenja u trajanju od najduže 60 dana uz mogućnost da se taj rok jednom produži najviše za daljnjih 60 dana predstavlja značajno skraćanje toga roka. Smatramo ovo još jednim u nizu prijedloga kojima se pokušava skratiti trajanje postupaka na štetu parničnih stranaka. U nekim složenijim predmetima ovo sigurno neće biti dovoljan rok za mirno rješenje spora. Budući se zastoj određuje na suglasan prijedlog obiju stranaka isključena je mogućnost da jedna od stranaka odugovlači postupak zloporabom ovoga instituta. Trebalo bi odrediti duže maksimalno trajanje zastoja postupka, unutar kojega vremena bi stranke (kao i do sada) po svojoj vlastitoj procjeni mogle predložiti rok</p>	Prihvaćen	Prihvaćeno. Odredba izmijenjena na način da se rok dodatno može produžiti za daljnjih 120 dana.

			na koji bi se odredio zastoj postupka u konkretnoj pravnoj stvari. Također smatram nepotrebnim mijenjati dosadašnju odredbu čl. 186.g. st. 3. ZPP-a u skladu s kojom će sud nastaviti postupak po službenoj dužnosti po proteku roka za zastoj postupka. Nacrtom se i ovdje odgovornost za nastavak postupka i posljedice propuštanja stavljanja prijedloga za nastavak postupka svaljuju na tužitelja.		
58	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 39.	<p>Prihvatljivo je da tužitelj može do zaključenja glavne rasprave preinačiti tužbu. Takvo objektivno preinačenje tužbe, prema dostupnoj praksi, najčešće se događa nakon što se izvede dokaz vještačenjem, jer tek nakon toga tužitelj saznaje za visinu svojeg zahtjeva.</p> <p>Zato nema razloga da se to uvjetuje time da sud ispituje je li on to mogao učiniti bez svoje krivnje. Uvođenjem pojma krivnje i ovdje se u parnični postupak uvodi mogućnost subjektivnog ocjenjivanja od strane suda, što bez ikakve posebne potrebe dovodi do pravne nesigurnosti i predvidivo produžuje i usložnjava postupak.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
59	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU,	To je primjer kako se ograničavaju prava stranaka, bez ikakve razumne svrhe to jest suprotno čl. 16. st. 2. Ustava. Nije, zaista razumljivo zašto bi uz tužitelja mogao pristupiti novi tužitelj ili tužba može biti proširena na novog tuženika s njegovim pristankom samo do zaključenja prethodnog postupka. Zaista nije razumljivo zašto se to ne bi smjelo učiniti do zaključenja glavne rasprave kako je to sada propisano.	Primljeno na znanje	Člankom 40. Nacrta je članak 196. stavak 2. Zakona o parničnom postupku (o sukcesivnom suparničarstvu) usklađen s člankom 192. stavkom 1.

		Članak 40.			Zakona o parničnom postupku (o subjektivnoj preinaci tužbe).
60	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 40.	Smatramo da ograničavanje subjektivne preinake tužbe do zaključenja prethodnog postupka u praksi može dovesti do problema, obzirom u mnogim situacijama tužitelj prije izvođenja određenih dokaza (koji se izvode nakon zaključenja prethodnog postupka) nema saznanja o možebitnoj potrebi subjektivne preinake tužbe. Stoga držimo da je dosadašnje zakonsko rješenje, da do preinake može doći do zaključenja glavne rasprave, bilo dobro, tim više što je tuženik morao dati pristanak za subjektivnu preinaku.	Primljeno na znanje	Člankom 40. Nacrta je članak 196. stavak 2. Zakona o parničnom postupku (o sukcesivnom suparničarstvu) usklađen s člankom 192. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku (o subjektivnoj preinaci tužbe).
61	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 41.	Slažem se sa ranije iznesenom primjedbom vezanom uz prekide postupaka. Naime dosadašnji st. 2. predviđa prekid postupka samo ako je sud odlučio podnijeti zahtjev Europskom sudu o tumačenju prava Europske unije ili o valjanosti akta koje su donijele institucije Europske unije, no upravo imamo u većem broju predmeta situaciju da je u tijeku postupak pred Europskim sudom povodom prethodnog pitanja vezanim uz Zakon o ništetnosti ugovora..., takvih postupaka ima pred sudovima više no, kako svi sudovi nisu postavili prethodno pitanje, ne dolazi do prekida postupka. Stoga bi i za ovaj slučaj trebalo izmijeniti zakonsko pravilo, tako da se omogućava prekid postupka kad god je u tijeku postupak u kojemu odluka	Prihvaćen	Prihvaćeno. Propisati će se mogućnost prekida postupka u slučaju podnesenog prethodnog pitanja Europskom sudu.

			ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja.		
62	Iva Kancijanić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 41.	<p>Potrebno je dopuniti članak 213. stavak 1. točka 2. ZPP-a kojim je propisano određivanje prekida postupka zbog odluke suda da podnese zahtjev Europskom sudu o tumačenju prava Europske unije ili o valjanosti akta koje su donijele institucije Europske unije.</p> <p>Općinski sud u Puli-Pola je zaprimio više tisuća predmete radi naplate parkiranja protiv stanaca te je u vezi s primjenom Uredbe (EU) broj 1215/2012 Europskog parlamenta i vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznanju i izvršenju odluka u građanskim i trgovačkim stvarima podnio zahtjev za prethodnu odluku Sudu Europske unije. Prekid postupka određen je u predmetu u kojem je postavljeno prethodno pitanje, ali i u ostalim predmetima u kojima odluka Europskog suda predstavlja prethodno pitanje, sve zbog obvezujućih učinaka presuda toga suda.</p> <p>Međutim, pojedini županijski sudovi ukidaju takva rješenja s obrazloženjem, cit.:“Budući da u ovom predmetu nije podnesen zahtjev Europskom sudu o tumačenju prava Europske unije, već se radi o zahtjevu podnesenom u drugom predmetu istog suda, stav je ovoga drugostupanjskog suda da nisu postojale pretpostavke za prekid postupka.”(ŽS Zagreb Gž Ovr-622/17 od 16.10.2018.).</p> <p>S obzirom na obvezujuće učinke presuda Europskog suda za sve nacionalne sudove (koji proizlazi iz prakse toga suda), smatramo da nema potrebe da sud isto prethodno pitanje postavlja u više tisuća predmeta. S druge strane, zastoj u postupanju do odluke</p>	Prihvaćen	Prihvaćeno.

			<p>Europskog suda, bez ikakve procesne odluke (prekida postupka) rezultira evidentiranjem spisa kao neaktivnog.</p> <p>Predlaže se stoga dopuniti navedeni članak dodavanjem teksta: "ili je takav zahtjev već podnesen u drugog predmetu, a odluka suda ovisi o rješenju zahtjeva".</p>		
63	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 42.	<p>U st. 1. je predviđeno da sud može po službenoj dužnosti nastaviti postupak koji je prekinut zbog pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka, što dovodi do velikog broja uzaludnih postupaka (neće se svi riješiti temeljem pretpostavki iz prijedloga), stoga bi iz st. 1. trebalo brisati pravilo da će sud nastaviti postupak po službenoj dužnosti ako je stavljen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka, već da se to može napraviti samo po službenoj dužnosti, dok bi u predloženom st. 2. trebalo dodati još jednu rečenicu koja bi se odnosila na sve druge parnične postupka za koje nije stavljen prijedlog za nastavak prekinutog parničnog postupka u određenom roku npr. „U ostalim slučajevima kada je postupak prekinut iz razloga navedenog u članku 212. točki 5. ovoga Zakona, ako nitko ne stavi prijedlog za nastavak postupka u roku 2 godine od dana nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka, sud će nastaviti po službenoj dužnosti i donijeti rješenje kojim se smatra da je tužitelj povukao tužbu, a ako je prekid postupka nastupio nakon donošenja prvostupanjske odluke tim će rješenjem i ukinuti prvostupanjsku odluku.“.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
64	Općinski sud u	NACRT	Komentar uz čl. 42. (kojim je izmijenjen čl. 215.):	Primljeno	Primljeno na znanje.

	Splitu	PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 42.	<p>Predloženim izmjenama ovoga članka rješava se samo problem u pogledu nastavka postupka u slučaju prekida postupka zbog nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka (čl. 212. t. 5). Naime, predviđeno je da sud pod određenim uvjetima po službenoj dužnosti donosi rješenje o nastavku postupka i rješenje o presumiranom povlačenju tužbe. Izmjenama je ujedno ponuđeno rješenje za probleme koji su uočeni u praksi u pogledu prekida postupka zbog prestanka pravne osobe (čl. 212.t.4.) i nastavka postupka u tom slučaju i to predloženim čl. 43. ZID ZPP-a kojim se dotadašnjem čl. 215 b dodaje novi stavak 2 prema kojem će sud postupak koji je prekinut iz razloga navedenog u čl. 212.t.4. ZPP-a nastaviti i istodobno obustaviti ako pravni sljednik pravne osobe ne preuzme postupak ili protivna strana ne predloži da ga sud pozove da to učini u roku od 3 mjeseca od pravomoćnosti rješenja o prekidu, s tim da je u prijelaznim i završnim odredbama određeno (čl. 116) da će sud na naprijed navedeni način postupiti i u predmetima u kojima je doneseno pravomoćno rješenje o prekidu prije stupanja na snagu ZID ZPP-a, s tim da rok od 3 mjeseca počinje teći od dana stupanja na snagu ZID ZPP-a. Također je određeno da se odredba čl. 34. ZID ZPP-a (vjerojatno je greška jer treba stajati čl. 43.) primjenjuje na postupke u kojima do stupanja na snagu predloženih izmjena nije doneseno pravomoćno rješenje o prekidu. Međutim, predloženim izmjenama nije riješen problem nastavka postupka u slučaju iz čl. 212.t.1. ZPP-a – prekid zbog smrti stranke jer je u čl. 215.st.1. ZPP-a i dalje ostavljeno da će sud prekinuti postupak nastaviti i po</p>	na znanje	
--	--------	--	---	-----------	--

		<p>službenoj dužnosti (dakle, ako nasljednik ili skrbnik ostavine, novi zakonski zastupnik, stečajni upravitelj ili pravni sljednici pravne osobe ne preuzmu postupak ili protivna strana ne predloži da ih sud pozove da to učine). Dodatak " po službenoj dužnosti" je uveden ZID-om ZPP-a objavljenim u NN 117/03, a iz prijelaznih i završnih odredbi proizlazi da je sud po službenoj dužnosti morao nastavljati postupke neovisno o tome kada je rješenje o prekidu doneseno. U sudovima postoje predmeti u kojima je prekid postupka utvrđen još 80-tih i 90-tih godina prošlog stoljeća. U tim predmetima nema dovoljno podataka za identifikaciju preminule stranke (nema naznake datuma rođenja, imena oca, OIB je uveden 2009.g.) kako bi se mogli utvrditi njeni nasljednici. U dijelu predmeta preminuli su i punomoćnici, što posebno otežava traženje nasljednika, a u slučaju kada je prekid utvrđen zbog smrti tuženika, tužitelji su u pravilu neaktivni u označavanju nasljednika i sve olako prepuštaju sudu. Ako se postupak pokreće na inicijativu stranke, onda bi se tako trebao i nastavljati. Dodaje se i da je znatan broj starih predmeta za koje Ministarstvo pravosuđa traži mjesečna izvješća aktiviran iz prekida upravo po službenoj dužnosti, a za te postupke su same stranke godinama bile nezainteresirane. Ako je uvedeno raspravno načelo, nema logike da i u pogledu nastavka postupka stoji formulacija " će...po službenoj dužnosti". U pogledu nastavka postupka koji je prekinut zbog smrti stranke, prijedlog je da se razlikuju situacije ovisno o tome je li razlog prekida nastao na aktivnoj ili pasivnoj strani. U slučaju prekida postupka zbog smrti tuženika trebalo bi</p>	
--	--	--	--

		<p>ukloniti obvezu suda da po službenoj dužnosti traži nasljednike te analogno predloženim izmjenama u pogledu nastavka postupka u slučaju nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka donijeti odredbu prema kojoj ako tužitelj u roku od 6 mjeseci od pravomoćnosti rješenja o prekidu (tužitelju je ostavljen duži rok za utvrđivanje nasljednika nego kod utvrđivanja pravnih sljednika pravnih osoba) ne predloži nastavak postupka u odnosu na nasljednike ranijeg tuženika, da će sud po službenoj dužnosti nastaviti postupak i donijeti rješenje kojim se smatra da je tužitelj povukao tužbu. U prijelaznim i završnim odredbama potrebno propisati da će sud na naprijed navedeni način postupiti i u predmetima u kojima je doneseno pravomoćno rješenje o prekidu prije stupanja na snagu ZID ZPP-a, s tim da rok od 6 mjeseci počinje teći od dana stupanja na snagu ZID ZPP-a te da se odredba primjenjuje na postupke u kojima do stupanja na snagu predloženih izmjena nije doneseno pravomoćno rješenje o prekidu. U slučaju kada je razlog prekida postupka na aktivnoj strani, nasljednici tužitelja doista ne moraju znati da je njihov prednik pokrenuo postupak, stoga je prijedlog da se rješenje o prekidu postupka zbog smrti tužitelja objavljuje na e-oglasnoj ploči suda uz poziv nasljednicima da u roku od 6 mjeseci od pravomoćnosti rješenja o prekidu predlože nastavak postupka. U tom smislu bi trebalo uvesti obvezu javnim bilježnicima kao povjerenicima suda da u ostavinskom postupku upozore nasljednike na mogućnost da za postupke koje je vodio njihov prednik saznaju preko e-oglasne ploče suda. Ukoliko nasljednici u ostavljenom</p>		
--	--	---	--	--

			<p>roku ne predlože nastavak postupka ili ako to pak u navedenom roku ne predloži tuženik, sud će obustaviti postupak i rješenje o obustavi postupka objaviti na e-oglasnoj ploči suda. U prijelaznim i završnim odredbama je potrebno propisati da će sud na naprijed navedeni način postupiti i u predmetima u kojima je doneseno pravomoćno rješenje o prekidu zbog smrti tužitelja prije stupanja na snagu ZID ZPP-a, odnosno ako rješenje o prekidu postupka do dana stupanja na snagu zakona nije steklo svojstvo pravomoćnosti, s tim da se rok računa od dana objave poziva nasljednicima. U tim bi dakle slučajevima na e-oglasnoj ploči suda trebalo objaviti poziv nasljednicima na preuzimanje postupka u predmetima u kojima je prije stupanja na snagu ZID ZPP-a doneseno rješenje o prekidu.</p>		
65	Zvonimir Biškup	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 43.	<p>U slučaju prekida postupka na temelju čl. 212. toč. 4. ZPP predlaže se propisati mogućnost obustave postupka i u slučaju kada pravna osoba nema pravnog sljednika, a ne radi se o postupku o pravima koja ne prelaze na pravne sljednike. Naime, ako nema pravnog sljednika, parnični postupak nema se prema kome nastaviti, a "vječni" prekid postupka nema svrhe.</p>	Primljeno na znanje	Slučaj pravne osobe bez pravnog sljednika je riješen predloženim člankom 43. Nacrta.
66	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	<p>Tko želi ukinuti sve pozitivne rezultate ovog dokaznog sredstva? Naime Ministarstvo financija u pravilu ne raspolaže ovim podatkom već mora ići kod dužnika i utvrditi da li je uvršten račun ili nije. Dakle, u svakom slučaju Ministarstvo financija može reći da ne</p>	Djelomično prihvaćen	Odredba je dorađena u skladu s primjedbom.

		ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 44.	raspoláže podatkom, i sve će biti dostavljeno u roku 30 dana, a sud više neće imati efikasno dokazno sredstvo. Eventualno bi se moglo istaknuti slijedeće: „Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je podatak iz stavka 2. ovoga članka dostaviti sudu u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva, osim ako stranka nije u sustavu Poreza na dodanu vrijednost.“		
67	Miće Ljubenko	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 45.	Predlaže se dodati stavak: "Vještaci nisu ovlašteni zahtijevati od stranaka dostavu dodatnih isprava koje nisu u sudskom spisu koje su preuzeli na razmatranje i izradu nalaza i mišljenja." Obrazloženje predložene dopune: Primjetna je vrlo česta pogreška u procesnim pravilima koju je teško ispraviti, a to je da vještaci samoinicijativno u namjeri što boljeg razjašnjenja činjenica i boljeg nalaza krše temeljno pravilo o teretu dokaza tj. pribavi dokumentacije. odvjetnica Ines Brozović i odvjetnik Miće Ljubenko	Nije prihvaćen	Ovaj prijedlog je u izričitoj suprotnosti s važećom odredbom druge rečenice članka 259. stavka 2. Zakona o parničnom postupku.
68	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O	Brisanjem stavka 2. će se dati mogućnost sudu da odbije dokazni prijedlog saslušanja stranaka, jer bi sud mogao, pozivajući se na stavak 1. ove zakonske odredbe reći da se saslušanjem stranke neće utvrditi sporne činjenice važne za odluku. Do sada je stranka imala pravo da bude saslušana u postupku i sud je	Nije prihvaćen	Smisao članka 46. Nacrta je upravo suprotan - da saslušanje stranaka nije više supsidijarno dokazno sredstvo.

		PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 46.	stranke saslušao ukoliko je to bilo predloženo, a ovakvim prijedlogom izmjena smatramo da će pravo stranke na njezino saslušanje biti ograničeno.		
69	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 47.	Obzirom na sadržaj odredbe čl. 13. ZPP-a kojom su propisane ovlasti sudskih savjetnika, smatramo da bi i za odluku o osiguranju dokaza trebalo postojati ograničenje u svezi visine vrijednosti predmeta spora u pogledu odlučivanja glede osiguranja dokaza. Također, a što se odnosi i na ostale odredbe ZPP-a, nije jasna uloga „predsjednika vijeća“ u prvostupanjskim parničnim postupcima, obzirom da je čl. 41. st. 1. ZPP-a propisano da u parničnom postupku u prvom stupnju sporove sudi sudac pojedinac, ako zakonom nije određeno da sudi vijeće.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
70	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 49.	Što se tiče određivanja pripremnog ročišta tek nakon primitka odgovora na tužbu, sa takvim prijedlogom se slažemo. Naime, u praksi smo se često susreli sa problemom da ukoliko se pripremono ročište odredi odmah sa dostavom tužbe na odgovor, u složenijim predmetima ne ostane dovoljno vremena za izradu očitovanja tužitelja na odgovor na tužbu tuženika, ili pak tuženik ne zaprimi tužbu prilikom prve dostave već, primjerice, i nekoliko dana prije zakazanog pripremnog ročišta, ili je pak pismeno tek istaknuto na e oglasnoj ploči suda, što dovodi do potrebe odgode pripremnog ročišta.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
71	Savez samostalnih sindikata	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I	Predlažemo da se u stavku 3. članka 284. Zakona o parničnom postupku briše ograničenje iznošenja prijedloga dokaza do zaključenja prethodnog postupka, a u svezi s time da se briše i stavak 2.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

	Hrvatske	DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 49.	članka 299. Zakona jer ovakvo uređenje odnosno ograničavanje mogućnosti iznošenja dokaznih prijedloga, unatoč upozorenju suda o potrebi iznošenja svih dokaza samo do zaključenja prethodnog postupka, utječe na utvrđivanje materijalne istine (postoji mogućnost da ista ne bude pravilno utvrđena); vrlo često se u praksi događa da predlagatelji odnosno parnične stranke nemaju niti saznanja o postojanju dokaza u toj fazi parničnog postupka već za isto saznanju tijekom održavanja glavne rasprave, a eventualna ocjena odsutnosti krivnje predlagatelja u slučaju kasnijeg predlaganja (do okončanja glavne rasprave) prepuštena je subjektivnoj ocjeni suda bez postojanja objektivnih kriterija. Stoga, smatramo da je ZPP iz 2013. godine ovu problematiku nepovoljnije riješio od ZPP-a koji je do tada važio, te predlažemo da se pitanje iznošenja dokaza regulira na način kako je to bilo riješeno ZPP-om koji je važio do 2013. godine.		
72	Darko Grošić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 49.	U stavku 1. članka 284. koji se mijenja očito je omaškom propušteno dodati i riječi "od zaprimanja tužbe" što proizlazi iz obrazloženja uz ovu izmjenu pa predlažem kako bi izmjena bila potpuno jasna da tekst stavka 1. glasi: "Ako sud smatra da se na temelju tužbe može dalje postupati naredit će najkasnije u roku od 60 dana od zaprimanja tužbe da se primjerak tužbe dostavi tuženiku radi podnošenja pisanog odgovora na tužbu. Sud je dužan u pozivu upozoriti tuženika na pravne posljedice nedavanja odgovora na tužbu (članka 331.b)"	Djelomično prihvaćen	Prihvaćeno u dijelu tako što se dopunjuje članak 49. stavak 1. Nacrta koji dopunjen glasi: U članku 284. stavku 1. iza riječi: "naredit će" dodaju se riječi: "najkasnije u roku od 60 dana od podnošenja tužbe,".

			<p>U stavku 4. članka 284. koji se mijenja predlaže se dodati tekst:</p> <p>“Nakon primitka odgovora na tužbu ili isteka roka na odgovor na tužbu će u roku od najduže 30 dana odrediti pripremno ročište, te upozoriti stranke da će se na tom ročištu, ako za to budu ispunjeni uvjeti, zaključiti prethodni postupak i provesti glavna rasprava.”</p>		
73	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 49.	<p>Članak 284. ZPP-a koji uređuju institut odgovora na tužbu trebalo bi u potpunosti izmijeniti na način da se pripremno ročište određuje tek nakon što tuženik pisano odgovori na tužbu, pa možda i čak nakon što se tužitelj očituje na odgovor na tužbu. To bi sudu omogućilo da prije pripremnog ročišta zapravo dobije pisana stajališta stranaka, a onda bi mu bilo lakše na pripremnom ročištu odrediti i koje će dokaze ubuduće izvoditi.</p> <p>U vezi s tim trebalo bi potpuno iz zakona izostaviti institut prethodnog postupka, koji se u praksi vrlo neujednačeno primjenjuje i ne postiže onaj cilj koji bi trebao postići – koncentraciju svih dokaza.</p> <p>Naprotiv, postignuto je to da stranke, zbog bojazni da kasnije neće moći predložiti izvođenje nekih dokaza, sud zatrpavaju nizom dokaza. Na taj način se zapravo postiže suprotan učinak i postupak se produžuje.</p> <p>Smatramo da bi strankama trebalo omogućiti da dokaze iznose do zaključenja glavne rasprave, pri</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

			čemu ako je riječ o iznošenju dokaza koji nisu izazvani radnjama suprotne strane, troškove tih radnji treba snositi ona stranka koja je te troškove izazvala.		
74	Mičo Ljubenko	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 51.	<p>Predlažem dodati novi stavak :</p> <p>"Sud će u roku od 120 dana od održavanja prethodnog ročišta ili od zaprimanja odgovora na tužbu održati naredno ročište za glavnu raspravu, neovisno o mogućoj provedbi procesnih radnji tijekom tog razdoblja.</p> <p>Sud će u pravilu raspravnim rješenjem na održanom ročištu zakazati iduće ročište za glavnu raspravu."</p> <p>Obrazloženje predloženog stavka:</p> <p>Smatram da je u interesu obje strane u postupku, ali i samog suda voditi postupak primjerenom dinamikom. U tom smislu primjeren instruktivni rok za održavanje narednog ročišta je 120 dana. Osnovna kritika sadašnjeg parničnog postupka je usmjerena na dugotrajnost, a ne na stručnost sudaca ili druga pitanja. Problem dugotrajnosti značajno se može riješiti propisivanju instruktivnog roka za održavanje rasprave npr. 120 dana čime se izbjegava nepotrebno požurivanje suda i eventualne insinucije je li sud neopravdano prespor. Ako između dva ročišta nije provedena radnja koja je u postupku planirana (npr. provedba vještačenja, dostava poziva svjedocima i dr.) takav propust uvijek je moguće sankcionirati postojećim pravilima ZPP-a. Predložena dopuna ne mora nužno biti uređena u navedenom članku već je</p>	Nije prihvaćen	Sud rukovodi raspravom te nije potrebno propisivati rok u kojem je sud dužan zakazati ročište, jer je na sudu da uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja rukovodi raspravom.

			istu moguće urediti i u jednom od članaka koji reguliraju zakazivanje glavne rasprave npr. čl.293 ZPP.		
75	Iva Kancijanić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 52.	<p>U članku 291. potrebno je jasno urediti situaciju kada s pripremnog ročišta neopravdano izostane tužitelj, a tuženik se neće upustiti u raspravljanje na način da se i za takve procesne situacije propiše presumirano povlačenje tužbe.</p> <p>Naime, sudska praksa županijskih sudova u primjeni članka 295. ZPP-a po Izmjenama iz 2013. nije dosljedna u tumačenju navedene odredbe kod ovakvih situacija, a što je očito posljedica nejasne norme. Prevladava stajalište da u situaciji kada je tužitelj izostao s ročišta, a tuženik se neće upustiti u raspravljanje ne nastaje situacija iz stavka 2. članka 295. ZPP-a (ŽS Bjelovar Gž 2182/2015 od 30.11.2017., ŽS Rijeka Gž-140/2016 od 6.4.2016., ŽS Pula Gž Ob-136/16 od 15.6.2016., ŽS Varaždin SS Koprivnica Gž-484/17 od 30.8. 2017.).</p> <p>Manji broj drugostupanjskih sudova podržava stav o presumiranom povlačenju tužbe kao sankciji za ovakvu procesnu neaktivnost stranaka (ŽS Zagreb Gž Ob-455/16 od 26.4.2016., ŽS Šibenik Gž-995/2016 od 21.12.2017.).</p> <p>U pojedinim ukidbenim rješenjima prve skupine sudova prvostupanjskim sudovima daje se uputa da su u takvoj situaciji dužni održati raspravu neovisno o činjenici što se tuženik neće upustiti u raspravljanje, a u praksi ostaje nejasno kako održati raspravu ako jedne stranke nema, a druga ne želi raspravljati. Ni "stari" ZPP (prije Novele iz 2013.), članak 216.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		<p>stavak 1., nije jasno uređivao situaciju kada jedna stranka izostane s ročišta, a prisutna ne želi raspravljati pred sudom, ali je pravna teorija bila na stajalištu da treba uzeti da i u tom slučaju postoje uvjeti za nastupanje mirovanja (Triva-Dika, Građansko parnično procesno pravo, Narodne novine, 2004., str. 566).</p> <p>Potrebno je stoga intervenirati u predloženi tekst članka 291. ZPP-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izmijeniti predloženi stavak 3. tako da glasi: “Ako s pripremnog ročišta neopravdano izostanu obje stranke ili ako dođu na ročište, ali se neće upustiti u raspravljanje, ili se udalje s ročišta, ili ako neopravdano izostane jedna stranka, a druga se neće upustiti u raspravljanje ili se udalji s ročišta, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.” ili - izmijeniti postojeći stavak 1. na način da glasi: “Ako na pripremno ročište na dođe tužitelj ili ne dođe tuženik, a nema uvjeta za donošenje presude zbog izostanka, sud će raspravljati s prisutnom strankom, ako se ona upusti u raspravljanje, a u protivnom će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu.” ili na način koji je sada predviđen za sporove male vrijednosti (članak 465. stavak 1.): “Ako tužitelj ne dođe na pripremno ročište, a uredno je pozvan, smatrat će se da je povukao tužbu, osim ako se tuženik na tom ročištu ne upusti u raspravljanje.” <p>Na isti način nužno je intervenirati u postojeći članak 295. ZPP-a koji se odnosi na procesnu neaktivnost stranaka na ročištu za glavnu raspravu, jer je izložena oprečna sudska praksa nastala upravo u primjeni te</p>		
--	--	---	--	--

			zakonske odredbe. Potrebno je urediti i situaciju procesne neaktivnosti stranaka u parničnim predmetima pokrenutima prije Novele ZPP-a iz 2013., budući da je ukinut institut mirovanja postupka, a na te se postupke ne primjenjuje članak 295. ZPP-a pa praktički nema procesne sankcije za neaktivnost stranaka u tim najstarijim predmetima. Rješenje se može naći kroz prijelazne i završne odredbe.		
76	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 53.	Smatramo da bi u ovoj zakonskoj odredbi trebalo omogućiti strankama da, barem jednom, imaju mogućnost predložiti produljenje roka za dostavu pismenog očitovanja iz stavka 1. Naime, moguće je da stranka tijekom postupka odluči angažirati odvjetnika kojeg do tada nije angažirala ili da odvjetnik koji je do tada zastupao stranku prestane zastupati (npr. otkaz punomoći, smrt odvjetnika) pa bi u takvim ili sličnim slučajevima trebalo ostaviti mogućnost produljenja roka.	Primljeno na znanje	Smisao odredbe članka 53. Nacrta je, po uzoru na slovensko pravo, riješiti problem izmjene očitovanja unedogled.
77	HGK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 53.	Zajednica pravnika članica HGK ističe da se predloženom odredbom sudski rokovi određuju se kao prekluzivni, a na teret efikasnosti pravosuđa. Zajednica smatra da ovakva odredba ide na teret stranaka jer u određenim slučajevima, primjerice u nekim složenijim sporovima kao što su sporovi u postupcima pred trgovačkim sudovima, rokovi koje odredi sud za pisano očitovanje, mogu biti objektivno prekratki te nije moguće u danom roku sastaviti podnesak ili dati očitovanje. Sudovi imaju druge mogućnosti osigurati	Primljeno na znanje	Smisao odredbe članka 53. Nacrta je, po uzoru na slovensko pravo, riješiti problem izmjene očitovanja unedogled.

			postupovnu disciplinu.		
78	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 53.	<p>Smatramo da je riječ o nepotrebno strogoj odredbi novo predloženog članka 299.a, pogotovo kad zbog složenosti činjenične i pravne materije zaista nije moguće održati rokove koje odredi sud, a koji mogu biti i kraći od 30 dana. Stranke se kažnjava na način da podnesak izvan roka sud neće uzeti u obzir. To ocjenjujemo još jednim primjerom u kojem se ZPP-om „discipliniraju“ samo parnične stranke. Istovremeno ZPP ne daje ni jedan mehanizam kojim bi „disciplinirao“ sudove na način da im se primjerice naloži da se ročišta moraju održavati u punom kraćim razmacima nego što je to u praksi sudova slučaj (rasprave se ne zakazuje i u razdobljima dužim od godine dana, vještačenja predugo traju, a sudovi ne potiču vještake da rade u određenim rokovima i slično).</p> <p>Smatramo da bi predloženu odredbu čl. 299.a valjalo brisati u cijelosti, kao pretjerano strogu i nerazmjernu u smislu čl. 16. st. 2. Ustava.</p>	Primljeno na znanje	Smisao odredbe članka 53. Nacrta je, po uzoru na slovensko pravo, riješiti problem izmjene očitovanja unedogled.
79	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 55.	Odredba je u suprotnosti s odredbom čl. 109. ZPP-a u skladu s kojom bi sud mogao pozvati tužitelja na ispravak ili dopunu, što se svakako čini razumnijim rješenjem.	Nije prihvaćen	Odredba članka 109. Zakona o parničnom postupku ovdje nije primjenjiva jer se ne radi o procesnim nedostacima već o neosnovanosti tužbenog zahtjeva zbog čega je

					prijedlog suprotan i načelu ravnopravnosti stranaka.
80	Općinski sud u Splitu	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 56.	Komentar uz čl. 56. (kojim je izmijenjen čl. 335.): Ako je već čl.348. predloženo da rokovi za žalbu ne teku od 1. do 15. kolovoza, onda bi bilo svrsishodno, pošteno i u skladu sa reciprocitetom da se propiše da se rok za izradu presude ne računa u razdoblje od 1. do 15. kolovoza budući da i suci u tom razdoblju najčešće koriste godišnji odmor.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
81	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 56.	Izmjena stavka 8. čl. 335. ZPP-a je nepotrebno otežavanje postupka stranci koja je pristupila na ročište za objavu presude. Umjesto da joj sud uruči ovjereni prijepis presude na tom ročištu (kako je to sada propisano), bez razumnog obrazloženja se predlaže da stranka može (u drugim prostorijama suda, vjerojatno u parničnoj pisarnici) preuzeti ovjereni prijepis te presude. To je primjer nepotrebno birokratiziranja i ujedno se stranku ili njezina punomoćnika natjerava da dodatno gube vrijeme čekajući na mogućnost da preuzmu ovjereni prijepis presude. Predlažemo da se institut objave presude u cijelosti drukčije uredi. Nema nikakve osnove da se stranke prisiljava da one	Djelomično prihvaćen	Odredbe o uručenju presude dorađene. Odredbe o elektroničkoj komunikaciji odvjetnika će omogućiti dostavu odluka odvjetnicima elektroničkim putem, dok do situacije objave pismena na e-oglasna ploča sudova neće niti doći u slučaju da osoba ima uredno prijavljeno prebivalište/boravište.

		<p>osobno ili putem punomoćnika budu prisutne objavi presude. Takvu odredbu ZKP ne predviđa, što znači da kriminalci ne moraju doći na objavu presude u kaznenom postupku, a mirni građani to moraju učiniti ili platiti punomoćnika da to za njih učini.</p> <p>Za parnične stranke u tom slučaju nastaju dodatni troškovi koje im nitko ne naknađuje. Postoji loša praksa sudova da se ti troškovi ne naknađuju, a država svojim zakonima prisiljava građane da ili dođu na sud osobno i opet gube vrijeme ili da za to plaćaju punomoćnika. Ne priznavajući te troškove sudovi oštećuju stranke i postupaju suprotno članku 151. st. 2. ZPP-a prema kojima parnični troškovi obuhvaćaju i nagradu za rad odvjetnika i drugih osoba kojima zakon priznaje pravo na nagradu.</p> <p>Da propis čl. 335. ZPP-a nije svojevrstan oblik prisile na stranke, većina stranka nikad ni ne bi došla na objavu presude.</p> <p>Smatramo da bi bilo sasvim dovoljno da se propiše da sud mora objaviti presudu u roku najduže 45 dana, time da je mora u pisanom obliku otproviti strankama odnosno njihovim punomoćnicima najkasnije u daljnjem roku od 8 ili 15 dana.</p> <p>Čini se da je cilj odredbe članka 335. ZPP-a da se uštedi na troškovima dostave pisanog otprovka presude. To je potpuno neopravdano u situaciji kada stranka ima punomoćnika kojem se dostava obavlja putem pretinaca u sudu, tj. sud nema nikakvih</p>		
--	--	---	--	--

		<p>troškova dostave. To je u praksi većina slučajeva.</p> <p>Smatramo da bi u takvoj situaciji trebalo jednostavno propisati da je sud obavezan dostaviti pisani otpravak presude, u roku najviše 60 dana od dana zaključenja glavne rasprave. Time bi se izbjeglo maltretiranje stranka i njihovih punomoćnika i drugih zastupnika da moraju dolaziti na sud po ovjereni prijepis presude. Takvi dolasci na sud su za stranke nesumnjivo višestruko skuplji, nego nekoliko kuna koje bi sud platio za poštarinu, i to samo u iznimnim slučajevima kad dostava nije uređena preko sudskih pretinaca.</p> <p>Što se tiče objave presude i drugih odluka u parničnom postupku na e-stranici suda, to je prihvatljivo s gledišta javnosti rada suda, ali ta objava ne zamjenjuje pisani otpravak ovjerenog prijepisa presude.</p> <p>Zato ako sud tu dostavu ne obavi preko sudskih pretinaca ili poštom, stranka je opet prisiljena dolaziti na sud i gubiti vrijeme i novac da dobije takav ovjereni prijepis, na primjer ako želi da joj to bude ovršna isprava. Sve to stvara dodatne troškove i znatan je gubitak vremena, koji se ne može (o)pravdati nevoljkošću države da stranci, koja je platila sudske pristojbe za rad suda, normalno i bez ikakvih dodatnih otežavanja dostavi ovjereni prijepis presude.</p> <p>Krajnje je upitna ideja o isticanju presude na mrežnoj stranici e-oglasne ploče sudova, pogotovo u situaciji kada brojne fizičke osobe koje se pojavljuju kao parnične stranke i nemaju punomoćnike i nemaju</p>		
--	--	---	--	--

			pristup internetu. Takva odredba predstavlja povredu čl. 14. st. 2. i 26. Ustava jer u toj situaciji osobe koje nemaju pristup internetu nisu jednake osobama koje tu mogućnost imaju i ograničava bez razumnog opravdanja one fizičke osobe koje nemaju Internet (čl. 16. st. 2. Ustava).		
82	Bojan Grahek	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 56.	Koji je smisao odredbe da stranka koja nije pristupila na ročište (čl. 335. st. 9.) može prijepis presude preuzeti "neposredno u sudu istog dana"? Da li to znači da stranka ovjereni prijepis presude može preuzeti samo na dan objave i nakon toga više ne može preuzeti ovjereni prijepis presude?	Djelomično prihvaćen	Odredba dorađena. Radi se o situaciji kada se odluka preuzima neposredno nakon ročišta za objavu, dok je u ostalim slučajevima regulirana mogućnost uvida u spis i dostave odluka.
83	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 56.	Ova promjena zvuči zanimljivo, ali praktično će izazvati veliko nezadovoljstvo stranaka ali i tehničke poteškoće u radu sudova, jer sudac nakon objave treba dostaviti presudu na to drugo mjesto na sudu, što znači da će stranka morati čekati da se spis sa primjercima presude dostavi na to drugo mjesto na sudu. Ponekad će stranka morati čekati par sati, a ako je već pred kraj radnog vremena kancela ili drugog mjesta na sudu, kako će se onda izvršiti preuzimanje presude koja je objavljena. Ne bi li bilo praktičnije da sudac odmah uručuje prisutnoj strani presudu i da to konstatira u zapisnik i da je taj potpis na zapisniku o objavi dovoljan dokaz o uručenju presude.	Prihvaćen	Prihvaćeno.

			- u ovom članku treba urediti pitanje dostave presuda koje sadrže tajne podatke kao i zaštitu maloljetnika, jer se sada predviđa objava svih presuda na e-Oglasnoj ploči, a u nekim slučajevima je odavanje klasificiranih podataka i kazneno djelo. Uz to zaštita poslovnih podataka je izričito predviđena i europskim propisima - DIREKTIVA (EU) 2016/943 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja, i postavlja se pitanje da li je nužno otkrivanje poslovne tajne široj javnosti kroz objavu na eOglasnoj ploči.		
84	Iva Kancijanić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 56.	Slažem se s prethodnim komentaram. Nejasno je zašto se odustaje od uručenja presude na ročištu za objavu, kada to u praksi dobro funkcionira. Može se eventualno važećem tekstu dodati i predložena izmjena pa popisati: Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, sud će na ročištu uručiti ovjereni prijepis presude ili će uputiti stranku da ovjereni prijepis presude može preuzeti neposredno u sudu istog dana.	Prihvaćen	Prihvaćeno.
85	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM	Ovaj prijedlog izmjene je nerazumljiv, jer raspored riječi u važećoj verziji zakona nije takav kako je sadržajno navedeno u ovome prijedlogu.	Nije prihvaćen	Raspored riječi je takav jer su prethodnom novelom riječi "osobni identifikacijski broj" dodane iza prve riječi "naziv" odnosno prije

		POSTUPKU, Članak 57.			riječi "suda".
86	Općinski sud u Splitu	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 57.	„Prijedlog za dopunu čl. 338. st. 4.: U ovu odredbu bi trebalo dodati rečenicu koja glasi „Sud nije dužan u obrazloženju u potpunosti reproducirati sadržaj iskaza saslušanih osoba već je dostatno navesti na temelju kojih dokaza je utvrdio pojedine činjenice.“ Ovaj prijedlog se stavlja radi ekonomičnosti postupanja budući da prvostupanjske presude često sadrže doslovno prepisivanje iskaza svjedoka i stranaka, a tome suci pribjegavaju kako bi izbjegli da im se presude ukidaju zbog toga što „nisu navedeni razlozi u obrazloženju“ ili „sud nije naveo sadržaj dokaza koje je izvodio“.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
87	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 57.	Predlažemo da uvod presude sadržava i osobni identifikacijski broj parničnih stranka. To može biti važno u slučaju ovršnog postupka, ali i inače ako bi se pojavio problem identifikacije parnične stranke, na primjer pravnih osoba koji posluju pod istom ili vrlo sličnom tvrtkom. To zasad nije previđeno, već se OIB odnosio (očito pogrešno) na sud koji je donio odluku.	Primljeno na znanje	Upravo se navedeno i predlaže odredbom članka 57. Nacrta.
88	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM	Ovim člankom uvodi se novo pravilo prema kojem rokovi za žalbu ne teku od 1. do 15. kolovoza. Ta odredba nije u Nacrtu obrazložena već je samo tekst tog prijedloga ponovljen u obrazloženju Nacrta. Taj neobrazloženi prijedlog nije prihvatljiv. Može se razumjeti da rokovi ne teku valjda zbog korištenja godišnjih odmora.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		POSTUPKU, Članak 58.	Prijedlog stvara ustavnopravnu nejednakost između sudaca, koji po Zakon o sudovima imaju pravo na godišnji odmor od 30 radnih dana (praktično oko 40 dana) i punomoćnika stranka u parničnom postupku koji zapravo nemaju pravo na godišnji odmor, odnosno on bi valjda bio 15 dana. Toliko o statusu odvjetnika u očima predlagatelja izmjena i dopuna ZPP-a. Odredbu kao nejasnu i suprotnu čl. 14. st. 2. Ustava valja brisati, a pitanje nekadašnjih „sudskih ferija“ trebalo bi ujednačeno urediti Zakonom o sudovima i/ili Zakonom o odvjetništvu, a ne tek paušalno i parcijalno ZPP-om.		
89	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 59.	u stavku 2. točka 9. bi trebalo navesti i ako je odlučeno o zahtjevu za koji već postoji ovršna isprava (npr. javnobilježnička ovršna isprava i dr.)	Nije prihvaćen	Predmetna odredba nije predmet ove izmjene.
90	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 60.	Nadam se da će stranke u žalbama isticati da pobijaju presudu i zbog razloga iz toč. 11. jer to više sud ne pazi po službenoj dužnosti, no predlažem dopunu jer proizlazi da sud više ne pazi na proturječnost dokaza u spisu i onoga što se navodi u razlozima presude, ali pazi po službenoj dužnosti na pravila o kamatama, pa da se kao iznimka pored troškova postupka dodaju i kamate te druga sporedna traženja.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

91	Darko Grošić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 60.	U članku 360. stavak 1. dodaje se slijedeći tekst iza riječi: "Nakon primitka odgovora na žalbu ili nakno proteka roka za odgovor na žalbu sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća će žalbu i odgovor na žalbu, ako je podnesen, sa svim spisima dostaviti drugostupanjskom sudu "u roku od najkasnije 60 dana." Obrazloženje: Obzirom da se vrše sveobuhvatne izmjene ZPP predlažem da se propiše i rok u kojem se spis mora dostaviti drugostupanjskom sudu jer nema nikakvog razloga da se spis po žalbi zadržava kod prvostupanjskog suca i više od 2-6 mjeseci od danog odgovora na žalbu. Time se sporadično nanosi i šteta strankama posebno pri obračunu zatezних kamata za troškove spora ili novčanih davanja.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
92	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 60.	Ovom odredbom Nacrta se nedopustivo bagatelizira i podcjenjuje primjena materijalnog prava u odluci o troškovima postupka. Troškovi postupka znaju biti vrlo visoki i mora biti obveza barem sudova prvog i drugog stupanja, ako je već od toga po vlastitoj volji i praksi izuzet Vrhovni sud, da te troškove razmotre po službenoj dužnosti i s gledišta primjene materijalnog prava.	Nije prihvaćen	Žalitelj bi trebao ukazati na pogrešku u odluci o trošku, ako ona postoji.
93	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O	U postupku pred drugostupanjskim sudovima predmete pripremaju i prezentiraju na vijećima i sudski savjetnici, stoga se postavlja pitanje tko će voditi raspravu pred drugostupanjskim sudom, da li sudski savjetnik u prisustvu mentora ili će potreba vođenja rasprave biti opravdani razlog za preraspored	Primljeno na znanje	Eventualna presignacija spisa nije predmet ni Nacrta niti Zakona o parničnom postupku.

		PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 62.	predmeta iz referade savjetnika u referadu suca.		
94	HGK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 65.	Zajednica pravnika članica HGK smatra da bi stranke nakon ukidanja presude trebale imati sva prava iz prethodnog postupka, pogotovo zato jer upute drugostupanjskog suda u presudi najčešće upućuju na neke nove činjenice koje treba dokazati. Zato nije logično da se provodi samo nova glavna rasprava bez prava na iznošenje novih činjenica i dokaza. Ovakvom odredbom, na način kako je predložena u Nacrtu, prednost se daje efikasnosti postupka, a na teret stranaka i materijalne istine.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
95	HGK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 66.	Zajednica pravnika članica HGK ističe primjedbu na predloženu izmjenju, kojom se bitno mijenja institut prava na reviziju. Prema sada važećem propisu postoji obveza Vrhovnog suda Republike Hrvatske (dalje: Vrhovni sud) da meritorno odluči o reviziji iz članka 382. stavak 1. ZPP-a (tzv. redovna revizija). Također, postoji mogućnost da taj sud odluči o reviziji radi rješavanja nekog pitanja važnog za ostvarivanje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni (tzv. izvanredna revizija). To se predloženim Nacrtom onemogućuje i daje se isključivo pravo vijeću Vrhovnog suda da po svojoj slobodnoj procjeni odluči hoće li neki predmet po reviziji uopće uzeti u rad. U situaciji kad postoji pravna nesigurnost i neujednačenost sudske prakse, moraju postojati	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		<p>objektivni pravni instrumenti koji omogućuju da fizička ili pravna osoba ima pristup Vrhovnom sudu kao najvišem sudu u Republici Hrvatskoj bez da se prethodno mora obraćati tom sudu da mu uopće dopusti reviziju, što bi, uz to, bilo ovisno isključivo o subjektivnom pravnom stajalištu suca koji bi odlučivao o takvom dopuštenju.</p> <p>Mora postojati najviša sudska instanca koja će odlučivati o važnim pitanjima, ali ne na temelju vlastite subjektivne prosudbe (nahodjenja), već na temelju objektivnih zakonskih odredba (kriterija), a to predloženo zakonsko rješenje ne sadrži.</p> <p>Ovdje je potrebno skrenuti pozornost i na činjenicu kako praksa ni samog Vrhovnog suda nije dovoljno ujednačena da bi se moglo uprijeti na različite stavove drugostupanjskih sudova. I dalje bi ostalo sporno pitanje revizije protiv odluke Visokog trgovačkog suda u tom slučaju, jer je to samo jedan jedini drugostupanjski sud i već je kod trgovačkog sudovanja bilo stavova u odlukama Vrhovnog suda, a i odbačaja takvih revizija, jer nema različite prakse „više drugostupanjskih sudova“. Smatramo da je redovna revizija i dalje potrebna, jer ju opravdava razmjerno visoki broj preinačenih i ukinutih odluka.</p> <p>Držimo da bi trebalo zadržati obvezu Vrhovnog suda da odlučuje o revizijama iznad određenog imovinskog cenzusa, jer ovako mogu biti ugrožene velike imovinske i egzistencijalne vrijednosti stranaka, a da one ne mogu računati da će o svojim obvezama dobiti odluku Vrhovnog suda.</p> <p>Zaključno Zajednica pravnika članica HGK smatra da bi institut revizije, kako je predložen ovim Nacrtom,</p>		
--	--	---	--	--

			unosio u pravni sustav daljnu pravnu nesigurnost, jer bi dopuštenost revizije ovisila u bitnome o (prethodnoj) volji i subjektivnom stajalištu sudaca Vrhovnog suda. Republici Hrvatskoj potreban je Vrhovni sud koji će suditi po objektivnim zakonskim kriterijima i time čuvati ustavni postulat vladavine prava. To se ovim Nacrtom apsolutno minorizira i dovodi u pitanje. Predloženo rješenje kojim se ukida tzv. redovna revizija usmjereno je isključivo na umjetno smanjenje broja predmeta o kojima odlučuje Vrhovni sud RH i posljedično tome, slabi pravnu sigurnost građana i smanjuje njihovo povjerenje u pravosuđe.		
96	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 66.	Smatramo da bi kriterij za dopuštenje revizije trebao biti jasniji, a ne „ako se može očekivati odluka o nekom pravnom pitanju koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu“. Naime, ovakvim prijedlogom se zapravo i dalje ne štite prava stranaka u parničnom postupku u kojem se zahtijeva dopuštenje izjavljivanja revizije, nego se štite apstraktna prava i načelo pravednosti u nekim mogućim potencijalnim drugim parničnim postupcima. Postavlja se pitanje kako bi se u prijedlogu za dopuštenje revizije pravno argumentiralo „očekivanje odluke o nekom pravnom pitanju (...)“ te koji bi bili jasni kriteriji za dopustivost, odnosno nedopustivost revizije i prava na pristup Vrhovnome sudu.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
97	HRVATSKA ODVJETNIČKA	NACRT PRIJEDLOGA	Taj propis i s njim povezane propise smatramo krajnje upitnim.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Očitovanje na

	KOMORA	ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 66.	<p>Tim propisom bitno se mijenja institut prava na reviziju.</p> <p>Prema sada važećem propisu postoji obveza Vrhovnog suda da meritorno odlučiti o reviziji iz čl. 382. st. 1. ZPP-a (tzv. redovitoj reviziji). Također postoji mogućnost da taj sud odluči o reviziji radi rješavanja nekog pitanja važnog za ostvarivanje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni - čl. 382. st. 2. ZPP-a (tzv. izvanredna revizija).</p> <p>To se predloženim nacrtom onemogućuje i daje se isključivo pravo vijeću Vrhovnog suda da po svojoj slobodnoj procjeni odluči hoće li neki predmet po reviziji uopće uzeti u rad.</p> <p>Svjedoci smo velike pravne nesigurnosti koja vlada u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Onemogućavanjem fizičkih i pravnih osoba koje kao stranke sudjeluju u parničnom postupku, da uz točno propisane objektivne kriterije zahtijevaju presudu, a time i najviše pravno stajalište o određenom pravnom pitanju, ta se pravna nesigurnost samo povećava.</p> <p>Smatramo da će se time polučiti čak još lošiji rezultat u smislu pravne sigurnosti i brzine odlučivanja pred Vrhovnim sudom, nego što je to sada slučaj kada je riječ, osobito o tzv. izvanrednoj reviziji iz čl. 382. ZPP-a.</p>	<p>primjedbe Hrvatske odvjetničke komore na izmjene instituta revizije su već dane. Dodatno se napominje kako se ovim izmjenama ostvaruje ustavna zadaća Vrhovnog suda Republike Hrvatske.</p>
--	--------	---	--	--

		<p>Za očekivati je još veće opterećenje Vrhovnog suda zato što bi predloženim konceptom (modelom) revizije doslovno sve stranke bile ravnopravno „pozvane“ na obraćanje tom sudu.</p> <p>Novim modelom će se nužno samo povećati broj ustavnih tužbi i produbiti očita razlika u pravnim stajalištima Vrhovnog i Ustavnog suda u njihovim shvaćanjima o vlastitoj procesnoj ulozi.</p> <p>Smatramo vrlo lošim rješenje da se prepusti isključivo subjektivnoj, apsolutno diskrecijskoj ocjeni Vrhovnog suda hoće li uopće razmatrati neku reviziju, te predložimo da se članak 67. Nacrta i s njim povezani propisi brišu u cijelosti.</p> <p>Uz to Vrhovni sud, ima pravo ograničiti zahtijevano dopuštenje na podnošenje revizije samo na pitanja koja taj sud dopusti!?</p> <p>U situaciji kad postoji pravna nesigurnost i neujednačenost sudske prakse, moraju postojati objektivni pravni instrumenti koji omogućuju da fizička ili pravna osoba ima pristup Vrhovnom sudu kao najvišem sudu u Hrvatskoj bez da se prethodno mora obraćati tom sudu da mu uopće dopusti reviziju, što bi, uz to, bilo ovisno isključivo o subjektivnom pravnom stajalištu sudaca koji bi odlučivali o takvom dopuštenju.</p> <p>Mora postojati najviša sudska instanca koja će odlučivati o važnim pitanjima, to je nesumnjivo Vrhovni</p>	
--	--	--	--

		<p>sud, ali ne na temelju vlastite subjektivne, ničim kontrolirane diskrecijske ovlasti odnosno prosudbe (nahodaenja), već na temelju objektivnih zakonskih odredba (kriterija). To uz ovakav prijedlog Nacrta – ne postoji.</p> <p>Smatramo da bi trebalo zadržati obvezu Vrhovnog suda da odlučuje o revizijama iznad određenog imovinskog cenzusa, jer ovako mogu biti ugrožene velike imovinske i egzistencijalne vrijednosti stranaka, a da one ne mogu računati da će o svojim obvezama dobiti pravorijek Vrhovnog suda.</p> <p>Također bi se trebalo odrediti u kojim drugim situacijama, u kojima nije riječ samo o imovinskom cenzusu, Vrhovni sud treba meritorno odlučivati o reviziji stranke bez prethodnog vlastitog dopuštenja (primjerice, prestanka ugovora o radu, uzdržavanje – obiteljsko ali i u slučaju naknade štete, kad je tjelesno ili duševno zdravlje oštećenika ugroženo tako da mu je životna aktivnost smanjena iznad određenog postotka i slično).</p> <p>U tom smislu predlažemo kao u točki 1.9. ovog radnog materijala.</p> <p>U svakom slučaju pretpostavke za podnošenje revizije valja objektivizirati, a ne prepustiti isključivo subjektivnoj procjeni sudaca, bez mogućnosti kontrole razloga u slučaju odbijanja po čl. 67. st. 5. Nacrta.</p> <p>Nije potpuna jasna sudbina dosad podnesenih revizija.</p>	
--	--	---	--

			<p>Čini se da će o njima Vrhovni sud odlučivati prema sada važećem ZPP-u (čl. 114. st. 1. Nacrta). To bi bilo u redu, jer bi u suprotnom moglo doći do povratnog (retroaktivnog) djelovanja zakona na štetu stranaka koje su već podnijele revizije. U tom smislu treba obratiti pozornost i na čl. 114. st. 6. Nacrta.</p> <p>O tome detaljnije vidjeti u općim primjedbama koje je HOK dao uz čl. 1. ovog Nacrta ZID ZPP-a</p>		
98	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 67.	<p>Ovaj članak nacrta treba povezati s već komentiranim prijedlogom za izmjenu instituta revizije (članak 66. Nacrta). Člankom 67. nacrta se zapravo uređuje postupak podnošenja revizije.</p> <p>Revizija se više ne bi mogla podnositi izravno, već bi se za podnošenje revizije moralo prethodno ishoditi (subjektivno, diskrecijsko) dopuštenje vijeća Vrhovnog suda, što u primjeni instituta revizije može značiti pravnu nesigurnost, budući da nema objektivnih i preciznih kriterija, kada bi revizija bila dopuštena. To otvara mogućnost arbitrarnih odluka.</p> <p>Postupak se, dakle, dodatno komplicira jer bi stranka morala:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvo podnijeti prijedlog Vrhovnom sudu da on uopće dopusti podnošenje revizije, - ako Vrhovni sud, na temelju predloženih vrlo općenitih razloga, to ipak dopusti, tek tada bi stranka zaista i mogla podnijeti reviziju. <p>To sigurno ne bi doprinijelo ubrzanju postupka ni</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

			<p>kvalitetnoj zaštiti prava nezadovoljnih stranaka. To zato jer bi stranka praktično dva puta morala pisati reviziju a Vrhovni sud morao najprije proučiti cijeli predmet, i kad bi imao stvorenu sliku da je revizija dopuštena, on bi mogao, kad stranka podnese reviziju po dopuštenju, o tome i odlučiti. Tako bi i Vrhovni sud isti predmet razmatrao dva puta.</p> <p>Uz to Vrhovni sud, prema čl. 67. Nacrta, ima pravo ograničiti zahtijevano dopuštenje na podnošenje revizije samo na pitanja koja taj sud dopusti!?</p> <p>Prema članku 67. Nacrta, u odluci kojom se prijedlog za dopuštenje revizije odbija, dovoljno je da se revizijski sud određeno pozove na nedostatak pretpostavki za podnošenje revizije. Takvim sumarnim „obrazloženjem“ (od jedne rečenice) zapravo se omogućuje Vrhovnom sudu da uopće ne razmatra prijedloge za dopuštenje revizije već ih samo odbija, što je nesumnjivo korisno „za učinkovitost suđenja“ i uljepšavanje sudske statistike.</p> <p>Zbog toga se vraćamo na prijedlog iznesen uz primjedbe na čl. 66. Nacrta, da bi trebalo uvesti jasne i objektivne kriterije kada bi postojala obveza Vrhovnog suda da po samom zakonu, a ne po vlastitom nahođenju, odlučuje o zahtjevima revizije.</p> <p>O tome detaljnije vidjeti u općim primjedbama koje je HOK dao uz čl. 1. ovog Nacrta ZID ZPP-a</p>		
99	HGK	NACRT	.	Nije	Nema primjedbe, nije

		PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 67.		prihvaćen	se moguće očitovati.
100	Bojan Grahek	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 67.	Budući da je stranka uz prijedlog dužna dostaviti odluke sudova na koje se poziva, nužno je da se u tom slučaju uvede obveza objave svih odluka drugostupanjskih sudova kako bi građani imali jednaku mogućnost koristiti se pravom na reviziju. Trenutno postoje znatne razlike u objavama drugostupanjskih odluka (npr. u posljednjih 90 dana ŽS Vukovar objavio je 3 odluke, a ŽS Split 347 - izvor: https://sudskapraksa.vsrh.hr/overview?daysBefore=90)	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
101	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 75.	Što se tiče sadržaja predloženog stavka 4., možda bi trebalo uputiti da se radi o situaciji iz čl. 91.a. ZPP-a, kao i precizirati kriterij glede osobe koja nema pravni interes za podnošenje revizije.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Ocjena ima li osoba pravni interes za podnošenje revizije je na sudu te nije moguće taksativno propisati situacije kada bi pravni interes postojao ili ne bi postojao.
102	Sindikata umirovljenika	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O	Sindikata umirovljenika Hrvatske predlaže izmjene i dopune prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku koji se odnosi na	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

	Hrvatske	IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 87.	<p>posebne postupke time da treba dodati Glavu dvadeset i sedma – a POSTUPAK U SPOROVIMA IZ DOŽIVOTNOG I DOSMRTNOG UZDRŽAVANJA s pripadajućim člancima kako slijedi:</p> <p>Dio treći POSEBNI POSTUPCI</p> <p>Glava dvadeset i sedma – a POSTUPAK U SPOROVIMA IZ DOŽIVOTNOG I DOSMRTNOG UZDRŽAVANJA</p> <p>Članak 437.b Ako u ovoj glavi ne postoje posebne odredbe, u parnici iz ugovornog odnosa doživotnog i/ili dosmrtnog uzdržavanja primjenjivat će se ostale odredbe ovog Zakona.</p> <p>Članak 437.c U sporovima iz doživotnog i/ili dosmrtnog uzdržavanja, a osobito pri određivanju rokova i ročišta, sud će uvijek voditi osobitu pažnju na potrebu hitnog rješavanja tih vrsta ugovornih sporova. U sporovima iz doživotnog i/ili dosmrtnog uzdržavanja rok za odgovor na tužbu je osam dana. U sporovima iz doživotnog i/ili dosmrtnog uzdržavanja koje pokreće primatelj uzdržavanja protiv davatelja uzdržavanja radi raskida, utvrđenja ništetnosti ili poboynosti ugovora o doživotnom i/ili dosmrtnom uzdržavanju, ako zakonom nije određen kraći rok, ročište za glavnu raspravu mora se održati u roku od petnaest dana od dana primitka odgovora na tužbu. U sporovima iz ugovornih odnosa doživotnog i/ili</p>		
--	----------	--	--	--	--

			<p>dosmrtnog uzdržavanja postupak pred prvostupanjskim sudom mora se okončati u roku od šest mjeseci od dana podnošenja tužbe.</p> <p>U sporovima iz ugovornih odnosa doživotnog i/ili dosmrtnog uzdržavanja drugostupanjski je sud dužan donijeti odluku o žalbi podnesenoj protiv odluke prvostupanjskog suda u roku od trideset dana od dana primitka žalbe.</p> <p>Članak 437.d Sud će u presudi kojom nalaže izvršenje kakve činidbe odrediti rok od osam dana za njezino izvršenje.</p> <p>Članak 437.e Rok za podnošenje žalbe jest osam dana.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Sudski sporovi vezani za raskid ili poništenje ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju trebaju zbog svoje prirode (životna dob primatelja uzdržavanja, financijska situacija primatelja uzdržavanja, nemogućnost nastavka življenja u zajedničkom domaćinstvu) imati prednost pri rješavanju sporova. Iz iskustva znamo da sporovi ovakve vrste traju nekoliko godina (4-5 godina), pa uzimajući u obzir prethodno navedeno treba omogućiti uzdržavanoj osobi da dočeka pravorijek suda. Ne treba da te tek njihovi nasljednici nastave sa vođenjem spora, premda su daleko manje upućeni u činjenično stanje na koje se poziva u podnesenoj tužbi primatelj uzdržavanja.</p>		
103	Iva Kancijanić	NACRT	Nejasno je zašto se odustaje od dosadašnjeg rješenja	Prihvaćen	Prihvaćen.

		<p>PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 93.</p>	<p>da u slučaju nedolaska tužitelja na pripremno (prvo) ročište tuženik upuštanjem u raspravljanje može spriječiti donošenje odluke o presumiranom povlačenju tužbe odnosno zašto se s time u vezi propisuje različito zakonsko rješenje u odnosu na “redovni” postupak.</p> <p>S obzirom na to da se ni u članku 193. ZPP-a (povlačenje tužbe) ne pravi razlika između redovnih sporova i sporova male vrijednosti, neopravdano je praviti takvu razliku kada je presumpcija o povlačenju tužbe rezultat procesne neaktivnosti tužitelja, jer tuženik (kao i kod “redovnog” povlačenja tužbe) može imati pravni interes da se o tužbenom zahtjevu upravljenom protiv njega donese meritorna odluka odnosno da se postupak ne okonča procesnom odlukom (u kojem se slučaju tužba može ponovo podnijeti te tuženika izložiti obijesnom parničanju).</p>		
104	<p>Porobija & Špoljarić d.o.o.</p>	<p>NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 96.</p>	<p>Smatramo da nisu jasni kriteriji kada i pod kojim uvjetima sud koji donosi presudu ili rješenje može „odrediti drugačije“. Naime, nije jasno da li se tu radi o odluci koja će uzimati u obzir neke socijalne kriterije (imovinsko stanje dužnika, odnosno vjerovnika) ili bi se pak radilo o drugim kriterijima i čime bi oni bili propisani.</p> <p>Ovime se u predmetima u kojima se zaista vrlo često radi isključivo o odugovlačenju plaćanja nespornog dugovanja (osobito u trgovačkim sporovima radi isplate) dovodi do situacije da sud, bez potrebe da da jasno obrazloženje, na više godina (ili u potpunosti - s obzirom da se često događa da za vrijeme žalbenog</p>	<p>Primljeno na znanje</p>	<p>Primljeno na znanje.</p>

			<p>postupka dužnici odu u stečaj ili prestanu postojati) onemogućiti vjerovnikovu naplatu tražbine.</p> <p>Predlažemo da se uvedu jasni i objektivni kriteriji kada sud može odlučiti da žalba u pojedinom postupku male vrijednosti može odgoditi ovrhu.</p>		
105	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 96.	<p>Ovakvom se odredbom otežava položaj strankama i otvara se mogućnost subjektivnog, neograničenog diskrecijskog odlučivanja odnosno arbitrarnosti (samovolje) u odlučivanju. Nedostaju, naime, jasni kriteriji po kojima bi sud „odredio drukčije“, odnosno odredio da žalba protiv presude ili rješenja odgađa ovrhu. Kao i u sadašnjem čl. 467.a ZPP-a u odnosu na dopuštenje revizije (kada drugostupanjski sud u svojoj presudi mora odrediti je li revizija protiv te iste odluke dopuštena), omogućuje se sudu da arbitrarno odlučuje o tome odgađa li žalba ovrhu. Bi li stranke mogle/trebale predložiti da sud odredi drugačije ili je to isključivo na sudu da po vlastitoj ocjeni odredi?</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
106	Porobija & Špoljarić d.o.o.	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 97.	<p>Što se tiče predloženog čl. 492.a. u pogledu pisanih dokaza, smatramo da je iznimno važno ne zanemariti utvrđivanje odlučnih činjenica izvođenjem dokaza vještačenjem (primjerice, složeni građevinski sporovi).</p> <p>U pogledu predloženog čl. 492.c, smatramo da ne postoje ovlasti i pravila temeljem koje stranka u postupku osobno ili putem punomoćnika može ispitivati svjedoka izvan suda, te ovjeravanjem iskaza kod javnog bilježnika. Štoviše, potrebno je istaknuti da ovjera potpisa kod javnog bilježnika znači ovjera</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Odredbom je jasno propisano da se radi o ovjeri potpisa izdavatelja, a ne sadržaja isprave.

			<p>istinitosti tog potpisa, ali ne i sadržaja.</p> <p>Potrebno je uzeti u obzir i europsku Uredbu o zaštiti osobnih podataka te upitnost prikupljanja potrebnih podataka od stranaka i svjedoka u svrhu davanja iskaza izvan suda.</p> <p>Isto tako, potrebno je ukazati da je takva odredba o mogućnosti ispitivanja svjedoka izvan suda potencijalno protivna temeljnim načelima parničnog postupka, i to načelu neposrednosti, kontradiktornosti i javnosti.</p>		
107	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 97.	<p>U pravilima o pisanim iskazima svjedoka, stranaka i vještaka u stavku 3 treba dodati i ako sud smatra da treba provjeriti iskaz dakle st. 3. treba glasiti: „ Ako jedna od stranaka ospori ovjereni pisani iskaz stranke ili svjedoka ODNOSNO AKO SUD SMATRA DA JE NEOPHODNO DA SE USMENO SASLUŠA SVJEDOK, STRANKA ILI VJEŠTAK i ako nakon toga stranka ili svjedok ne dođu na saslušanje ili uskrate usmeni iskaz, i uz primjenu prisilnih mjera prema svjedoku iz članka 248. ovoga Zakona, sud neće uzeti u obzir ovjereni pisani iskaz stranke ili svjedoka.“.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje. Sud ima mogućnost saslušati svjedoke ako posumnja i istinitost iskaza.
108	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 99.	<p>Stavkom 2. Nacrta predviđena je situacija u kojoj stranka ne bi bila posebno obaviještena o novom ročištu. To bi moglo izazvati velike probleme, posebno u uredima s većim brojem predmeta, kao i u pravnim osobama koje imaju veće pravne službe. Vjerujem bi većini tih ureda bio značajan, u najmanju ruku organizacijski, problem na ovaj način pratiti objave putem e-predmeta, bez obavještanja o ročištu.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

109	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 102.	Kako to da se u postupcima pred trgovačkim sudovima produljuju rokovi za žalbu i paricijski rok?	Primljeno na znanje	Nacrtom se nastojalo, u bitnom, ujednačiti propisane rokove.
110	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 105.	<p>Institut ogledne tužbe u svojoj naravi nije loš prijedlog, no Vrhovni sud u tom slučaju preuzima na sebe veliki rizik polazeći od pretpostavke nepogrješivosti Vrhovnoga suda RH, budući bi svi sudovi u identičnim predmetima bili vezani pravnom stavom Vrhovnoga suda RH, a kako je već obrazloženo kod članka 66. do 83., postoji nemali broj presuda Vrhovnoga suda RH u kojima je zauzet različiti pravni stav u istoj pravnoj stvari.</p> <p>Osim navedenoga, Vrhovni sud RH bi rješavao ogledni primjerak tužbe, a pitanje je kako je ta tužba napisana, jesu li u njoj priloženi svi dokazi, je li potrebno izvoditi dokaze da bi nastala pravna osnova za zauzimanje pravnoga stava.</p> <p>Može se dakle dogoditi da Vrhovni sud na temelju nepotpunog činjeničnog stanja zauzme pogrešan zaključak, a tim istim zaključkom bili bi vezani svi sudovi koji odlučuju u tim pravnim stvarima.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
111	HRVATSKA ODVJETNIČKA	NACRT PRIJEDLOGA	Riječ je vrlo važnom i poželjnom institutu oglednog postupku radi rješavanja pitanja važnog za jedinstvenu	Primljeno na znanje	Radi se o pravnim pitanjima pa opisano

	KOMORA	ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 105.	<p>primjenu prava. Taj bi institut mogao biti koristan.</p> <p>No, smatramo da sam naziv instituta nije cjelovit, jer nije riječ samo o oglednom postupku već i o rješavanju pitanja važnom za jedinstvenu primjenu prava.</p> <p>Smatramo da Vrhovni sud ne bi unaprijed smio zauzimati pravno stajalište o pitanju o kojem sudovi nižeg stupnja uopće nisu odlučivali, tj. on bi preuzeo funkciju suđenja umjesto tih sudova. Ustav, naime, ne poznaje institut prethodnih pravnih mišljenja odnosno unaprijed zauzimanja pravnih shvaćanja koje bi davao odnosno zauzimao Vrhovni sud, to jest prije nego sporne odnose razmotre i o njima odluče sudovi nižeg stupnja. Zato bi koncept predložen u Nacrtu mogao biti suprotan čl. 118. i 119. Ustava.</p> <p>Mišljenja smo da bi u toj bi situaciji trebalo da sudovi nižeg stupnja donesu određeni broj pravomoćnih presuda da bi se utvrdilo postoje li uopće razlike u suđenju. Ako postoje takve razlike predsjednici sudova ili parnične stranke mogle bi u roku 30 dana (ili dužem) obavijestiti o tome Vrhovni sud i zahtijevati da se tom sudu predoče navedeni predmeti i da taj sud donese oglednu odluku za rješavanje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava. U svim ostalim predmetima Vrhovni sud bi tada mogao naložiti zastajanje s postupkom dok on ne razmotri sporno pitanje i iznese kako valja postupati.</p> <p>Naime, ako Vrhovni sud dobije samo prijedlog za rješavanje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu</p>	<p>ne bi trebalo predstavljati problem. Također i iz razloga jer se radi o sličnoj situaciji kao i kod podnošenja zahtjeva iz članka 213. stavka 1. točke 2. Zakona o parničnom postupku, u kojoj Europski sud također ne raspolaže navedenim podacima.</p>
--	--------	--	---	---

			<p>prava, kako se to predlaže u čl. 105. Nacrta (čl. 502.k ZPP-a) Vrhovni sud neće imati suprotstavljena pravna stajališta nižestupanjskih sudova, te će biti u nemogućnosti ocjenjivati argumente kojima bi se inače rukovodili ti sudovi. Prijeti opasnost da u toj situaciji Vrhovni sud neće imati cjelovitu činjeničnu i pravnu podlogu za postupanje i donošenje odluke po čl. 502.lj ZPP-a).</p> <p>O tome detaljnije vidjeti u općim primjedbama koje je HOK dao uz čl. 1. ovog Nacrta ZID ZPP-a</p>		
112	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 108.	<p>zašto više Trgovački sud u Zagrebu nije jedini sud koji izdaje Europski platni nalog? To je bilo dobro rješenje uslijed kojeg je ustaljena jedinstvena sudska praska, a i takvih postupaka nema više od 200 godišnje, stoga nije jasna ova odluka. Problem je bio u čl. 507.I ZPP-a (koji se mijenja u čl. 110. prijedloga), koji je predviđao da se daljnji postupak nastavlja na Trgovačkom sudu u Zagrebu, stoga bi trebalo promijeniti taj čl. 507.I tako da isti glasi: Članak 507.I „Ako tuženik podnese prigovor protiv europskoga platnog naloga u smislu odredbe članka 16. Uredbe br. 1896/2006, daljnji postupak će se provesti PRED STVARNO I MJESNO NADLEŽNIM SUDOM po pravilima europskog postupka za sporove male vrijednosti utvrđenog u Uredbi br. 861/2007., ako su primjenjiva SUKLADNO UREDBI 2015/2421, a ako nisu po odredbama ovoga Zakona o postupku u povodu prigovora protiv platnoga naloga (članak 445.a, 451. do 456.), uz uvažavanje odredaba članka 17. Uredbe br. 1896/2006. te pravila ovog zakona o stvarnoj i mjesnoj nadležnosti sudova.“</p>	Djelomično prihvaćen	Uredba 2015/2421 navedena.

			- dodatno ističem da niste naveli Uredbu (EU) 2015/2421 europskog parlamenta i vijeća od 16. prosinca 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 861/2007 o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti i Uredbe (EZ) br. 1896/2006 o uvođenju postupka za europski platni nalog.		
113	Jelena Čuveljak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU, Članak 108.	Ako se ostane kod ovog prijedloga neka se uzme u obzir veliki posao uklađivanja izvještaja Republike Hrvatske prema Europskoj pravosudnoj mreži (i stranicama e-pravosuđe) jer će se morati napraviti potpuno nova shema podnošenja prijedloga za Europski platni nalog u standardizirane obrasce.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
114	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 114.	Nije potpuno jasna sudbina dosad podnesenih revizija. Je li tome zaista tako? Bilo bi loše da se kroz kakvu „pokrivenu“ odredbu omogući arbitrarno odbacivanje dosad već podnesenih revizija (i tzv. redovitih i tzv. izvanrednih). To bi bio udar na pravnu sigurnost svih pravnih subjekata, njihova legitimna očekivanja da će se o već podnesenim revizijama odlučivati, kao i udar na već stečena prava. Čini se da će o njima Vrhovni sud odlučivati prema sada važećem ZPP-u (čl. 114. st. 1. Nacrta). To bi bilo u redu, jer bi u suprotnom moglo doći do povratnog (retroaktivnog) djelovanja zakona na štetu stranaka koje su već podnijele revizije. No, tom pitanju svakako treba posvetiti dodatnu pozornost.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

115	Općinski sud u Splitu	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 116.	Komentar uz čl. 116. (prijelazna odredba): Moguće je da je uslijed greške u pisanju u st.2. umjesto „čl.43.“ napisano „čl.34“.	Prihvaćen	Prihvaćen.
116	ivan Sabol	OBRAZLOŽENJE, Uz članak 28.	<p>Poštovani,</p> <p>u ocjeni stanja i osnovnih pitanja koja se trebaju urediti navodi se težnja "ubrzanju i skraćivanju trajanja sudskih postupka, a time i smanjenju troškova parničnog postupka".</p> <p>Mislim da je propušteno urediti jedan bitan aspekt ovoga a vezan uz naknadu troškova.</p> <p>Naime, iz osobnog lošeg iskustva sa pravnom pomoći znam da odvjetnici vole ugovarati "nagradu za rad i u razmjeru s uspjehom u postupku odnosno u pravnim radnjama, koje će za stranku poduzeti." (Tbr 39/3). Također, odvjetnici u taj ugovor vole ubaciti i klauzulu da odvjetnici imaju pravo i na naplatu vrlo nejasnih "troškova zastupanja".</p> <p>Dokle god je valjan takav način ugovaranja nagrade(do 30% glavnice prema tbr39/3 + 100% svih procesnih radnji dosuđenih na teret suprotne strane prema svakom relevantnom tbr broju ponovo), koji je predložen od strane odvjetnika a često prihvaćen od laika sa druge strane, odvjetnicima će uvijek biti u interesu povećatibroj radnji (time trajanje) jer svaku radnju na koncu naplaćuju 2 puta ako u parnici uspiju. Tj u direktnom im je interesu maksimizirati broj radnji, što je u sukobu interesa sa težnjom klijenta da ubrza postupak kao i zakona da minimizira trošak i trajanje</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		<p>postupka. Trebalo bi biti puno jasnije definirano smiju li odvjetnici tako ugovoriti i nagradu 39/3 i ugovoriti svaku izvedenu radnju još jednom. Također treba biti jasnije trebaju li se odvjetnicima naknaditi radnje koje sud nije smatrao relevantnima za spor a oni su ih izveli. A dok god svaku izvedenu radnju (bila ona meritorna ili ne) klijent mora platiti (ili je nejasno da nemora) toliko dugo će biti mogućnost da odvjetnici otežu spor dodatnim radnjama koje im nose direktan novac u džep neovisno o interesima klijenta ili intenciji zakona da se smanje trajanje i trošak sporova.</p> <p>Drugo bih komentirao predloženi način obračuna djelomičnog uspjeha u parnici. Jednostavno mislim da nema smisla kako je napisano. Naime, ukupni troškovi strane A u sporu sporu bi trebali biti nekakva cjelina od 100%. Ukoliko je strana A uspjela u 50% a strana B uspjela u 25%, predloženim načinom troškovi bi se nadoknadili strani A samo za 25% ukupne vrijednosti troškova spora što nikako nema smisla pogotovo jer troškovi strane A i troškovi strane B ne moraju biti u vezi. Npr strana A ima 10000kn troška a strana B 500kn. Sad zbog 25% uspjeha strane B strana A gubi 2500kn iako je to strani B samo 125kn.</p> <p>Takođe opet ostaje nejasnim tko pokriva ostatak od 75% (ili 25% do priznatih 50% uspjeha u sporu) a vjerojatno će to ovako ili onako opet biti prebačeno "malim ljudima" na teret kroz nejasne ugovore. To će pravnu pomoć činiti još nedostupnijom i besmislenijom običnim građanima čak i kad "uspiju" u sporu kad ih je netko prevario/pokrao ili slično. Svakako vas pozivam da cijeli postupak troška pojednostavite ili maksimalno</p>		
--	--	--	--	--

		<p>pojasnite običnim građanima kako im ne bi trebala pravna pomoć prilikom ugovaranja pravne pomoći. Kod pisanja zakona trebali bi više voditi brigu o iznimno velikom nesrazmjeru znanja korisnika i davatelja "usluge" koji može dovesti do nepravde u pravosuđu a time i svrhe pravosuđa.</p> <p>Treće, na temelju osobnog iskustvapretpostavljam da je postupak mirenja vrlo problematičan iako ga se i ovim promjenama želi potaknuti. Naime, u jednoj od parnica odvjetnici su klijentima poslali dopis u kojima kažu da ukoliko netko prihvati nagodbu sa drugom stranom koju je tuženik nudio, to ne umanjuje obavezu plaćanja ugovorene odvjetničke naknade. Naravno nitko nije bio lud prihvatiti nagodbu uz takvu opasku odvjetnika. Odvjetnicima naravno nije u interesu vansudsko rješenje spora već nagrada koju će primiti za svaki ugovoreni spor i radnju čime su opet stavljeni u vrlo nezavidan sukob interesa kojem rijetki mogu oduprijeti.</p> <p>Sve dok je ugovaranje odvjetničke usluge ostavljeno na dušu odvjetnika koji ugovor sugeriraju/pišu dio osoba neće biti u stanju prihvatiti ikakava mirenja koliko god zakon mijenjali u tom smjeru ako postoji pisani ugovor sa odvjetnicima koji definira nagradu. Jedino bi bilo moguće da u neki zakon ugradite da su klauzule ugovora o zastupanju koje propisuju naknadu odvjetnika u slučaju da dođe do mirenja ništavne osim ako nisu povoljnije za klijenta. Naravno sretno sa tim da se odvjetnici odreknu mogućnosti ugovorene zarade. To je kao da saborski zastupnici sami izglasaju smanjenje svojih privilegija.</p>		
--	--	--	--	--

			<p>Ukoliko vam je stvarno u cilju unaprijeđenje sustava pravosuđa općenito, razmislite i o tome da popravite zakone koji štite klijente od predatornih odvjetnika, npr na tragu zakona o zaštiti potrošača. Bio sam iznenađen kao laik da klijenti odvjetničkih usluga nisu potrošači usluga kao u drugim slučajevima pa su stoga izvan zaštite a alternative nema. Tako se svaki spor sa pružateljem pravne "pomoći" ukoliko nije benevolentan pretvara u David vs Golijat zbog nesrazmjera u znanju te kartelskom zaleđu pružatelja takvih "usluga". Tj opet kao da saborski zastupnici sami izglasaju smanjenje svojih privilegija.</p> <p>Ideja oglednog slučaja je interesantna i šteta što nije postojala i prije.</p> <p>Sretno sa uvođenjem reda u sustav!</p>		
117	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	Sadržaj tužbe, Članak 186.a	<p>Smatramo da je institut obveze obraćanja Državnom odvjetništvu u slučaju podnošenja tužbe protiv RH (članak 34. stavak 5. izmjena i dopuna) je potrebno ukinuti ili u krajnjem slučaju rok od 90 dana svesti na rok od 15 dana.</p> <p>Naime, Državno odvjetništvo se po podnesenom prijedlogu za mirno rješenje spora u kojima je tuženik RH, u pravilu uopće ne očituje na podneseni zahtjev, a tužitelj koji ima namjeru tužiti RH zbog, na primjer neisplate plaće za prekovremeni rad, mora čekati tri mjeseca da bi tužbu podnio.</p> <p>Na taj način, RH se stavlja u povoljniji položaj od drugih poslodavaca protiv kojih se tužba u gore navedenome primjeru može podnijeti odmah po</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

			<p>dospjelosti potraživanja, obzirom da se kod naplata novčanih tražbina ne treba podnositi zahtjev za zaštitu prava.</p> <p>Predlažemo da se pojam krivnje zamijeni pojmom opravdanih razloga, no takav prijedlog je odbijen, a što sudu ostavlja veliki prostor da procjenjuje pojam krivnje i različito ga tumači.</p>		
118	Općinski sud u Splitu	Donošenje, objava, pisana izrada i dostava presude, Članak 338.	<p>Prijedlog za dopunu čl. 338. st. 4.: U ovu odredbu bi trebalo dodati rečenicu koja glasi „Sud nije dužan u obrazloženju u potpunosti reproducirati sadržaj iskaza saslušanih osoba već je dostatno navesti na temelju kojih dokaza je utvrdio pojedine činjenice.“ Ovaj prijedlog se stavlja radi ekonomičnosti postupanja budući da prvostupanjske presude često sadrže doslovno prepisivanje iskaza svjedoka i stranaka, a tome suci pribjegavaju kako bi izbjegli da im se presude ukidaju zbog toga što „nisu navedeni razlozi u obrazloženju“ ili „sud nije naveo sadržaj dokaza koje je izvodio“.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.